

Progenitū. GAL. Engendrement. ITAL. Generamento. GERM. Das gebären oder die persürbringung mit der geburt. HISp. Engendramento. ANG. Engendring. Plin. lib. 8. cap. 43. de asinus. Opera sine dubio genitū mirifica, arando quoque, sed mularum maximē progeneratione.

Progenicula, γένευς, in genu procumbo.

Progenies, ει genus, stirps, familia: à progignendo. **ΠΡΟΓΝΗΣ** set sāim 71 dor jéled ψηι jachás תְּלִוּ molédheth Μορία. GAL. Generation, lignée, race. ITA. Progenie. GERM. Ein geschlecht/Stam. HIS. La generacion, desde lexos. ANG. Success in blood, offspring. Cic. 9. Philipp. Reddita est ei tum à majoribus statuta pro vita: quæ multos per annos progeniem ejus honestaret, Virg. 7. Aeneid.

— hinc progeniem virtutis futuram

Egregiam, & totum qua viribus occupet orbem.

Horat. 3. Carm. Ode 6

Etas parentum peior avis, tulit

Nos nequiores, mox daturus

Progeniem vitiosiorum.

Progenies viris. Colum. lib. 3. cap. 9. Quemnam igitur existimas vitium numerum intra tantundem temporis interseri posse duorum jugerum maleolis, quum sint ipsa duo jugera unius vitis progenies?

Progermino, ει, Germen produco. **ΠΡΟΓΕΡΜΙΝΩ** ει samach. βλαστω, γενω. GAL. Germer auparavant, ou bourgeonner. ITAL. Germegliare. GER. Hervür sprassen. HIS. Echar renuevo los arboles. ANG. To budde. Colum. lib. 4. cap. 10. Putandi autem duo sunt tempora: melius autem (ut ait Magno) vernunt antequam suculus progerminet.

Progero, is, progesse, gestum, Extra gero, effero. **ΠΡΟΓΙΑΖΩ** horsi emigo. GAL. Porter ou mettre hors. ITA. Portare fuora. GERM. Ausshintragen. HIS. Llevar à fuera. ANG. To bear forth. Colum. lib. 12. cap. 50. Vrcei quibus oleum progeritur. Plin. lib. 11. c. 18. Quam defunctas progerunt, funerant: sumque more comitantur exequias.

Progenio, is, iū, itum, Generationem produco. **ΠΡΟΓΛΩΣΣΗ** holidh. Ηράν. GAL. Engendrer. ITA. Generare. GERM. Gebären. HIS. Engendrar. ANG. To engender, or beget. Plaut. in Truc. Neque natus est, neque progenietur. Cic. 3. Offic. Sed hic qui illud lumen progenuit, ex filio est non minandus. Virg. 4. Aeneid.

Illam terra parens ira irritata deorum

Progeniū, &c.

Progeniō, is, verbale, AVOS. **ΠΡΟΓΛΩΣΣΗ** ηγόνος. GAL. Ayenl, Pere grand. ITA. Avolo. GERM. Ein grossvater. HIS. Abuelo. ANG. A grandfater. Ovid. 1. Metam. Cato lib. de Orig. Galli progenitores Vrb. orum,

Quid peperisse duos, & displacuisse duobus

Et genitores, & progenitore tonante

Esse latam prodest?

Progressus. Gloss. πρόγραμμα, volubilis lingua.

Prognatū, adverbium, Aperi, autore Festo.

Prognatū, Audacter, strenue, fortiter, constanter. **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**. GAL. Audacieusement, vaillamment, diligemment ITAL. Audacemente, strenamente. GERM. Tapferlich. HIS. Sabiamente y diligentemente, osadamente. ANG. Lustelie, valiantlie. Plaut. in Pæn. Age, judica prognatiter. Ennius 6. Annal.

— audere parumper,

Ut pro Romano populo prognariter armis

Certando prudens animam de corpore mittio.

Prognatū Gnatus. **ΠΡΟΓΝΑΤΟΣ** ή jéleh. ηγόνος. GAL. Qui est né & sorty de la race. ITA. Figlio, figliuolo. GERM. Geboren. HIS. Hijo, engendrado de lexos. ANG. That is borne of some race or flock. Terent. in Phorm. Bonam bonis prognatam. Livius 1. ab Urbe, Ut in eadem civitate post centesimum ferè annum quam Romulus Deo prognatus, Deus ipse tenuerit regnum. Hor. 2. Serm. Satyr. 1. — ovo prognatus eodem. Propterea tamen non filium à patre, sed nepotem ab avo, aut preavo, aut aliquo majorum prognatum dicimus. Cic. 3. Tusc. Thyestes Tantalo prognatus, Pelopennatus. Prognati substantivè, hoc est ipsi nati, vel liberi. Plaut. Amph. Res, inquit, parentes, patria, & prognati totantur, servantur.

Progne, πρόγνη, Pandionis Atheniensium Regis filia fuit, & soror, philomelæ, quæ Tereo Thracum Regi matrimonio juncta est, ex qua filium Iru suscepit. Hæc quæ desiderio videnda sororis teneretur, exoravit virum ut Athenas profectus Philomelam ad se duceret. Qui mandata peragens, adventum Philomelæ à Pandione impetravit. Verum quæ in itinere essent, in libidinem mulieris exaudiens, quamvis repugnantem compressit: & ne facti obscenitatem exprimere posset, linguam ei abscondit, & servo in vinculis custodiam tradit: reversa que ad uxorem, maiis nausea periisse simulat. Philomela interim tandem carceris affecta, rem omnem uti gesta fuerat, acu in tenuissima tela depinxit: hanc ancillæ Progne clam deferendam tradidit. Progne iatellata, ac dissimulata ad tempus dolore, postquam Orgiostum dies advenit, thyrsis & pellibus pro more instructa sororem è carcere cepit, codemque induram habitu ad regiam ducit: ibique furii exagata ante epum Irym filium interficit, viroque domo redeundi epulandura apponit. Qui tandem re cognita ex pueri capite, quod Progne sub finem coenæ per sororem affectum curavit, dum fugientे uxoretum furibundus persequitur, mutatam deorum commiseratione in hirundinem vidit, quæ consuetudinem habitandi intra hominum recta semper servavit. Ipse autem in upupam, avem satis notam, conversus est, id est militare in cristam adhuc in capite gerit, & quasi adhuc filium queritans, clamat, τίς, τίς, quod significat ubi, ubi. Itys autem in phasianum, quæ avis frequens est juxta Phasis fluvium in Colchis. At Philomela in avem conversa est sui nominis, quæ ne nunc quidem cessat deflere cantu dulcissimo injuriā quam paulo ante elinguis promere non poterat. Vide hanc fabulam latius apud Ovid. 6. Metam. Gorgias tamen apud Aristot. lib. 3. Rhetoric. existimat Philomelam in hirundinem, Prognei sororem ipsius in lusciniam conversam fuisse. Quam etiam opinionem sequutus M. Vatro, Luscinio loquitur, luscinia canere existimatur, atque esse ex Attica Progne in lustu facta avis. Ad quod alludit Virg. quum inquit

Quæ illi Philomela dapes.

Prognigēum, vide Prognigeon.

PRÖGNÖS 15. προγνώστης, Prædictio, præfigatio, præsensio. Cic. 2. de Divini.

Præfigationem vocat.

Prognostus, a, um, prægnoscendi vi prædictus. Gloss. προγνωστής

præcius.

Prægnosticon, Rei futuræ signum. προγνωστικός. GAL. Prognostique, prognostication. ITA. Pronostico. GERM. Ein zeichen etwas künftigs bedeckend. HIS. Señal de cosa venidera. ANG. A token of a thing to come prognostication. à Græco verbo, προγνωστικός, quod præscio, sive præcognosco significat: unde & per g, scribi debet. Cic. li. 1. de divin.

Atque his rerum præsentionibus prognostica tua referta sunt. Extat hoc nomine libellus Hypocratis, in quo signa ea persequitur, quibus medici & portorum convalescentiam mortem possint præfigere.

Programma, scriptura ob oculos proposta, pro fortibus. πρόγραμμα proscriptum. Gloss. πρόγραμμα proscriptum.

Prograxo, indicio. Lucr. lib. 5.

Quippe ubi se multi per somnia sepe loquentes

Aut morbo delirantes prograxo ferantur,

Et colata diu in medium peccata dedisse.

aliter prograxo. Vulg. protraxo. Est autem pro prograxisse. At graxo, is, est ab ἀγράξαι; ut ab ἀγράψαι camplo Gifan. Ind. Lucr.

PRÖGRÖDIÖR, εις progressus, Vlti à procedo. **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ** ή προγράμμα; ούτως GAL. Aller avant, marcher avanti, avancer, sortir. ITA. Andare innanzi, procedere. GER. Hervür gehn, weiter gehn / fortgeh'n oder fortfahren. HIS. Tr. adelante. ANG. To proceed, to go forward, to come forth. Plaut. in Psud. sc. 2. a. 3. Si hic quod progrediatur, pariter progredimini. Idem. Casin. Sed tecum progreditur, cum corona & lampade Meus socius. Cæs. 4. bell. Gal. Quum illi aut ex arido, aut paululum in aquam progressi, omnibus membris expediti. Cic. 1. Offic. Atque ut regredi, quam progrederi mallingent. Cæs. 2. bell. civil. Ipse cum equitibus sexcentis magnis itineribus progreditur. Progredi obviam. Livius lib. 7. ab Urbe, Romani alacres ab statione obviam militi suo progressi, laudantes gratulantesque ad Dictatorem perducunt. Aliquando est anteire. Plaut. Extremum intra carcerem ipsum ingreditur parthenopæum. Progredi longius, per translationem est sermonem extendere. Cic. 3. Verr. Non dubito quin vobis satisficerim, judices, verum tam in progradiar longius. Digitum non progrederi, proverbialis quædam formula pro ne minimum quidem. Idem 4. Academ. Non quæ ex his illa Mathematicorum, quibus concessis digitum progrederi non possunt. In virtute procedere & progrederi. Idem 4. de finib. Progredio is. Novius apud Non. c. 7. Quid stas? age moneo te priamus progrederi.

Progræssio, verbale, Processus, progressus. **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**, η προγράμμα, η προγράμμα. GAL. Avancement, progrez. ITAL. Avanzamento. GERM.

Surfarung / fürschreitung. HIS. Obra de yr adelante. ANG. A going so, ex parte. Cic. 3. Offic. Quæ & ingenij bonitate multi assequuntur & progressionem dicendi. Progressio ad virtutem. Idem 1. Acad. Origō & progressionis virtutum. Idem 4. de finib. Progredio is. Novius apud Non. c. 7. Quid stas? age moneo te priamus progrederi.

Progræssus, processus. η προγράμμα. Cic. Attic. lib. 1. Progessum præcipite, inconstanter, redditum vidit. Idem 6. Philipp. Dolabellam irruentem in Asiam à progressu arcuit, à reditu reformativit. Accipitur & pro promotione, sive fructu quem rei alicui operam dantes facimus. Idem 3. Tusc. Philosophi nunquam in studiis tantos progressus facere potuerint.

Progymnasivata, προγυμνασίους. Latinè dici possunt præexcitamenta, à verbo Græco προγυμνάσιον, quod est præexcitari.

Proh. Interjectio indignantis, vide Pro.

Prohedri, dicebantur præsides magistratus quidam primi subsellij, quibus cæteri omnes sedendi loco cedebant. Bud. in annos. ad tit. de offic. prator.

PROHIBEO, es, ex pro & habeo, aiceo, Veto, avertio, impedio. q. procul habeo. η προγράμμα. GAL. Engarder, empêcher. ITA. Prohibere, vietare. GER. Verbieren hin derten, wehren. HIS. Vedar. ANG. To forbide, to let. Virg. 2. Aeneid.

Oramus, prohibe infandos à navibus ignes.

plant. Placidè egredere, & sonum prohibe forium, & crepitum cardinum, Ne quod hic agimus herus percipiat fieri. Gell. cap. 19. lib. 7.

Eum à collegæ vi prohibeo (verba Trib. Plebis intercedentis) Cæs. lib. 1. de bell. civ. Ab hoc hostem prohiberi nihil est negotij. Idem saepè dixit, Prohibere commentu, frumento, &c. Sicut & Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Nemo ire quemquam prohibet publica via. Idem Capt. sc. 1. a. 3. Consilium iniere quo nos vita vietūque prohibeant. Idem Amph. Tunc me prohibere doino peregit advenientem postulas? Idem Capt. sc. 1. a. 4. Prohibere à vobis vim necam. Idem Afin. sc. 1. a. 3. Illo quem amio, prohibeo. Idem Men. sc. 2. a. 5. Prohibere ne ad cenam vir promittat, postules? inhibeo idem est quod retineo, comprimo. η προγράμμα; η προγράμμα. Hoc enim differt à prohibeo quod prohibere generale sit, etiā ante rem inceptam: inhibere re jam incepta. Illud vetat nequid facias incipias: hoc ne pergas, sed potius desistas. Virg. 1. Aeneid.

Quod genus hoc hominum, quæcum hanc tam barbara mortem.

Permitit patria i hospitio prohibemur arena.

Idem 1. 2. Aeneid.

Parcite iam Rutuli & vos tela inhibete Latini.

ἀνατέρθη τοι ἀντρόπου λαζ. Sed de hoc plura suo loco in verbo Inhibeo. Prohibere ne. Cicero. 1. Verr. Daturus es huic criminis, quod & potuisti prohibere ne fieret, & debuisti? Prohibere quominus. Col. lib. 2. cap. 4. Nihil prohibet quominus mense Iulio vervaeta subigantur. Prohibere & vetare quia. Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. — nemo hinc prohibet: nec vetat. Quin quod, &c. Prohibere, dative & accusativo junctum. Ibid. sc. 2. a. 5. Obscurio parentēsne meos mihi prohibeas. Prohibeas; pro Prohibueris, antiquè. Idem Amph. Tun' furifer meis me procul prohibeas ad bus? Idem Aulul. sc. 2. a. 4. Id te quæso ut prohibeas fides. Idem Pseu. sc. 1. a. 1. Id te Iupiter prohibeas.

Prohibitor, is, κακός. Apuleius de Deo Socratus. Nullo adhortatore unquam indigebat, at vero prohibitor nonnunquam.

Prohibitio, a, um, Adjectivum, ut Edictum prohibitorium Paulus in I. mutui & surdus. ff. de procur. Quia hoc edictum prohibitorium est.

Prohinc, id est, sicut proinde. Apul.

PROIECTO, is, Abjicio, quasi porrò jacio. { תַּרְוִי jarāh מִתְחָנֵן hischān. דְּמִיְתָלָה. GAL. letter hors, mettre hors ITA. Tirar à lundi, jettare via. GERM. Hinterweg werfen. HIS. Echar lecos. ANGL. To cast or sett forth. } Virg. 6. Aeneid.

Project tela manu.

Ovid. Epist. 10.

Project ipse suas deducta a fronte coronas.

Virg. 5. Aeneid.

— galeam ante pedes projectit inanem.

Ovid. 13. Metam.

— Nec adhuc projectat heros Virgineos habitus.

Senec. Epist. 45. Projicimus bonum, si hoc nomen panis, aut polentiam damus. Cæsar. 3. bell. Civil. Ex superioribus locis in planitiem descendere atque anima projectare jussit. ¶ Transfertur & ad incorpoream Idem 4. bell. Gall. Incepit atque incusa e reliquo Belgas, qui se populo Romano dedit, patiam virtutem projectarent. ¶ Aliquando ponitur pro extendo, porrigo, προσκάω, emere. Cicer. in Topic. Quoniam P. Scævola id solum esse ambitus ædium dixit, quantum parietis communis tegendi causa rectum projecteretur. Vide Projectus, paulo infra. ¶ Interdum projectare, est ejicare, educere, εκπέμπειν. Cicero. Quid si eum ex urbe projecteris. ¶ Projectare se ad pedes, est se humi ad pedes alicujus prostrare. Cæs. 1. bell. Gall. Qui cum eum in itinere convenissent, scilicet ad pedes projectarent, suppliciter locuti. ¶ Projectare lacrymas, est effundere. Hirtius 4. bell. Alexand. Adeò contra Cæsarem bellum acriter gerere coepit, ut lacrymas quas in colloquio projectaret, gaudio videretur profudisse. ¶ Projectare se, id est, despondere animum. Cicer. Attic. lib. 9. Tuas nunc epistolæ à primo lego: ha me paulum recreant: prius movent & rogant ne me projectam, hoc est, desponeam animum. Ibidem, Tum potius deliberae, non sciencie integræ re, sed certè minus infiacta, quam si unâ projectis te.

Projectus, a, um, participium, Abjectus derelictus. { תַּרְדֵּשׁ mustchâch. יְפַרְעֹה וְדָמָנוֹתָיו. GAL. Abandonné, ietté au loing, rejette. ITAL. Get, aro ioniano. GERM. Hingerwassen. HIS. Echado lecos. ANGL. That is cast away and condemned. } Cic. 2. de D. vin. Simonides ignotū quendam projectum mortuum quem vidisset, humavit. Virg. 11. Aeneid.

Sternitur & tuto projectum corpore terra.

Lucan. lib. 9.

Ignavis manibus projectos reddidit enses.

Projectus in miseriis. Salust. Iugurth. 63. ¶ Projectus, extensus. Cic. 1. de Oratore, Brachium procerius projectum, quasi quoddam telum orationis. Suet. in Neron. c. 51. obesa cervice, ventre projecto fuit. Virg. 10. Aeneid.

— projecto dum pede lavo

Apat so pugna.

Idem 1. Aeneid.

— projectaque saxa Pachyni.

Silena. Vetus atque ingens erat arbor ilex, quæ circum projectis ramis majorem partem loci summi tegebat. Gell. c. 15. lib. 9. Gallus scuto projecto, (id est, extensio, &c.) ¶ Projecti, ad terram passus palmiss. Cæs. 3. de bell. civil. (id est, prostrati.) Idem 2. de bell. civil. Projecti ante simulacra Deorum. ¶ Projectus, contemptus & vilis. Tacit. lib. 1. An cives quibus jam projecta Senatus auctoritas? ¶ Projectus puer, dicitur, expolitus. ιδερός προστατηρός Pleut. in Cistell. Parvulum puellam projectam, ex angiorum saltu. Senec. cap. 11. de consol. ad Mart. Homo animal projectum ad omnem fortunæ contumeliam. Idem c. 9. de consol. ad Polyb. Projecti in hoc mare vitæ.

Projecticius projectus. Plaut. Cist. Lennique natam despontit adolescentulo amore capto projectiæ.

Projecta, in ædificiis dicuntur quæ prævendantur & extenduntur. { προσθέτης. GAL. Galeri s, balcons, lieux couverts dépendans de la maison. ITAL. Luoghi soposti nella casa, sporgenti, poggioli. GERM. Herst. so vor ein nem gebew aussen sind/lauben/vorschöpft. HIS. Lugares cubiertos en la casa, corredor. ANGL. Garrettes or over lofts. } Qualia sunt mœniana & sugrundia & podia pensilia. Immissa autem dicantur quæ ex nostro ædificio protensa, in alieno recumbunt: cujusmodi sunt tigia & trabes quæ ex nostro pariete in parietem vicini immittimus. Dicta projecta, à verbo projicio, quod inter cæta significat porrigo, sive extendo.

Projectus, us verbale. { תַּרְכֵּשׁ schallécheth. הַפְּלֶכֶת, הַדְּבָרִים, הַמְּסֻדָּה. GAL. Lettement. ITAL. Gittamento. GER. Ein hinreißt / aufspreitung. HIS. Echamiento. ANGL. A casting forth or a farre off. } Plin. lib. 17. c. 12. Omnia quæ projectu frontis ita diffunduntur, ut per ipsas, non defluant imbre, stilla sœva est. Corporis projectus immanis. Lucr. lib. 3.

Projectio, nis, verb. Extensio, idem quod projectus, us. { תַּרְכֵּשׁ schallécheth. προσθέτης, προστατηρός. } Cic. in Orat. Brachij projectio in contentionibus, contractio in rebus.

Projecto, as, frequentativum. { תַּרְכֵּשׁ GAL. Letter souvent. ITA. Gittar souvante. GERM. Offs hinwerfen. HIS. Echar à menudo. ANGL. To cast forth often. } Plaut. in Bacch. Etiamque ultro tuis me projectas probris? id est, iniuriis afficias.

Projecta, est prominentia & veluti supercilium quoddam parietis ascendis stilicidiis inventum. { προσθέτης. GAL. Avancement & so. tie en dehors, en un bastiment, comme ce qu'on appelle larmier d'une muraille. ITA. Ciglio di corona finita fuori del muro à salvare dalle pioggie. GER. Ein abgeschleppter absatz oder simpson an einem gebrochenen abutragen/oder ein vorrathlin/&c. HIS. La corona en cima y fuera de la pared. ANGL. A penthouse or house eavings. } Fabii Larmieros appellant. sc. Instabulamenta. Budæus.

PROIN, adverb. proinde. { תַּרְכֵּשׁ lachén הַתְּהִלָּה chen. προγένετο. GAL. Parquoy. ITA. Per tanto, però. GER. Darumb. HIS. Dende, por esto. ANGL. There fore. } Terent. in Eunuch. Proin tudem est tempus, etiam atque etiam cogita, plaut. Men. sc. 2. a. 2. Proin ne abcas longius. Ibid.

sc. 2. a. 5. Proin tu me hinc abducas. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Proin tu hinc Deum tranquillum face.

Proinde, cum accentu in antepenultima, componitur ex pro & inde, significatque ideo, id est, propterea, propter hoc, quasi opter, semper enim dependet ex superiori sententia. תַּרְכֵּשׁ כִּי בְּלֹא chen-tzegur, τινω. GAL. C'est pourquoy, parquoy, partant. ITA. Pertanto, però. GERM. Darumb, deharben. HIS. Por esto, à esta cosa. ANGL. There fore. } Liv. lib. 1 ab Urbe, Satis scie origini Rome & deos affuisse, & non defutram virtutem, proinde ne gravarentur, &c. plaut. prolog. Amphit. Faciam hanc proinde ut dixi tragicomedian. Ibid. sc. 1. a. 1. Se & suos bella tutari posse: Proinde prosperè de finibus suis decedere. ¶ Ponitque quandoque pro adverbio similitudinis, candemque significationem habere videtur cum periinde, γερώς Terent. in Phorm. Proinde expirare, quasi non nosces. Salust. At hi conti à ignavissimi homines, per summum scelus, omnia ea sociis ademere quæ fortissimi viri victores reliquerant: proinde quasi victoria injuriam facere, demum id esse imperio uti. Tacit. lib. 12. Decretaque eorum proinde haberit jussus, at, ac si magistratus Romani constituerent, de Augusto loquitur. Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Fac hæc curata sint, Proinde adeò ut me velle intelligas, &c. Proinde, pro, pro ut, Senec. cap. 18. de consol. ad Mart.

PRÖLÄBÖR, prolaberis, prolapsus. Leviter, sensimque provehor. תַּרְכֵּשׁ napħál, ωργάζως. GAL. Glisser, tomber. ITAL. Scorrere, sfrucciolare. GERM. Fürfallen, entschlippen / niderfallen. HIS. Caer deslizando. ANGL. To slide, slide or fall forward. } Cic. 3. de natur. deor. ex aliquo veterum poetatum, At canis ad caudam serpens prolabitur Argo. ¶ Sic prolabi longius in oratione, per metaphoram dicimus, pro eo quod est longius provechi, & modum egredi. Idem pro Cæcina, Tamensi de hoc judicio multa præte: eo: tamen longius prolapsus sum quam ratio vestri judicii postulabat. ¶ Prolabi ad orationem aliquam, est sensim ad eam accedere. Idem 1. de Legib. Libenter ad istam orationem tecum prolaberet. Prolabi item dicuntur qui vestigio in loco lubico posito, procidunt, aut ægræ fæse sustinent. Liv. 5. ab Urbe, Convertentem se inter hanc venerationem traditum memoriae, prolapsum cedisse: idque omen pertinuisse.

PRÖLAPSUS, a, um, participium, Collapsus, delapsus. תַּרְכֵּשׁ nophel, ωργάζως, κατελαύνως. GAL. Cheu, tombe, glissé. ITAL. Sfrucciolato, caduto. GERM. Nidergefallen/entschlipft. HIS. Deslizado, caido deslizandose. ANGL. Fallen or slipped, forward. } Virg. 2. Aeneid.

Hoc finis Priami fatorum, hic exitus illum.

Sorte tulit, Troiam incensam & prolapsu videntem
Pergama, tot quondam populus, terrisque superbum
Regnare Afra: jacet ingens littore truncus,
Avulsuque humeris caput: & sine nomine corpus.

Equus prolapsus. Propertius lib. 4. Elegia prima.

PRÖLÄPSIO, nis, verbale, Lapsio, sive lapsus, aut vacillatio. תַּרְכֵּשׁ map-pelâh [vel] mappalâh, ωργάζως, ḥāvōdha. GAL. Glissement, chute. ITA. Eso cadere, sfrucciolare. GER. Ein niderfallung/entschlippung. HIS. Obra de caer resbalando o deslizandose. ANGL. Anslipping, sliding or falling forward. } Cic. pro Calio, Et interdum multas vias adolescentiae lubricas ostendit, quibus illa insistere aut ingredi sine casu aliquo, aut prolapsione vix posset.

PRÖLÄTÖ, vide Prof ero.

PRÖLÄTO, as, Amplio, dilato, extendeo. תַּרְכֵּשׁ hirchib, תַּרְכֵּשׁ hittah, ḥāvōdha. GAL. Estlargir & faire estendre, prolonger. ITAL. Dilatare, ampliare. GERM. Erweiteren. HIS. Dilatar, estender, ensanchar. ANGL. To mak large and spread our. } Colum. in prafat. lib. 1. Largius tamen condidere quam nos, quibus diuturna permittente pace, violatae licuit rem rusticis, hoc est, latiore & ampliori eddece. Interdù idem est quod differe, prolatare, sive protogare. ¶ תַּרְכֵּשׁ mishech, בְּקַבְּקָה. GAL. Differer, prolonger, dilayer. ITA. Differire, prolongare. GERM. Aufzählen oder vergiehen. HIS. Diferir y dilatar en tiempo. ANGL. To prolonge or delay. } Livius 2. ab Urbe, Prolatans igitur comitiis, quum magistratu Dictator abiisset, res ad inter regnum rediit. Vitam prolatare. Tacit. lib. 11. Interim Messalina Lucilianis in hortis prolatare vitam. Idem lib. 5. Sed ubi dies ex die prolatabant.

PRÖLATÄUS, a, um, participium. תַּרְכֵּשׁ memuschschâh, בְּקַבְּקָה menukâh. ḥāvōdhus. GAL. Dilayé, differé, prolongé. ITAL. Dilatato, differito. GERM. Verzogen/aufgeschoben. HIS. Diferido, dilatado en tiempo. ANGL. Delayed, prolonged, deferred. } ut, Bellum prolatatum. Tacit. lib. 13. Prolatatum inter Parthos Romanosque de obtinenda Armenia bellum, acriter sumitur.

PRÖLATÄO, nis, verbale. תַּרְכֵּשׁ בְּקַבְּקָה. GAL. Delay, prolongement. ITA. Dilatatione, prolongamento. GER. Verzug oder verzichung. HIS. Obra de diferir y dilatar en tiempo. ANGL. A delaying or prolonging. } Tacit. lib. 19. Sed & omnem prolatationem ut iniunctam victoriæ suspectabant.

Prolegomena, προλογίου, ον, εν, quod præfationis loco dicitur = προλίγω est autem dico.

PRÖLEPSIS, προληψις. Latinè dici potest præacceptio, vel præoccupatio, δοῦλος προληπτικός, hoc est, à præsumendo. Fit autem quum id quod in adversarij, aut judicis opinione esse, aut fore arbitramur contrarium nobis, præoccupamus dicere, & ratione dissolvere.

Prolepticus, a, um, ad anticipationem pertinens.

PRÖLÈS, is, foemini generis, Siboles, progenies, neque Deorum, neque hominum solum, verum etiam brutorum. תַּרְכֵּשׁ joledh, בְּקַבְּקָה tscetsaim. θονά. GAL. Generation, lignée, race. ITA. Prole, stirpe. GER. Ein geschlecht/zucht. HIS. La generacion de hijo o hija. ANGL. Issue of ones hode, o spring. } Proles dicitur à porrò & olecendo, ut Suboles, inquit Passer. Ovid. 1. Fast.

Tuta dui volucrum proles, (i. genus.) Tum denique casa est. Tibull. lib. 4. (de aniinibus heroum,)

Magna Deum proles.

Ovid. 13. Metam.

— Prolémque fatetur Iuppiter esse suum.

Colum. lib. 8. de capino pecore, Parit autem si est generosa proles frequenter duos, nonnunquam trigeminus. Cic. 1. de nat. deor. Ecce tum

vel

verò proles exorta repente est. Virg. 9. Aeneid.

— Et pulera faciat te prole parentum.

Dælica proles equorum. Lucr. lib. 2. Per translationem etiam de plantis dicitur: ut olivæ proles apud Virg. 2. Georg.

Proletarij, qui in plebe Romana pauperissimi erant, neque amplius quam mille quingentum æris in censum deferebant: ita dicti quod rati ad militiam conscriberentur: & ferè procreandæ prolis gratia in urbe reliquerentur. Qui verò nullo, aut perquam parvo ære ceaserantur, Capite censi vocabantur: ut ait Gell. lib. 16. c. 10. August. lib. 3. Civit. Tum verò tam multa bella ubique crebuerūt, ut inopia militum, proletarij illi, qui eo quod proli gignendæ vacabant, ob egestatem militare non valentes, hoc nomen acceperant, militare conscriberentur. Nonius. Proletarij dicti sunt plebei qui nihil Reip. exhibebant, sed tantum prolem sufficiebant. Proletarius sermo dictus est plebeius, vilis. Plaut. in Milite. Nam proletario sermone nunc quidem hospes uter. Proletarius scriptor & assiduus apponuntur. Gell. c. 8. lib. 19. classicus assiduusque aliquis scriptor, non proletarius.

PROLIBO, as. Ante libo. ξεράνειος. Premier gauster tant soit peu. ITAL. Gustar prima. GER. Zworein wenig versuchen. HIS. Hazer la salva de primero. ANG. To tasse before. Plin. lib. 28. cap. 4. Alij è tribus putatis pari mensura aquas miscent & prolibat, novo fistili. Idem lib. 35. c. 12. Prolico, pro-proliquo, profuso. Gloss. Isid.

PROLICIO, is, In conspectum lacio, provoco, induco, allicio. ητηθός πίπτω. φίλων, ινυζω. GAL. Attraire, allecher, amadouer. ITAL. Indurre. GERM. Führen locken. HIS. Induzir. ANG. To allure or infect. Plaut. in Cure. sc. 1. a. 1. Ejus amor cupidam huc me per tenbras prolicit, id est. inducit.

PROLECTO, as, aic. Illectare. ητηθός πίπτω. ινύζω. GAL. Attraire, allecher, amadouer. ITAL. Attrare, infessare, lusingare. GERM. Empfig herzum locken / anreihen. HIS. Attraher halagando. ANG. To infect or allure. Cic. pro Flacco. Egentes & leves spe largitionis & viatico publico, privata etiam benignitate prolectat.

PROLETTIBILIS, quod alliciendi incitandise vim habet. ινυζωγόν. GAL. Allehant, attrayant, qui amadoué. ITAL. Che attrahé con lusinghe. GERM. Das frestig ist angreichen oder zu locken. HIS. Lo que atrahé con halagos. ANG. That hath force to allure. Sidon. ad Vecctionem. Nemo ita naturæ sumus est, ut prolectibilibus carcat occultis.

PROLIGO, facio prolixe, id est, proliquer. Apul.

PROLICAS, proles. Idem.

PROLIXUS, a, um, quod longum latumque est & liberale, quasi portò laxum. ητηθός ἔρεχ. ινηπόν. GAL. Longo. ITAL. Lungo. GER. Land vnd breit. HIS. Largo. ANGL. Long and broad. Terent. in Heaut. Capillus passus, prolixus, circum caput negligenter rejectus, Barbaprolixa, Virg. 8. Eclog. Comix prolixæ. Ovid. 4. Trist. Eleg. 1. Prolixas abies dixit Varr. de re rust. lib. 1. c. 6. & 9. Licet videre fructuosas segetes ac restibiles & arbores prolixas. Gell. c. 24. lib. 13. Res secundæ prolixæ, & prosperæ. Prolixus interdum accipitur pro benevolo, & liberali. Cic. 2. Epist. prolixa & benefica natura. Idem Attic. lib. 2. Ariobazanes non in Pompeian prolixior per ipsum, quam per me in Brutum. Idem ad Attic. lib. 6. Quodquum ita sit, tamen interest nostra Plancum hoc animo libenti prolixoque facere. Prolixum corpus, i. longum ac procerum, quod & rectum dicitur. Suet. in Claudio. Nam & prolixo, nec exili corpore erat.

PROLIXI, as, ris, Longitudo, qua & prolixitudo à veteribus dīsa est, ητηθός ἔρεχ. vel ἔρεχ. το μήν. GAL. Longueur. ITAL. Lunghezza. GERM. Die Länge. HIS. Largura. ANG. Length. Pl. secundum locorum angustias & prolixitates. Pacuvius. Oro in me ne flectas fandi prolixitudinem.

PROLIXE, liberaliter, large. ητηθός. GAL. Longuement, largement, amplement. ITAL. Largamente, liberalmente. GERM. Weitläufiglich. HIS. Copiosamente, abundantemente, liberalmente. ANG. At length. Cic. ad Casarem lib. 7. Neque me hercule minus ei prolixè de tua voluntate promisi, quam etiam solitus de mea polliceri. Terent. in Eunub. Accipit hominem nemo melius proflus, neque prolixius, id est, largius, laetus. Aliquando significat, longè latèque. Idem in Adelph. Age prolixè Mitio, id est, nimis multis verbis rem agis.

PROLITO, as, Colum. 1. 4. c. 24. Monendum putator ut prolixet aciem fermenti, & novaculae simile reddat.

PROLOBUS, ηγόλοβος, sinus prominens in gutture avium, ingluvies.

PROLOGUS, i. ηγολογος. GAL. Prologue, prefase. ITAL. Prologo, prefazione. GER. Ein vorred. HIS. El prologo de libro, o otra cosa, prefacion. ANG. A prefase. Proloquiū, sive prefatio fabulæ, in qua aut poëta excusat, aut fabula commendatur, aut aliquid lucem ei afferens præmittitur. Feient in prolong Phorm. Vetus si poëta non laceſſeret prior; Nullum invenire prologum potuisse novus. Quem diceret. Ponitur Aliquando pro ipso homine prologum referente. Idem ibid. Orator ad vos venio ornato prologi. Legitur & prima longa, tanquam si ex Latino pro & λογοτ., sicut antelogium.

PROLOGUM, ij, Principium, quasi proloquium. ηγολογιος GAL. Commentum. ITAL. Principio. GER. Ein Vorred/Anfang. HIS. Comienzo. ANG. The beginning, of a speech. Exanimasti me prologio tuo. Pacuv. apud Festum in Prologium.

PROLONGO, as, protracto, profero, protogo: quasi longius facio. ητηθός μισχέχ έπι τικέτ, άναπομη. GAL. Prolonger, dilayer. ITAL. Prolungare, differire. GERM. Verlengeren. HIS. Prolongar, diferir. ANG. To differre, to delay. Plin. lib. 31. cap. 5. Vestes prolongant tempus. Seneca de benefic. Ut prolongetur tibi dies mortis, nihil proficiet ad felicitatem.

PROLOQUOR, eris, Animi sensa clari aperi tisque verbis effero. ητηθός διβέρ. δημόσιων, δημόσιους. GAL. Dire ce qui on a sur le cœur. ITAL. Esprimere con parole chiare il suo animo. GERM. Heraus reden / Ausprechen. HIS. Hablar, o parlar claramente. ANG. To speak at light, to utter our mind. Varr. 6. de lingua Latina, Proloquitur is qui in anima quod habet, loquendo efferr. Plaut. Proleg. Amph. Nunc quia tem oratum, hue veni primus proloquar: post argumentum hujus eloquar comedie. Ibidem, Prius volo meditari si hoc proloquar. (i. loqui incipiam.) Item rugas proloquata est. Idem Men. sc.

1. a. 2. Non potuit paucis plura proloqui. Idem Auln. sc. 3. a. 1. Debet te vera proloqui. Terent. Andr. Censem me ullum potuisse verbum proloqui? Nonnunquam idem quad prologo uter, vel præfaciuntula quod dictius sum præmollio, ηγολογιος, ηγολογιος. Plaut. Epid. Nam quid ego apud te patem proloqui? Ego illam hodie volo facere libertam meam. Idem Capt. prolog. Id apud vos proloquar si operam datis. (i. in prologo loquar.)

PROLOQUUM, ij. Præfatio, exordium, principium orationis. ηγολογιος. GAL. Proposition, maxime, prefate. ITAL. Essordio, prefazione. GERM. Einvorred / Anfang einer red. HIS. Prologo è habla antes, prefacion. ANGL. A prefase. Proloquium, prefatum, & pronunciatum. Idem. Vide Gell. c. 8. lib. 10. Accipitur item pro oratione yeri, vel falsi significativa: quam Cic. Enuntiationem, Graeci ηγολογος, vocant. Gel. lib. 5. c. 11. Quod proloquo disjunctivo necessarium est.

PROLIBUM, ij, prolibies, prolubido, cupiditas, & voluptas. ητηθός ιναράβ ητηθός ήδνάρ, ινηγνια. GAL. Desir, appetit, voluptoir. ITAL. Cupidità, dilettatione, desiderio. GERM. Ein lust oder begird. HIS. Codicid, deleyto. ANG. Vil, pleasure. Gell. lib. 16. c. 19. Fetos, & immanes navitas, prolubium tamen audiendi subit. Nonius tamen prolubium, amicitiam & fidem significare ait. Ex Accij Andromeda. Mulierte ingenium, prolubium, occasio. Ex Laberio in compitalibus. Quod quidē me à matrimonial pudore prolubium metetricis progredi coegerit. Apud Varro in de ling. Lat. Est prolubies & prolubido, quæ dicta sunt ab eo quod lubet.

PROLUDO, is, Futurum certamen meditor, & exercendarum virium causa confirmandique animi, veluti simulacrum quoddam certaminis in eo. ητηθός οικονομη, ηγολογιος. GAL. S'essayer premier qu'aller au combat, faire coup d'essay. ITAL. Provarsi, fare un assaggio. GERM. Vorspield, versuchung thun vor dem rechten Kampff, vorsechten. HIS. Hazer levara. probarse. ANG. To prove or assay what he can do or he come to a thing. Virg. 3. Georg.

Et tentat se, arque irasci in cornua dicit,
Arboris obnixus truncus, ventosque lacessit
Ictibus, & sparsa ad pugnam proliudis arena.

PROLUDERE. Iurgia proliudere. Iuven. Satyr. 5.

Iurgia proliudunt, sed mox & pocula torques
Sancius.

PROLUDERE, inquit Budæus, est aliquid agere quod ad justitia certamen pertineat, quasique exordium legitimi plenique certaminis auspiciari. Cic. de Orat. Sed ut ipsis sententiis quibus præluserunt, vel pugnare possint. In armis levibus proliudit. Ovid. ad Pisces. Seneca Medea. Dolor proliudit per sceleria.

PROLUSIO, verbale, ipse proliudendi actus, simulata & ficta concertatio. ητηθός προπραγματευση, ητηθός προπραγματευση. GAL. L'essay qu'on fait premier que d'aller au combat, coup d'essay. ITAL. Prova delle proprie forze prima che si vade a combatttere. GERM. Ein vorfechtung / Das versuchen auff ein Kampff / Vorübung. HIS. La levada antes que pelear. ANG. A proving or assaying before. Cic. de Orat. Atque ejusmodi illa proliusio debet esse: non ut Samnitum qui vibrant hastas ante pugnam quibus in pugnando nihil utuntur. Prolusionis vocabulum etiam ad causas translatum est. Sic idem Cicero Divinationem suam, Prolusionem Verrinæ accusationis vocat: in ea enim de constituendo accusatore Verris agebatur. Verba Ciceronis sunt, Siti mecum in hac prolusione nihil fueris: quem te ipsa in pugna cum acerrimo adversario fore, putemus.

PROLUDIUM, ij, propriè est justi, legitimique certaminis quoddam veluti exordium, cuiusmodi est illud quod à Citharedis justo certamine solet præcini. ηποάγων, ηποπτων. GAL. Le coup d'essay. ITAL. Ricercata. GERM. Ein vorspiel / vorlaufflin. HIS. Levada. ANG. An assay or proofe before the mater. Per translationem accipitur proleviore rei cujusvis initio, quod tamen ad alias graviora non nihil afferat momenti. Gell. lib. 5. cap. 10. Sed magis mihi in ista victoris proliudum est, quam te non in causa tantum, sed in argumento quoque isto vincere.

PROLUGO, tempus lugendi longius produco. ητηθός προλογω, ητηθός προλογω. GAL. Pleurer & porter le dueil un fort long-temps. ITAL. Piagnere lungamente. GERM. Su lang roinen oder tröd tragen. HIS. Traer lloro, mucho tiempo. ANG. To wail and weep long for a thing. Festus, Prolugere dicuntur qui solito diutius lugent.

PROLUGO, is, ex pro, & lavo: quod è prima in tertiam transit conjugationem, quemadmodum & reliqua ejus verbi composita: significat idem ferè quod abluo, purgo, humecto. ητηθός ραχάτς ητηθός ριχτσ. ητηθός βριξ, δημη. GAL. Moillier, laver fort. ITAL. Lavare, strugare, bagnare. GERM. Molöschen. HIS. Lavuar, purgar, alimpiar, morjar. ANG. To wash and mak cleane. Pers. in prologo, Nec fonte labra prolui Caballino. Virg. 1. Aeneid.

& pleno proliuit uero.

Statius 8. Thibaid. Crux fauia proliuit pectora. Horatius 2. Serm. Satyr. 4.

lenipræcordia mulso

Prolueris melitus,

Prolueri cloacam, est squam in cloacam, infunderé, quæ secum rapiat sorores. Plaut. in Cure. Ad anum ebriosam transtulit, vinum inventem non secus atque in cloacam quandam profudentem, Age (inquit,) effunde hoc citò in barathrum, Prolue cloacam. Gellius cap. 24. lib. 2. Prandiorum gurgitibus proliueri pecuniam. Prolueri terram dicuntur aquæ, quum impetu suo terram abraduat, secumque rapiat. Colum. lib. 2. cap. 18. Quoniam impetus aquarum proliuit terram, nudatique radicibus germina non patitur coalescere. Virg. 1. Georg. proliuit insano contorquens vortice sylvas Fluviorum rex Eridanus. Prolueri pecuniam, dilapidare atque eluere profunda ingluvie. Gell.

PROLUTUS, a, um, participium. ητηθός ραχάτς ητηθός ριχτσ. GAL. Lavé. ITAL. Bagnato. GERM. Herdschen. HIS. Lavado. ANG. Bathed or made cleane. Horat. 1. Serm. Satyr. 5. — absentem cantitat amicam Multa prolutus vappa nauta atque viator Certatum.

PROLUVIES, ei, Inundatio, quod prolut solent, deinde immundicias eu-

juscumque tui sordidæ. § לְרֹאֵב הַלְּגָהָלִל תְּשֵׁאָה [vel] תְּשֵׁאָה. אֶת־
פְּנֵי. GAL. L'immondice & ordure qui s'en va en l'eau, lavage, ou
lavaille. ITAL. Sporcità, brutura, lordura di qualche cose. GER. Wust/
Auswäschen/Allerley vnaht oder unsaubereit. HIS. Las lavazas, su-
ziedad. ANG. Te filth or ordure touched off frome any thing. § Virg. 3. Aen.
— sedissima ventris proluvies.

id est, sordis effusio, inquit Servius. Colum. lib. 12. cap. 38. Et ad alii
proluvium.

Prōlūvium, iij. proluvies. Gell. cap. 11. lib. 4. A rei veneræ proluvio de-
ducere. ¶ Per translationem dicitur profusio, & prodigia, quum quis
more aquæ opes profundit. σέρωσις. Terent. in Adelph. Quæ res tam
repente mores mutavit tuos quod proluvium? quæ ista subita est lar-
gitas? Hic Prolum legit Victor. cap. 4. lib. 21.

Piolyta, πελότης, lytarum antecessor in juris scientia.

Pinnulus, planta quedam.

Pionia, cella, promptuarium, unde promuntur cibaria. Tertull.

Pionanātē Senec. 2. de vita tranquillitate cap. 18 Se mo promanave-
rat, quod languidus sono, & infasta voce suspectior.

Prōmā ētēra, æ, est soror proavix. Caius D. lib. 38. tit. 10. l. 1.

Prōmellēre, verbum antiquum, quod litem promovere interpretatur.
Festus.

Prōmenervō, mons Fest.

PRÖMERCALIA. Mercimonia sunt venditioni exposita. § οὐα. GAL. Qui
est à vendre, mis en vente. ITA. Merci da-vendere. GERM. Teile wahren/
das zu dem kauff geräst ist. HIS. Lo que se compra para revender. ANG.
Things sent out to sale. § Promercalia dicuntur (ait Budæus) quæ pa-
terfamilias vñalia habet, extra ea quæ usui suo servat. Quidam ajut
promercalia propriè dici merces quæ primò minoris emuntur, ut po-
stea pluri disstrahantur: quarum rerum negotiatores Græco vocabu-
lo περιπλανηται nuncupantur Sueton. in Ces. cap. 54. aurum promerciale
vocat id quod Cæsar vendidit superans, sibi reservata tanta auti co-
pia, quanta suo usui satis esset. ¶ Promerciales vestes? quæ supervacant
patrifamilias. Idem Suet. de clar. Gramm. Luxuriæ ita indulxit, ut sa-
pius in die lavaretur, nec sufficeret sumptibus, quanquam ex schola
quadragena annua caperet, ac non multo minus ex te familiaris, cujus
diligentissimus etat, quum & officinas promercialium vestium exerce-
ret Colum. lib. 1. c. 8. Pecunia, inque domini, neque in animalibus, aut
aliis rebus promercalibus occupet.

Promercium, iij. Mercimonium, quodcunque vendendi causa seponitur.
Paul. in 1. 4. §. 1. D. de pen. legas. Si quis solitus fructus suos vendere
penus legaverit, non omnia quæ & promercij causa habuit, legasse
videtur. Hotomanus.

PRÖMÆROR, eris, deponens, & Promereo, es, Merito beneficium con-
fero, dignus sum, & in utriusque partem accipitur. § προμέρων. GAL.
Meritor & deservir. ITA. Far beneficio, meritare, benescere. GERM. Ver-
dienst/Beschulden. HIS. Mucho merecer. ANG. To deserve or carneg
ages. § Plaut. Amph. Haud promeruit, quonobis vitio verteres. Idem
Men. sc. 9. a. 5. Non ita promeruisti de me (quem servasti) ut pigate
quæ velis. Ibid. sc. ult. a. 5. Promeruisti, ut ne quid ores, quod velis,
qui impetus. Idem Capt. sc. 1. a. 5. Non possum agere gratias, per-
inde ut promeritus. Ovid. Eleg. 2. lib. 1. Trist.

Si quam promerui penam, me perdere vultus?

Plaut. Men. sc. 6. a. 5. Ostquam malum promeritum est, metuunt (alias
promeriti sunt.) Virg. lib. 4. Aeneid.

— ego te qua plurima fando

Enumerare va'es, nunquam regina negabo

Promeritam.

Terent. Adelph. Ita velim me ames promerentem pater, id est, benè
merentem. Plaut. tamen in Amph. in malam partem sumpsit. Quid
mali sum, here, tanta ex te promeritus? Idem in Trin. Nam retineri ne-
quco quin dicam ea quæ promerentes. ¶ Bene promereti de aliquo, est
conferre in aliquo beneficium. Cic. 3. Offic.

Promerens, entis, particip. qui benè de aliquo meretur, διμοῖς. plaut.
Asin. sc. 2. a. 1. Promerenti optimè hoccine pretij redditur?

Promeritum, præcipuum, præter exteris meritum, aut pro medium, hoc
est participat; ut pro indiviso dicimus. Scaliger corruptissimum hunc
locum apud Festum ita restituit: Pro merito, præcipuum, præter ex-
teros meritum, ut pro medio, hoc est, participem & pro indiviso di-
cimus.

Prōmē. Itum, i. § יְהֹוָה כְּבָדָה. ḥַדְּשָׂה, ḥַדְּשָׂה, ḥַדְּשָׂה, ḥַדְּשָׂה.
GAL. Merite, ce qu'on a merité plaisir, service ou bien fait. ITA. Pi-
cere, servizio fatto ad un altro. GERM. Ein verdienst vmb einen. HIS.
Grande gracia, servicio merced. ANG. Deserving, à plaisir, or deserte. §
Cic. ad Quirites post reditum, Quare hoc maius est in vos vestrum
promeritum, quod non. &c. Locr. 1. 1. Natura Deor. nec benè pro-
meritis capit, nec tangit in illa.

Promethœus, προμηθεύς, filius Iapeti, & pater Dæucalionis, qui homi-
num ex luto dicitur formasse, & ex caelesti igne animasse. Promethei
fabulam sic refert Servius. Prometheus (inquit) post factos à se ho-
mines, dicitur auxilio Minervæ cælum ascendisse, & exhibita facula
ad totam Solis ignem furatus, quem hominibus indicavit. Ob quam
causam irati dii, duo mala iuamiserunt terris, febres, & morbos, sicut
& Sappho, & Hesiodus memorant. Quod tangit & Horatius dicens,
post ignem ætherea domo Subductum maces, & novafibrium. Ter-
ris incubuit cohors. Ipsum etiam Prometheus in monte Caucaso per
Mercurium religerunt ad saxum: & exhibita aquila est, quæ eius
cor exederet. Hæc autem omnia non sine ratione finguuntur. Nā pro-
metheus vir prudentissimus fuit. Vnde etiam Prometheus dictus est,
δῶς τὸ προμηθεῖον, id est, à providencia. Hic primus Astrologiam Al-
lyriis iudicavit: quam residens in monte altissimo Caucaso, nimia cu-
ra & solicitudine, deprehendens. Hic autem mons positus est circa
Assyrios, vicinus penè sideribus. Vnde etiam majora altra demonstrat,
& diligenter eorum ortus occasusque significat. Dicitur etiam aquila
cor eius exedere, quod δίξει est sollicitudo, qua ille affectus, siderum
omnes deprehenderat motus. Et hoc, quia per prudentiam fecit, duce
Mercurio, qui prudentia & rationis deus est, ad saxum dicitur esse reli-
gatus. Deprehendit præterea rationem fulminum, & hominibus indi-

cavit: unde celestem ignem dicitur esse furatus. Nam quadam arte ab
codem monstrata, supernus ignis eliciebatur, qui mortalibus profuit
donec eo benè usi sunt. Nam postea male hominum usu, in perniciem
eorum versus est: sicut in Livio leatum est de Tullo Hostilio, qui ex
igni exustus est cum omnibus suis. Numa vero Pompilius impunè co-
ulùs est tantum in factis deorum. Hinc est quod igne rapto mortali-
bus morti ab iratis numinibus dicuntur immitti. Haec tenus servius
enarrans illud ad Virgilij sextam Eclogam,

Hinc lapides Pyrrha jactos, Saturnia regna,

Cancasque refert volucres, furtumque Prometheus.

¶ Prometheus flos, vel herba Prometheus, que ad dirimendas amici-
tias efficax esse credebat: βομβησανθε. Propertius lib. 1.

Invidia fuimus, num me deus obruit? atque

Læcta Prometheus dividit herba jugis?

¶ A Prometheus fit Promethides patronymicum masculinum.

Prometho, as, inquit Nonius, est extendo, vel longè jacio. § GAL. Iter
long. ITAL. Getare à lungi. GERM. Russstrecken. HIS. Echar lexes.
ANG. To cast farre of. § Naevius. Si quidem loqui vis, non perdocere
multa longè prominanda oratio est.

PRÖMINĒO, es, ex pro, & maneo, palam maneo, exto, emineo, propen-
deo. § εξεζη GAL. Se fort monstrar, & saillir hors, sortir, apparoir.
ITA. Soprasare, essere prominent. GERM. Für aufgehn, für abhangen.
HIS. Sobrepujar, estar mucho in cima. ANG. To appear or stand out
further than an other, or above or before. § Plinius lib. 11. cap. 37. Simi-
dentes ut homini, elephanto intus ad mandendum quatuor, preter-
quoncos qui prominent. Horat. Eped. 5.

Quum prominenter ore, quantum extant aquæ

Suspensa mento pectora.

Ovid. 13. Metam.

— coma plurima cornu

Prominet in vultus.

¶ Prominere in memoriā ac posteritatem, pro extendi. Liv. lib. 8.
bell. Pun. Tanquam non longius, quām quantum vitæ humana spaci-
tum est cupiditas gloria extendatur: maximāque pars ejus in memo-
riā ac posteritatem promineat.

Prōmīnēns, tis, partipiu, Seſt extendens. ιχνον, μεγάλον. GAL. Qui se
monſtre fort, fort apparent. ITAL. Molto eminente, sposto in fuori.
GERM. Für auss gehnd. HIS. Muy sobrepujado, y aparciente. ANG.
That appeareth or standeth out further. § Liv. 7. bell. Pun. Gallos pro-
minens collis tegebatur.

Prōmīnēns, nomen substantivum. Tacit. lib. 1. Inveneruntque in litois
prominenti nihil, &c.

Prominentia, summa prominens.

Promino, produco, ago, Apul.

Prōmīnūlūs, diminutivum à prominens: parum prominens Iul. Capit. is
pertinace, Fuit ventie prominulo, statua imperatoria.

PRÖMISCERE. Macrob. comm. lib. 1 c. 6. Nec aliter tam controversia si-
bi, ac epugnantia, & natura communionem abnuentia promisceretur
tam dico, & in nem potuisse.

Prōmīscūlūs, Mistum, incertum, confusum. § בְּלֹבְלָה. GAL. Meſte,
mis peſte meſte, commun à plusiers. ITAL. Meſchito, confuso. GERM. Ver-
mischen / vonderscheiden. HIS. Mucho mezclado. ANG. Mixed or min-
gled, common to many. § Salust. in Castl. Divina atque humana habe-
re promiscua, &c. Vnde Grammatici promiscuum genus appellarent,
quasi inceatum, sive confusum: quod & Græco nomine epicenum ap-
pellamus. Quintil. lib. 1. cap. 4. Nec statim diligenter putabo qui pro-
miscua (quæ epicena dicuntur) ostenderit. Connubia promiscua. Liv.
4. ab Urbe. Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi ut
scaturum prope ritu vulgentur concubitus plebis, patrumque? Idem
9. bell. Maced. Nec unum genus noxæ, stupra promiscua ingenuorum,
fœminarumque erant. ¶ In promiscuo esse sœpe dicit idem Liv. ut lib.
7. Dictiturani in promiscuo esse: Et in promiscuo spectate, de ludis.)
ut lib. 4. dec. 4. Operari promiscuam date, est mutuam operam tradi-
re. Plaut. Rud. Eamus intrò omnes, quando operam promiscuam da-
mus. Promiscuae salutationes, (id est, mixtae, confusa) Promiscuis salu-
tationibus admittebat, & plebem. Suet. in Aug. c. 53.

Promiscam, promiscue, veteres dixerunt plaut. Pseud. sc. 5. a. 4. v. ult.
Vt mea latitia latet promiscam fiet.

Prōmīscuē, adverbium. Mistè, confusè, incerte, pro quo veteres etiam
promiscam dixerunt, inquit Festus. ξουμητις. GAL. Peſte meſte, confu-
sément, sans difference. ITAL. Meſcolatamente, confusamente, sen-
za differenza. GERM. Durch einander, Vermischeter weiss / Ununders-
cheidlich. HIS. Mezcladamente sin diferencia. ANG. Confusedly, with-
out order. § Livius 1. ab Urbe, Eodemque iure promiscuæ omnibus
datum est. Idem lib. 3. Placet pecudum, feramque ritu promiscuæ
in concubitus rueret? Apud Sueton. in August. cap. 44. Gladiatores
promiscue spectari dicuntur, quum mulieres una cum viis mistæ es-
spectabant.

PRÖMITTO, is, Pollicor. § יְהֹוָה כְּבָדָה. הַבְּשָׂרָה. GAL. Promettre, ITAL. Promettere. GERM. Verheissen/zusagen. HIS. Pro-
metter. ANG. To promise. § Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. omittit tibi non ob-
futurum. Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Aufertur à me quod promisi per jocum.
Idem Men. sc. 4. a. 5. Sanuu futu: ux: (illum) mea id ego promisso fide.
Idem Au. sc. 4. a. 1. Filiam tuam posco ux: em, Promitte hoc fore. Idé
Pf. sc. 2. a. 3. Eum promisso firmiter dixit Senecc. 10. de cons. ad Mart.
Nihil de hodie na die, nihil de hora promittitur, &c. Cicero, lans enim
totum, quod tibi promiseram, prestiti. Terent. Adelph. Rogat hunc
tu: tu promitte huic. M. Promitto. Cic. 2. de divin. Quia autem in-
constantia deo: un, ut primis minentur exitis, bene promittant secun-
dis? Quandoque est produce: e, portigere, & projicere. καὶ διατελεῖ, plaut.
in Rud. Capillum promittam, optimum est, incipiāque hariolari Pli.
lib. 16. cap. 26. Nec ulla arborum avidiū se promittit. Promittere bar-
bam. Liv. 6. ab Urbe, conjecto in carcere Manlio, satis constat magnum
partem plebis vestem mutasse, multos mortales capillum ac barbam
promisso, obversatamq; vestibulo carceris mortem turbam. § Quan-
doque minari, ἀντέτεν. Virg. 2. Aeneid.

Promissi ulterem, & verius odia aspera movi.

Promittere

Promittere ad coenam, est promittere se iturus ad coenam. Plaut. in Men. sc. 2. a. 5. Una opera prohibere ad coenam ne promittat postules. Scilicet promittere ad fratrem, est promittere se iturum ad fratrem. Cic. 1. de Orat. Quum ille dubitaret, quod ad fratrem promiserat. Promittere, & in se recipere, pulchre, junxit. Cic. ad Brut. lib. 13. Sed tamen, inquit, separatum promitto in meque recipio, fore cum tibi & voluptati & usui. Promittere, profiteri, ut professores artium. Petronius Arbitur. Et ego ne quæstibus tuis obtemperem, aliquid aliud promittam. Hujus composita sunt, Adpromitto, Compromitto, à quo Compromissum, Repromitto, de quibus vide suis locis.

Promissus, a. um, interdum idem est quod longus, prolixus, pendens, &c. Livius 4. d. 5. Sordidati barba & capillo promisso. Virg. Eclog. 8.

Promissaque barba

Et etiam loquutus est Suet. in Cal. cap. 24. Item Livius 2. ab V. b. Ad hoc promissa barba & capilli efficeraverant speciem oris. Festus, promissum capillum, inquit, dicunt longum. Item barba promissa: velut pōr̄d missa. Item, Promissus, a. um. GAL. Promis. Plaut. Asin. sc. 3. a. 2. Operam promissam dare. Senec. cap. 10. de consol. ad Mart. Nihil nobis promissum de perpetuitate, sed nec de diuturnitate. Ovid. Eleg. 2. lib. 5. Trist.

Donaque amicorum templi promissa deerum

Reddere, &c.

Item 6. Fast.

Annuerat promissa fides (id est, soluta.)

Promissum, i. substantivum, quod promittitur. { כְּרָבָדָה יְמִינָה, וְזֶהָדָה. GAL. Chose promise, promesse. ITA. Cosa promessa. GER. Ein verheissung. HIS. Cosa prometida. ANGL. A promise, a thing promised. } Vnde dicimus, Consequi promissa, Confidere promissum, Efficere promissum alicui, Exigere promissa. Expectare promissa, Flagitare promissum; Facere promissum alicui, Cic. in 1. Philipp. ut multis multa promissa non fecit, i. solvit. Implete promissum, Stare promissis, Servare promissa, Satisfacere promisso. Repetere promissum, Solvere promissa aliquibus. Manere promissis: quem omnium testimonia legenti receptos authores nūquam non occurserunt Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Fac sis promissi memo.

Promissio, nis, Promissum { כְּרָבָדָה. i. mūzələh, vəzəχət̄s. GAL. Promise. ITAL. Promessa. GERM. Ein verheissung/zusagung. HIS. Promessa. ANGL. A promise. } Cic. 8. Philipp. Scelerum enim promissio, & iis qui expectant perniciosa, & iis qui promittunt.

Promēstria, . μεμηπτία. Mulier nuptiarum conciliatrix: quæ Latino nomine pronuba dicitur. Nam . μεμηπτία inter cetera significat Pronuba, sive nuptiarum conglutinatis officio fungi. { Ein Kupplerin. PROMO, is, pli, ptum, ejicio foras, profero, in medium affero. { חוֹזֵה הַצְבָּאָה, מִזְבְּחָה. GAL. Mettre hors, tirer hors. ITAL. Dar fuori. GER. Führer nemmen/herfür thun oder tragen. HIS. Sacar lo guardado à fuera. ANGL. To bring or tak out of a coffer or suchlike shing. } Fit ab emo, quod est sumo, Festus. quia pro te aliqua ad rem sumitur, quod promittit plaut. Cap. Sumo, posse, prouine. Idem Pseud. sc. 8. a. 4. Promam viginti minas, & ei offeram. Item, Promere arma. Suetonius in Othon. cap. 8. Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Vbi de pleno promittit Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Promere argentum domo. Ante dixerat, condidi intro. Quintil. Promi decet viridem fructum studiorum. Velleius, Promere jutis voluminibus (i. prodere.) Plaut. in Cist. Accipias claves, si quid tibi opus erit promptu, prompto. Virg. 2. Aeneid.

Latiq[ue] eavo se rovore promptu,

Thersandrus, Stolentisque duces: id est, edueunt.

Pecuniam ex æratio promere. Cic. 5. Verr. Quia tibi Senatus ex æratio pecuniam promississet, & singulos tibi denarios adnumerasset. Idem 3. de finib. Nam in Tusculano quium esse, vellèmque è bibliotheca pueri Luculli quibusdam libris uti, veni in ejus villam, ut eos ipse, ut solebam, inde promereim. Promere, pro pronunciare, sive profere verba longa, vel brevia. Gell. c. 6. lib. 9. Eorum frequentativa priuia littera longa prominuit: Promere consilia, est aperiit palam facere. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Non audeo percuti tanti quin promam omnia si dicam, aperiām. Cic. ad Attic. lib. 9. Nunc certè promenda tibi sunt consilia, plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Non audeam profecto percuti tanti quin promam omnia. Hujus composita sunt Depromo, & Expromo: quorum significata vide suis locis.

Promo, as, frequentativum. { προχθιζω. GAL. Mettre hors, souvent. ITAL. Dar fuori sovenire. GERM. Offt herfür thun. HIS. Sacar fueras muchas vezes. ANGL. To tak out often. } plaut. in Bacch. Quia in alium si prompter, in dies faciat minus. Idem Pseud. sc. 2. a. 2. Si quidem hec etiam supremi promptes thesauros Iovis.

Promptitia, cubilia. Gloss. Isid. leg. Promptuaria cubicula.

Promptus, a. um, dicitur qui jam paratus est ad agendum & in quo nulla mora est, quasi jam productus, expeditus, alacer, ardēs. { οὐδὲν ναῦσην. ἀπόφεστός, ἀπέχεται, ἀπαρτότερος, οἰδε. GAL. Tiré hors, mis hors, prompt, appareillé. ITA. Pronto, apparechiat. GER. Gerüst oder fertige etwas zu thun. HIS. Aparejado o apercibido. ANGL. Readie. } Salustius, Naturâ ferox, vehemens, manu promptus erat, maximum bonum in celeritate putabat. Quintilian. & Velleius. Manu promptus, non ideo fortis. Sic dicimus, Promptus ingenio, qui ingenium ad omnia paratum habet. Iungitur scipiū accusatiō cum præpositione ad Cic. 1. Offic. Promptiores igitur debemus esse ad nostra pericula, quam ad criminā, &c. Interdum jungitur genitivo. Gell. lib. 10. cap. 22. Plato visitatis homo amicissimus, eis que omnibus exhibendae promptissimus. Res est in promptu, dicimus quum significamus esse ad manum, esse facilē & manifestam. Cic. lib. 1. Offic. Quæ quanquam ita sunt in promptu, ut res disputatione non egeat. Plaut. sc. 5. a. 1. Iram in promptu gerere insipientia est. Ovid. 13. Meram. Plura quidem feci, quam quæ comprehendere dictis in promptu mihi sit. Salustius, Aliud clausum in pectori, aliud in lingua promptu habere. In promptu, i. præstò est, prompte accedit. Cels. lib. 4. cap. 2. Somnus in promptu est. Promptum esse aliquando legitimus pro facile esse. Ovid. 2. 3. Metamorph.

Sed nec mihi dicere promptum

Nec facere est isti.

Quint. lib. 9. cap. 9. Neque enim me movent nomina illa quæ suugere uti Græcis promptissimum est: id est, facillimum. Hinc promptæ res, dicuntur, inventa faciles.

Promptē, adve. b. Alacriter, sine cunctatione. Vnde Promptius & promptissimē. { תְּחִזְרָה nicherah. μερχίως, μερχίως. GAL. Promptement vestiment, ITA. Promptamente, prestamente. GERM. Hürtslich/fertelich vnd en vorzug. HIS. Ligaramenio, prestamente. ANGL. Readlie wile speede and haste. } Plin. Epist. 28. Quicq[ue] ego vero Corcelliz ad eo promptissimē, nec subite offensias reculabo.

Promptariūs, a. um, vel promptuarius. Ex quo aliquid depromitur. { μεμηπτάρος. GAL. Propre pour servir ou reiner. ITA. Proprio da guardare. GERM. Aus dem man etwas herfür nimmt. HIS. Cossa para guardar algo. ANGL. Out of the vobu be any thing is taken oul. } Plaut. in Amph. Inde eras è promptuaria cella deponit ad flagrum. Nam ibi promptuariam cellam, pio carcere posuit, quia à carcere ad supplicium promuntur noxii.

Promptu, in promptu esse dicitur, quod prolatum est, & expositum oculis, manifellum, & visibilis.

Promptuā, iuu, ij. locus in quo res ad usum necessariae ita repositæ sunt, ut statim prout iac proferri possint. { יְתָנָן osfar. neuies. GAL. Gardemanger, despense. ITAL. Dispensa. GERM. Ein ort aus welchem man alle ding zur nochturff dienstlich nemmen kan/Als ein speiskammer. HIS. La despensa a la mano. ANGL. A storehouse or suche lik place to keep tinges in. } Cato c. 11. Antrarium, promptuarium unum, scamna longa sex. Pro codem etiam legitur promptarium.

Promptitudo, inis, est facilitas ingenij ad quævis ex tempore exprimentia, προθύμησις.

Promptus condus, apud veteres pro cellario sumebatur. { יְכָדְׁסָחָן. manus. GAL. Despensier. ITAL. Dispensiero. GERM. Ein Kellerer/ Der ein ding herfürgibt oder behaltet. HIS. Dispensero para sacar de la despensa. ANGL. A butler, or yaſ hath thekeeping of the storehouse. } Plaut. in Ps. sc. 2. a. 2. Ego sum promptus condus, procurator peni. Promus dictus, quod præcesset penui promendo: condus, quod eundem in cellam recondet. Duo enim hæc officia ab eodem ferè administrabantur: licet in potentiorum ædibus aliquando fuerint distincta: unde & noraina ipsa aliquando separatim collocauntur promunusque aliquando legimus haec adjunctione condi. Plaut. Ps. Adepol, fecisti prodigum promum tibi. Columell. lib. 12. cap. 3. Promis quoque & cellariis aliquid attendentibus, aut metuentibus, intervenire. Per translationem dixit Plaut. in Trinum. ne admittam culpam, ego meo sum promus pectori. Apuleius in Apolog. Promum libitorum appellat illum qui libris promendis praest.

PROMONTORIUM, ij. Mons in mare excursens, tanquam prominens, à pro. i. ante, & mons. { אַרְגָּא. GAL. Montagne ou terre qui s'avance en la mer. Cap. promontoire ITA. Scoglio sopra aqua in mare, capo. GERM. Ein vorgeberg des meers/ Ein berg der sich in das meer hinauf streckt. HIS. El cabo de tierra in mar. ANGL. A montaine appearig in the sea. } Plin. lib. 36. Promontoria aperiuntur mati, & reruna natura agitur in planum Cæs. 2. bell. civ. Hic locus duobus eminentibus promontorii continentur. Cic. 9. Verr. Ab eo oppido non longe in promontorio fandum est Iuonis antiquum.

Promontorium Minervæ, est juxta Sutentum, in quo olim Siienses habitasse feruntur. In illius autem extremo est Athenæum, hoc est Minervæ sacellum, quod Ulysses ædificasse narratur. Huis meminit Ovid. 15. Metam.

Inde legit Capreas Promontoriumque Minervæ.

Promonstra, prodigia, inquit Festus.

PROMOVĒO, es prooveho, quasi ulterrūs moveo. { προμονεῖο heerlich arguim. GAL. Avancer, promouvoir. ITA. Promovere. GER. Fürdern, furcken. HIS. Mover à lexos. ANGL. To promote, to advance. } Ter. in Eunuch. Moveverò oxyū te nutrix. s. Moveo, c. video, ait nihil promoves. Ponitur aliquando pro prolongare, producere. Terent. in Henry. Abibo hinc, præsens quando promoveo parva. Gell. c. 10. lib. 5. Cum abunde promovisset in studiis. Liv. lib. 5. d. 4. Promovere legiones ad urbem. Item promovere castra Ibidem. Et Sueton. in Calig. cap. 22. Promove e paitem palatij ad forum usque. Idem in Othon. c. 1. Promoveri in gradum ampliorem.

PROMOTI. Asconius Pædian. 5. in Verrem, Accensus nomen est ordinis & promotionis in militia.

PROMOTUS, a. um, participium, proiectus. { προμοντός. GAL. Promess, avancé. ITAL. Promesso, posto avanti. GERM. Gesürdet. HIS. Movido puesto antes. ANGL. Promoted, advanced. } Stat. 1. Achill. — suâque hyænes classis promota, suâque Atollit fluctus. Promotus ad dignitatem. Plin. Epist. 15. Postea promotus ad amplissimas procurationes, nulla occasione corruptus, ab insito abstinentiae amore deflexit.

PROMULGO, as, publico, palam pronuntio, quasi prouulgo. { γενόν hischmia. εἰσφίγει, εἰσφέγει, εἰσφέγεισθαι, εἰσφέγεισθαι. GAL. Publier. ITA. Publicare. GERM. Aufzünden / Öffentlich lassen aufgehn. HIS. Publicar. ANGL. To Publish, to proclaim. } Festus, Leges promulgari dicuntur quum primum in vulgus eduntur, & legendæ propounderunt: ut si cui videatur, possit intercedere. Colum. lib. 1. C. Licinius damnatus est, qui agii modum, quem in magistratu rogatione Tribunitia promulgaverat, immoda possidendi libidine transcendisset. Cicer. ad Quint. fratr. lib. 2. Cato legem promulgavit de imperio Lentuli ab o- gando. Idem pro Sest. De meo reditu octo Tribuni promulgarunt. Promulgare autem propriè dicebatur de rogationibus & legibus, cum per triundinum in publico loco figebantur, ut cuique judicandi de iis esset potestas antequam ferrentur.

PROMULGĀTUS, a. um, participium. { γενόν hischmia. εἰσφέγει, εἰσφέγει, εἰσφέγεισθαι, εἰσφέγεισθαι. GAL. Publiè. It. & Publicato. GERM. Aufzündet/Aufzgebrettet. HIS. Publicando. ANGL. Published, proclaimed. } Cic. pro Muran. Etenim ut ait ingeniosus Poëta, & author valde bonus, præliis promulgatis, tollitur è medio non solum ista vestia verbosa simulatio prudenter: sed etiam ipsa illa domina rectum prudentia.

PROMULGĀTOR, promulgatrix, Divulgator, divulgatix. { γενόν hischmia. } PRÖMULGĀTO,

Prōmūlgātiō, Divulgatio. Cic. ad Lent. lib. i. Subitō exorta est nefaria Catonis promulgatio. ἡ γένεσις σχεμάτων. GAL. Publication. ITAL. Publicatione. GERM. Ein auskundung. HIS. Publencion. ANG. A publishing.}

PRōMULIS, idis, genus cibī dulcioris, mulso conditum. Cic. Papyr. Habuisse non hospitem, sed contubernalem. At quem virum? non eum quem tu es solitus promulsi confidere. Integrā famem ad ovum afferō: itaque usque ad assūm vitulinum opera perducitur.

PRōMULSIDIĀ, vasa dicuntur quibus promulsi continetur. Scribit Pomponius Iurisconsultus legatis vasis, scutellis, & promulsidaria continet.

Promulsus, a, um, dulcis, vide Pramulsus.

Promunctorium, προμυκτήσα. GL. Cyr. quo quid promungitur.

PRōMŪRĀLĒ, murus circum civitatis murum ductus, qui & antemurale dicitur, προμύραλης.

PRōMŪSIS, idis, fœm. gen. Manus, sive proboscis elephantorum dicitur. οὐράνθρωπος. GAL. Le museau & la trompe d'un elephant. ITA. La tromba dell' elefante. GERM. Der rüssel eines elephants. HIS. La trompa del elefant. ANG. The snout of an elephant. PLIN. lib. 8. cap. 7. promiscidem elephantorum facilius amputati, syntihi præliorum experimentis patuit.

Promutuum, à Iureconsultis pro repræsentata pecunia, sive prædunieata dicitur, quod Gallicè dicimus, Avancé. Vlpian. D. de locat. Cūm eidam nave amissa, pecuniam qua ex promutuum acceperat, reposceretur, &c.

Promylea, dea, quæ ante moles statuebatur,

Pronia, προνία (Ionicè προνία) dea ante templum (προνάos) statua solita.

Pronastæ, προνάσται, antiqui populi Bœotiae, Steph.

Pronaus, πρόναος, anterior templi pars.

PRōNÉCTO, is, cic. Καλωσοῦσκε, διγωνίσκε. GAL. Attracher plusieurs choses l'une avec l'autre en long. ITAL. Attacare, annodare più cose insieme. GERM. Zu die lenge an einander knäppen. HIS. Atar muchas cosas juntamente. ANGL. To couple many things together. STAT. 4. Syll. Vide di qua soiem morantis ævi pronectant tibi candidæ sorores, hoc est, in longum tempus necant, producant, pinnant.

Pronefas, plusquam nec dicendum, vel quam illicitum: item seclus, incontinentia, antefas, contralientia. Hæc. GL. Isid. Ego ei est tanquam apertum nefas.

PRōNÉPOS, Nepotis filius. ονεῖσθαι. Arriere neveu, ou petit neveu, le fils du neveu en droite ligne. ITAL. Figliuolo di mio nipote per dritta linea. GERM. Der enkels oder kinds Sun. HIS. El bisnieto hijo del nieto. ANG. My nephews sonne. CIC. 3. Tusc. Iovis iste quidem pronestos. Ovid. 1. 3. Metam.

— sed enim quia retulit Ajax

Esse Iovis pronestos: nostri quoque sanguinis autor
Inpiter est.

PRōNÉPTIS, is. ονεῖσθαι. GAL. Petite nièce, arrière nièce, fille de ma nièce. ITAL. La figliuola di mia nipote. GERM. Des kinds kinds tochter. HIS. La bisneta hija de los nietos. ANGL. My neices daughter. ο nepotis filia.

Pronexium, funis, quo navis religatur ad palum. Papias. Ego à prænecto.

Pronæa, Gloss. πρόνεια, prævidentia, consultua, provisio, consultatio. Vide pronaia.

PRōNOMEN, inis, una est ex octo orationis partibus: ita dicta quod vice nominis jungitur, ονεινομία.

Pronominatio, ονεινομία, figura quæ pro proprio, alieno utitur. Diomedes.

Pro nostra, antenostra. Gloss. Isid.

PRōNUBĀ, æ, dicitur quæ nuptiis præest celebrandis, ex parte uxoris, sicut aiuspex est ex parte viri. ονεινομία. GAL. Celle qui mene & conduit l'épousée en la maison du marié. ITA. Colei che mena la sposa à casa del marito. GERM. Ein verwalter der hochzeit auss der braut seit. HIS. La madrina de la boda. ANG. A brides mayne. PLIN. Inde Iuno pronuba dicebatur, quia nuptiis præcesset. Virg. 4. Æneid.

— prima & Tellus & pronuba Iuno.

Dant signum.

Flamma pronuba. Claud. 1. de raptu Proserp. Iam vicina toro, plenis adoleverat anais Virginitas: tenetum jana pronuba flamma pudorem. Sollicitat hoc est, Ingenitus ardor quidam, qui ætate matura viñgenes ad nuptias provocat. Pronubæ (inquit Donatus) dicuntur quæ nubentes domum mariti deducunt, ac comitantur, & quæ in obsequio nubentis sunt.

PRōNUBO, Nuptiis præsum ονεινομία. Vide Nubo.

PRōNUNTIO, as, Clara voce decentique corporis motu aliquid profero. ονεινομία בְּשִׁיר בְּבָרֶךְ בְּבָרֶךְ GAL. Pronuncer, dire par cœur. ITA. Pronunciare. GERM. Herausreden, Aussprechen. HIS. Pronunciar con voz clara. ANG. To pronounce, to utter clearly.

PLIN. epist. 1. 14. Nam pronunciat acriter, sapienter, aptè, decenter. CIC. 18. lib. 5. Pronuntiare dixi pro narrare in historia. PRonitut aliquando, inquit Budæus, pro expiæ & nomia astim dicere, præfarique ex bona fide in rebus con trahendis. Vlpian. in 1. 1. de adil. edit. Sæpè in ea significatione usus est. & in 1. quod si nolit. Qui mancipia vendunt, inquit, nationem cuiusq; in venditione pronuntia e debent. CIC. 3. Offic. quia in vendendo caim rem fecisset, non pronuntiassem, emptori damnum præstari oportet. PRonuntiae cubito. Quintil. Aliquando pro nomine. LIV. 4. bell. Pun. Prostremò victi consensu, & seditionem metuentes, pronuntiant eos prætores. Aliquando pro decernere, judicare. PLIN. Epist. 5. At ego ne interrogare quidem fas puto, de quo pronuntiatum est. CIC. 2. de finib. Et quan igitur pronuntiabit sententiam ratio adhibita, primū humanarum divinā ūmque scientia, &c. Senec. cap. 3. de tranq. anim. Prætor prænuntibus alessoribus tria verba pronuntiat. Nonnunquam pro palam & classico nuntiare. Curtius, immensisque Dario ira ad Euphratem pronuntiavit. Aliquando pro palam promittere. LIV. lib. 2. ab urbe, Edem Castori voxisse fertur ac pronuntiasse militi præmia, qui primum, qui secundus castra hostium

intrasset. Suet. in Cæs. 26. Munus populo epulūmque pronuntiavit in memoriam filiæ. Idem in Calig. c. 46. pronuntiatōque militi donativo, centenis viuitim denariis. Pro sententiam dicere, sive judicare. Idem in Claud. c. 5. De quodam negotio ita ex tabella pronuntiasse crediatur. Secundū eos sentire qui vera proposuissent.

PRōNUNTIĀ, Imperi, plin. lib. 1. 6. c. 4. Patiā ab eo coronari pronuntiatur. PRōNUNTIĀ, us, a, un, participium. ονεινομία מְבֻטָּה medhubbār in פְּנֵי חַדְשָׁה, אֲמֹרָה. GAL. Prononcé. ITAL. Pronunciato. GERM. Ausgesprochen. HIS. Pronunciado. ANG. Pronounced. CIC. in Partit. Versus pronuntiatus syllaba una brevior, aut longior. PRonuntiatum militi donativum, id est, palam præmissum.)

PRōNUNTIĀTUM, i, substantivum, propositio, proloquium, enunciatum.

PRōNUNTIĀTUS, a, un, participium. ονεινομία מְבֻטָּה medhubbār in פְּנֵי חַדְשָׁה, אֲמֹרָה. GAL. Proposition maxime. ITAL. Propositione. GERM. Ein vollstomuer spruch. HIS. Proposicion. ANGL. A proposition. CIC. 1. Tusc. Omne pronuntiatum (sic enī mihi in præsentia occurrat, ut appelliarem ονεινομία, utar post alio, si invenero melius.) id ergo est pronuntiatum, quod est verum, aut falsum. GELL. 8. lib. 16. Proferatum, proloquium, pronuntiatum, idem.

PRōNUNTIĀTUS, us, ui, pronuntiato. ονειנָה mibtā. אֲמֹרָה in פְּנֵי חַדְשָׁה. GAL. Pronunciation. ITA. Pronunciatione. GERM. Aussprechung. HIS. Pronunciacion. ANG. A pronouncing. GELL. lib. 4. c. 17. Ratio in pronuntiati major.

PRōNUNTIĀTO, nis, verbale est. Vocis, vultus & gestus moderatio cum venustate, inquit author ad Herennium lib. 1. ονειנָה mibtā. אֲמֹרָה in פְּנֵי חַדְשָׁה. GAL. Pronunciation. ITA. Pronunciatione. GERM. Ein aussprechung. HIS. Pronunciacion. ANG. A pronouncing. CIC. 1. de inventione. Pronunciatio est ex retum & verborum dignitate, vocis & corporis moderatio. Idem 1. de Oratore. Quis enim cantus moderate orationis pronuntiatione dulcior inveniri potest?

PRōNUNTIĀTOR, is, qui pronuntiat. ονεינָה medhabber. אֲמֹרָה, אֲמֹרָה. GAL. Prononciator, raconteur. ITAL. Pronunciatore. GERM. Ein ausspreches/verkunder. HIS. Pronunciador. ANG. A pronuner. CIC. de clar. Orat. Thucydides enim rerum gestarum pronuntiator sucerus & grandis etiam fuit.

Pronuntiativus modus, sive finitivus, i, indicativus, author Diomedes Gramm. lib. 1.

PRōNUPĒT, Valde nuper, quasi nuper, adhuc in conspectu. ονεινָה illis. GAL. Il y a assez long temps. ITA. Pur adesso, poco fa. GERM. Vornehst. HIS. Agora, abora rego. ANGL. Even now lately. PLAUT. in Trin. Qua sponstone pronuper tu exactus es pro illo adolescenti.

PRōNUŪ, us, dicitur uxor pronestos. ονεινָה η σύζυγη τούμφη. GAL. La femme du neveu. ITAL. Moglie di mio nipote. GERM. Die eckels eestraxo. HIS. La nuera de los abuelos. ANG. Mi nephews wife. OVID. Epist. 1. 6.

Pronurus & magni Laomedontis ero.

PRōNÜS, a, um, propensus, inclinatus, propriè dicitur in anteriorem partem flexus. ονεινָה, κατεψης, κατεψης, ονεινָה. GAL. Penchant sur le devant, courbé en devant, encin. ITA. Chino, chino, inclinato. GERM. Zur sichgelegt oder togent. HIS. Cosa enclinada, cuesta abaxo. ANGL. That lyeth with ee face dorward. OVID. lib. 2. Metam.

Pronaque quum spectent animalia catena terram,

Os homini sublime dedit.

CELSI. lib. 7. c. 26. Calculus si oblongus est, sic compellendus est, ut pronus exeat leg. ne pronus. His pronus contra erectum distinguitur. Sic evum oblongum jaceus, pronus est: stans vero erectum. Per translationem vero quis dicitur pronus, id est, inclinatus ad virtutes, vel ad vitia, quanquam usitatus in malam partem accipiat ut ipso. Nam qui ad virtutem, aliam rem laudabilem naturæ inclinatione feruntur, facile potius dicuntur, ut ex Ciceronis sententia docuimus super in dictione Proelvis. PLIN. in Paneg. Nihil est tam pronus ad similitates, quam simulatio, in fœminis præsertim pronus. X. SUPINUS. Idem 1. 7. c. 17. & lib. 28. c. 4. Supini cubitus oculis conducunt, ac proni tuffibus. Velleius. Non repetas, quos pronus fortuna comitata sit. Idem proniores Rhodij Regis partibus. T. buil. lib. 4.

Prona (lib: a) nec hac plus parte sedet, nec surgit ab illa.

OVID. Eleg. 1. lib. 4. Trist.

— Limosa pronus arena.

Velleius, Festinatio proni gurgitis modo. CATULL. ad Manlium.

Qui cum de prona præcepis est valle volutus.

Idem. as Ortalium. Atque illud (malum) prono præcepis agitur de cursu. PRonus mare, litora vicinum dicitur, sicut altum quod longius abest à litore. VIRG. 1. Æneid.

— venisque vacatis

Prona petit maria, id est, littori vicina.

Dicitur & pronus in tertia declinatione, ut apud Varronem in Parthenone, Alia trabs proni in humum accedens proximè frangit ramos cadentes. Et dicimus pronus huic rei. COLON. lib. 2. c. 2. Aquiloni prona. Et pronus ad hanc rem. Idem lib. 2. cap. 9. Campo patente & ad solema prono.

Pronissimus, superlativus. SPARTIAN. in Anton. Ad indulgentias pronissimus fuit.

PRONITAS, atis, proclivitas. ονεινָה, κατεψης. GAL. Inclination, proclivity. ITAL. Inclinatione in vicij. GERM. Ein neigung. HIS. Inclination. ANG. Readiness in doing any thing. SCENEC. in præfat declam. Nescio qua iniuitate & ad malum prona tate naturæ eloquentia se retrotrulet.

Præconomia, ονεινοροπία, præmissa dispositio. Figura poëtis familiaris, de qua sic Servius in illum versum, VIRG. 1. Æneid.

— & Libya defixis lumina regnis.

Pulchra præconomia, id est, dispositio carminis. Vituperabile enim fuerat, si ex abrupto transiit faceret. Inducit enim hic Iovem de rebus humanis cogitarem & Africam respiciensem, ad quam venire Troiani.

PROEMIUM, ij. ονεινοπάτο. GAL. Proème, preface, commencement de discours. ITAL. Præmio, effordio. GERM. Ein anfang der red/vorred. HIS. El principio del razonamiento. ANG. A preface or beginning of an opinion. Latinæ initium, exordium, præludium: ex & ex: propter quod

quod præcipuum legitimumque carmen soleat præcedere. Propriæ enim procerium dicebatur, quod à citharædis certamen inituris præcini solebat. Quanquam deinde etiam orationum exordia hoc nomine coepérant. Nam sicut citharædi pauca quædam antequam legitimum certamen inchoent, emerendi favoris gratia canunt: sic Oratores nonnulla priusquam causam exordiantur, ad conciliandos judicium animos præloquuntur quæ illorum initiatione præcemia appellarunt. Cic. 2. de Legibus. Hæbet legis præcium: sic enim hoc appellat plato. Idem ad Attic. lib. 10. De gloria librum ad te misi: & in eo præcium, id est, quod in Academico tertio. Id evenit ob eam tem, quo habeo volumen præciorum: ex eo eligere soleo, quum aliquod obsequum institui. ¶ per translationem accipitur pro quo vis principio. Iuvenal. Satyr. 3.

— misera cognoscere præcemia rixa.

Præcior, atis, Exordior, præcium facio. { וְעַמְלָא w. GAL. Commencier. ITA. Commencare. GERM. Den anfang eines red thun. HIS. Hazer aquel principio, commençar. ANGL. To beginne, { plin. Epist. 27. præcimiaut aperte pugnat acriter, colligit fortiter, ornat excelsè: postrem dicit, delectat, afficit.

Propædia, וְרַדְבָּא, & וְרַדְבָּא דִּוּמֶג, prævia institutio: documenta, quæ præfiscere oportet eos, qui ad rerum sublimiorum cognitionem iter habent.

PROPAGO, inis, & propages, is. Vitis vetula & suppiessa, ut ex una plures fiant: dicta quod peitò pangatur, id est, figatur. { תְּרֵזֶל scheluchah, παραγόν. GAL. Un provin de vigne. ITA. Provana, tralcio de vite. CERM. Ein alter räbstock dessen schos man mit gruben einlegt. HIS. La provana del sarmiento de la vid. ANGL. An old vine cutt downe do mak set is to be planted. { Virg. 2. Georg.

— pressos propaginis arcum.

Vbi prima producitur: unde & germinato pp, quidam ibi scribendum existimat more veterum poëtarum, qui quoties primam ditionis hujus syllabam producabant, duplicabant p. ut etiamsi annotavit Eiythæus. Vtatiū contipitur, ut ex sequentibus poëtarum exemplis manifestum est Horat. 2. Epod.

Ergo aut adulta vitium propagine

Atas maritat populos.

¶ Aliquando significat genus, stirpe, progeniem. { תְּרֵזֶל tscet sains מִצְיָאָם miṣyām. ḥō metap̄ps, ḥō ḥōndā. GAL. Race, lignée. ITAL. Razza, lignaggio. GER. Ein geschlecht. HIS. El hijo o nieto, o descendientes. ANGL. Offspring. { Virg. 12. Æneid.

Si Romana potens Itala virtute propago.

Ovid. 5. Fast.

Non hac ille Deus, tantaque propaginis autor

Lucret. lib. 4.

At consueta domi catulorum blanda propago.

Propages, inquit Nonius, est series & affixio continua, vel longè duæ, pages enim cōpactio, unde compages. Pacuvius Salvete gemina mea propages sanguinis propago liberorum plin. lib. 7. c. 14. Qua de causa aliorum ejus liberorum propago, Liciniani sunt cognominati. Propago, as, propriæ pro, id est, porrō, pago, seu pango. Vitem suprimo, ut ex una plures fiant. { תְּרֵזֶל schatāl ṢD nataḥ. παραγόν. GAL. Propigner & peupler une vigne. ITA. Provanare, annesfare, germinare una vita. GER. Naben einlegen oder eingraben. HIS. Estender la vid so la tierra, provanar. ANGL. To cutt downeold vynes that many yonge settes may be planted thereof. { Cic. in Cat. majore, propagatio vitium, saumentorumque ea quam dixi, &c Cat. cap. 32. Vites propages in sulcos. ¶ per translationem ponitur p. extendo, dilato, protaho, profcio, prolatu. { תְּרֵזֶל his hrâh תְּרֵזֶל hirbâh, תְּרֵזֶל, תְּרֵזֶל GAL. Estendre, multiplier, dilater, amplifier. ITA. Moltiplicare, stendere, dilatare. GERM. Ausstrecken / erweiteren / fürzeigen. HIS. Estender, dilatar. ANGL. To stretch out, to dilate, to multiply. { Sueton. in Calig. c. 29. Prætorium vitium ex secessu Anticytzæ quæ valetudinis causa petierat propagari sibi commeatum sibi desiderantem quam mandasset interimi; id est, produci, profici sibi commeatum. Cicer. 7. Verrina. Quum ipso sui generis initium ac nominis ab se gigni & propagari vellit, hominum potentissimorum suscepit inimicitias. Idem pro Sestio. Hæc monumentis annualium mandantur, posteritati propagantum. Idem 2. Offic. Vera gloria radices agit atque etiam propagatur. Vitam propagare. Idem 5. de finib. Qui quum cruciaretur nos fessendis doloribus, propagabat, tamen vitam auctor sagittarum. Idem lib. 1. de Invent. Nam fuit quoddam tempus quum in agris homines bestiarum more vagabantur, & sibi vietu ferino vitam propagabant. Senec. de consol. ad Polyb. cap. 18. Propagare longum diem (alicujus nisi memorie).

Propagatus, a,um, participium. Cic. 4. in Catil. Memoia consolatus mei propagata.

Propagatio, nis, verbale, productio, dilatatio. { תְּרֵזֶל marbitb. παραγοσ, παραγεσ. GAL. Propagation, penultimate de vigne. ITA. Germinamento de vite. GERM. Ein ansstrechung / meerung des geschlechtes. HIS. La provana del sarmiento de la vid. ANGL. The cutting downe of an old vine that many yonge ones may be sett thereof. { Cic. 1. Offic. Quæ propagatio & soboles origo est rerum publicatum. Idem Lucret. lib. 5. Vita in qua nihil insit nisi propagatio miserrimi temporis.

Propagator, is, Dilatator, amplifier. { תְּרֵזֶל maphréh. תְּרֵזֶל marbh inaventur. GAL. Augmenteur, multipliceur. ITAL. Moltiplicare. GERM. Erweiterer / meerer. HIS. Multiplicador. ANGL. That multiplieth or breedeth abroadde. { Cic. ad Attic. lib. 8. Ille restituendi nati quæ tenet studiosior: ille provinciae propagator, ille absentis in omnibus adjutor. de Pompeio.

Propalæ, qui merces propalæ velut ante palum, aut de palo pendentes habet, & vendit. Lucil. apud Nonium.

Ut cum primitiis sicos propala recentes

Protulit, & prelio ingenti dat primiū, paucos

Varro lib. 3. de RR. Denique ipsæ exgrumantes (aliij exruminantes) ad propalæ diu vitam producunt Cic. in Pisonem, panis & vinum à pala, & decupa. Sic in MS.

PROFALAM, Claræ, apertæ, & in propatulo. { כְּרָמָה, דְּפָלָה, פָּלָה. GAL. Devant tout le monde, manifestement, publiquement. ITA. In palese, apertamente. GER. Gar öffentlich vor meniglichen. HIS. Publicamente. ANG. Openly, in the sight of all. { Cic. lib. 1. de Orat. Non explicata veste, neque proposito argento neque tabulis & signis & propalam collatis. Suet. in Cas. cap. 20. propalam reonuit. Ibid. c. 77. Voces propalam edebat. Idem in Aug. c. 64. & in Tib. c. 2. & in Calig. c. 24. & Liv. lib. 3. ab orb. Propalam obviam ire cupiditati.

Piopalo, as, Si apud idoneos scriptores inveniatur, idem erit quod apio, manifesto & palam facio. { יְהִיא שְׁמָן hischmia b. partow. GAL. Publier, manifestier. ITAL. Propalare, manifistare. HIS. Divulgare, publicar. ANG. To open, to mak plaine. { Nam quod Calepinus existimavit ideni etiam significare quod in longum crescere, deceptus est corrupta Columella lectione, ex lib. 1. 3. c. 7. ubi sic legit, Deinde ex eo sulco, quasi ramos festuatum facies, per quos ut quæque virga postulaverit, propaletur atque in terra adoperies. Ibi enim propagetur legendum constat, non propaletur.

Propassio, anteceptio, perturbatio, cum aliquod πάσσω in nobis primum exsurgit, ante accomodatum assensum, passio hic affectum, seu perturbationem significat. In utraque voce est synecdoche generis.

Propatrius, frater proavi, qui & patrius magnus dicitur. { אֲגַנְתָּא דְּלָפֶת, GAL. Grand oncle, le frere du pere grand. ITA. Zò grande. GERM. Desa ãnis bruder. HIS. Hermano del bisabuelo. ANGL. My great grandfather's brother. {

Propatulus, a,um, adjectivum, Latè patens atque apertum, quasi portulani. { תְּרֵזֶל patuach. ῥοχάρις. GAL. Fort ouvert & découvert, qui est à la veue d'un chacun. ITA. Aperto, manifesto. GERM. Weit oder weit offen. HIS. Cosa publica. ANGL. Open, in the sight of all. { Cic. 6. Verr. Ante aedem Cereris in aperio ac propatulo loco signa duos sunt, &c. { In propatulo, adverbialis formula est pro palam. Salustius, Vitos muliebria pati, mulieres pudicitiam in propatulo habere, id est, in publico. Gell. c. ult. lib. 19. Quæ per litteras condidit in propatulo, & usu frequenti fecuntur. Et 1. 18. c. 10. Quæ naturas in promptu & in propatulo esse voluerit.

PROPE, Präpositio est compositionem non adiutentis, Iuxta: à pro & pes, tanquam pro pedibus. { יְהִיא חָל. isylos. GAL. Pres, auprés. ITAL. presso, appresso. GER. Nach oder bey. HIS. Cerc. ANGL. Near or nighto. { Cuitius, Quum prope id oppidum copias constituerent. ¶ Sine casu, adverbium est ejusdem significationis cum præpositione. Terent. in Andr. Propè adest, quum alieno more vivendum est ibi: sub, tempus. Ponitur aliquando pro adverbio ferè, seu quasi. Plin. & in foribus templi propè collapsus expavet Plaut. Most. sc. 2. a. 2. Quis homo est, qui nostras ades acceperit propè. Idem Au. sc. 2. a. 1. Senec. epist. 59. Propè est à timente mors. Plaut. Curc. sc. 2. a. 1. Vbi cil? Propè me est. Hic ubi sidereus propius vides astra colossus.

Sæc. c. 2. 3. de cons. ad Mart. Quicquid ad summam venit, ad exitum propè est. Quiatil. Manus ipsæ (propè est, ut dicam) loquuntur. Plaut. Aul. sc. 5. a. 1. Nunc nobis propè adest exitium. Ibidem, probrum atque partitudo propè adest, ut fiat palam. ¶ Propè ad stultitiam simplicissimus, in Epit. Sexti Aurel. Victoria in Constantio.

Propior, is, & hoc proprius, comparativum, Propinquior. { יְהִיא בְּרִיבֶת. GAL. Plus pres. ITA. Più appresso. GERM. Näher. HIS. Mas cercano, ANGL. Never or nigher. { Cicero pro Qu. Tibi mea propior nemo est. Ovid. Epist. 3.

Ille gradu proprio sanguinis, ille comes. Plaut. in Trin. Tunica propior pallio est, Cic. 1. Tusc. Veniunt inde ad propiora. Horat. Carm. Ode 1. 5.

Mature proprio define funeri

Intercludere virginis. de sene.

Ovid. Epist. 1. 5.

Exemplo tangi non propiore potes. Cic. pro Sestio. Omnia sua sibi propiora esse pericula, quam aliena. Virg. 9. Æneid.

— mea quem spatiis propioribus atas

Insequitur.

Tibull. lib. 4.

Seu propior terris astrium fertur in orbem.

Velleius, Puer quam inveni propior. ¶ Aliquando invenitur pro magis propitia. Ovid. Eleg. 2. lib. 1. Trist.

Oderat Æneam propior Saturnia Turno.

¶ Propius vero, id est, verisimilius. Livius 4. ab Urbe, Capuamque à duce eorum Capite, vel (quod propius vero est) à campestri agro appellatum.

P. opilius, comparativum adverbium. { יְהִיא בְּרִיבֶת. GAL. De plus pres. ITAL. Più appresso. GERM. Näher zuhin. HIS. Mas cercano. ANGL. Never or nighto. { Plaut. Bacch. Cedo manum, ac subsequere propius me ad fores. Livius, Castra propius hostem movit. Ut propius ventum est. Plaut. Men sc. 2. a. 5. Dabitur malum, si propius accesseris. Idem Most. sc. 2. a. 2. fuge huc, fuge ad propius. Ovid. 4. de Ponto, Eleg. 7.

Nihil propius factum est, id est, parum absuit quin hoc, aut illud factum fuit, μηδὲ τοσοῦτο, μηδὲ πλέοντο, μηδὲ οὐλίσσετο. Cic. in Verr. Nec quicquam factum est propius quam ut vivus combuteretur. Plaut. Mil. sc. 5. a. 2. Quid propius fuit quam ut peiriem, si hæc locutus fuisset hero?

Próximus, superlativum, Propinquissimus, maximè vicinus. { יְהִיא בְּרִיבֶת. GAL. Tres prochain, fort pres. ITAL. Prossimo. GER. Der aller nächst. HIS. Muy cercano. ANGL. Next, nighest. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Flamina fumo est proxima. Idem Aul. sc. 3. a. 1. Hoc fratre cogitato. Tibi proximam me esse, mihi ite te. Idem Mil. sc. 3. a. 2. Hic proximæ vicinæ. Idem Aul. sc. 6. a. 2. Atropatæ ex proximo utendam peto à Congrione. Ibid. Quid clamoris è proximo (id est, apud vicinum.) Et in Mil. sc. 5. a. 2. Ausus attingere mulierem hinc in proximæ. Idem Aul. prolog. His inexc

senex de proximo. (id est vicinus) & Asin. 1. s. 1. Amat meretricem ex proximo, (i. vicinam, &c.) Ovid. 1. de Arte.

Proximus ad dominam, nullo prohibente, sedato.

Ibidem. Proximus huic labor est placidam exorare puellam. Terent. Hesyr. Despondens ei gnatum huius vicini proxini. Cic. Attic. lib. 2. Artius proximus est vicinus, imò ille quidem jam conubernalis. Ter. in Eunuch. Illum liquet mihi dejerare his mensibus, Sex vel septem prorsum non vidisse proxinalis, id est, præteritis, inquit Donatus Ter. in Adelph. Proximus mihi genere. Veteres tamen non solum propinquum, & nobis hærentem proximum dicebant verum etiam longe remotum si tamen inter duo discretam hil medium extitisset. Virg. 3.

Proximus huic, longo sed proximus intervallo.

¶ Aliquando ponitur pro maximè propitio. Varro, Gradium testor. qui deus nobis omnium est proximus. Interum pro carissimo. Ovid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.

Amplectens animo proxima queque meo. (id est, Carissima.)

Idem Eleg. 2. lib. 4. Trist.

Hic...Dux fuerat belli: proximus ille duci, &c.

¶ Interum non habet vim superlativi, & propinquum significat: quapropter comparativum facit proximior, quod propinquorem significat. Veget. Proximior & dextra sit, quæ plagi possent inficere. Vlp. ad edict. adil. Si quis proximior nascetur etut cognatus. Sed bene faciunt, qui cum Cicerone & aliis linguae Latine principibus proprios & propinquiores dicunt, insolentiāque comparativi fugiunt.

Proximè, adverbium. § 7. GAL. Prochainement, tout aupres. ITAL. Preffimamente, ultimamente, dapo. GERM. Zum nechsten. HIS. Muy acerca. ANG. Nereft or nighest. § Cic. Lucio lib. 5. Literæ quas à te proximè accepi. Idem de nat. deor. Is quem proximè nominavi Nonnunquam habet & accusativum, quemadmodum & cetera à propè prepositione derivata. Idem Attic. lib. 6. Habere exercitum quam proximè hostem. Ibid. lib. 3. Quare nihil esset necesse, quam proximè Italiam esse. Ibid. lib. 1. Proxiñus Pompeium sedebam Propius uibem movent iñorē. Salustius, proximè Hispaniam Maui sunt. ¶ Proximè ei loco. C. xl. 2. de bell. civ.

Proximitas, atis, Propinquitas, cognatio, propriè quæ per mulierem sexum jungitur. § קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ gheullah. iñessia. GAL. Proximité. ITAL. Prossinità. GERM. Ein nahe verwohnt chafft. HIS. Certanidad. ANG. Nerenesse, nigbourhoche. § Ovid. 2. de Arte.

Et lateat uitium proximitate boni.

Idem de Nuce.

Méque ream nimia proximitatis agi.

Idem 13. Metam.

Aut si proximitas, priusque requirat hæres.

Quint. lib. 3. cap. 8. Sed ea plures petant, vel eodem jure, vel proximitatis, vel diverso: ut quum hic testamento, ille proximitate nitatur.

Proxiñum, substantivum. Terent. Eunuch. Eamus ad me: ibi proximum est ubi mites hoc est, nullus est propior locus, ubi possis mutare vestem. ¶ In proximo, non procul hinc. Cic. Tironi lib. 16.

Proxiñ, Adverb. idem quod proximè. Cic. ad Attic. lib. 4. Ab Qu. Fratre accepi literas datas à littoribus Britanice proximò ad Cal. Octob. Id. Cic. apud Charis. 1. 2. Et mihi ad sapientis vitam proximò videntur accedere. Proxiñ. Paulò ante, Id. Cic. apud eund. Charisum sophocles cum Tragœdiam, quam proximo fecerat recitasset.

Proxiñ, as, are, propè accedo, propinquuo. Veibum frequens Apuleio. § קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ GAL. Estre fort prochain, s'approcher, être pres. ITAL. Avicinarsi, è essere molto simile. GER. Nähern oder nahen. HIS. Acercarse. ANG. To come nere or nih. § Cic. 1. de natur. deor. Capiti autem equi proximat Aquarij dextra, totūque deinceps Aquarius. Solin cap. 7. non procul, à fine, Tertia huic proximat eodem nomine. Idem cap. 6. 5 Indo flumini proximantes, versa ad Meridiem plaga ultra alios torrentur calore.

Propecto, is, xui, xum. In longum pecto. § ἐγενέτης οὐδὲ προπεξος. Sed ea plures petant, vel eodem jure, vel proximitatis, vel diverso: ut quum hic testamento, ille proximitate nitatur.

Ille manu muleens propexam ad pectora barbam.

Virg. 10. Aeneid.

— propexam in pectora barbam.

Propediem, adverbium temporis, Brevi, vel post paucos dies. § קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ GAL. En bref, bien tôt, au premier jour. ITA. Tosto, presto, a pochi di. GERM. Bald hernach. In furzem. HIS. De aqua à paucos dies. ANG. Withinfero dayes. § Ter. in Heus. Et illum tibi salvum affuturum esse hic cōfido propediem. Cic. Attic. lib. 6. Ego ut spacio propediente video Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Quam tum tu propediē assiges.

Prope, is, puli, pulsus. Longè pello, procul amoveo. § קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ dachah. GAL. Pousser loing, chasser, débouter. ITA. Scacciare lontano. GERM. Abtreiben / dammen treiben. HIS. Empuxar à lexos. ANG. To put fare aroy by force, to drive aroy. § Cx. 5. bell. Gall. Varenus gladio cominus tem gerit: arque uno intefecto, relictos paulum propellit Lucan. lib. 3.

Propulit ut classem velis cedentibus Auster

Incurvans, mediūque rates tenuere profundum.

Liv. 10. de bell. Maced. Periculum vitæ propellere à me potes, puniendo eos qui ad me interficiendum ferrum sumptuerunt. ¶ Orationem remis propellere, per translationem Cic. 4. Tusc. Quarebam igitur utrum pandeiem vela orationis statim, an eam ante paululum dialecticorum remis propelletem.

Propulsus, a, um, participium. § קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ dachah. GAL. Chassé. ITAL. Scacciato. GER. Abgetrieben / oder hindernsich getrieben. HIS. Empuxando. ANG. Driñin aroy. § Lucan. lib. 7.

— cernit propulsa crux

Flamina.

Ovid. Eleg. 1. Trist.

— propulsa navis, fortibus Austris.

Propulsus, us, ui, verbale organus. Seneca 6. nat. quast. Ventura propulso concitare.

Propulso, as, frequentativum, Arceo, depello, quasi procul pulso. § קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ nadhah. GAL. Repousser, chasser. ITAL. Propulsare, scaccare. GERM. Offthinoeg treiben / oder abtreiben. HIS. Defendiendo rechazar, empuxar à lexos. ANG. To put or drive away. § Liv. 1. Tamen quum nōcēbus bellum propulsare posset, in aciem copias educit. Terent. Andr. Nam quod tu speras, propulsabo facile. Cic. pro Client. Displacatne mihi legum p̄tēdīo à capite periculum propulsare? Quintilian. Propulsare pestem intestinam.

Propulsatio, nis, Depulso. § מִדְחֵהַת מִדְחֵהַת mad. chephah iñānois. GAL. Repoussement, chassement. ITAL. Ributtamento, ripulsa. GERM. Ein abtreibung. Dammen treibung. HIS. Rechazamiento, empuxamiento. ANGL. Putting or driving away. § Cicero pro Sylla, Cum hujus periculi propulsione conjungam defensionem officij mei.

Propulsator, is. § קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ dochéph mad. ALgepus. GAL. Repousseur. ITA. Chi ributta. GERM. Ein abtreiber oder vertreiber. HIS. Rechazador. ANG. A driver far of or away. § Valerius Max. lib. 7. cap. 9. Autorem harum rerum benevolentia, propulsatorem odio insecurus.

Propemodum, Penè, se è fermè, quasi propemodum. § טְבַדְּהַת chimah. öñayé ñen. GAL. presque. ITA. Quasi. GERM. Gar nach. HIS. Quasi, o poco mas o menos. ANGL. Almost. § Plaut. in Truch. Propemodum experitæ estis quā ego sim tranquillus usque homo. Idem Menach. sc. 2. a. 5. Iam scio propemodum quid sit. Idem Amph. Cognoscitur me, Sosia. S. propemodum. Idem Aulul. sc. 6. a. 4. Hæc propemodum esse res in vado videtur. Idem Capt. sc. 2. a. 5. Propemodum ubi loci tuæ fortunæ sint, intelligis.

Propempticus, a, um, ἀπομπικός, δ. δ. q. comitativus. κατημένης, quoniam gratulamur discessu, & cum quasi comitanur: à κατημένω, prompto, prosequor. Unde est titulus apud Sidonium, Propempticon ad libellum.

Propendeo, es, Iuclinar, deorsum vergo. § מִתְנַדְּהַת natâh. p̄tēw. GAL. Panner devant, ou en avant, être enclin. ITAL. Pendere. GERM. sin abhin oder fär nider hangen. HIS. Mucho inclinarse. ANG. To hange doyon, to the fore part, leane or incline more unto. § Cic. 5. Tusc. Qui quum in alteraro lancei animi bona imponat, in altera corporis, & externa tanquam propendere illam boni lancem putet, ut terram & maria deprimat. Propendere in aliquem inclinatione voluntatis. Cicer. 2. de Orat. Plautus Asin. sc. 2. a. 2. Nec dependes, nec propendes (de seruo vincito ad trahem.) Necesse est, ut inclinatione voluntatis propendat in nos. Propendere vero, penult. corr. est diu, sive multum, aut diligenter ponderare, aut examinare. Quintil. Dabam his otium, refrigeratio inventionis amore diligentius repetitas tanquam propendere.

Propendens, tis, Demissus, deorsum pendens. § מִתְנַדְּהַת natâh. הַמְּנַדְּהַת. GAL. Pendant droit en bas. ITAL. Che pendre per disto è basso. GERM. Für abhin hangend oder lâmpend. HIS. A costado abaxo. ANG. Hanging downward. § Colum. lib. 7. cap. 12. Probatus quadratus potius, quam longus, aut brevis, capite tam magno, ut corporis videatur pars maxima, dejectis, aut propendentibus quibus, de cane villatico.

Propendulus, inceptus. Apul. Floridorum lib. 1. primum, inquit, crines plurimis antiis, promitis capronis ante ventuli & propenduli.

Propensus, a, um, vchementer inclinatus propus, proclivis. § קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ GAL. Fort enclin. ITA. Inchino grandemente. GERM. Gar geneigt / heftig geneigte. HIS. Cosa muy acostada y inclinada. ANG. Greatlie inclined, readie. § Cic. 3. de finib. Ita non solum ad discendum propensi sumus, verum etiam ad docendum Idem 2. Offic. A quo enim expeditior, & celerior remuneratio forte videatur, in eum se è est voluntas nostra propensior. Idem 1. Offic. Quia etiam si quis est paulò ad voluptatem propensior. Quintil. Propensius genus argumento, ut eum qui recte valeat in crastinum p̄venturum. ¶ Aliquando Idem est quod propendens, prominens, sive extensus, § קְרַבָּהּ natâh. extensus. Persius, — quum tibi Calve pinguis aqualiculus pensè sesquipedale exret. Vbi Cornutus interpres, Quum tu, ô Calve Senator, abundantis ciborum pinguis sis, & ventrem habes ultra sex pedes extensus. Inde propensa munera, id est, multa ac magna, רבָּהּ. Plautus in Trucul. Miles advenit, natiue causa dat propensa munera.

Propense, adverbium. Ex animo. § ἀρεβός. GAL. D'affection, de courage. ITA. Di cuore, con affezione. GERM. Mit geneigtem willen. HIS. Mey inclinadamente, de coraçow. ANG. Readelie. § Lentul. ad Senatum, lib. 12. Epist. famili. Ut hanc concordiam, & conspirationem omnium ordinum ad defendendam libertatem propensè non credent est faciat.

Propensio, nis. Animi inclinatio, proclivitas. § קְרַבָּהּ קְרַבָּהּ GAL. Inclination. ITAL. Inclinatione. GERM. Ein neigung. HIS. Inclination. ANG. Inclination and readiness to do a thing. § Cic. 4. de fin. Qui nulla in te nisi in virtute, aut vicio, propensionem, ne minimi quidem momenti ad summum bonum adipiscendum esse diceret.

Protero, as, Festino, accelero, celeritate utor: à prope, ut putatur dictum. § קְרַבָּהּ mihér. GAL. Se haſter d'aller ou de faire quelque chose. ITA. Affretarsi. GERM. Eilen. HIS. Appressurarse. ANG. To speeche, to haſte. § Terent. Andr. Propora, accerle; hinc qui auferat eam. Cicero Cornificio lib. 10. Atque inde ventis, temisque in patriam omni festinatione properavi. Ovid. 10. Metam.

— sedem properamus ad unav.

Virg. 7. Aeneid.

— quem regia conjux.

Adjungi generum miro properabat amore.

Salustius, qua illi discessus erat in Galliam properanti, id est, celestis cuncti. Tibul. lib. 4.

Ceu celer hybernas properat (Sol) decurrere luce. Plautus Curc. sc. 2. a. 5. ἡ ἀρδόνη propera Ph. Quid properem. Pl. Parasitam ne amiseris. Idem Men. sc. 2. a. 4. Properabo ad forum. Idem Curc. sc. 3. a. 5. Properè propria vomere. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Quid properat placid

placidū. Idem *Aulul.* sc. 4. a. 1. Nunc, denum properare propero. Idem *Menach.* sc. 2. a. 4. Properato, absente me, comeſſe prandium. Idem *Cure.* sc. 3. a. 4. n̄ ſi properē properas dare xxx. minas. *Ibid.* Vitam propera ponere. Et in *Aulul.* sc. 5. a. 1. Vascula intus pūrē propera atque cluc. Idem *Menach.* sc. 2. a. 5. Progredi properabo. Idem *Pſeuſ.* sc. 2. a. 3. ut noſta properes amalii omnia. ¶ Properare item dicitur qui festinante aliqūd agit, vel dicit. *Virg.* 1. *Eneid.*

Multa forent qua mox calo properanda ferendo,

Maturare datur.

Plaut. *Poenulo*, Quicquid agit, properat, omnia, id est, omnia properanter agit. *Tacit.* lib. 2. Ne cōditionem properaviffent. Nonius. Festinare, & properare veteres diſiſerunt. Cato, qui viuum quid matuē transigit, properat: qui multa ſimil incipit, nec percipt, testinat. Verū utraque verborum ratio ſub hac significantia proxima eſt veritatis: ut properare animi ſtudiosè ad iſas aliquas contendentis: festinare corporis neceſſitati obſequentiſ. *Virg.* lib. 4. *Eneid.*

Et mediis properas Aquilonibus ire per alium.

Et lib. 2.

Festinate viri: nam qua tam ſera moratur.

Sigillies?

Hec Nonius. Vide *Gell.* cap. 14. lib. 16. & cap. 11. lib. 10. ¶ Hujus composita ſunt Approprio, Depropero, & Impropero, quorum ſignificata vide ſuis locis.

Properati paſſiuſ: ut apud Horat. Epop. 12.

Lana cui properabantur?

id est, citò parabantur & *Tacit.* lib. 2. properata naves.

Propératio, nis. Festinatio. ¶ מחרת meherāh. ἀρεδή GAL. Haste, avancement, haffivé. ITA. Fretta. GERM. Eisung. HIS. Prieffa. ANG. A ſpeding, hafſting. ¶ Cicero 2. Epift. Sed ad properationem meam non nihil intereft, non expeſtare donec ad longum venias. Idem *Tironi.* lib. 16 Epift. Nam quæ parciūſ frater p̄ticiperat, veſcundia videbile, & properatione.

Propter, adverbium, festinanter, p̄ properē. ¶ מחרת meherāh. ἀρεδή GAL. Hafſtive. ITA. Eſſo affrettarſ. GER. Ein eil oder eisung. HIS. Aquella prieffa; ANG. Speed, hafeſt. ¶ Salust. in *Iug.* Neque ex tanta properantia tam facile tractum bellum ſocordia magis quam dolo crederent.

Propteratus, us, ui, properantia, vel properatio. *Gell.* lib. 1. 10. cap. 11. Namque in properatu iei rustice, per tempeſtates pluviāſque cum otium eſt, maturari potest.

Propterām, adverbium, Celeriter. ¶ מחרת meherāh. ἀρεδή GAL. Hafſtive. ITA. Frettoſamente. GER. Eilends oder chnellich. HIS. Apprefuradamente. ANG. Speedelie. ¶ Cæcilius, Properatum in tenebris iſtuc confeſtum eſt opus. Nonius. Et Sifenna apud *Gell.* 1. 12. c. 15. Propterātēr, adverbium factum à particípio properans, idem quod festinauerit. ¶ מחרת meherāh. ḥvr ἀρεδή GAL. Hafſtive. ITA. Frettoſamente. GER. ſu eilends HIS. Apprefuradamente. ANG. Hafſtive. ¶ Accius Telepho, Remiſque nixi properanter navim in fugauit. Lucet. lib. 5. Usque adeo properanter ab omnibus ignibus ejus. Properantiūſ, compar. festinantiūſ Salust. in *Iugurth.* Si properantiūſ pergeret.

Propterē, Properē, antiquum. ¶ מחרת meherāh. ḥvr ἀրεδή GAL. Hafſtive. ITA. Frettoſamente. GER. Eilends / ſtichs HIS. Apprefuradamente. ANG. Hastelie. ¶ Catull. Animula miserrima properiter abit. Pacuvius Tencro, ut citat Nonius, in hi classem imperat Thessalum, noſtrānque in altum ut properiter deducere.

Propterū, a, um, Celer. ¶ מחרת mahir. ḥvr mahir. ḥvr ḥv. GAL. Hafſif, ſoudain, leger. ITA. Presto, Veloce. GERM. Schnell. HIS. Preſuroſo, ligero. ANG. Sudden, hafſt. ¶ Plaut. properam video ancillam venientem. Vellicius, Propera classis dux. (id eſt, ſubito ac celeriter contraria.) Ita properus. *Tacit.* lib. 11. Si p̄venirent Claudiū, ut inſidio incautum, ita ita properum. Cursus properus. Ovid. Epift. 16. Gressus properus. Valer. Flac. 4. Argon. Pēde propero ſequuntur, ducem, Catulus Oblatae occaſionis propera. *Tacit.* lib. 12. de Agrippina. Hinc fit Properior, Properitimus, & compositum p̄ properetus.

Propterē, adverbium, Celeriter. ¶ מחרת meherāh. ḥvr ḥv. GALL. Hafſtive. ITA. Prestamente. GER. Eilends / Geschwind. ITA. Apprefuradamente, preſto. ANG. Hastelie. ¶ Salust. Tum properē Consul. ducit exercitum. Virg. 6. *Eneid.*

His attis properē exequitur p̄cepta Sibylla.

Plaut. *Pſeuſ.* sc. 2. a. 3. Coque cœram properē. Idem *Cure.* sc. 3. a. 2. Subito, properē, & celerē objectum negotium. Plaut. Amphi. Ut ſubito, ut properē, ut validē tonuit? Idem *Aulul.* sc. 4. a. 1. Sequerere me properē ad macellum strenue. Vide ſuprā Propero.

Propterūſ. Elegiarum poëta ex Mevania oppido oriundus quod in Umbria eſt, ut ipſe auctor copioſe reſtatur. Sunt qui ſcribant ejus paterna Equestri dignitate ornatum, ac Triunvirali potestate fuille: tum inter eos conuineat atum qui L. Antonium ſecuti, Perufia capta ex Octavij Cæſaris auctoritate, ad aram Divi Iulij perduci, ibidem occiſi fuerunt. Illud omnino conſtat, hūc propertium magna ex parte amissis bonis, Romam ſe recepisse, quum patrem ſuum in tenera adhuc aetate amissiſſet: quod illis verbiſ apparet, Aspice me cui parva domus fortuna relicta eſt, Nullus & antiquo Marte triumphus avi. Et Crinito.

Propes, edis, funis quo pes, id eſt, immum veli tendit, ait Isidorus Turpilius, quaſi cum ventus ferit navea in mare ſecundus, ſi quis propedem mifit in veli ſiniſtum.

Propterō, as, eſt mandare ut aliqūd perficiatur, teſte Festo. Accius, Age Verō, propera quod coepisti fieri.

Propterūſ, vide Propeſo.

Prophānūſ, vide Profanūſ.

Prophēta, x, & Prophete, x, masc. gen. Vates, qui futura praenuntiat

Calpini Pars II.

à ſe primū intellecta. ¶ נביה נabi. προφήτης GAL. Prophete. ITA. Profeſta. GER. Ein voeſſager aus Götterlicher offenbarung, ein Prophet. HIS. El profeta de io venidero. ANG. A prophete. ¶ Nam qui ſpiritu Pychonito, aut furioſe correpti, futura p̄diciunt, Prophetarum nomen non merentur. Veteres (ut inquit Festus) antiftites fanorum, oraculorūmque interpretes, prophetas dicebant. Hujus feniſia: una eſt prophetiſſa, mulier divino iuſtūtu futura p̄dicens. ¶ נביה נabi. προφήτης GAL. Prophetic. ITAL. Profeſta. GER. Ein voeſſagunh rünnſtiger ding. HIS. Profeſia. ANG. Profeſio. ¶ Eſt iſpiratio, vel revelatio divina, i.e.; um eventus immutabili veritate denuntiauſ.

Prophetis, idis, προφήται, mulier prophetans.

Propheticus, a, um, προφήτης. n, o, ad prophetam, vel prophetiam pertinens. Fortunatus etiam prophetalis dicit.

Propheto, p̄dico prophetam ago. Aliquando eſt magnificē de mysteriis divinis diſcio: item prophetam audio. 1. Cor. 1. 1. 5.

Prophetizo: vaticino. Veſbum προφητικό uſupat Hippocr. pro p̄dico. PROPINO, as, Prabibo, poculum p̄ reguſto, & deinde alterū trado.

¶ מְרֻבָּה hischka. ἀρτίω GAL. Boire à quelqu'un, l'inviter à boire en beuant. ITA. Porger, bever ad alcuno. GERM. Vortrinken vnd es einem anderen bringen HIS. Dar à bever de lo quelque bevi. ANG. To drink to one to brinche, ¶ Plaut. in *Cure.* sc. 3. a. 2. Tropioſo magnū poculūſ, Ille bibit. Idem *Aſin.* sc. 1. a. 4. Abs te accipiat, tibi propinet, tu bibas. Suet. in *Tiber.* cap. 42. Ignotissimum quæſtūz eſt candidatum nobilissimum anteposuit ob epotam in convivio, propinante ſe, vini amphoram. Que conſuerudo inde initium habuit, quod Graci in ſolemniſtibus compotatiſibus quas philothesias appellaſt, ſu ea argentea que pocula profici, & vino imple, i jubebant: eaque p̄gūtata, cui viſum eſſet, dono offerebant. Προπίνιον inquit Piſtari in teipſis, iſi κυράς, ἀρετὴ πάρηγα. ¶ τῷ φιλῳ χαρίζειν. Cicero 1. T. ſcul. Quo ſonitu reddito arridens. Propino, inquit, hoc pulchro i. itaq; qui in eum fuerat tetenuimus. Graci enim in conviviis ſolebant nominare cui poculum traditiū eſeat. Mart. lib. 6.

Nemo propinabit, Callidore, tibi,

Iuven. Satyr. 5.

— quando propinat Virro tibi?

¶ Sed & prima longa eſt, ex p. xpoſitione Latina pro & pino, quod inuſitatum Latinis. Martial.

Cœnat, propinat, poſcit, negat, minuit, una eſt.

¶ Propinare ſalutem, plaut. Stich. Propino tibi ſalutem plenis fauibus. Idem *Pſeuſ.* sc. 1. a. 5. Propinie amicissimam amicitiam. Demofihenes eos qui patriam produnt, ἀρτίους εἰς φίλοις, hoc eſt, propinare hostibus dicebat. ¶ Interduo eſt ſimpliciter porrigeſe. Teneat. in fine *Eunuch.* Hunc comedendum, & deridendum vobis propino. Plin. lib. 20. Quidam ad vulvæ dolorem radiceam cum vino dulci propinuant.

Propinatio, nis, verbale, actus ipſe propinandi, ſeu p̄abibendi. ¶ מְרֻבָּה ſchikkui ἀρτίου. GAL. Invitation à boire. ITA. Eſſo porgere à bere ad alcuno. GERM. Das vortrinken vnd bringen. HIS. Aquella obra de dar à bever aſſi. ANG. Drinking, to one, or an invitation to drink. ¶ Senec. de beneficiis, c. 21. Ego ab eo beneficia accipiam à quo propinacionem accepturus non ſimi? Gellius cap. 17. lib. 10. Sumptum pluriū, ἀρτίου & propinacionem adolescentis filij deplo:ans avatus ac dives pater.

Propinatōr, is, προπίνας maschke. ἀρτίους ¶ Ovid 1. de Arte,

Inde propinatorm quaque mulia propinet.

PROPINQUUS, a, um, quod propē eſt. מְרֻבָּה karob. προπίνιον. GAL. Prochain, vñſin. ITA. Propinquuo, vicino. GERM. Nach oder nach gelegen. HIS. Cercano, como quiera vezino. ANG. Nere or nigh. ¶ cui opponimur longinquis Terent. in *Eunuch.* Ex meo propinquus jure hoc capio cōmodi. Liv. 6. ab *Vebe.* In p. opinquin certamen aderat. Idem lib. 2. dec. 4. In propinquum caſtis collatis. Idem lib. 6. dec. 4. Ex propinquuo, &c. Plaut. Aul. sc. 1. a. 1. Propinquua partitudo cui appetit. ¶ Nonnunquam idem eſt, quod consanguineus, vel ſanguine coniugatus. ¶ מְרֻבָּה modhat. ἀδελφὸς & θύσιος, οὐ γάδις αὐτοὶς. ¶ Cic. ad Cal. lib. 2. Epift. Virginius propinquus tuus familiarissimus noſter.

Propinquissimus, ſuperlat. Asconius Pædian. in divin. propinquissima aſtimatione frumenti.

Propinquitas, atis, Sanguinis conjunctio, neceſſitudo. ¶ קַרְבָּה gheullat מְרֻבָּה modhatath alxeris. GAL. Proxiuitate, vñſinage. ITA. Propinquata. GER. Verwandtschaft, Blutfreundlichkeit. HIS. Cercanidad de parentesco, ò de lugar. ANG. Nerenſe of blood or neighbourhood. ¶ Plaut. Aul. sc. 4. a. 1. Quam ad probos propinquitate te adjunxeris, tam optimum eſt. Cicero de Amic. Adſiſtātque ſibi quaeſi propinquitate conjuctos, atque natura. ¶ Ponitur etiam pro loci vicinitate. Idem 3. Offic. Nimis enim imminebat propte: propinquatem Eginu Pigeo.

Propinquus, adverbium. ¶ מְרֻבָּה hekarob. ἀρτίου. GAL. Tote auſreſ.

ITA. Propinquamente. GERM. Nach da. HIS. Cercanamente. ANG. Nere. ¶ Plaut. in *Tue.* Atat.eccam ad eſt propinquē, &c.

Propinquuo, as, Propinquus ſio, aut propē accedo. ¶ קַרְבָּה ſylos. GAL. Approcher. ITA. Avvicinarsi. GERM. Sich näheren, nähern. HIS. Acercarse, allegarſe. ANG. To come nigh & approache. ¶ Virg. 2. *Eneid.* Iamque propinquabam portu, omnimeque uidebar

Evasiſſe viam.

Ibidem,

Nate exclamat, ſuge nate, propinquant.

Idem P. *Eneid.*

— nam lux inimica propinquit.

A quo ſit Appropinquuo, de quo ſuprā. προπίνιον, προπίνιος.

Propiōr, vide Prope.

PROPIŪS, a, um, Placidus, favensque, à prope, & ita, itas, ut quidam ajunt. ¶ מְרֻבָּה ſallā. h. iſw. GAL. Propice, favorable, appaſſi. ITA. Propicio, favorabile. GERM. Sunſig / gnädig. HIS. Favorabile. ANG. Favorable, merciful. ¶ Nam qui nobis favent, prope nos ſe conſuverunt. Vel dicitur Propitius, quasi p̄tius plus: aut p̄tio, id eſt, valde

de pius, autore Nonio. plaut. in Merc. Tam propitiam reddam, quām propitia est Iuno Iovi Idem Amphit. Et tibi, & tuis omnibus propitiis celi cultor advenit, Cicer. pro Calio. Huic homini ego fortasse, & pauci deos propitiis, plerique autem iratos putabant. Idem in Epist. ad Otharium. Pérque fortunam populi Romani, quæ quanquam nobis infesta est, fuit aliquando propitia. Senec. epist. 59. propitiis, vel iatis autibus. Idem 2. de tranquill. ut secundo cursu eat animus propitiisque sibi sit. plaut. Cure. sc. 2. a. 4. Cui homini Dij sunt propitiis ei lucrum objiciunt. Ibid. sc. 1. a. 1. Fite mihi volentes propitiaz. (fores.)

Prōp̄itio, as, sive Propitior, atis, Propitium reddo, placio. { כְּבָר chippér. ιαστόνιον. GAL. Appaser. ITA. Placare. GERM. Versünen/Begüten/Beſtridgen. HIS. Hazer à oiro favorable. ANG. To appease. } plaut. in Poen. Illud faciet, nisi te propitio. Suet. in Otho. c. 7. Per omnia piacularum genera manes Galbe, à quo deturbari, expellere se viderat, propitiare tentasse. Propitiare aliquid, pro conciliare, seu dare. Curt. lib. 4. Ille capite velato verbenas manu p̄ferens, p̄eibat preces Regi, Iove, Mimeruāque victoriā propitiante. Propitiare animi sollicitudinem, est lenire. Plin. lib. 28. cap. 2. Alius saliva pest autem dito relata sollicitudinem animi propitiat.

Prōp̄itabilis, inquit Nonius, est Ponus ad propitiandum. { μῆδος συλλαβής iαστόνιος. } Eanius, Animus huic est propitibilis.

Prōp̄itatio, nis, iαστόνιος. Senec. quest. nat. lib. 2. cap. 2. 9. Quomodo si fati certus est ordo, expiations, propitiationsque prodigiorum, pericula avertant?

Propitiatorius, a, um, habens viam propitiandi.

Propitiatorium, ij, quod nobis aliquem propitium reddit, placidum, & faventem. { כְּבָר chippér. ιαστόνιον. } Erat & tabula quædam, qua cooperiebatur arca testamenti. כְּפָרָת chipporeth. de qua in Exodo legitur, cap. 15. Facies & propitiatorium de auro mundissimo.

Proplasma πρωθετόμη, quod ante opus hingitur πρωθετόμη.

Proplastice, es, { πρωθετέον GAL. Art pour faire moulles ou patrons, pour faire images relevées. ITAL. Arte di fare con terra imagini di rilievo. GER. Die Kunst modell bildwexel auf erdtrech zumachen. HIS. Arte para hacer imágenes de barro. ANGL. The art of making images of earth or wax. } Ars faciendi typos ex argilla, et aere quos in ænis, marmoreisque operibus artifices sibi proponunt imitandos. Ponitur & figuratur pro ipsis typis. Plin. lib. 3. c. 12. Arcesilai proplasticen pluris venire solitam constat ab artificibus ipsis, quām aliorum opera. Castigata exemplaria habent proplasmata, à proplasma, atis.

Prōpnigēum. Os furni, in quo succenditur ignis, præfurnium. { προπνίασ. GAL. La gueule d'un four, ou d'une fournaise. ITAL. Bocca del forno. GER. Ein ofenloch/Mundloch eines backofen. HIS. Boca del horno. ANG. The fore part or mouth of an oven. } Græcis enim πνύασ, furnum significat, sive carnum: ἀντὶ πνύασ, hoc est, à suffacendo, quod ignis in eo suffocetur. vlin. Epist. 42. Adjacet unctorium, hypocaustum, adjacet propnigeon balnei.

Prōpoetides, πρωθετίδες, Puellæ fuerunt Cypræ, ex Amathonte abe, quæ quād Veneris numen aspernarentur, ab irata dea adē percitæ sunt libidinis desiderio, ut corpora passim in triviis prostituerent: unde factus est locus fabularum: Prōpoetides in saxa fuisse mutatas, quod objecto omni pudore, velut saxa induruisse. Ovid. 10. Metam.

Sunt tamen obscene Venerem Prōpoetides ansa
Effugare deam: pro quis sua numinis ira
Corpora cum forma primò vulgasse feruntur:
Vt que pudor cessit, sanguisque induxit oria,
In rigidum parvo silicem discrimine versa.

P. op̄olæ x. { πρωθετίδες πρωθετίδες. GAL. Revendeur & regratier. ITAL. Revenditore. GER. Ein färkäffer. HIS. El regatón que compra para revender. ANGL. An huckster, a regratier. } Negotiator qui merces præmit auroris, ut postea pluris vendat. πρὸ enim ante, πρὸ vendō. Cicer contra Pisonem, ristor domi nullus, nulla cella panis, & vimnum à propola, atque de cupa. plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Prōpolæ Calceolarij, &c.

Prōpolis, is. { πρωθετίδης. GAL. Une matière, comme cire, à l'entrée des lieux où les mouches font leur miel. ITAL. Materia come cera trouata al nicio dove le api entrano nel suo alveo. GER. Die dicke und zähle matery mit welcher die Biene den engang des innen / forbs verbaurot / oder das vorgehebete selbs. HIS. El betun de las colmas. ANG. A mater likwo xe about the places where the bees maketh there honie. } In apum operibus dicitur tertium esse fundamentum, ex crassiore tenaciore, que constans materia, frigoris injuria que omnes aditus obstruens favoique stabiliens. Plin. lib. 1. t. cap. 7. prima fundamenta operis, comosis vocant periti: secunda pissocerion: tertia propolin inter coria, cerasque, magni ad medicamina usus. Nigra crusta est prima, saporis amari, pissoceros super eam venit, picantium modo, seu dilutior. Ceræ initium plerumque è mitiori gummi, propolis crassioris jam materie, additis floribus: non tam tamen cera, sed favorum stabilimentum, quæ omnes frigoris, aut injuria aditus obstruuntur, odore etiamnum gravi, ut quæ plerique pro galbano utantur. Idem lib. 24. c. 8. Populi ferunt in foliis guttam ex qua apes propolin faciunt.

Propoma, πρωθετίδης, potus qui propiatur, à πρωθετίδη. PRÖPÖNO, is, sui, sūrum, Ad comedendum appone. { πρωθετίδης πρωθετίδη. GAL. Proposer, mettre au devant. ITAL. Proporre, proponere. GER. Für / setzen fürstellen / fürlegen. HIS. Anteponere, proponere. ANG. To put out or set before. } plin. lib. 10. cap. 33. Corakum interdictis invenio exceptum, nequid volucrum propogetur, præter unam gallinam. Ovid. Eleg. 9. lib. 3. Trist.

Scopulo proponi in alto. (membra fratris sup.).

Idem lib. 13. Metam.
Proposta arma peto. (præmium.)
Aliquando ponitur p̄o in publico posere. Plin. lib. 35. Idem perfecta opera proponebat in pergula transuentibus. Aliquando pro ante oculos panere. Cicer. de Invent. Qui leges scribunt, utilitatem Reipublicæ proponeat sibi debent. Idem lib. 1. Epist. Omnibus propositum esse debet cum dignitate otium. Non solum Ponere ante oculos, sed & proponeare dicitur. Cicer. pro Cluentio. Quotidianis insidiis, proposte ante oculos vitæ periculo. Interdum proponere, & objicere.

Idem Titio lib. 5. Epist. In animo habere debemus, homines nos ut esse meminerimus ea lege natos, ut omnibus telis fortunæ proposita sit vita nostra. Proponere præmium, est in medio pōnere. Idem, quis est qui, tantis propositis præmis non excitetur? Proponere item Oratores dicuntur, quum ea de quibus dicturi sunt, paucis antē enumeraunt. Idem de clav. Or. Curio quum tria proposuerat, aut quatum addebat, aut tertium quererat. Idem pro lege Man. De tribus enim que proposui, hoc extremum est. Proponere animo est constituere, & liberare. οὐχὶ προπονεῖ, Seneca, Id in primis animo proponendum ut re. Et vivamus. Proponere, promulgare Suet. in Calig. cap. cap. 41. Ejusmodi vestigialibus indicis, neque propositis, quum per ignorantiam scripturæ multa commissa fierent, tandem flagitante populo Rom. proposuit quidem legem, sed & minutissimis literis & angustissima loco: ut ne cui describere licet.

Prōpositio, nis. { πρόδησις. GAL. Proposition. ITA. Propositione. GERM. Ein kurze und vollkomme Fürlaltung eines Dings / zu welchem man die ganze red als zu einem Trock richten will. HIS. Proposition. ANG. A proposition. } A Rhetoribus appellatur pars orationis, ad cuius probationem omnia diriguntur argumenta. Solent enim oratores breviter proponere id, circa quod totius negotij caedo versatur, idque deinde argumentis confirmare. Autem ad Herennium lib. 2. propositis dicitur per quam ostendimus summam quid sit quod probare voluntus. Cicer. de Invent. Propositione est per quam breviter locus is exponitur, quo omnis vis oportet emanet ratiocinationis. Recentiores Dialectici propositionem usurpant pro oratione significativa veri, vel falsi, quam Cicero Enunciationem, sive pronunciatum, Græci διάνοια appellant.

Prōpositum, i, dicitur quod mente statutum est, & intentio hominis. { πρόνυρα διάταξις. προσεγγισης ονομας, πρόδησις, πρόδησις. GAL. Propos, deliberation, intention. ITA. Proposito, intentione. GERM. Ein fūrmen men / oder fārsaz. HIS. El proposito que se antepone. ANG. A purpose, enterprise or intent, } plin. Hoc ei propositum erat, vel superare, vel cedere. Ovid. 10. Metam.

Propositiæ tenax, quodcumque est, orat ut ipso Indicit.

Velleius, Majorum propositorum executor. Idem firmus vir proposito. Senec. cap. 13. de transq. Sapientis cogitat aliquid posse propositum suis resistere. Ovid. initio lib. 4. Fast.

Tu mihi propositum (argumentum) tu mihi semper opus.

Idem,

Propositiæ precor contrahit vela tui.

Venustè autem dicimus, Quempiam averti à proposito: Declinate à proposito: Egredi à proposito: Nulla re à proposito deterreti posse: Permanere in proposito: Engare aliquem à proposito alicujus rei: Aliquid ad propositum pertinet. Exempla paucim occurserunt studioso.

Prōponatis, idis, προπονεῖ. Vno nomine dicitur totum illud mare quod ab Hellesponti angustis ad Thracium usque Bosporum protendit. Nam Geographi primas angustias maris Egei se coarctantis, Hellespontum vocant. Inde expatiatur æquor, quæ laxitas Prōponitis appellatur. Vbi iterum in arctum coit, & stringitur, illæ angustiae Bosporus Thracius nuncupantur. Vbi iterum effunditur, Pontus Euxinus, qui curvatus in figuram Scythici arcus committitur ostio Maeotidis paludis: idque ostium, Cimmerius Bosporus vocatur.

Prōponitacūs, a, um, πρωθετίδης. Ovid. lib. 1. Fast. Hincque Prōponitacūs hærente Cyzicon oīs.

Proporr̄o, ulterius, præterea. Lucret.

Prōpōtio, nis, est duarum rerum inter se comparatio, pro portionibus, i. e. secundum partes inter se collatis. { προπονηση. mischka. λόγος, ημαλγή, GAL. Proportion, mesure pareille. ITA. proporcione. GERM. Ein gegenhatung oder vergleichung zweier geden einander. HIS. Proportion entre des cosnes. ANGL. Proportion, lik measure or comparison of two things. } Cic. de Univers. id. optimè assequitur, que Græci ιδεατια. Latinæ (audendum est enim quoniam hæc primum à nobis novatur.) comparatio, proportione dici potest. Idem 6. Verr. Ut hoc licet suspicari, fuisse aliquando apud Siculos peræqua proportionem catena. Gell. cap. 25. lib. 2. Analogiam quidam proportionem vocant. Idem cap. 9. lib. 15. Ratio proportionis, quæ analogia dicitur.

Prōpos, valde potens Gl. Isid. vide Prōpos.

Prōpositio, vide Prōposo.

Prōpōto, Ulterius, vel præterea, πρέπει, τρέπει. Lucret. lib. 2.

Et sibi proporr̄o quæ sint primordia quarunt.

Rursus alibi,

Ipsaque proporr̄o paulo majora lassunt.

Vbi usurpatur, ut Græci solent congreginare πρωθετίδης πρωθετίδης. Proposcit, petit. Gl. Isid.

Propotima, πρωθετίδης; quod ante bibendum datur, πρωθετίδης, ante bibendum do. Hippiatri utuntur.

Prōprætor, is, qui prætoria autoritate ad provinciam administrandum mittebatur. άναπατησ. Solebant autem prætores finito sui magistratus anno in provincias proficisci prætorio imperio, & tam Prætores appellari. Cicer. 2. de Divinit. Quād multi anni sunt, quum bella à Prætoriis, & Proconsulibus administrantur.

Præassis, proprium fecerit. Fest. Ergo proprio est proprium facio.

PRÖPRIUS, a, um, A prop̄ sit: & dicitur quod peculiare est uniuscunque. { id. GAL. Propre & particulier à chacun. ITAL. Proprio, particolare. GERM. Eigent. HIS. Proprio. ANG. Propre, particulier, to any. }

Hoc enim maximè prop̄ est quod proprium est. Virg. 7. Aeneid.

Hunc mihi da proprium virgo sata nocte labore.

Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Iube agnum afferti proprium, pinguis, &c. Idem Cura. sc. 1. a. 1. Cum illa facere nolo mutuum. P. Quid ita? proprium facio, amo pariter simul. Aliquando accipitur pro stabili, diuturno. Sisenna. At qui metu, & suspicione propriam habere quietem non poterat. Plaut. Cura. sc. 1. a. 4. Atque illum amatorum tibi proprium futurum vita, id est, perpetuum. Virg. 6. Aeneid.

— propria hac si dona fuisse.

Dicimus eleganter, aliquid proprium esse oratori, vel epistolæ: hoc est quod maximè observari debet, & contentus oratori, aut epistolæ.

Cic.

Cic. Qui Frat. Hoc est epistolæ proprium ut is ad quē scribitur, &c. Dicimus quoq; aliquid esse proprium alicujus. Idem pro Rose. Amer. Quicquid maleficij, sceleris, cædis erit, proprium in Roscionum esse debebat. Proprium. X. Commune. Idem Cato in majo. Ad id quidem non proprium senectutis est vitium: sed commune valetudinis. Construitur cum genitivo, ut patet ex superioribus exemplis, & cum dativo. Quintil. lib. 1. Propria est nobis mentis agitatio, atque solertia.

Proprietor, comparat. apud Cels. lib. 4. Proprietatis, artis. { idiom. idiom. GAL. Propriété & appartenance de quelque chose. ITA. Propriétà pertinente à ciascuno. GERM. Eigenschaft. HIS. Propriedad. ANG. Proprietie and belonging to one. } Cicero. in Acad. Singularum rerum singulæ proprietates sunt. Proprietas item vocabulum est Iurisconsultorum quo dominium intelligunt, usus & deminutum, itaque solent opponi ususfructus & proprietas, rōtit. de usufructu.

Proprietarius, qui proprietatem habet ac dominium, licet interdum nudum ac sine usufructu. D. lib. 7. f. 1 l. 12. & D. de dole malo, 1. 7. Si servum usuariam proprietarius occidit.

Propriè, quod est peculiariter, { idem, nō eius. GAL. Proprement. ITAL. & HIS. Propriamente. GERM. Eigentlich. ANG. Properlie, peculiarie. } Cicero. de Orat. Quām propriè de unoquoque dixit.

Proprietim, Antiqui dicebant pro proprietè, teste Nonio. idem. Lucr. lib. 2.

Quid genus humanum proprium de quibus aitum est. Prōpt̄r. Propositio est causam significans: quæ non nisi separata legitur. { יְהֵי בָּלֶת, אַתָּה. GAL. A cause, auprés. ITA. Per appresso. GERM. Von wegen. HIS. Por cerca. ANG. For, near or nigh. } Plaut. Cur. sc. 2. a. 5. propter eas (nugas) vivo facilius. Idem Aul. sc. 4. a. 1. Ut propter me tibi sit melius, mihique propter te. Idem Mil. sc. 2. a. 1. Propter amorem suum Cicero. Ante exilium. Non turpitudine vita, non prōmagnitudine scelerum, non propter reliquæ ætatis infamiam, pœnas juic & lege persolvo. Virg. 4. Æneid.

Te propter Libyes, gentes, Numidionque tyrræni, Odere, id est, tui causa.

Aliquando idem significat quod prope. Terent. in Adelph. Nimirum istòc abisti hic propter hunc afflisse. Idem Eunuch. Cibū nonnumquam capiet cum ea, interdum propter dormiet. Salust. in Catil. propter Aquilam assistit. Ovid.

Propter humum volitet, ponitque in sepibus ova.

Lucr. —————— cum portam propter abena.

Signa manus dextræ ostendunt attenuari.

Idem aliquando etiam quod per Cicero. pro Milo. Quod enim præmium satis magnum est tam bonis, tam fidelibus servis propter quos vivit? id est, per quos vel quorum opera & defensione, vivit. Sine casu possum, migrat in adverb. Idem 6. Verr. Etenim propter est spelunca quædam. Propter, initio periodi. Quintilian. Propter quod, &c.

Prōpt̄rea significat ob eam causam: sicut quapropter. propter quam causam. { יְכֹלְהַ לְחִנְהַ בָּלְקָן. אֲלֵרִיס וּ, וְתָבָא וְתָבָא. GAL. A cette cause, pourtant, pour ce. ITA. Percio. GER. Darumb derrogen / verhalben. HIS. Por esso. ANG. Because that. } Terent. in And. Ego vitam deorum propterea semper tñelle arbitror. Propterea quod, idem valet quod ideo, quia a dñm. Cicero 1. Acad. Sit notionem veri & falsi, propterea quia non possint internosci, nullam habemus. Propterea quia Gell. cap. 9. lib. 4. Et plaut. Asin. sc. 3. a. 2. Propterea quia huc habebas iter.

Propudianus porcus dictus est, ut ait Capito Atteius, qui in sacrificiis gentis Claudiæ velut pimentum & solutio omnis contractæ religiosis est. Fest.

Prōpūdium, rem pudendam significat, teste Budæo quasi porrò, id est, valde pudendum, vel à quo pudor, & pudicitia procul siat. { בְּלָרְתָּה נָבְלָעָתָה שְׁחַנְרָעִיָּה. וְאַזְבָּה, הַמְּגַנְּבָה. GAL. Ordure, vilenie & infamia. ITAL. Ordura bruta, infamia. GERM. Ein schand. Eiu ding in wolchem kein zucht nech scham ist. HIS. Infamia, vergangenosa. ANG. Disgrace, shame. } Propudia viuorum, apud Plin. 28. c. 8. Plaut. quoque meretriculum propudium vocat. Ita enim de Planctio metetrice loquens in Curc. sc. 3. a. 1. ait. Quid ait propudium? Item pro probro sive impudicitia. Idem Milit. sc. 4. a. 2. Vbi est iste servus, qui propudij me maxime innocentem falsò insimulavit? (paulò infra, probi falsò insimulatum.)

Prōpūdūs, a, um, id cuius merito pudet, sceleratum. { נְקָלֵה. וְאַזְבָּה, וְאַזְבָּה. GAL. Eshonté, vilam, infame. ITA. Infamato, scacito. GERM. Schandlich. HIS. Cosa assi infamia. ANG. Shamefall and disrevershipfull. } Apud lib. 9. Propudiosæ mulieri. Sidonius. Igitur hic proximè abrupto contubernio ancille propudiosissimæ, cui se totum consuetudine obscœna addixerit, id est, impudicissimæ. Gellius lib. 2. cap. 7. Sed enim si imperet uxorem ducere infamem, propudiosam, criminalem.

Prōpugno, as, pugno pro, i pugnando defendo, protego. { גְּהַנְּמָן, וְגַנְּגַנְּמָן. GAL. Defendre combattre à l'encontre. ITA. Difendere. GER. Mit streiten beschirmen / für etwas streiten und sich im Gegenwehr stellen. HIS. Defender peleando. ANGL. To fight for and defend. } Plin. lib. 12. cap. 19. Casia circa paludes propugnante unguibus dito vespertilionum genere decutitur. Cicero 1. Offic. Propugnare pro æxitate. Idem 1. de Invent. Qui verò ita se armat eloquentia, ut non oppugnare commoda patræ, verùm propugnare possit, &c.

Prōpugnator, Defensor. X. Oppugnator. { גְּהַנְּמָן, וְגַנְּגַנְּמָן. GAL. Defenseur. ITA. Difensore. GERM. Ein schirmer mit streiten/der für etwas streitet. HIS. Defendedor assi. ANG. A fighter for and defender. } Livius lib. 4. Quid à vobis spectetur, an honores, quos adversarii vestris potius quam Reipubl. propugnatoribus datis? Cesar 7. bell. Gall. Nec ille prius est propugnatoribus vacuus relictus locus.

Prōpugnatio, nis, verbale. Defensio. { גְּהַנְּמָן, וְגַנְּגַנְּמָן. GAL. Defense. ITA. Difesa. GERM. Beschützung mitwollen. HIS. Defension. Calepini Pais 11.

ANG. Afigthing for an defending. } Cicero. Licinio lib. 5. Suscepique mihi perpetuam propagnationem pro omnia ornamentiis tuis. Prōpūgnaculum, i. est arx, vel moles, aut alijs locis munitus, propagnande hoc est, defendendæ urbi, vel castris idoneus. { בְּחַנְן, vel, bōchan כְּחַנְן, bōchan טְבַּחַנְן, t'makhs. GAL. Un Boulevart & fortresse. ITAL. Defensione, bastione. GERM. Ein vorwerke, ein bollwerck / pastey. HIS. La torre para defender. ANG. A fortresse or bull roarche. } Virg. 4. Æneid.

————— & propugnacula bello

Tuta parant.

Cicero pro Font. Est in eadem provincia Naibbo Martius, colonia nostrorum civium, specula po. Rac propagnaculum istis ipsis nationibus oppositum & objectum. Gell. cap. 3. lib. 7. Pluribus id propagnaculis defensat.

Propulso, vide Propello.

Propus, odis, nō es, stella, quæ pedes geminorum præcedit. Procl. in sphera à me & nō. Latin. interp. verit prope.

Propylæum, i. nō es, vestibulum, vel porticus quæ est ante domum Cic. 1. 2. Offic. Phalærus Demetrius qui Periclem principem Græcie vituperabat, quod tantam pecuniam in præclara illa Propylæa profuderit. Plin. lib. 35. c. 10. Protogenes quum Athenis celeberrimo loco Minervæ delubro propylæum pingere, adjecit pavulas naves longas in his quæ pictores parerga appellant.

Prōquæstor, is, qui questuram extraordinariam gerit, quique in questoris locum substituitur. { אַלְטְּרָפִיָּא. GAL. Proquesteur, lieutenant de questeur. ITA. Chi con autorita di camerlengo governa una provincia. GERM. Ein statthalter des seckelmeisters der mit vollmechtiger gewalt eines seckelmeisterz in ein landeschafft gesandte wirt. HIS. Questor en lugar de otro questor. ANG. He that occupieth the treasures place. } Cic. in Acad. Nec vero in eunte ætate soluti, sed & prōquæstor aliquot annos. Idem 4. Acad. Quum Alexandriæ prōquæstor esset.

PRÖRÄ, x, Anterior pars navis, fons navis. { אַגְּגָא. GAL. Le devant d'une navire, la proue. ITAL. Prora, prova. GERM. Das vorder theil des schiffs. HIS. La proa de la nave. ANG. The forepart of a ship. } Liv. 4. bell. Pun. Ferrea manus firmæ catenæ illigata quin injecta prora esset, &c. Virg. 5. Æneid.

————— sed caca Mœnetes

Saxa timens, proram pelagi detorquet ad undas.

Idem 5. Æneid.

Illisa prora pendit.

Prora & puppis proverbiali figura dicitur de eo in quo negotij totius cardo veitur. Propterea quod à Prora & puppi tanquam à capite & calce pendat tota navis. Cic. ad Tironem lib. 16. hanc parceriam refert his verbis, Mihi prora & puppis, ut Græcorum proverbium est, fuit à me uiri dimittendi, ut rationes meas explicares. Vide Eras. in Chil.

Prōrēta, dicitur qui custos est & gubernator in navis prora. { נְגָדָס. GAL. Le gouverneur de la proue. ITAL. Governatore à prora. GER. Der schiffür im vord eren theil. HIS. Regidor de la proa. ANG. He that governeth the fore part of a shippe. } Plaut. in Rud. Si tu proiecta isti navis es, ego gubernator es.

Prōrēus, prōrēta, qui proram gubernat. { נְגָדָס. GAL. Le gouverneur de la proue. ITAL. Governatore à prora. GER. Der terregierer des vorderen theils des schiffs/ein schiffleiter. HIS. Regidor de la proa. ANG. He that governeth the forepart of a shippe. } Est etiam nomen proprium nautæ apud Ovid. 3. Metam.

Prōrēpo, is, Ultra ipso, vel sensim in lucē prodeo: { יְהֵי שְׁחָרָתָשׁ. יְהֵי שְׁחָרָתָשׁ. GAL. Soudre, sortir, ou ramper hors. ITA. Sorgere, Saltar fuori. GERM. Hersfür kriechen. HIS. Saltar à fuera. ANG. To glid forward. } Col. lib. 3. cap. 10. Illæ fertiles ac firmæ, quia è tenero prorepunt, & quicquid ad eas peruenient alimenti, individuum est. Horat. 1. Serm. Satyr. 3.

Quam prorepserunt primis animalia terris;

Suet. in Claud. c. 10. prōrepserunt ad proximum solarium.

Prōrēta, & Prōrēus dissyllabum, vide Prora.

Prōrēpo, is. Subduco, vel subtraho. { בְּרַחַנְהַ בָּלְקָן. אַנְגְּלִישׁ, אַנְגְּלִישׁ. GAL. Fuir, se soustraire. ITAL. Fuggire, fottaggeri. GER. Schnell verschließen / sich verzischen oder entziehen. HIS. Huyr, arrebatarse, arrebatar. ANG. To roihdravoc him self quickly. } Liv. 2. bell. Pun. E manibus sacrificantium quum sese prōripuit. Salust. in Catil. Deinde domum se ex curia prōripuit Virg. 3. Eclog.

————— quo nunc se prōripit ille?

Idem 6. Æneid.

Tandem prōripuit se, atque inimica refugit.

In nemus umbriferum.

Suet. in Othon. cap. 9. Prōripuit se postica parte palati. Vide eundem in August. c. 54. & in Calig. cap. 53. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Quo illum dicam se foras prōripuisse ex ædibus. Ponitur aliquando pro rapere. Cicero 7. Verr. Deinde juber undique hominem prōripi, vehementissime verberari.

Prōrēta, as. Provoco. { בְּרַחַנְהַ הַשְׁתִּיחַתָּה. GAL. Provoker, inciter, stimuler. ITAL. Provocare. GER. Herfür reizen. HIS. Provo caro enceder. ANG. To provoke or stirre up. } Colum. lib. 10. Ut Pelusiac protinet pocala zythi Scenæ. cap. 12. de tranquill. Proritat illos species aliqua. Ponitur aliquando pro allicerere, invitare Colum. lib. 2. cap. 9. Lini semen, nisi magnum est in ea regione quam celis proveniens & pietum proritat, serendum non est.

PRÖRÖGO, as, Prōrēta fuerit ultra iogo, in longum prōtraho, differo, produco, extraho. { בְּרַחַנְהַ הַרְחִיכָּה. GAL. Prolonger, prōrōger. ITA. Frolungare. GER. Verziehen / verslengeren / ers streeten. HIS. Estender el tiempo. ANG. To prolonge, to put off till another day. } Cicero Appio lib. 3. Illud pugna & enire nequid nobis temporis prorogatur. Plaut. Amph. Spes prorogatur militi in aliū diem. Imperium prorogare. Cic. ad Qu. Frat. lib. 1. Quid si tibi bellum aliquod magnum & periculose advenienti prorogatum imperium videtur, tremere animo, &c. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3. Quid tu divinis condimentis utere, qui prorogare vitam possis hominibus (ubi Passe-

ratius) qui pro quibus legit. Suet. in Cas. c. 24. & in August. c. 23. Prorogare Imperium in quinquennium.
Prō:ögātio, nis, verb. { ἔρεχ, vel ὥρεχ. ἔρεχθις, GAL. Prolongement. ITA. Prolongamento. GERM. Verziehung/verlengerung. HIS. Eſtendimiento, prolongación. ANG. A prolonging and putting off till a further day. } Liv. 8. ab Urbe. Duo singularia haec ei viro prium contigere: prorogatio imperij non autē in ullo facta, & acto honore triumpus. Prorogatio legis, id est, dilatio promulgandæ legis. Cic. pro Murena; Confusionem suffragiorū agitasti, prorogationē legis Manilius, &c. Prorogatus, a, um, habens viam prorogandi, i.e. differendi. Prorogator, qui prorogat.

PRORSUS, a, um, rectus: unde oratio prorsa opponitur versæ. Vulgo mollius extita una litera, dicitur prosa: sunt autem quidam, qui non putant prosa: sed prorsa dicendum, sed falluntur; utrumque enim probum & latinum. Sed antiquis prosa nam veteres illi Latini concursus R. cum S. fugiebant, itaque R. exterebant. Quare Rusum potius, quam Rusum, susum, quam sursum; assum, quam arsum, prosum, quam prorsum dicebant. Vide Presus.

Propterea Dea, & priorsa oratio id est, recta) ut contendunt multi.

PROSUS, & prorsum, adverbia. Omnino generaliter. { πάντα, οὐδέ, παρέλθεις: GAL. Du tout, totalement, tout autre. ITA. A tutto, affatto. GERM. Ganzlich / ganz und gar. HIS. Del todo. ANGL. Veryly. } Cic. in Tuscul. Propterus haec divina sunt. Terent. Eunuch. Ego nescio hercle neque unde eam, neque quos sum eam: ita prorsum oblitus sum mei. Idem And. Proptius a me opinionem hanc tuam esse amorem volo. ¶ Intertum ponitur pro recte & vere, ut ait Donat. Terent. in Adelph. Eo pacto proptius illic alligaveris filium. Aliquando ponitur pro Recte. Plaut. in Pseud. sc. 1. c. 4. Non proptius, verum ex transverso incedit quasi cancer solet. ¶ Quandoque vero nomen est, & idem significat quod rectus, a, um, unde Propti limites dicuntur in agorum mensuris, qui ad Orientem directi sunt: ut ait Festus. ¶ Proptius, id est, antè. Terent. in Hecyr. Trepidari sentio turbum; ubi prorsum Donatus, Rusum propriè reti: prorsum, antè significat.

PROUMPO, is, Rumpo, effingo. { תַּבְשִׁיבֵל יְתָא נָאָתָּה, vel, nit-téis יְתָרְ קָרָא בְּנָאָתָּה, דְּבָרְבָּדָה, אֲלֹגְבָּרְבָּה. GAL. Rompre. ITA. Romper. GERM. Durchbrechen/zerbrächen. HIS. Romper. ANG. To break. } Cesar. lib. 4. Celeriter ad eas munitiones pervenerunt, atque prouptis his, prius in hostium castris constituerat, quam planè ab his videri, aut quid rei gereretur cognosci posset. Virg. lib. 1. Georg.

Russum in o liquum verso prorumpit aratro.

¶ Ponitur & absolutè pro eo quod proruere, hoc est, cum impetu progedi. { וְעַבְדֵּל pascā. יְתָא נָאָתָּה. GAL. Entrer par force & violence, sortir impétueusement. ITA. Intrare con impeto. GERM. Herschungsbrächen / súrhin rumplen / mit vngestüme aussbrächen. HIS. Entrar, o salir con impetu. ANG. To go in with force. } Cic. pro Murena. Catilina prorumpet quā minatur, in agros suburbanos repente advolabat. Idem pro Sext. Roscio. Hoc cogitare, iudices, cō prorumpere hominum audaciam, ut hic ante pedes vestros cades futuræ sint. Senec. de cons. ad Po. yb. in fine, prorumpit animus ad summum Item. Cas. lib. 3. de bell. civ. Ex parte qua prorumpet. Quandoque ponitur pro emittere, sive evocare. Unde proruptum est oleum fluviasque. Virg. 1. Aeneid.

Unde per ora novem vasto cum murmure montu,

It mire proruptum, & pelago premis arua sevanti.

Et lib. 3.

Interdumque stram prorumpit ad aethera nubem.

Quod Servius exponit pro evomis, ascerens novam hanc esse locutionem, Noa enim dicimus, inquit, Ego prorumpo hanc rem. Hoc modo Terent. in Eunuch. usus est verbo Erumpo: Iamne ciupere mihi licet hoc gaudium.

PRORVO, is. Ruere facio, projicio, facio, ut aliquid cadat. { לְהַזְקֵן הַפִּילְיָה נָאָתָּה, vel, נָאָתָּה, נָגְמָנָתָּה. GAL. letter par terre, abatre & mettre bas. ITA. Far cascare, cadere con impeto. GERM. Niederschlagen/niederwerfen/umbwerfen. HIS. Mucho derribar, caer con impetu. ANG. To cast or throw to the ground violently. } Liv. Mare fluminibus invexit, montes lapsu ingenti proruit. Idem 9 Excitati arma capiunt, dolabrae calonibus dividuntur ad vallum prouendum, fossasque inplendas. ¶ Ponitur & absolutè, pro eo quod est cum impetu decide. Valer. Flac. 7. Argon.

ille fatiscens,

In caput inque humeros ipsa vi molis & ira

Proruit.

¶ Proruere se, prorumpere. Terent. Eunuch. Vix elocuta est hoc, sors simul omnes proruunt se, Abcunt lava:um, ita ut sit, domini ubi absunt.

PROUTUS, a, um, participium, Dejectus. { נָאָתָּה נָאָתָּה, נָגְמָנָתָּה. GAL. Arbatu, mis par terre. ITA. Cascio. GER. Niedergesetzet/umbworfene. HIS. Caido, derribado. ANG. Cast or throw down violently. } Liv. 4. ab Urbe, Dictator proruto vallo, iam in castra prælium intulerat. Velleius, proruto vallo receperunt eum milites.

PROX, & dicitur oratio soluta, quasi profusa. Cicero vocat liberam nullisque numeris astrictam. { τιμη λόγος. GAL. Prose, oraison coulante. ITAL. Prosa. GER. Die gemeine und ledige red/so in kein gevoisse zaal wie die vers beschlossen ist. HIS. Prosa, oracion suelta de ley de verso. ANG. Prose. } Gellius lib. 10. cap. 18. Exeat nunc quoque Theodo: i tragedia que inscribitur Mausolus: in qua eum magis, quam in prosa placuisse, Hyginus refert. Quint. lib. 10. Sed in prosa quoque quedam jam recepta inveniatur. Velleius, Prosa eloquentia. Quintil. Prosa vincta, vel dissoluta. Ausonius, prosa modis. Item, prosa orationis meminit Suet. in August. c. 84. & in Claud. c. 1. ¶ Est etiam PROSA, ad eam cuiusdam nomen, quæ ad impietandum facilem partum Romæ colebatur. Gellius lib. 16. cap. 16. Quando contra naturam fortem conversi in pedes pueri brachiis plerunque diductis retineri solent, ægius tunc mulieres eniuntur. Hujus periculi deprecandi gratia, aræ statuta sunt Romæ duabus Carmentibus, quarum altera Postvorta nominata est, Prosa altera à recti per versique partus & postestate & nomine.

Prosaicus, a, um, adjest. plin. lib. 7. cap. 56. Prosaicam orationem condete prius Pherecydes Syrius instituit. Corn. in Pers. Cicero præcepit ut

prosaica oratio ita compenatur ut certis quibusdam pedibus & fiat & terainetur.

Pros, quod quasdam Græcas compositas seqq. dictiones incipit, est, ad, insuper. Sed ne m̄os confundatur cum n̄o, quando ad sequitur.

Prōsapla, & sive prosapies, ei, Generis series, sive progenies. { ψυπη jachas. ψυπη GAL. Generation, lignée. ITAL. Prosapia, stirpe, prole. GER. Die Linie eines geschlechts oder stammens. HIS. La generacion, stirpe, linaje. ANGL. A pedigree or genealogie. } Salust. in Orat. Marij. 119. Si quē ex illo globo nobilitatis ad hoc, aut aliud tale negotiū mittatis, hominem veteris prosapiæ, at multarum imaginum, & nullius stipendijs. Prosapia, inquit Festus, progenies, id est, post sparsis & quasi justis liberis, quia sūpare significat jace:re; & dissipare, disjicere (sic enim corruptus locus restituendus.) Et, ut idem alibi testatur, obspare est objicere. Nonius Macellus, prosapies generis longitudo, dicta a prosupando (leg. prosipando,) aut preferendo (preferendo potius scrib.) Cato Orig. lib. 1. Veterum prosapias, & multa alia apud multos. Plaut. in Cure. sc. 1. a. 3. De Coelitum prosapiate esse arbitr. Cicer. de univers. vetus veibum esse dicit: quod & Quint. asserit lib. 8. cap. 2. Ut obulet (inquit) veteratis universam ejus prosapiam dicere insulsum. Sueton. in Galb. cap. 2. Neroni Galba successit, nullo gradu contingens Cæsarium domum: sed haud dubiè nobilissimus, magnaque & vetere prosopia.

Prosapodosis, προσωποδοσίς, figura est quam Aquila Romanus Redditio. nem interpretatur: quia scilicet duabus, vel pluribus sententiis sua cuique ratio subiungitur. Exempla petita ex Rutilio.

Proscenium, ij, προσκενίον. Locus erat, teste Bud. ante scenam ponetus, ubi pulpitum excitatum erat, quod actores fabulatum prodirent, ita ut scena altior esset, pulpitum altius orchestra, qui locus erat saltantum. Meminit Diomedes lib. 1. Plaut. Amphit. Etiam histriones Nunnio in proscenio hic Iovem invocarunt. Liv. 10. bell. Maced. Thetis in & proscenium ad Apollinis ædem, Iovis in Capitolio, &c. Virg. 2. Georg.

— caper omnibus aris

Caditur & veteres in eunt proscenia ludi.

Suet. in Neron. cap. 12. & cap. 16. E proscenij fastigio ludos spectare. Et E patte proscenij superiore.

Proscenitisinus, figura, cum aliquid (sitea, vel syllaba) in fine additur proscholium, locus ante scholam.

Proscholus. Scaliger in Auson. lect. lib. 1. c. 15. Proscholus ab Ausone redditur subdoctor. i. ordinarij doctoris Vicarius.

PROSCENDO, is, Scindo scindendo aperio. { יְתָא בְּקָהָה יְתָא בְּקָהָה וְרָאָתָּה. GAL. Conper & inciser avant. ITA. Fendere, schiappare. GER. Vorauhauen / zerschneiden/zerschupfen. HIS. Alçar barreho, hender. ANG. To cut out or vender. } Vnde dicimus Terram proscindi (ut inquit Varr. lib. 1. de re rustic. 29.) quum primum aratur quod prima statione glebae grandes soleant excitari. Quum iteratur effrigere vocant. Tertio quum arant jacto semine boves littare dicuntur, id est, quum tabellis additis ad vomem, simul & saturna frumentum operiunt in poreis, & sulcant in fossas, quod pluvialis aqua dilabatur. Colum. lib. 2. c. 17. Antiquissimi ferè omnes formam hujus operis conscripserunt, quam velut scita legemque in proscindendis agis prosequantur agricolæ. Virg. 2. Georg.

— & validis terram proscindere juvencis.

Lucan. lib. 3.

Implicatus magno Casar corpore cohortes
Vi vidit, primus raptam vibrare bipennem
Athus. & aeriam ferro proscindere quereum.

¶ Prosciadere aliquem per translationem, contumeliis lassessere & laccerare. { יְתָא בְּקָהָה יְתָא בְּקָהָה וְרָאָתָּה. GAL. Conper & inciser avant. ITA. Fendere, schiappare. GER. Vorauhauen / zerschneiden/zerschupfen. HIS. Alçar barreho, hender. ANG. To cut out or vender. } Vnde dicimus Terram proscindi (ut inquit Varr. lib. 1. de re rustic. 29.) quum primum aratur quod prima statione glebae grandes soleant excitari. Quum iteratur effrigere vocant. Tertio quum arant jacto semine boves littare dicuntur, id est, quum tabellis additis ad vomem, simul & saturna frumentum operiunt in poreis, & sulcant in fossas, quod pluvialis aqua dilabatur. Colum. lib. 2. c. 17. Antiquissimi ferè omnes formam hujus operis conscripserunt, quam velut scita legemque in proscindendis agis prosequantur agricolæ. Virg. 2. Georg.

Ergo summorum patria proscindere livor
Desine.

Suet. in Aug. c. 13. Proscindere convitio. Idem in Calig. c. 3.

Proscidit equestrem ordinem.

Proscissus, a, um, participiu. { יְתָא בְּקָהָה יְתָא בְּקָהָה וְרָאָתָּה. GAL. Labouré. ITA. Lavorato. GER. Aufgehauwen/aufgehetzt oder aufgebrotchen. HIS. Labrado. Virg. 1. Georg.

Et qui proscisso que suscitata aquore terga,
id est, terra quam jam ataverat. Servius.

Proscissum, i, substantivum pro terra proscissa. Colum. lib. 2. c. 2. Pulcrum autem per proscissum ingredi oportet.

Proscissio, nis, verbale { יְתָא בְּקָהָה יְתָא בְּקָהָה וְרָאָתָּה. GAL. Coupement & brisement de terre. ITA. Eso tagliare. GER. Zerschneldung / aussbrechung / ausserrung. HIS. Obra de alçar barreho. ANG. Cutting out or breaking of the earth. } Colum. lib. 2. c. 13. Sesami sextarij sex tribus jugis à proscissione coluntur. Idem lib. 6. c. 2. Nevead-huc tenera colla dura proscissione terræ contundant.

Proscle, vide Proscissio.

PROSCRIBO, is, Libellis propositis aliquid vñale indico. { יְתָא בְּקָהָה יְתָא בְּקָהָה וְרָאָתָּה. GAL. Proscrire, mettre en criée & vente. ITA. Dare, porre à vendere. GER. Feil schreiben / mit einer öffentlch angeschlagen geschrifte feil bieten. HIS. Dar o poner para vender. ANG. To proclaim any thing to be sold. } unde proscriptum, vñale expositum: quia quæ erant vendenda publicè scribantur. Proscribi itaque domus dicuntur, quando apposita inscriptione, vñales vel locandæ significantur. Cicer. lib. 3. Offic. Itaq; Cal; burnius quum præcognovisset Claudium ades postea proscriptisse. ¶ Item proscribere est relegare, & in exilium mittere. { יְתָא בְּקָהָה יְתָא בְּקָהָה וְרָאָתָּה. GAL. Bannir. ITA. Bandire. GER. Verschicken/verweisen/verachten. HIS. Encantar, desterrare. ANG. To banish. } Tractum ab eo quod hi propriè proscribi dicuntur, ut Vlp. testatur in l. sed eti. de instit. aet.) querum nomina claris litteris, ut de plane recte legi possint ante tabernam, vel ante eum locum in quo negotiatio exercetur, non in loco remoto, sed evidenti scribuntur. Cicero

Cicero pro domo sua. Hanc vos igitur Pontifices iudicio atque autoritate vestra Tribuno plebis potestatem dabit, ut proscribere possit quos velit. Quapropter enim, quid sit aliud proscribere, Velitis jubeatis, ut M. Tullius in civitate ne sit, bona que ejus ut mea sunt. Ita enim fecit, et si alii verbis tulit. Idem pro Ros. Amer. Quum proscriberentur homines, atq; ex omni regione capiebatur iij qui adversarij fuisse putabantur. Senec. Proscribi Ciceronem non putat posse nisi a Cicerone. Macrobius in Saturnalib. Non est facile scribere adversus cum qui potest proscribere.

Proscriptus, a, um, participium, venalis declaratus. § προσγεγεμός. ἀπαντόμενός. GAL. Mis en vente. ITA. Posto in vendita. GERM. Offenslich feil thun / Aufgerufen zuverkauft. HIS. Puesto para ser vendido. ANG. Proclaymed to be sold. § Cic. Attic.lib.16. Iste locare incipit non proscripta neque edicta dic. Idem ad eundem lib.12. Hoc quod in diem proscripti sunt, velim ad me scribas. Suet. in Neron.e.39. Multa Graecæ, Latinæque proscripta, aut vulgata. (id est, vulgo scripta & fixa. § Proscriptus, elegatus. § מְגַלֵּת mughlēh. ἀστράπτων πρόσδικος. μφυζαδός πρόσδικος. GAL. Banni. ITAL. Bandito. GERM. Verschicket/ Verwiesen. In die aach gethan. HIS. Desterrado. § Cic.3. Verr. Lex Cornelia proscriptum juvare vetat. Horat.1. Serm. sat 7.

Proscripti Regis Rupili prius, atque venenum.

Plin. de Sylla. Age, non exitus vitæ ejus omnia proscriptorum ab illo calamitate crudelior fuit?

Proscriptio, nis, publicatio. § תְּבִרְאָה ghallath. δημοσίη προσχέψη GALL. Prescription, bannissement. ITAL. Proscriptione, bando. GERM. Ein offensliche Feindseligkeit. Item Ein verschwörung/verbannung/verachtung. HIS. Encantamiento. ANG. A condemnation, that who soever findeth a man may lawfull kil him. § Cic. pro Flacco. Emptiones falsas, prædiorum proscriptiones cum mulierculis aperta circumscriptione fecisti. Idem pro Rosc. Amer. Cavete pro deos immortales, ne nova, & multo crudelior per vos proscriptio instaurata esse videatur.

Proscriptor, is. § מְגַלֵּת maghlēh. ἀστράφων, φυγαδιών. GAL. Qui met en vente, & crée, bannisseyt. ITAL. Chi mette en vendita o bandisce. GER. Ein verroeser / verdächtiger. HIS. Encantadour, desterrador. ANG. That proclaymeth a thing to besold, a banisher. § plin.lib.7.c.11. Adeoque tempestivam admirationem intulit, ut ille proscriptor animus, mero & contumelias furens, non aliud in censu majus, & in fortuna sua ducet.

Proscriptorio proscripturis, penultima correpta, verbum desideratum. § τεραγάφης μελτός, τεραφία. Cicero Attic. lib.9. Sed medius fidius turpe nobis puto esse de fuga cogitare. Hoc turpe Cneus nostre biennio ante cogitavit, ita syllatuuit animus ejus, & proscriptuit iamdiu.

PROSECO, as, ui, sectum. Seco. § יְסַבֵּב busásār בְּנֵי ghazár בְּנֵי bitter.Alg. παύω. GAL. Couper, trancher. ITA. Tagliare. GERM. Terschneiden/zerschuppen. HIS. Cortar. ANG. To cutt. § Liv.5. ab Urbe, Qui ejus hostiae extra prosecuisset. Valer. Flacc.3. Argon.

Tunc picea maestantur aves, proscriptaque partim

Pectora, per medios partem gerit obvius Idmon.

Plaut. Pœn. Quoniam litare nequeo, abij illinc illico Iratus: vetuique exta prolecarier. Suet. in Aug. cap.1. prosecut exta raptæ foco. Vide infra.

Prosectum, proœcta, proficiunt, prosicie & prosicies, idem; dicta sunt ab antiquis viscera quæ in sacrificiis prosecuissent. § בְּתַדְרִים betharim סְרִירָה ghezirim. Alg. παύω. § Næ exta cocta solebant prolecare. Tranquillus in Augusto, Scimicrua exta raptæ foco prosecuit. Ovid.6. Fast.

Inde ubi libavuit, proœcta sub athera ponit.

Vide Arnob. lib.2. Lucan.lib.6.

— si pectora plena

Sapè dedi, & lavi calido proœcta cerebro

Ovid.7. Metam.

Inque virum soliti vultus mutare ferinos,

Ambigui proœcta lupi.

Nonius, proœcta exta, quæ aris dantur ex fibris pecudum dissecta. ¶ Invenitur & in foem. gen. Lucil. Satyr.14. Coenam, inquit, nullam, neque divo proœctam ullam.

Proœdæ, dicuntur meretiices, eo quod ante stabula sedent. § גְּרוּמָה Zonoth ai ḥirayat qadimām. § plaut. in Pœn.— an ibi vis inter istas versatier proœdas pistorum amicas, reliquias alicarias?

Proœdæmum, i, Tarditas in venerem est, arietibus & hircis, aliisque pecudibus proveniens ex nimio labore. Huic morbo rustici medentur genere satyrii, quod cratægonon appellant, quum in cibum portiguntur. Plin. lib.6. cap.10. Et à Sarmatis equis ob assiduum laborem pigroribus in coitu: quod vitium proœdænum vocant.

Proœlénus, ἀρκάλος, Arcadum epitheton est, qui se ἀρκάλος, id est, ante Lunam fuisse gloriabantur. Stat.4.Theb.

Archædes huic veteres astris Lunâque priores

Agnina fida datis.

PROSÉLYTUS, i, ad verb. Advena, peregrinus, per se tamen est adjektivum προσήλυτος, ον. § נְגַר gher. GAL. Forain, estranger. ITA. Forestiere. GERM. Ein fremdling. HIS. Estrangero. ANG. Stranger. § a verbo Graeco προσελύτης, quod est advenio. Proseliti Hebreis Gerim dicebantur, & propriæ ij qui ex Ethiopicis, legibus Mosis, & cæremoniis initiati, Iudaismum proficiebantur, non illi quidem gente, sed adoptione Iudei. Indigenosq; Iudaismi participes, unde est illud in Actis Apostolorum, Iudei quoque, & proselyti.

Proselyta, προσήλυτος γυναι, fœmina, quæ ex gentibus ad Iudaicam religionem accessit: ut Hagar ancilla Saræ, Ansatæ uxor Iosephi, Zepora uxor Mosis: Siphora & Pua obsterices, filia Pharaonis, Rahaba, Rutha, Iaël uxor Heberis Chenitæ. Has refert Schmid in Læzico ad vocem נְגַר

Proseminalo. as, quasi propago, dissemino § יְלִיא zarahAlg. Semer. ITA. Seminare. GERM. Herfürsäen/oder aussäen. HIS. sembrar. ANG. To sow. § Manil.lib.1.

Semper enim ex aliis alias proseminalat usus.

Cic.3. de Orat. Nam quum essent plures orti fere à Socrate, quod ex illius variis & diversis, & in omnem partem diffusis disputationibus, Calepini Pars II.

alius aliud apprehenderit, proseminalæ sunt quasi familiæ dissententes inter se, & malum disjunctæ & dispares.

PROSEQUUM, aetio prosequentis, ut obsequium obsequentis.

Prosequor, prodeundo sequor, ut, cum abeuntem sequor: deinde affior re aliqua. § קְרַב radhaph. ἀκολυθίων. GAL. Pour suivre, accompagner. ITAL.

Seguitare andar dietro. GER. Nachvolgen. HIS. Seguir de lecos. ANGL.

To follow on a farre, to accompany. § Plaut. Cist. Si is hac, aut hac: soci video vestigium in pulvere: prosequitur hac. Senec. cap.3. de consol. ad Mart. xg. um prosequicūm veneratione. Velleius, prosequi domum

aliquem. Sueton. in Ces. cap.71. Inter officia prosequuntum. Idem in Aug. c.66. Gratiè pie que aliquem prosequutus. Ibidem, Merita cujusque dignè prosequi, &c. ¶ Interdum ponitur pro ad finem perducere.

Cic.1. Offic. Sequitur ut hæc officiorum genera prosequar. Idem in Catone. Quam palmarum utinam dij immortales tibi tenebant, ut tuavi reliquias prosequare, id est, ab illo feliciter cepera ad finem perducas. § Prosequi reliquias etiam dicit Senec. cap.3. de consol. ad Mart. sed alio sensu: longo itinere, inquit, reliquias Dei sui prosecutæ (id est, fatus Drusus filij, qui pro Republ. obierat, colonia usque ad urbem comitatæ sunt. ¶ Ali quando prosequi, est cum affectu animi sequi, habetque post se ablative: ut Prosequor te amore, odio, laude, honore, contumelias, & hujuscemodi. προσφίσθ. Cæs. lib.1. de bell. civi: prosequi vocibus contumeliosis aliquem. Cic. in Verr. act.4. Iste iratus hominem verbis vehementioribus prosequitur, id est, infectatur. Idem Metello, Domus tua denique tota omnibus summis officiis prosequuta est. ¶ Interdum est quasi deducere & comitati Liv.2. ab Urbe Decedentem domum cum favore ac laudibus prosecuti sunt. Cic. pro Cluent. Prostremo etiam fortassis mater exequias illius funeris prosecuta mortem se filij lugere simulasset. § Diversis aliis modis usurpatur. Plin. Epist.8. Nam si medici, salubres ac voluptate carentes cibos, blandioribus alloquis prosequuntur, id est, conidunt. Cic.1. Tuscul. Quid totum propè cælum & ne plures prosequar, nonne humano genere completum est? id est, ut alios raccam. Prosequi præmid est præmio afficeret. Colum. lib.1. cap.8. Ac rursus præmio prosequimur eos qui strenue, atque industrie se gesserunt. Spes prosequitur nos, quasi persecutus. Cic. ad Attic. lib.3. Quid enim est quod me retineat, præsertim si spes ea non est, quæ nos proficiscentes prosequebatur, id est, quin abeamus. § Prosequi cum præpositione, ut prosequi in domum Gell. lib.18.c.1. Prosecuti phavorinum in domum, in quam divertebat, discessimus.

Prosequentes, qui autum, aut publicas functiones prosequuntur. Bulengerus.

Proserpo, is, ere, Prorepo: & propriæ dracones proserpere dicuntur, sive serpentes, qui nullis pedibus innixi, per terram devoluntur. § קְרַב zacbat שְׁמַר ramás. GAL. Coulter, glisser, se traîner. ITA. Rampare, sbrisciare. GER. Herfürkriechen oder schleichen. HIS. Gatear o cundir. ANGL. To creepen forth a serpent. § plaut. in Afr. Fac me proserpente bestiam, duplicum ut habeam linguam. Idem Pœn. Qui hoc advenisti nos captatum Magdalica, bisulci lingua, quasi proserpens bestia.

Proserpina, προσφίνη. Iovis & Cereris filia, quæ cum in campis Enæis flores lege: et à plutone rapta est. Quam quum Ceres diu frusta totæ terrarum oibe investigasset, tandem à Cyane Nympha renonciam edocta, petiit à Iove, ut communem filiam ab inferis sibi reduceret licet: quod ea duntaxat lege impetravit, si nihil illa cibæ apud inferos gustasset. Quare quum Ascalaphi indicio palam factum esset, aliquot mali punici grana illam gustasse, omnis reditus spes illi fuit interclusa. Quod ægræ ferens proserpina, Ascalaphum communavit in bubonenu noctis ave, & tristium semper rerum nuntiam. Postea tamen Ceres à Iove dicitur impetrasse, ut Proserpina sensis quotidianis mensibus secum apud superos, & totidem apud inferos cum marito esse liceret. Quod poëtaq; commentum Mythologici ad Lunæ naturam referunt, (quam proserpina nomine intelligunt) quæ æquali temporis spatio superius & inferius hemispherium illustrat. Hæc fere Servius, in illud Virg.1. Georg.

Quamvis Elysios miretur Gracia campis,

Nec repetita sequi curet Proserpina matrem.

PROSEUCHÆ, vel proœucha. § προσεύχη tephillah mani tephinnah προσεύχη GAL. Oration, priere. ITAL. Oratione, preghiera. GERM. Ein bitt oder Gebet. HIS. Oracion, ruego. ANG. Prayer. § Obscuratio, vel oratio, quæ ad Deum funditur: quasi προσεύχη, propterea quod in orationibus summa attentione opus sit: προσεύχει chim attendo, vel intendo significat. Juven. Satyr.3. videtur ponere pro eo loco ubi precibus, vel obsecrationibus mendici à transuersibus stipem mendicabat, vel victitabant, ait enim.

Ede ubi consistas, in quæte quero proœucha.

Nam in ingressibus pontium mendici tuguria habebant, ubi à prætercuntibus mendicabant stipem. Vide hæc melius explicata in Constantini Lexico editionis secundæ, in voce προσεύχη.

Proœcheticus, a, um, προσεύχειος, η, ος, precatorius, ad preceptionem pertinens, preceptionem continens.

Proœslæ, ai, Impetrari inquit Nonius, verbum antiquum, Lucilius lib.16.

Nec minimo proœfetur pax quod Cassandra signo deripuit.

Proœcia, ai & οὐρανοῖς αἰνεῖσαι, i. primitæ sacrificiorum. Gloss. Proœcia ægætina, i. Proœcia.

Proœcias, proœciam usurpabant proœctis, i, extis sectis, quæ aris inferebantur. Vario, proœciam extorum, vel in meisam porrificere. Ex Nonio.

Proœcium, quod proœctum projicitur. Fest. Ut insicium est, quod insecum, id est, inœcta caro: sic proœcium proœctum. Sed & proœcias dicebant. Vide Proœctum.

PROSILIO, ui, ultum. Cum saltu & festinatione proœcio. § Alg. εἰσεισις. GAL. Saillir hors. ITA. Saltar fuori. GERM. Herfür springen / Außehinspringen. HIS. Saltar à fuera. ANG. To come out hastily or to leap forth. § Virg.5. Æneid.

— finibus omnes,

Haud mora proœcueret suis.

Liv.2. ab Urbe, Propætonitus miraculo Reæ, quin à sede proœclausset.

Bb 3

Horat

Horat. lib. 1. Epist. ad Mæcenatem.

Ennius ipse pater nunquam, nisi potius ad arma
Profiluit dicenda.

Vbi profiliuit, dixit pro eo quod est, impetu & furore poëtico iacita-
tus se contulit. Catull. ad Ornatum. Malum quod virginis.

Dum adventu matris profiliuit, excutitur

Prōsīmūlūm, iij, pontificale pomorum, ubi pontifices auspicabantur.
Festus.

Prōsīmūlūm, Vete:es dixerunt pro propositum: quasi antē situm. In sacris
dicitur quod proscētum projicitur. Festus.

Prōflambanomenos, προσλαμβανόμενος, η, ος, qui assumitur, προλαμ-
βάνεται.

Prōsnefum, funis, quo navis in littore religatur ad palum. Isid. lib. 194.
Prymnēfum.

Prōsōcēr, i, mascul. gen. qui & sacer magnus dicitur, est uxoris meæ avus
ego vero illius sum progenitor. { προσωρος. GAL. Le pere du peau pere.
IT A. Avolo di mia moglie, ò di mio marito. GERM. Ein grosschvēher/
des schāhers vatter. Oder meiner frauwen grossvatter. H 15. Abuelo, de la
mugre, ò marido. ANGL. Grand father to my wife. } Ovid. Epist. 3.

Digna nūrūs sacer, Iovis, Ἀginaque nepote,

Cuique senex Nereus proficer esse velit.

Plin. Epist. 110. Eram cum prosocero meo, eram cum amica uxoris,
eram cum amicis diu desideratis, circumibam agellos, &c. prosocetus
uxoris meæ avia, quæ & socrus magna dicitur cuius ego sum proge-
niter, inquit Modestinus in l. 4. § 4. de gradibus affin.

PROSODIĀ, { προσῳδία. GAL. L'accent & ton de chaque mot. ITAL. &
HISP. Accento. GER. Der accent oder ton einer jeden silben. ANGL.
The accent and tune of every word. } Latinè accentus dicitur, qui lex
est, sive regula ad acuendam, deprimendam, circumflectendam syllabam,
uniuersuque particula orationis accommodata, & alio nomine
apud Græcos τέλος dicitur. Fit autem prosodia à προσῳδία pre-
positione, quæ significat ad, & ὀδηγία, cantus. Gell. lib. 3. cap. 6. Προσῳδίας
Græci, Latini accentus dicunt. Eas veteres docti tum notas vocum,
tum moderamenta, tum accentuiculas, tum vocalizationes appellab-
ant. Sunt qui contendant debere scribi cum & diphthongo in secun-
da syllaba, ut Comœdia Tragœdia, quia est ejusdem originis.

Prosodiacus, ad accentus pertinens: ut προσῳδίαι προσῳδίαι. Grammaticis
Prosodium, προσῳδία, canticum, quod diis canitur
Prōsōnomāstā, προσῳδία, quasi agnominatio dicitur, quæ sit simili-
tudine aliqua vocum, & vicinitate quadam verborum: ut. Quis locus,
aut lacus. Ex aratore orator, Deligere oportet, quem velis diligere.
Amentium, haud amantium.

Prōsōpōn, προσωπόν, Insula non longè à Carthaginē: cujus incolæ pro-
sopij dicuntur, vel prosopitæ Steph.

Prōsōpōpēiā, προσωπεια, personæ confisio, quum rebus inanimatis
personam orationē inque tribuimus: veluti quum Rempub. ipsam
loquentem inducimus, aut eorum hominum qui in humanis esse de-
sierunt, tanquam vivoū & præsentium actionem, sermonēmeq; ef-
figimus, defunetosque quasi excitantes ab inferis, & in conspectu
judicis collocamus. Exemplum insigne est illud Ciceronis in Catilinā,
quo patriam secum expostulantem inducit, quod Vrbis, quant-
um in ipso fuerat, eversorem, quem jam pridem ad supplicium du-
ctum oportuerat, mōnibus in columem emitteret.

Prōsōpōpēiā, idis, προσωπώμενος. Insula est in Delta Nili, novē schēno-
rum ambitu, urbem habens Atabechim, ex qua naves proficiuntur
ad tollenda tota Ægypto boum aliorūque pecorum ossa, quæ reli-
giōsē apud Ægyptios sepeliuntur. Autor Herodot. lib. 2.

Pōspecto, as, & prospectus, Vide Prospicio.

PRōSPĒR, a, um, Secundus, felix. { πήλυξ τούτου ματσλιάχ. πήλυξ
δούλιξ. GAL. Prospere, qui donne prosperité, & porte bon-heur.
IT A. Prospero. GERM. Glücklich/das glück und wolfart bringt. HIS. Co-
sa que da prosperidad. ANGL. Prosperous, happy, luckie. } Dicitur autem
Prosperum quasi perī ab aspero, id est procul ab adversis asperisque
rebus. Hin Salust. Catilin. cūm dixisset: Non prosperè cessere Sequitur,
Aspera fœdaque evenerant Suet. in Tib. c. 10. Tot prosperis. (sub. rebus)
Idem in Calig. c. 53. Prosperæ oratorum actions. Vnde prosperos deos
dicimus, & prospera sidera, quasi felicitatem impertientia; hominem
autem ipsum cui omnia ex voto succedunt, felicem potius quam pro-
sperum dicimus. Contrà fortunam prosperam rectius dixeris, quam fe-
licem: quemadmodum & prosperam valetudinem & prosperos exitus,
vel successus. Liv. 1. ab Vrb. Cum bonis potius omnibus, votisque pre-
cationibus deorum, deariūque, si (ut Poëtis) nobis quoq; mos esset, li-
bentiū incipereamus, ut ipsis tanti operis successus prosperos darent.
Cic. ad Attic. lib. 9. Ego enim non jam id ago (mihi crede) ut prospe-
ros exitus consequar. Ovid. 3. Trist. Eleg. 3.

Prospicio sic maneat vobis fortuna, nec unquam, &c.

Cic. 3. de nat. deor. Ad prosperam, adversaque fortunam qualis sit
aut quemadmodum vixeris, nihil intersit. Sic prospera valetudo, apud
Suet. in Cas. { Prospera fama, id est, integræ, vel inviolata. Tacit. lib. 17.
hist. Augusta. Et prospera de prisone fama consilio ejus fidem addi-
cat, & prosperior, is. Ovid. Eleg. 5. lib. 3.

Quos in materia prosperiore juves.

{ Superlativus prosperrimus. Velleius, Acri prosperrimus bello Rhō-
dum cepit. } Et felix aliquando ponitur pro prospero. Virg. 1. Aeneid.
Sis felix nostrūque leves quæcumque laborem.

Prōspētūs, a, um. Cic. lib. 6. de Republica. Deinde est hominum generi
prosperus & salutaris. Apud Priscian. l. 6.

Prōspēte, adverb. Feliciter, quasi pro spes sine ad votum. { οὐχεῖς. GAL.
Heureusement, à souhait. IT A. Felicemente. CERM. Glücklich. HIS.

Prosperamente. ANG. Happelie, luckelie. } Cic. 3. de natur. deor. Magua-
di curant, parva negligunt, magnis autem viris prosperè eveniunt
semper omnes res. Salut. in Catil. Non prosperè cessere, &c. Suet. in Cas.
c. 70. Dolens, seu parum prosperè motam regni mentionem. Plaut.
Amph. Benè prosperèque hoc operis processit mihi. Idem. Pseud. sc. 1.
a. 1, ut mihi omnia lepidè prosperèque eveniunt. Cujus contrarium est
Improsperè. Vide suo loco.

Prōspētā, atis, Felicitas, & ad votum successus. { τυχή σκέψη. θυματι-

τροχία GAL. Prosperité, bon-heur. IT AL Prosperità. GERM. Glück und
wolfart. HIS. Prosperidad. ANG. Prosperity, good lucke. } Cic. 3. de fin.
Vt Aristoteles qui virtutis usum cum vita perfecte prosperitate con-
juxit Idem 3. de nat. deor. Commoditatē, prosperitatē inque vita à
diis habemus: virtutem deo acceptam nemo refert.

Prōspētō, as, Secundo, prosperum efficio. { πήλυξ τούτου ματσλιάχ.
δούλιξ, ενδιπορεώσι. GAL. Donner prosperité, faire prosperer, IT A.
Prosperare felicitare. GERM. Glücklich machen. HIS. Dar prosperidad à otro. ANGL. To mak thinges, to prosper or luck. } Liv. 6.
ab Vrb. Di j manes vos precor, veneror, veniam peto, oróque, ut pop.
Rom. Quiritum vim, victoriāque prosperetis. plaut. Persa, nunc &
amico meo prosperabo, & genio meo multa bona faciam. Tacit. lib. 3.
Sed principio literarum veneratus deos, ut consilia sua Reipub. prospe-
rarent, modica de moribus adolescentis, &c. ¶ Legitur & prospe-
rāpud scriptores Ecclesiasticos passim. August. in Prologo operis de Ci-
vitate, Dei, Qui ies humanas ita prosperari volunt, ut ad hoc multi-
rum deorum cultum, quos pagani colere consueverunt, necessarium
esse arbitrentur. Idem Psalm. 1. Et omnia quæcumque faciet prospera-
buntur.

Prōspētō, is, Aspergo. { πνίγε ναζέρ. παριζά, δίνει, GAL. Arrenser, espan-
dre. IT A. Aspergere. GERM. Besprühnen. HIS. Derramar ó rociar. ANG.
To sprinkle upon. } Tacit. lib. 15. Vnde hausta aqua, templum & simula-
crum deæ prospectum est: & lectisternia ac per vigilia celebravere
feminae quibus mariti erant.

Prōspētō, is, Video è longinquò, procul intueor. { προσβατησικά
πνιγεῖν hischghiach. προσέων, πρόνοια, GAL. Regardar de loin, pourvoir,
ITAL. Vedere dalungi, provedere. GERM. Von fern sâben/ weit vor imsâ-
hen. HIS. Mirar de lejos. ANG. To prouyd for, to see à farre of. } Pro-
spice est ante se aspice, sicut respicie, est retrò alpicere. Vano
apud Non. inter veteres Grammaticos, sedens altus alieno sumptu ne-
que post respiciens, neque ante prospiciens. Virg. 3. Aeneid.

— Vaslosque ab rupe Cyclops

Prospicio.

plaut. Amph. Caput dolet, nec audio, nec oculis prospicio satis. Idem
Cure. sc. 3. a. 2. Perij, prospicio patum. Supiā, Tenebrae oboriuntur.
¶ Transfertur & ad animum, pro eo, quod est mente prævideo, præ-
cognoscere: Cicero pro Murana, Sapiens, ac multura in posterum prospic-
cens vir. Idem ad Attic. Eaq; tempestate eversam esse Rempub. quam
XIIII. anuis antē prospicerim. Cum dativo conjunctum significat
prævideo, & commodis alicuius consulo. Terent. in Adelph. Ego jam
prospiciam mihi, id est, consulam, sive providebo. plin. Nam & re-
bus illius non minus quam meis prospiciebam. prospicere senectu-
tem, proesse propinquum senectuti. Senec. Epist. 33. Turpe est enim
seni, aut prospicienti senectutem ex commentario sapere. Prospicere
bonum alicui, Livius lib. 5. ab Vrb. Qui vos urbe agrisque donatos in
colonias mittunt, qui sedens senectuti vestre prospiciunt Senec. 1. 3.
Qui futura prospexit mala, auferit vim presentibus.

Prōspētūs, us, Ipse prospiciendi actus. { ιτικός. προσβατησικός. GAL. Regard,
veuē. IT A. Prospective, veduta. GERM. Das aussâhen. HIS. Elmirar de le-
jos. ANG. Sight of a thing a farre of. } Virg. lib. 2. Georg.

Non animum medo u: i pascas prospetius in anem.

Dacet Paulus Iurecons. prospectum ex inferioribus & superioribus
locis esse, lumen ex inferiori loco non esse. Liv. 10. ab Vrb. Non pro-
spectu modò extra vallum adempto, sed propinquu etiam inter se
congregentium conspectu. Impedire prospectum, est quod vulgo di-
cunt Visum auferre. Cæs. 4. bell. Gall. Sepibusque densissimis inter se
prospectus impeditur. In prospectum populi producere. Cic. 3. Ver.
Quum cum quem virgis iste ceciderat, in conspectum populi Romani
producere facere prospectum pro considerando prospicere. Liv. 1. ab
Vrb. inde ubi prospectu in urbem, agrumque capto deos precatus, re-
giones ab Oriente ad Occasum determinavit. ¶ Quandoque prospe-
ctus pro respectu, ac consideratione ponitur, ut cum dicimus. Prospec-
tum habere. λόγος ιδιο. Gell. lib. 5. cap. 11. Cujus rationem prospe-
ctumque Bias non habuit.

Prōspētō, as frequentativum. { προσβατησικός, προσβατησικός. GAL. Regard
souvent. IT A. Guardar spesso. GERM. Aufsehen eines sâhens. HIS.
Mirar muchas veces. ANG. To look often a farre of. } Virg. 7. Aeneid.

Turbaque miratur matrem, & prospectat euntem.

Liv. 7. ab Vrb. Stare omnem multitudinem ad portas, viam hinc fere-
tent prospectantes, certum habe. Idem 4. bell. Pun. Pars in ædium vesti-
bulis stat. pars ex tectis fenestrisque prospectat. ¶ Prospectantia ve-
stigia pedum, & retrò porrecta, sunt contraria, apud Gellius. cap.
4. lib. 9.

Prōspētator, is, προσβατησικός. Apuleius de Deo Socratis, In rebus certis pro-
spectator, dubiis præmonitor, periculis vitator.

Prōspētiēntā, Cura, providentia. { ιτική, προσβατησική προμηθεία. GAL.
Prevoyance. IT A. Providenza. GERM. Fürsichtigkeit/fürsorg. HIS. Aqui-
lla obra de mirar de lejos. ANG. Foresight.

Prōspētiēntē, adverbium, Providē, circumspectē. { οὐ προσβατησικός. GAL.
En prevoant, sagement, considerément. IT A. Providamente, circu-
spettamente. GERM. Fürsichtiglich/wohlbedachtlich. HIS. Mirando de lejos,
ò con mucho miramiento. ANG. Warelle, circumspectie. } Gell. l. 2. 2. 29.
Res salubriter, ac prospicenter animadversas, &c.

Prōspētē, adverb. Consultē, consideratē, providē. { ιτική. GAL.
Considerément. IT A. Consideratamente. GERM. Fürsichtiglich/weislich
rahmsamlich. HIS. Consideramente. ANG. Wihaduifement.

Prospeculari. Liv. lib. 3. ab Vrb. Prospecularum mittere.

Prospex, quæ prospicit. Teitull.

Prospexarium, fiscella, spētula. L. g. b.

Prōspētūs, intentus, ac vigil, inquit Sipontinus, sed nullum profert
testimonium. { προσβατησικός προσβατησικός. GAL. Vigilant
attentif. IT A. Intento, vigilante. GERM. Aufstehend/steifig/roachant.
HIS. Velador. ANG. Attentive.

Prospicē adverb. Apul. lib. 1. Prospicē Demeas in me consulit.

Prōspētō, as, Spiritum longè latèque diffundo, in apertum spiro, predor,
manifestor. { προσβατησικός. Αρπάν. GAL. Souffler loin. IT A. Sofiare da-
lungi. GERM. Herfürathmen oder biaasen. HIS. Soplar de lejos. ANG.
To

To breath a farre. ¶ Cato, Nam venæ eorum ubi sufflare sunt ex cibo non possunt prospirare in toto corpore.

Prostas, προστάς, ad. porticus, vestibulum: à προστάσῃ, antè stare, aliter dicitur προστάσιον.

Prostasis, sive prostasia. προστάσιον, προστασία. Imperium, praefectura, vel præsidentia προστάσιον est præesse. ¶ Est item prostasia, quem quis pro altero liti se oponit, & ejus defensionem suscipit, eventumque præstat. Budæus. in Comment.

PROSTATES προστάτες, praefectus, dux, patronus, qui προστάτης, fœminum est προστάτης, patrona.

Prostatis, a, um, προστάτης, n. or, ad προστάτης pertinens.

Prosterno, is, In terram dejicio, proflige, protereo. ¶ ἔβαλλεν hippil. γενεῖσθαι, id est. GAL. Littere, mettre par terre, abbatre. ITA. Göttern zu terra, atterrare. GER. Niderwerfens, niderschlagen oder zuboden werfen. HIS. Dorribar, echar à tierra. ANGL. To cast, to the ground and overthrowe. ¶ Ovid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.

Corpora magnanimo sarcis est prostrasse leoni. plaut. Men. sc. 5. a. 5. Me junctis quadrigis minitatus prostrernere (antè dixerat, ut ego huic proteram) Item Suet. in Calig. c. 24. quas (fotores) exoletis suis prostraverit. Idem in Cas. c. 2. Non sine ruma prostrata regi pudicitia. Idem in Tib. c. 35. Prostrata pudicitia matronæ. Ovid. Eleg. 5. lib. 1. Trist.

Illa etiam ante Lares passis prostrata capillis.

Senec. c. 15. de conf. ad Mart. Hic omnia prostrernens casus. (id est, mors.) Colum. lib. 11. cap. 3. Omne viridem superficiem intorquere, & in terram prostrernere convenit. Apul. in Asino, Puellamque reluctantem tandem prostravit. Liv. 9. ab Urbe, Circa viam haud procul Capua omnium egena corpora humi prostraverunt. Salust. Prostratisque militibus fugae se dedit. ¶ Abjicere se atque prostrernere, id est, animum despondere. κατέβασθαι. Cic. in Parad. Sic te abjicies, atque prosteras, ut nihil inter te, &c. Prostratae religiones, à Cic. de Leg. dicuntur dirutæ, & eversæ.

Prosthesis, προσθήσις, figura contraria aphæresi, quam nos additionem sive appositionem vertere possumus, qua scilicet litera aliqua principio dictio adjicitur, ut Gnatus pro natus. A verbo Graeco προσθῆναι, quod est addere, sive apponere.

PROSTITUO, is, Producere vanalem habeo, corpus quæstui expono.

¶ προσφέναι, προσφέναι. GAL. prostituer, abandonner à paillarder, faire l'office de maquerelle ou maquerelle. ITA. Mettere femme in guadagno.

GER. Herfürseien / zur Unkeuschheit / zur Hurerey gemein und feil geben. HIS. Poner la moça al burdel y puteria. ANGL. To set open to every one, to become a common harlot. ¶ A pro, id est, palam, & statuo, quia stare coegerent venales. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Cras populo prostituum vos. Ovidius 1. Amor. Eleg. 10.

Tarpeiori redire census augere paternos,
Et faciens luce prostituuisse foro.

Prostituere pudicitiam, est pudicitia sue nullo pacto parcere, nihil quod sibi turpe putare quod alterius libidini collibuerit. Suet. in Nero. c. 29. Nam pudicitiam usque adeò prostituit, ut contaminatis penè omnibus membris, virorum ac femininarum iugina invadet.

¶ Transfertur & ad alia: ut, Prostituere vocem foro, id est, ex causarum actione lucrum aucupari. Ovid. Eleg. 15.

Non me verbosæ leges ediscere: non me
Ingrato voces prostituisse foro.

Et, prostituere famam alicuius, apud Gell. c. 13. lib. 17.

Prostitutus, a, um, participium. ¶ ὑπό καθέσθι τὸν ζωὴν προσαγός. ¶ Plin. lib. 30. c. 2. Utinamque inferos potius, & quoscumque de suspicitionibus suis deos consuluisset Neto, quam lupanatibus atque prostitutis mandasset inquisitiones eas.

PROSTIBILIS, meretrix. Plaut. Pers. 5. 1. Absque me foret, & meo præsidio, hic facete te prostibilem propediem. al. prostibulum.

Prostitula, meretrix, vilior & impurior, quæ prostrat, venalem habens pudorem. Est à verbo antiquo prostrare, sicut obstire, obstat. Fest. Vide Prostibulum.

Prostibulum, i, locus in quo scorta prostituuntur, fornix, ganeum, lanarium, lustrum. προστίβων, προστίβων. GAL. Bordel. ITAL. Luogo meretricio, bordello. GER. Ein offen hurenhaus. HIS. La puteria o burdel.

ANG. A house of beauderie or brothell house. ¶ Aliquando meretricina significat abjectissimam & vilissimam. ¶ ζενάζ λαπανατόπολη ιταϊστική προστίβων τη στούπη προστίβων. GAL. Una putain de bordel. ITA. Putana, meretrice. GER. Eingemeine matz oder dirn/ die sich an offne örter hers für sezt. HIS. Puta del burdel. Plaut. in Aulul. sc. 1. a. 2. Bellum & pudicum vero prostibulum populi. ¶ Dicitur & prostibula, lat, idem in Persa. — nam hercule si absque me foret, & meo præsidio, hic faciet prostibulam propediem. Festus, Aliciae meretrices appellabantur in campis solita ante pistrina aliciariorum versari, quæstus gratia: sicut eæ quæ ante stabula sedebant, prostibula dicebantur.

Prosto, as, stiti, statum, à pro, id est, palam & sto, quod est, Pudicitiam vanalem habeo, corpore quæstum facio.

¶ προστάσιον, προστάσιον. GAL. S'abandonner, se prostituer. ITA. Dar si una femina à chi viene à lei. GER. Zur Hurerey öffentlich fein sein. HIS. Estar puesta à la puteria. ANGL. To stand to be sold or hyred. ¶ Plaut. in Cura. sc. 2. a. 4. Hi (lenones sub.) saltem in occultis locis prostant, vos in foro ipso. Iuvén. Satyr. 1.

Quid referam, quanta siccum jecur ardeat ira,
Quum populum gregibus comitum premit hic spoliator

Papilli prostantis i Idem, & ad circum jussas prostante puellas.

¶ Item ante stare. Quint. Iubet prostante gladio cinctum. Anguli prostantes: hoc est, prominentes, extantes. Lucr. lib. 2.

Prostylum, a, um, προστύλος, προστύλος, habens columnas antè: à προ & στύλῳ columnam.

Prostibigo, is, Suffidio. ¶ προστίχαρας τὸν επαπήρ. προστίχα. GAL. Creuer, caver. ITA. Cauare. GER. Aufscharren. HIS. Mucho cauar. ANGL. To digge deepe. ¶ ut, Prosubigere terram pedibus. Virg. lib. 3. Georg.

Et pede prosubigit terram fricat arbore costas.
Prosum, prodes, profui, quasi pro aliquo sum, utilitati sum. ¶ וְיַעֲשֵׂה כָּלֵפִין Pars II.

bil. φέδειον. GAL. Aider & servir, profiter à aucun. ITA. Giovare. GER. Nutzlich sein. HIS. Aprovechar, ayudar. ANG. To profit any man, to do good to. ¶ Terent. in Hecyr. Quicquid est id quod reliquit profuit, id est, pro nobis fuit, sicut exponit Donatus. Construitur aliquando cum accusativo, cura præpositione ad. Liv. 2. ab Urbe, Id mirum quātum profuit ad concordiam civitatis, &c. Aliquando cum dativo. Cic. 4. Acad. Sed etiam ut multis profimus, emituntur. Ovid. 13. Metam. Tu corpore prodes, non animo. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Mihi est usui & plurimum profest. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Nil prodest, quod non ladere possit idem.

Et Eleg. 4. lib. 3.

Nam quamvis soli possunt prodesse potentes:

Non profit si quis ladere possit.

Idem 13. Metam.

Néve mihi noceat quid uobis semper Achivi

Profuit ingenium.

Prōsumia, prōsumia, genus navigij levis speculatorij, quod & gescoëtā vel oream vocant κατανόμων. Vide Gell. c. 25. lib. 10. Nest. Attic. Plaut. De nocte ad partam profectus sum prōsumia, Cecilius, qui pro gubernatore se gerens propè vertit prōsumiam. Non. c. 13.

Prōsus, a, um, rectus electus pro prius. Veteres alicubi lubenter, R. effugiebant, ne hirirent. ¶ Prōsa eloquentia. Velleius Pater lib. 1. perfectumque prōsa eloquentiae decus.

Prōsus, & prōsum adverb. pro recta.

PRÖTAGORAS, προταγόρας. Philosophus Abderites fuit: aut, ut alij maut, Teius, natus Menandro patre Thracum locupletissimo, qui & Xerxes adversus Græcos proficiscentem, domo munericulique exceperit: ob quam liberalitatem, Magi qui cum eo erant, facta à rege potestate, ejus filium Protagoram, tunc adolescentem sua disciplina eruditur. Nam in iussu regis eam cōmunicare non licebat, propterea quod religionem penitus subverteret, in dubium vocans num omnino essent dij. Quare & clām sacrificabant Magi, ne aperta religionis professione diis servire, aut per illos non nihil posse viderentur. Hac itaque disciplina imbutus Protagoras, librum quem in hanc sententiam exorsus est, Dij sint, gēne, satis statue non possum. Nam cū alia complura id sciri prohibeant, tum summa rei incertitudo & brevitas vita. Hunc itaque librum quum Athenis recitasset, à Pythagoro Polyzeli filio impietatis nomine in judicium vocatus, & in exiliū actus est, scriptaque ejus publicè sunt exusta. Quumque sparsas toto orbē trireges Atheniensium videret, parvo se navigio credens, insulas luxuravit, ubi tunc mercede dicitur primus omnium profitei cōpisse. Igitur Plato quum videret eum arte rhetorica intumescentem, veibaque ex poētica plus justo ostentatē, Diologus in eum conscripsit, quo mores ejus & ingenium graphicè delineavit. De morte eius varia traduntur. Quidam naufragio periisse volunt, quum in Siciliam navigaret. Alij itineris labore fatigatum in via defecisse, quum ad armum nonagesimum pervenisset. Hic primus omnium mercede docuit, minas centum à singulis exigens. Philosopher habitus fuit parum synerus, qui rebus omisssis, verbis anxiè insisteret, captiosisque argumentationibus veritatē obscuraret. Hæc partim ex Philostrato, partim ex Laertio decerpsumus. ¶ Protagoras alias fuit Astrologus in quæ Euphorion Epicendum scriptit. ¶ Alius item Stoicus, Diogene Laertio auctore. Prōtagoræus, adjectivum, sicut à Pythagoras, Pythagoræus. Gell. lib. 5. cap. 11. Existimant quidam etiam illud Biantis viri sapientis ac nobilis responsum consimile esse, atque est Protagoræus illud de quo dixi modò.

PRÖTASIS, ad verb. protensio. ¶ προστίσις. GAL. Proposition. ITA. Propositione. GER. Ein kurser und volkmer spruch/ein schlussred. HIS. Proposition. ANG. A proposition. ¶ A Græcis dicitur quæ à Latinis enuntiatio, à quibusdam etiam propositio, & patissimum ea quæ in disputacione vocatur. A verbo προστίσις, quod inter cætera significat, disputandū propono, sive in dubium revoco. Aristot. in Top. protasis esse ait

questionem quæ in unam duntaxat partem effertur: Suntne divitiae bona, an non? quam si in utramque efferas partem, problema fieri: ut, Suntne divitiae bona, an male? In fabulis item protasis dicebatur prima pars dramatis, teste Donato in Prolegomenis in Terentium, Unde protaticam personam appellabant, quæ in initio fabulae introducta explicandi argumenti causa, in tota deinde fabula nusquam apparebat. Eiusmodi est persona Sofia in Andria-Terentiana.

Protatica, quæ tantum loquitur in protasi, id est, in primo actu, & initio fabulae.

PRÖTÉ προτί, insula est in mari Ionio contra Aetolian sita, una ex Scecadibus. Plin. lib. 3. c. 5.

PRÖTEGO, is, protexi, protectum, Tego, defendeo. ¶ ἔπεισα τὸν γανάνα προστάθημα, προστάθη. GAL. Proteger, garder, defendre, couvrir. ITA. Comprere & defensore. GER. Bedecken und beschirmen. HIS. Cubrir estendiendo, defender. ANGL. To cover so defend. ¶ Plin. lib. 12. c. 1. Arbor se vastis protegens ramicis. Idem lib. 19. cap. 8. Primo anno stramento ab hyene protegi. Cic. pro Sylla, Ego jaccentem & spoliatum defendeo & protego. Ovid. 8. Metam.

— suis licet hunc Latonia protegat armis:

Invita tamen hunc perimet mea dextra Diana.

Prötektor, is, προτεγων, Propugnat. Iulius Firmicus Mathei. lib. 3. Scutarij protectores Imperatorum.

Prötektus, a, um, part. Teetus, sive latè teetus. ¶ תְּבִנָה Sachsch 123 ghanān. προστάθημα, προστάθη. GAL. Couvert. ITA. Coperto. GER. Bedeckt. HIS. Cubrierto. ANGL. Covered, defended. ¶ Ovid. 1. Metam.

Ecce venit rutilus humeros protæcta capillis

Filia Centauri hoc est, humeros habens teutos capillis.

¶ Aliquando nomen est, & ponitur pro cauto. Cic. 5. Philipp. Quid sapientia? cautionibus utitur consiliis, in posticum provideret, est omnratione protector.

Protectus, us, ui, προτεγων, tegmen, tegumentum, tutela. Scævola D. lib. 8. tit. 2. l. 4. Lucius Tittius aperto pariete domus suæ, quatenus stolidi rigor & tignorum protectus competebat januam in publico aperuit.

Protectum, i, quod & projectum dicitur, Pars est domus prominens,

B b 4 qualia

qualia sunt menaria, & podia pensilia, unde prospectus est nobis in vicos. { *vtr.* GAL. *Suspensio*, suspente, failie. ITAL. *Poggio*, poggio. GER. *Eiter oder andere dergleichen* furaus gehende gebento. HIS. *El ala del tejado que buela*. ANG. *A place of a house standing farther out than the rest to look out at*. Dicitur autem protectum à protegendo, sicut à projicendo, projectum. Nam quod alij protegere dicunt. Cicero, in *Topicis*, vocat tectum projicere. *Yoritdchen*. Quoniam (inquit) Pontifex Scævola id solùm ambitus ædium esse dixit, quantum parietis communis causa tectum projiceretur, &c.

PRÖTÖLO, as, Longè arces, abigo, propello. { *בְּנֵי dachaph* *דָּחָף* *dachaph*. *אַפְּנֵי*. GAL. *Chasser loing, rejeter loing*. ITA. *Scacciare lontano*. GERM. *Abtreiben oder hinweg treiben*. HIS. *Empuxar à lejos*. ANG. *To drive or chase away*. { à Greco adverbio *mλόδι*, teste Festo, quod significat procul. Sisenus lib. 4. hist. ut citat Nonius, Duæ cohortes de subsidio procedunt, atque equites protelant. Turpilius Lemniis, apud eundem, Propter peccatum pusillum indignissimè patruia protelatum esse saevitia patris. Protelare dictis, idem est quod perturbare. Ter. in *Phorm.* Neu te iratus suis saevis dictis protelet. { Protelare pro protrahere. D. lib. 5. rit. 1. l. 2. In omnibus autem causis in quibus protelatur admonitus, hoc procedere sine temporali danno creditum oportet.

Prötelum, i, antiqui dixerunt pro jugi quippian agendi tenore. Lucil. *Satyr.* lib. 6. ut citat Nonius.

Quem neque Lucanis oriundi montibus tauri

Ducere protelo validus cervicibus possent.

ubi ducere protelo, i. protelare, promovere, protrahere. Idem lib. 12.

Hunc juga protelo malorum ducere centum

Non possunt.

Luer.

Vadique protelo plagarum continuato, id est, tenore, inquit Donat. Plin. lib. 9. c. 15. Silurus, grallatur ubiunque est, omnino animal appetens, equos natantes saepè demergens, præcipue in Mæno Germania amne protelis boum (victos è editum prope Lisboum) & in Danubio Mario extrahitur. Rursus lib. 18. c. 18. Nec satienda sunt hoc modo sata, sed protelis (corruptè impressum est procellis) binis terisque sic arant, ubi protela boum, sunt boum tractus.

PRÖTEMPÖRÖ, adverbialiter, pro ratione temporis, ut tempus monet. { *χρόνος*. GAL. *Selon le temps*. ITA. *Secondo il tempo, per necessità*. GER. *Der zeit nach / nach geldgenheit der zeit*. HIS. *Segun tiempo, por necesidad*. ANG. *According, to thyme, as the tyme requireth*. {

PRÖTENDÖ, is, Ultra tendo. { *לִירֹתְּנִי* heerich *לִירֹתְּנִי* narah *וְכָאֶתְּבָעָה*, *וְתָרֵא*. GAL. *Estendre* & *alonger, avancer*. ITAL. *Forgere innanzi*. GERM. *Füraus strecken*. HIS. *Estender antes*. ANG. *To deferre or prolonge, to stretch forth*. { Ovid. ad *Pisonem*.

Tu nanti protende manum, tu Piso latenter

Exere.

Plin. lib. 11. cap. 43. Inter digitos medius longissimè protenditur. Virg. 2. *Eneid.*

Ille humilis, supplèxque oculos, dextramque precantem

Protendens, Evidem merui, nec deprecor, inquit.

Item ponitur pro profero, differo, *ἀποστέλλω*. Cic. ad *Furn.* lib. 10. Comitia ramen in Ianuarium mensem protendimus.

PRÖTENTÜS, a, um, participium. { *לִירֹתְּנִי* natuh. *וְתָרֵא*. GAL. *Estendu, prolongé*. ITA. *Steso, prolongate*. GERM. *Ausgestreckt*. HIS. *Estendido, prolongado*. ANGL. *Stretched forth, prolonged*. { Virg. 1. *Georg.*

Hinc à stirpe pedes temo potentus in octo.

Tacit. lib. 14. Et eques protentis hastis perfringit quod obvium & validum erat.

PRÖTENÜS, adverbium, quasi porrò tenuis, & longè à finibus, interperte Servio. { *מְלֹאָה*. GAL. *Loin*. ITAL. *Lontano*. GERM. *Weitdistanz*. HIS. *Lexos*. ANG. *Asar, of*. { Virg. *Elog. I.*

en ipse capellus

Frotinus ager ago.

Sic enim legit Cæsar, quamvis in vulgatis quibusdam codicibus *Protinus*, per i, legatur. *Protinam*, vide *Protinam*.

PRÖTERMINO, as, Propago, fines promovere, à termino promovendo dum verbum. { *εργάζεσθαι*. GAL. *Prolonger le temps, prolonger le terme*. ITAL. *Prolongare il tempo, prolongare il termine*. GERM. *Vie machen erweiter oder weiter hinausdrücken*. HIS. *Dilatar en largo tiempo, poner termino à lexos*. ANGL. *To delay*. { Apul. lib. 9. Fines usque & usque proterminaveris.

PRÖTERO, is, protiri, protitum, Pedibns conculco. { *בְּנֵי ramás* *קָלָצָנוּת*. GAL. *Fouler aux pieds, eschacher*. ITAL. *Calcaro con piedi*. GER. *Zeiträften mit füßen*. HIS. *Hollar con los pies*. ANG. *To treade roish the feere*. { Plaut. *Ego hic te mulier quasi sus catulos pedibns protoram*. Et in *Amph.* *Cedant & proteturat hostium copias jure inustas*. Cæsar. 2. bell. civil. *Equitatus hostium ab utroque cornu circuire aciem nostram, & aversos proterrere incipit*. Ovid. *Eleg. 11. lib. 3. Trist.*

Non sum qui fueram quid inanem proteris umbram?

Plant. Men. sc. 2. n. 5. *Curre, ut ego hunc proteram leonem*. Mox dicit prosternere.

PRÖTIJÜS, a, um, participium, Concultatus. { *בְּנֵי nirmás*, *קָלָצָנוּת*. GAL. *Foulé aux pieds*. ITA. *Calcato con piedi*. GERM. *Zeiträften mit füßen getraten*. HIS. *Hollado con los pies*. ANG. *Treaden, with, the feere*. { Livius 4. belli Macedonici, *Quod maturuerat circa demessum, & convectum est viride: ne hostes mox habent protitum & corruptum*.

PRÖTERÖ, es, à longè terreo, vel terrore incusso abigo. { *לִירֹתְּנִי heiherich*. *אַפְּנֵי*. GAL. *Espouvanter*. ITA. *Sparventare*. GERM. *Abschrecken*. HIS. *Espantar*. ANG. *To scare away*. { Stat. lib. 2. Theb. *Protinus idem ultro jaculo parmague Menœtien Proterebatur agens*. Virg. 12. *Eneid.*

Adversus proterret aquo: ruit ille recedens.

PRÖTERNIA, x. Petulantia, lascivia. { *בְּנֵי zadhnón* *סָרָהָב*, *אַפְּנֵי*. GAL. *Fierté & arrogance*. ITAL. *Soperbia, sfacciata, orgoglio, r��lderia, lascivia, ostinatione, arrogancia*. GERM. *Mutwilligkeit/frachtheit, gerlos*. HIS. *Desverguenza, soberbia*. ANG. *Mala pertesso, sauciness, wry coarsenes, pride*. { Lucretius.

Capripedes agitat ciem leta protervia Panas.

Quo etiam nomine significatur sacrificium quoddam (ut testatur Mætrobius) in quo mos fuit, ut si quid ex epulis superfluisse, igne consumeretur: quemadmodum Moses de agno Paschali præcepit. Hinc est locus ille Catonis in Albidum quendam, qui quum bona sua comedisset, & novissimè domum quæ ei reliqua erat, incendio perdidisset, proterviam eua fecisse dicebat. Quod enim comesse non potuerat, id combustisse.

PRÖTERVIA, as, atis, Protervia. { *בְּנֵי zadhnón* *סָרָהָב*, *אַפְּנֵי*. Terent. in *Heaut*. Quàm penè tua me perdidit protervitas. Cicero pro *Calio* De corruptis, de adulteriis, de protervitate, de sumptibus, immensis oratio est. Horat. 1. Carm. Ode 19.

Vrit grata protervitas,

Et vultus nimium libidinis aspici.

PRÖTERVUS, a, um, Petulans, proca, imprebus. { *לִירֹתְּנִי Zedh.* *סָרָהָב*, *אַפְּנֵי*. GAL. *Fier & arrogant*. ITA. *Protervo, triste*. GERM. *Mutwillig / frach vnd stolz, meisterhaft*. HIS. *Desvergonçado*. ANG. *Malapert, proud, saucy*. { Includit enim hoc omnia lasciviam quandam & libidinem cum superbia conjunctam, animique incontinentiam pronam ad quemvis iaceſſendum, Cie. pro *Calio*. Si vidua liberè, proterva petulanter, dives effusè, libidinosa meretricio more viveat: adulterum ego putarem si quis hanc paulò liberius salutasset. Terent. *Heaut*. Ne ineptus, ne protervus videat. Cic. 5. de finib. Et flexi, fratiique motus, quales protervorum hominum, aut mollius esse solent, contra naturam sunt. Ovid. Epist. 6.

Damnaret nisi facta protervia pater.

Iuvenes protervi. Horat. 1. Carm. Ode 25. Lingua proterua. Quid. in *Ibin*. Oculi protervi. Idem Epist. 16. Manus proteruae. Idem 12. Mus. Venti protervi. Horat. 1. Carm. Ode 6. Quid. 5. Fast.

Florabant olea, venti noctuere protervi.

Idem. 13. Metam.

Et ansus erat reges incessere dictis,

per haud impunè protervus.

¶ Protervus laborioso opponitur in l. 16. §. 1. D. de zil. edict. PRÖTERVE, adverbium, Petulant, procrater, immoderate & superb. { *προτελτώς, ὑπερτελτώς, ἀκολαστώς, ἀστηρίως*. GAL. *Fieremenc & arrogant*. ITA. *Fieramente, arrogantemente*. GERM. *Fröhlich / mutwilliglich/trömlisch*. HIS. *Desvergonçadamente*. ANGL. *Malapertie, proudlie*. { Plaut. in *Rud*. *Quis est qui tam proterve feribus facit injuriam?* Ovid. 1. *Amor*. Eleg. 4.

Multa miser timeo, qui feci multa proterve.

Tereat. Hecyr. Ecce autem tu quoque proterve iracundus es. Ovid. 1. de Arte.

Et quidquid dices, faciliusve protervius aquo,

Credatur nimis causa fuisse merum.

PRÖTERVITÆ, in eadem significatione Ennius Pancastiate, ut citat Ns. nius Quis est qui nostri foibus tam proteruerit insultat?

PRÖTERVÖIS, Lascivio, proterve & petulante ago. { *אַפְּנֵי*, *אַפְּנֵי*. PRÖTERVÖÄUS, προτεριδια, filius fuit Iphicli, & unus ex Græciæ principibus qui ad bellum Troianum profecti sunt. Nam quamvis audivisset à vatibus, se primum omnium in bello Troiano peritum, si ed proficeretur, contemptis nihilominus vaticiniis, unâ cum ceteris ducibus profectus est: quumque omnium primus è navâ in terram exisset, & in Hectorem incidisset, primus Græcorum omnium ab illo est interfactus. { Einer auf den führenden Griechen welche für Troiam gezogen sind / Det auch zum ersten ist erschlagen worden. { Vnde non sine omni quodam, & futuræ mortis præfigio Protesilaus videtur appellatus. Aulonius, Protesilaë tibi nomen siccata dederunt, Victima quod Troia prima futurus eras. Vxorem habuit Laodamiam, Acasti filiam, quæ quum ejus interitum resculseret, hoc unum doloris sui solatum petuit, ut mortui umbram posset intueri: quod quum à diis impetrasset, in illius amplexibus expiravit.

PRÖTESTÖR, aris, palam testor: palam declaro animum, causa acquiendi, vel tuendi juris, vel damni depellendi. { *לִירֹתְּנִי heiherich*. *אַפְּנֵי*. GAL. *Protestor*. ITAL. *Protestare*. GERM. *Ossentlich bezeugen*. HIS. *Protestar*. ANG. *To protest*. { Jurisconsultorū verbū est, quo illi utū pro eo quod est cavendum, & quæ fieri non debet manifeste denūcio. PRÖTESTATIÖ, verbale, hoc est, animi nostri declaratio, juris acquisendi, vel conservandi, vel damni depellendi causa facta.

PRÖTEUS, per duas syllabas, πρωτος, Deus marinus fuit, ut Poëta fabularunt, Oceanus & Tethys filius, Neptuni Phocas in mari pascens, idemque vaticiniorum peritissimus, & in quamlibet formam se se transmutans, quæ sic describit Virg. 4. Georg.

Est in Carpathio Neptuni gurgite vates,

Caruleus Proteus, magnum qui piscibus aquor,

Et juncto bipedum curru meitur equorum.

Hic nunc Emathia portus, patriamque revisit

Pallenæ: hunc & Nympha veneramus, & ipse

Grandavus Nereus: novit namque omnia vates,

Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.

Quippe ita Neptuno visum est, immania cuius

Armenta & turpes pascit sub gurgite Phocas.

¶ Fuit item Proteus, Ægypti Rex, patria Memphites, qui Pheroni in regnum successit: regnavitque bellum Troiani temporibus. Tradit enim Herodot. lib. 2. Paridem quum rapta Helena patriam repperet vi tempestatis ad Canopicum Nili ostium fuisse appulsum, caputque à Thoni regionis ejus præfecto ad Proteum Regem missum fuisse: qui quum de scilicet Alexandri cognovisset, mulierem quam ille secum vhebat, hospitis illius uxori esse, absentéque viro raptam fuisse, perfidiam hominis detestatus, illum quidem triplu finibus suis, excidei jussit: Helenam vero cum omnibus opibus quas ille duxerat Sparta secum vhebat, Menelao integrum servavit. Expugnato itaque Illo, quum Menelaus revera cognovisset, uxori em cō nunquam adveniat fuisse, sed à Proteo retentam. Canobi gubernatoris ductu in Ægyptum navigavit: qui quum ibi diem suum obiisset, Canobico ostio nomen fecit. Menelao autem edito Proteo, uxori suam liberatissime ab eo habitauit, cum opibus universis recipiebat. Ad quā opinio-

nem videtur respicere & Virg. 11. Eneid. quum ait,
Atrides Proti Menelaus ad usque columnas
Exultat.

Quæ verò de Protei mutabilitate Poëtae sunt commenti, ab Aegyptiorum Regum consuetudine evidentur emanasse. Illis enim, teste Diodoro mos erat aut leonis, aut tauri, aut draconis priorem partem in capite ferre, insignia principatus: quandoque verò arborem, aliquando ignem, quandoque redolentia supra caput unguenta. Hæc tum ad decorum spectabant, atque ornatum: tum stuporem, aut superstitionem, quandam aspicientibus iniiciebant. Vnde factus est locus fabulæ, Proteum in ea omnia quæcumque capite gestabat, solere transformari.

Ptothœnō, ἀγθλωπός, Homero teste Iliad. 2. unus ex quinque Bœotiorum principibus, qui ad Troiam cum Græcis profecti sunt.

Ptothōus, προθούς. Tenchredonis filius, dux eorum quæcumque Magnesia ad

Troiam venerunt, teste Homer. lib. 2. Iliad.

Ptothēsis πρόθεση, pars orationis apud Græcos, quam Latini præpositio-

nem appellant. Est & figura contraria aphæsi, quæ litera, vel syllaba

principio dictionis adiicitur: ut Gnatus, pro natus. terulit pro tulit.

Hanc tamen figuram alij prothesin malunt appellare.

Ptothyma, τις, προθυμία. Dicitur vaporatio thunis, filiginis, hordei, alia-

iūmve primitiarum, quæ ante sacrificium fieri solebat.

PROTHYMIĀ, η. § προθυμία. Promptitude, diligence, allegresse de cou-

rage. ITA. Prontezza, diligenza, animozita accortezza. GERM. Freudsam-

keit/leichtsinnigkeit gutvolligkeit. HIS. Ligerezza, presteza. ANGL. Readi-

ness and good will with courage. Latinè promptitudo, alacritas, animi

propensio. Plaut. in Stich. Vides benignitates hominum perire & pro-

thyrias. Sic etiam προθύμοι dicunt Græci pro prompto, alaci, & pro-

pesto. A nomine θυμός, oxytono, quod animal, sive animositatem si-

gnificat: nam θυμός paroxitonon, herba nomen est.

Prothymè, Adverbium, id est, Alacriter, hilariter. § GAL. Allairement,

joyeusement, promptement, de franc courage. § Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.

Hanc diem sumpusimus prothymè.

Prothyris, προθύρη, philander: Prothyrides sunt mensulae, quæ capitibus

suis in volutarum anfractus implicantur, ad S. majuscules & oblongi

formam, & propendent ab ima corona secundum ante pagina ad

libramentum imi superciliis.

Prothyron, προθύρον. προθύρος. Vestibulum in privatis ædibus,

teste Vitruvio: nam u. bium, templorum, tegiarumque vestibula, pro-

pylea potius dicuntur.

Protimēsis, προτίμησις, ad verbum, estimatione p̄x alio, cūm scilicet aliquid

pluris estimamus, quām aliud, &c aliud alij p̄ficiimus. Item p̄-

latio, p̄rogativa. In jure civili, est jus p̄relationis, quæ agnato pro-

ppter eiusdem stirpis atque ad eam fibra rationem defertur. Feudistis est

prioritas graduum. προτίμων, estimare p̄x.

Protinus, quod & protenus scribitur, olim quoque protinam. Statim, sine

mota. § מְהֻרָה meherah, ἀντίκη. GAL. Soudainement, subitement, incon-

tinent, tout de suite. ITA. Di subito, senza dimora. GER. Eins wägs von

stand an ou verzug. HIS. Luego. ANG. Furi with by and by. § Serv. in Eccl.

1. Protinus porro tenus, id est, longè à finibus. Sed Turneb. lib. 3.

20. Protinus interdum p̄ se & ante se & prosum significat. Virg.

4. Eneid.

Protinus ad Regem cursum detorquet Iarbam.

¶ Quandoque accipitur pro deinceps, deinde, τρέχει, κανθάρι. Idem 3.

Georg.

Protinus aeris mellis celestia dona

Ezequar.

Protinus initio periodi, apud Velleium, pro, Deinde, sive mox. ¶ Quan-

doque pro jugiter, continuò. Virg.

— iraieito missa lacerto

Protinus hæsta fugit, servatque cruenta tenorem.

Plin. lib. 5. c. 9. Originem habet in monte inferioris Mauritanie, non

procum Oceano, lacu protinus stagnante, quem vocant Nilidē. ¶ Quan-

doque pro omnino, diluvias. Virg.

— quum protinus utraque tellus

Una foret,

id est, omnino una, vel, ut Servius exponit, continua. ¶ Ponitur ali-

quando p̄o simul, sive etiam. Virg. 6. Eneid.

— quin protinus omnem

Perlegarent oculis.

Etenim quod statim fit, quasi simul fit, ait Valla. ¶ Aliquando p̄

eo quod vulgo dicitur, Direllè, & immediatè, auctore Budæo. Vlp.

Etenim parui refert protinus patrono libertus cogatur dare, an per inter-

positam fideiussoris, vel iei personam. ¶ Aliquando pro primū, sive à

principio. Celsus, Aliquæ febres protinus à calore incipiunt. ¶ Ali-

quando pro uao codémque tempore. Virg. 8. Eneid.

Nam memini Hesiones visentem regna sororis

Laomedontiadem Priamum Salamina petentem;

Protinus Arcadia gelidos invisere fines.

Servius. ¶ Quum autem additur negatio, significat non ideo: sicut sit

in continuo, & statim. Quint. Non autem ut quicquid præcipuum ne-

cessari est, sic ad efficiendum oratorem maximi protinus erit momen-

ti. ¶ Protinus continuo, plaut. Pseud. sc. 1. a. 2. Post ad oppidum hoc ve-

tus continuo mecum exercitum Protinus abducam. ¶ protinam vete-

res dicebant in eadem significatione: quod & festus annotavit. Ter. in

Phorm. Atque hinc me coniicerem protinā in pedes. Vbi Donatu, pro-

tinam fuit, & sic Nigidius legit. ¶ Protinus verò per secundam voca-

lem in penultima, ex p̄orro & tenuis compositum idem valet quod

procul, sive in lacum longè situm. Virg. 1. Eclog.

— En ipse capellas Potenu ager ago.

Sic enim legit Caper: quanvis in vulgaris quibusdam exemplaribus

protinus per tertiam vocalem legatur. Alij Grammatici exponunt,

p̄ me, & ante me ago, & p̄orsum ago, Cic. in somn. Scip. Præcepisse-

que ut pergeret protinus: quid retro atque à tergo fieret, ut laboraret.

Protogenes, προγόνος, p̄ictor nobilis fuit, patria Caunus, (est autem

Caunus Caria oppidum, Rhodiis oīa subiectum,) cuius summa

initio paupertas fuit, artisque accuratissima intentio: unde & minor

fertilitas. Palmarum habet tabularum eius Ialyssus, qui est Romæ dica-

tus in templo pacis: quem quin pingeret, traditur madidis lupinis vi-
xisse, quoniam simul famem substinerent & sitim, ne sensus nimia dul-
cedine obstrueret. Huic pictura quater colorem induxit subsidio in-
juræ & verustatis, ut decadente superiori, inferior succederet. Est in
ea canis mirè factus, ut quæ pariter casus & ars p̄inxerit. Non iudica-
bat se expiare in eo spumam anhelantis posse quum in reliqua
omni parte (quod difficillimum erat) sibi ipse satisficeret. Disper-
sibat autem ars ipsa, nec minui poterat, & videbatur nimia, ac longius
à veritate discedere. summique illa pingi, non ex ore nasci: anxi ani-
mi cruciatu quum in pictura verum esse, non verisimile veller, abstera-
serat sepius, mutaveraque penicillum, nullo modo sibi approbans. ro-
streñō iratus arti quod intelligeretur, spongiam eam impegit inviso
loco tabulae, ex illaque repositi ablatoz colores, qualibet cura opta-
verat, fecitque in pictura fortunæ naturam. Vide plura de hoc apud
Plin. lib. 35. c. 10. ¶ Iuven. Satyr. 3. Protogenem accipere viderit p̄o
græculo quopiam nobili. aut certe nobilitatis existimationem aucu-
pante, alludens spinor ad vocis etymon, quo quis primo genere ortus
significatur: aut certe propterea quod id nomen sua aetate frequens,
triumque esset Græcis. Non est (inquit) Romano cuiquam locus hic
ubi regnat Protogenes aliquis, aut Dipilus, aut Erymantus.

Protogenia, προγένεια, nomen Deucalionis & Pyrrhae filie, autor
Anistarchi in 10. Odys. ¶ Fuit præterea hoc nomine una ex filiabus
Erechthei Atheniensium Regis, quæ se p̄o patriæ salute ingulandas
præbuerunt.

Protogenos, Latinè Primogenitus, § προγένειος. GAL. Premier n.º
premier engendré. ITAL. Primogenito. GERM. Ein erstgeborener. HIS. Pri-
mero engendrado. ANG. First begotten. § quo nomine ab Orpheo di-
ctus est Deus, quod autem ipsum nihil sit genitum, sed ab ipso sint
cuæcta creata.

Protollo, i.e. p̄ennò tollo, p̄fero, differo, prolongo. § תְּוֹלֵל heerich TOL
misericord. arreſtā. GAL. Differer, prolonger. ITAL. Differire, prolon-
gar. GERM. Verziehen / verlengeren. HIS. Estender en luengo, differir.
ANG. To delay or prolong. § Gell. lib. 3. c. 16. Neque ultra decimum mē-
sem foecura mulierum protelli potest. Plaut. in Cas. Protollo mortem
mihi. ¶ Ponitur & pro p̄fero, sive extendo, προτίθεμαι. Idem in Pseud.
Manum protolle, & patiter p̄fero manum.

Protōno, as are, § Νηπ καρά προτίθεται, προτίθεται. GAL. Tonner avant,
crier à haute voix le premier. ITA. Cridare ad alta voce. GERM. Her-
sürtonem / vor anhin schreyen. HIS. Tonar anzes, gridar el primero.
ANG. To thunder. § Val. 4. Argon.

Devolat inde furens, nec qua via, curve p̄fici,
Nec genus anīe rogat, sed tali protonat ira,
Incipere, o inuenies, &c.

Protōmystā, § מִשְׁתַּחַת הַבְּכָהָה rosch haibcahhaim. προτομηθεῖς. § Mysta-
rum princeps. Mystra autem sacerdotes appellantur, qui mysteria &
Ecclesiæ secreta regunt & administrant.

Protōplastūs, προτιθλασθεῖς, Epithetō Adami, communis humani generis
parentis, quem hominum primum Deus creavit, & ex luto fixit.

Protos, πρώτος, primus, à πρώτος. Quædam sequentia vocabula, Latinis
quoque usitata, cum eo componuntur.

Protoapostolatus in Ecclesia orientali Doctores erant, qui populo Apo-
stolorum scripta exponerent. horum primarius προτοπαπᾶς in-
digabitur, & prophetas quoque p̄telligenti curam habebat. vide gl.
græcob. Meurs.

Protosecretæ, & προτευνεῖς & προτευνεῖν, primus à secretis
vox composita ex græco πρώτος, & Latino, à secretis.

Protocanætilatus, προτογλυφεῖς.

Protocarubus, primus gubernator navis. Item navigij genus. L.g.b.
Buleng.

Protocentachus, primus centurio, quem primura vocabant. Vicarius
qui secundus. L.g.b.

Protocōlum, § προτοκόλλος. GAL. Protocolle. ITA. Protocollo. GERM.
Ein protokoll das ist ein Kürze verzeichnis eines ganzen handels / reis-
chen man hernach reitklauefiger beschreiben kan. HIS. El protocollo del
notario. ANG. That which is short lie noted and observed. § Propriæ
dicitur illud quod breviter & succinctè à tabellione notatur, ut po-
stea per otium quoties opus sit, latius possit extendi. Dicitum pro-
tocolum, quasi primum membrum, vel potius prima membrana. Sunt
qui gemino. Il scribendum velint, putentque deduci à græco no-
mine κόλλα, quod nobis gluten significat: sive quod glutine chartæ
soleant conglutinari: sive quod in glutine, seu cera per tabulas ex-
tensa oliva scriberetur. Vide ea quæ suprà anotavimus in dict. MA-
crocolon.

Protocurso, cursorum p̄ficiens.

Protogōmon, προτογόνος, qui primus dicit πρώτος, i.e. sententiam.

Protolio, i. porro, tollo, p̄fero, differo.

Protologia, subtilis locutio, quando res singulæ minutatim proferuntur
Papias.

Protomartyr, προτομάρτυς, primus martyr. sic Abol in V.T. & Stepha-
nus in N.T. vocati solet,

Protome, προτομή, quasi p̄fectio.

Protestates, πρωτάροις, qui primus stat antequa natus, ab insu sto.
Prōtōcōs, πρωτόκος. quæ semel tantum peperit, quam & Latini
primiparam dicunt: Prototocos autem cum accentu in antepenultima,
πρωτότοκος, primogenitum significat. Sed hæc quoniam ad institu-
tum nostrum nihil pertinet, satis fuerit petere ex Græco Lexico.
Prōtōmūs, πρωτόμος, adjectivum est, id significans quod pri-
mū & ante omnia secatur: unde accipitur pro cymis tenuiorib[us]que
caulibus qui verno tempore ex brassicis, aliisve herbis solent succidi
Col.lib.10.

Sed iam prototomos tempus decidere caules.
Martial. lib.10.

Et faba fabrorum, prototomique rudes.

Protostrator, πρωτόστατος. Etiam Codinus ait dici Διάς τὸ πρωτόγονον πατέρα, quod præsit toti exercitu. Hodie, inquit Meursius. Mares-
challus appellatur præter etiam equisimibus Imperatoris, itaque, &
Imperator eorum consensu, freno cum comprehendens, deducebat
ad quartam, aut quiniam usque partem aulae palati.

Prōtōtypōn, πρωτότυπον. Exemplar primitivum quod ad alterius simili-
tudinem effectum non est: quod & archetypum dicitur. Est & prototypus
adjectum, πρωτότυπος, idem significans quod primitivus.

Protovestiarus, πρωτοβεστίαρος, primus praefectus vestiariorum, uxor eius
πρωτοβεστίαρις. Gl. Græcob. Meurs.

Prōtrāho, is, in lucem, seu in conspectum traho. § תְּבוֹתַהּ מִשְׁבָּחָה. προ-
τρέψω. GAL. Mettre & tirer en avant par force. ITAL. Tirar fuora. GER.
Herfürhinziehen. HIS. Retraer, traer à fuera. ANG. To drawe to light
or before in presence. § Liv. 8. bell. Punic. Nudi in medium protrahe-
bantur, & simul omnis apparatus supplicij expromebatur. Cic. 6. Verr.
Hinc in convivium Sext. Cominium protrahit iussit. Protrahere ad
judicium. Liv. 3. bell. Macedon. Verum protrahere aliunde, hoc est,
elicere. Lucret. lib. 1. Senec. cap. 2. de tranquill. Protrahere in medium
vitia. § Protrahere, augere Valer. lib. 1. c. 5. de C. Cassio. Ut rapaci-
simi victoriis insolentiam dicti timore protrahet. § Protrahere, dif-
fere prolongare. § תְּבוֹתַהּ מִשְׁבָּחָה. πρωτάδειον. Suet. in Neron. c. 32.
Ut stipendia quoque militum, & communia veteranaorum protrahi ac
differre necesse esset. Senec. in Her. fur. — & longa fame Mors protra-
hatur lenta.

Protractus, a, um. Participium, ut, ad arma protractus Syl. lib. 6.

Prōtreptīclis, πρωτερητικός. Iastrictivus, & exhortativus. Symmachus in
Epist. Indulge stylo, aliquidve didascalicum, seu protrepticum scribe.
Aulonius. Libellum (inquit) iastar protreptici lusoram. Capitolinus
ait librum cui titulus Hortensius, scriptum esse à Cicerone ad exem-
plar protreptici.

Prōtivēntā orum, dicuntur edulia minutim trita, concisa, qualia hodié-
que in palmentiis plurima concinnant ex carnis frustilatim
concisis. A tritura dicta quasi à protreptendo.

Prōtrōpusi, § תְּבוֹתַהּ תְּרוֹפֵשׁ. πρωτόπουσος. GAL. Mere goute, le vin
ou moust qui coule avancé que les raisins soient foulés ou pressés. ITA.
Vino che colo delle vne prima che siamo pigiato. GER. Der vorschung
des mosts so man auss die drothen schüttet / ehe man anfangt trätten.
HIS. Vino de uia no pisada. ANG. Swoes wine, that floweth or runneth
before the berrie be pressed. § Mustum quod sponte prefluit antequam
vix calcentur. Plu. lib. 14. c. 9. Sed inter genera potum posere debeo
& protropum. Ita appellatur à quibusdam mustum sponte defluens an-
tequam calcentur vix. Col. 1. 12. c. 27. lixivium multū appellat, quod
in lacum multi profluit antequam vix calcentur: similitudine nimi-
rius ducta à nostra lixivia que per colum madente cinere paulatim
distillat. Athenaeus prodromus, & protropon appellatum scribit à
Mitylenensis, quod apud eos dulce nascetur. Quin & Plin. protro-
poa Gnidium inter transmarina vina agnoscit.

Prōtrūdo, is, Impello, provolvo, quasi postō trudo. § πρωτίω. GAL. Pou-
ser en avant. ITAL. Spingere, rivolgere. GER. Furstossen, fürschalten.
HIS. Empuxar, revolver. ANG. To thrust forward. § Cicet. de Facto.
Ut igitur qui protrusit cylindrum, dedit ei principium motionis, volu-
bilitatem non dedit, sic, &c. Lucret. lib. 4. Paulatim moles protruditur
atque moveritur.

Prōtūtēlā, εἰστελέσθαι. Tute. Vlpiian. Dig. 2.7. tit. 5. lib. 1. prætutelæ & iionem ne-
cessariò prætor proposuit. Nam quia plerunque incertum est utrum
quis tutor, an verò quasi tutor pro tuto & administraverit tutelam, id-
circo in utrumque casum actionem scripsit.

Prōtūrbo, as, Propello, abigo, arceo. § תְּבוֹתַהּ הַדְּרָבֵשׁ. πρωτόρυπ-
τω. GAL. Chasser, jette hors par force, repousser. ITAL. Scacciare. GER.
Hinweg treiben / hinaus stossen / von dannen stürmen. HIS. Empuxar.
ANG. To thrust out or frome by force. § Plin. lib. 11. c. 19. Apes pigas
& ignavas proturbant. Col. 1. 6. c. 37. Nisi ea prius inareta cognovit, as-
silicentem admissarium calcibus proturbat. Virg. 10. Aeneid.

Telaque coniuncti proturbantque eminus hostem.

Liv. 5. ab Urbe, lāque & alij congregati, telis missilibusque saxis
proturbare hostes, ruināque tota prolapsa acies in præceps deferri.
proturbare extra. Col. lib. 9. cap. 15. Exclusis deinde pullis extra testa
proturbantur.

Prōtūs, πρώτος. Illustris cuiusdam Phocensis nomen: qui à Gallis beni-
gnè exceptus, Massiliam non procul à Rhodani ostio condidit. Autor
Plutarch. in Solene.

Prōtypum, i, πρωτότυπος, quod in typi vicem formatum est. Plinius lib.
35. cap. 12. Primusque personas regulatum extremis iibrictibus
imposuit, quæ inter initia Protypa vocavit. Postea idem etypa
fecit.

Prōvēho, is, Ulterius vaho, à loco suo aliquantulum promoveo. § תְּבוֹתַהּ
GAL. Porter avans, pousser en avant, avancer. ITA. Menar lungi, me-
nar oltra. GER. Fürführen, weiter führen. HIS. Llevar à lexos. ANG.
To promote, to advance. § Plaut. in Rud. Quid ego deliquiTRA. Ro-
gis? Qui athabonim à me acceperisti ob mulierem, & eam hinc abdu-
xisti. LAB. Non avexi TRA. Cur negas? LAB. Quia pol. provexi: avchere
non quivi miser. Plaut. Mil. sc. 1. a. 2. Inscendo; ubi sumus proventi in
altū. Liv. 1. 10 doc. 4. Plavo gaudio provehunt. Idē 10. bell. Pun. Naves
proveftas in altū incendi iussit. Cic. 8. phil. Atque euā homines agre-
stes inani sp̄ aquas usque Putcolanas proveyuntur. Virg. 7. Aeneid.

Quam proventus equo, &c.

Ratem provehere per freta. Valer. 4. Arg. & Virg. 3. Aeneid.

Provehimur pelago vicina Ceraunia iuxta.

§ Provechi longiās in scribendo vel orando, id est, progedi, vel pro-
dere. Cic. 3. de finib. Sed iam sentio me esse longius proiectum, quā
proposita ratio postularer: verū admirabilis compositio disciplina
incredibilisque return traxit ordo. Paulo longius oratio mea pro-
cta. Idem pro Roscio Com. Virg. 3. Aeneid.

quid ultra

Provehor, & fando surgentes demoror Austros.

¶ Provhchere aliquem in Consulatum, ad præfecturam ex infima for-
tuna. Sueton. in August. cap. 66. Provechi amore, pro rapi. Cic. ad Brutum.
Sed provehor amore: non enim id propositum est huic episto-
lae, Messalam ut laudem.

Provectus ætate, id est, vergens ad senium πρωτοίστας τη γένεσις. Cic. in
Catone Maiore. Quanquam enim colere cæpi non admodum grandem
natū, sed tamen ætate proiectum. Prudentia proiecta ad extreum
spiritum, id est, usque ad virtus finem perducta.

Prōvēnīo, Predeo { נָסַע בְּאֶמְלָקָה. πρωτεύων. GAL. Venire en avant,
apparostre. ITA. Comparire, uscir fuori. GER. Herfür kommen. HIS.
Parecer, salir à fuera, comparecer. ANG. To come out and appear. §
Plaut. in Pseud. sc. 5. a. 1. Nam qui in scenam provenit novo modo, ali-
quod novum inventum afferre addebet. Ovid Eleg. 1. 1. Trist.

Carmina proveniunt animo deducta sereno.

Plaust. Most. sc. 1. a. 2. Tranquillè cuncta & proveniant sine malo. Idem
Capt. sc. 1. a. 2. Doli sunt malum, si id palam provenit. Supra permanat.

¶ Interdum ponitur pro gigai, sive nasci. § φύεσθαι. GAL. Croistre. ITA.
Nascere, crescere. GER. Machsen/herfür kommen. HIS. Nascer, crecer. §
Plin. lib 9. c. 10. Neque ibi aliud animal provenit. ¶ Aliquando idem
quod crescere, & felicitate cumulari. Plaut. in Truc. Quam tu recte
provenisti, quumque aucta liberis gratulor. Non nunquam pro Con-
tingere. Idem Man. sc. 5. a. 5. Quid ego nunc faciam? domum ire cupio,
sed uxor non sicut. Huc autem intromittit nemo: nimis proventum est
nequieri. i. pessime res cadit. Cic. 1. de fin. Nec quid proventum sit
provident. Ovid. 4. Fast.

Largaque provenit cessatio messis in aruis.

Ibidem,

Lanaque proveniat nullas lasura puellæ

Mollis.

Prōvētus, dicuntur redditus, & non tantum bonarum rerum, sed etiam
malarum. § בְּיָמָיו בְּיָמָיו. πρωτεύειον. GAL. Revenus, ac-
cisenement, abundance. ITA. L'util che ne viene. GER. Das einkommen
es sei gutter oder böser ding. HIS. Rentaque viene, ANG. Revenue
reearlis profites. § Plaut. Calamitatum & miseriatur tot proventus.
¶ Proventus pro successu. Cæl. lib. 1. bell. civ. Multura ad hanc rem ad-
juvat adolescentia, magnitudo animi superioris, temporis proventus,
fiducia rei bene gerendæ. Quint. Ingens proventus Oratorum efflo-
rescat. Suet. in Claudi. c. 16. Proventus uberi vinearum.

Proverbium, ij. Accommodatum rebus, temporib[us]que adagium orationis
in ore versans, paremis, parabola. § תְּבוֹתַהּ מִשְׁבָּחָה. πρωτεύειον. GAL.
Proverbe, un dict commun. ITA. Proverbio. GER. Ein sprüchwoort. HIS.
El refran. ANG. A proverbe or commone saying. § Et modò est simplex:
ut Obsequium amicos, veritas odium parit. Modò obscurus, & aliud si-
gnificans quam verba exprimere videantur: ut Equus Sejanus. Cic. 4.
Acad. Vide sine ut in proverbio sit, ovorum inter se similitudo. Idem de
senect. Pares enim cum paribus, veteri proverbio, facillime congrue-
gantur. ¶ Inde Proverbialis, & hoc proverbiale, πρωτεύειον. Prover-
biū idem sonat atque adverbium vide supra consideranter.

Proversus, in anticam partem versus. Varr. lib. 6. de L. L. Ut transuersus
incedit, quasi cancer, non proversus ur homo.

Prōvidēo, es, Ante, vel à longè, & futurum aliquid video, antequam
factum. § בְּיָמָיו הַיְמָנוּתָה. προοπτική, προγνώσκεια. GAL. Prevoir
de longe quelque chose à venir. ITA. Prevedere, antivedere, provedere.

GER. Fürsähen/ vorahnin sähnen. HIS. Mirar de lexos, prover.
ANG. To provide, to foresee. § Plin. Hoc enim sapientis est omnia que
ventura sunt providere. Cic. 2. de divinit. Medicus morbum inga-
vescentem ratione providet, insidias Imperator, tempestates gubernator:
& tamen ipsi sæpe falluntur, qui nihil sine certa ratione opinan-
tur. Senec. cap. 18. de consol. ad Polyb. Multa providit (fortuna) quibus
hanc emendaret iniuriam. ¶ Quoniam verò ea que providemus, si ma-
la sunt, aut vitianus, aut emandamus, factum est, ut providere ponatur
pro vitare, sive cavere, ut apud Terent. in Andr. Quæ si non astu pro-
videntur, me, aut herum pessundabunt. ¶ Aliquando etiam pro con-
sulere & prospicere. Cic. Satis jam omnibus que necessaria erant pro-
visum putabant. Provide rebus necessariis, est res necessarias compa-
rate. Idem. Provide rei frumentaria. Cæl. lib. 3. de bell. civ. Pro-
videre rei frumentaria. Idem 5. bell. Gall. Provide rei frumentaria.
Idem 6. bell. Gall. Provide rei frumentaria. Plin. lib. 8. cap. 38. Pro-
visum hoc legibus, hoc est, cautum. Provisum à diis immortalibus.
Cic. 2. de natura deorum.

Prōvisūs, a, um participium. § προσαγαγόμενος. GAL. Preven. ITAL. Pre-
veduto. GER. Fürsähen, dem man fürsähung gehabt hat. HIS. Pro-
veido. ANG. Provided, for. § Col. 1. 9. c. 8. Hæc de pabulationibus, domi-
ciliis, & sedibus eligendis abundè diximus: quibus provis, sequitur
ut examina desideremus. Plaut. Capt. sc. 4 a. 3. Exploratum hoc & pro-
visum tibi. Cæsar. lib. 1. de bell. civ. frumentum provisum.

Prōvisūs, us, verbale. § προσονόμειος, πρόσωψις. GAL. Prevoyance. ITAL. Provi-
sione. GER. Ein fürsähung. HIS. Provedimiento. ANG. Providing. §
Tacit. lib. 1. 8. Dispositu, provisūque civilium rerum peritus. Et 1. 1.
nullo rei frumentariae provisu.

Prōvisōnis. Actus ipse providendi. § προσώψις, πρόσωψις. GAL. Pre-
voyance. ITA. Provisione o considerazione. GER. Das fürsähen/fürsähung.
HIS. Proveimiento. ANG. Forecasting. § Cic. 3. Tuſc. Tamen quoniam
multura potest provisio animi, & preparatio ad minuendum dolorem

sint semper omnia homini humana meditata.

Prōvīlo, is, duo significat, inquit Donatus, Videre, aut ad videndum ire,
& procedere, § προερχεσθαι οὐ τοῖς εὐθύνεσθαι. GAL. Aller.

voir. ITA. Andare à vedere. GERM. Gehn sâhen. HIS. Yr à veer. ANG. To go to see. Terc. in And. Proviso quid agat Pamphilus. Idem in Eu-nuch. Huc proviso, ut ubi tempus sit, ducam.

Provisor, is, qui prævidet. οντος μασχγιάτης. GAL. Qui pourvoit. ITA. Chi proveo. GERM. Ein fursäher. HIS. El que provee. ANG. A provider. Tacit. l. 12. Igitur vitellius ingruentum dominacionum provisor quod gratiam Agrippine pararet. Horat. in Arce.

Vitium tardus provisor, prodigus aris.

Prævidens, tis, providentior, providentissimus. Prudens, qui prævidet futura, & cavit. οντος μασχγιάτης. GAL. Qui prevoit les choses de loin, & y pourvoit. ITAL. Che provedo le cose à lungo tempo. GERM. Fürsichtig. HIS. El que provee de lexos. ANG. Provident and wise, that seeth things to come before, and is ware. Cic. Verr. Iste in tabellas refert, obsignat signis amicorum, providens homo. Idem Appio Pulchro lib. 3. Id enim mihi & ad brevitatem est aprius & ad reliquas res providentius. Plin. Epist. 82. Quod dum recordor, intelligo mihi laborandum: ne qua parte videar hanc de me fiduciam providentissimi viri destituisse. Providens consilium. Gell. cap. 7. lib. 3. id est, providum.

Prævidentia, & Prudentia, sapientia. οντος νέρων. GAL. Prevoyance ou pro-voyance. ITA. Providenza. GER. Fürsichtigkeit. HIS. Proveimiento. ANG. Foresight, forecasting. Cic. Id enim sapientis est providere: ex quo sapientia appellata est providentia. Idem 2. de natur. deor. Talis igitur mens mundi quem sit, ob eamque causam vel prudentia, vel providentia appellari rectè possit. Quidam prudentiam à providentia distinguunt, ut prudentiam dicant in rebus humanis, providentiam in divinis. Alij prudentiam definiunt, rerum bonarum, & malarum, & utramque scientiam: providentiam vero, per quam futurum aliquid videtur antequam factum sit. Cic. 1. de Leg. Sic ingenij aciem ad bona deligenda, reiicienda contraria: quæ virtus, et providendo est appellata providentia. Quintilian. Nullam ego res humanas despiceret providentiam reor.

Prævidenter, adverb. Prudenter, provide. οντος προνοεῖς. GAL. Avec pre-voyance, en prevoyant bien l'avenir. ITA. Con providenza. GERM. Fürsichtig. HIS. Con providencia, proveidamente. ANG. wilesie, ro:sh-fore-sight. Cic. 2. de nat. deor. Quæ de providentia decorum ab istis sanctissimis, & providentissimè constituta est. Sall. in lug. c. 128.

Prævidens, a, um, Prudens diligens, solers, qui non modò præsentia & quæ ante pedes sunt, sed etiam futura prospicit. οντος προνοεῖς, GAL. Diligent & prevoyant à ses affaires. ITAL. Diligente, & provido à fatti suoi. GERM. Fürsichtig. HIS. Proveido. ANGL. Forseeing, circum-spect. Cic. Cuius contrarium improvidus. οντος προνοεῖς. Plin. jun. Sed dispice ne sit parum providum, sperare ex aliis quod tu ipse non praestes. Cic. pro Rosc. Itaque nunc illi homines honestissimi propter istius insidias parum putantur cauti, providique fuisse.

Prævidēt. Cautē, circumspectē, prudenter. οντος προνοεῖς. GAL. Avec pre-voyance, soigneusement, diligemment. ITA. Providamente. GER. Fürsichtlich. HIS. Proveidamente. ANGL. warelle, circumspectlie. Plin. lib. 10. c. 33. Iam publicum quidem omnium est, tabulata ramo-tum substantiendo nido providē eligere.

Prövinctia, & propriè dicitur regio extra Italiam bello acquisita. Quid igitur sibi vult. Liv. 7. bell. punie. & alibi; Italia ambobus Coss. provincia decreta est, inquit, Regiones (ut annotat Io. Paster.) extra Italiam, quæ pop. Rom. imperio parerent, & ad quas administrandas magistratus mitterentur, qui in iis jus dicerent. Provinciae dicebantur: qui vero non patebant, sed amicè populi Rom. majestatem tuerentur. Liberi populi appellati sunt. ινδινάθ medhināh. ινδινάθ. GAL. Province. ITAL. & HIS. Provincia. GERM. Ein Landeschaft so mit Kriegern troberet wordem ist, und bevogter voit / ein herrschafft. ANG. A province or out contrey subdued by force or armes and keep in jurisdictiō. Scribit enim Hegesippus, Romanos quum vincendo in suam potestatem redigerent procul positas regiones, appellavisse provincias. Primo omnium Sicilia provincia est appellata sicut docet Cicer. 4. Ver-rin. Primo, inquit quod omnium nationum, exterarum princeps Sicilia se ad amicitiam fidemque populi Romani applicuit, id quod ornamentum imperij est, prima provincia est appellata. Ovid. 1. Fast. Redditaque est omnis populo provincia nostro.

¶ Provinciam videtur Cæsar initio lib. 2. de bell. civ. appellasse, quam nos Galli dicimus Provence. ¶ Redigere autem regiones in provinciæ formam, nihil aliud est quam regionem subiicere Imperio Romano & ad eam gubernandam mittere præfectum. In hac significatione dicimus quempiam habere provinciam. Cic. in Pison. Ille si non acer-ñmè fureret, auderet quam provinciam P. Lentulus amicissimus huic ordini, quum & autoritate Senatu, & sorte haberet, interposita religione sine ulla dubitatione deposuisset, eam sibi tum asciscere quum etiam religio non impedit, mos maiorum tamen, & exempla & gravissimæ legum pœnæ veteræ. Obtinere provinciam, Idem pro Flacio, Quum provinciam Asiam Consulari imperio obtineres. Deponere provinciam. Idem in Pisonem. Ego provinciam Galliam Senatus auto-state, exercitu, & pecunia instructam & ornata, quod ita existimabam tempora Reipublicæ ferre, in cōcione deposui, reclamante Populo Rom. Provinciarum autem duplex divisio fuit. Nam stante Rep. aliæ consulares, aliæ prætoriæ fuerunt. Imperatoribus autem constitutis, aliæ populi Rom. aliæ Cæsaris factæ sunt Provinciæ; consulares erat, quæ ab iis quæ in urbe consulatum gesserant, consulari imperio ob-tinebatur. Provinciæ populi Rom. quas Cæsares populo relinquebant, ut suo iussu in eas proconsules & prætoriores mitteret. Cæsares vero et erant, in quas Cæsar ipse præsidies suos mittebat. De his Strab. in fine sui operis, & Suet. in Aug. Vide latius de his tractantem Hotom. ¶ Per translationem accipitur pro quovis munere, sive onere. Ter. in Pov. O Gera, provinciam cepisti duram. Idem Heaut. Idcirco huic nostro tradita est provincia. Cic. 6. Verr. Ferebat graviter illam sibi ab isto provinciam datam, nec quid faciet habebat. Idem pro Sylla, Tunc tuus pater, Cornelii, id quod tandem aliquando proficitur, illam sibi officiosam provinciam depoposcit, ut quum prima luce Consulem salutatum veniret, intromissus meo moe & iure amicitiae, me in meo le-pto trucidaret. In hac vero significatione dicimus, Capere provin-

ciam. Suspicere provinciam, Date provinciam alicui, Deposcerre pro-vinciam alicui. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. cum secuti caudicali præficio pro-vincia, (i. ut findas caudices, sive truncos arborum.) Ibid. Dederam Vobis eas provincias. Idem Capt. sc. 2. a. 1. fugitant omnes hanc pro-vinciam. Item, Parasitorum provincia olim erat oponere.

Prövinciæ, e, adjectivum, quod ad provincias pertinet: ut, Scientia provincialis, qua de provinciarum administratione est. ιντεξιόν. GAL. De province, provincial ITA. Cosa di provincia. GERM. Das der bevogten herschaffen ist. HIS. Cosa perteneciente à provincia. ANG. Belonging to a province. Cic. ad Quintum Fratr. lib. 1. In qua scientia præsentim provincialis ratio ipsa expedita est. Negotia provincialia. Idem ad Attic. lib. 2. Neque enim ista negotia provincialia esse putabam, neque te in decurionibus habebam: sed sciphi ut debui diligenter. ¶ Provincialis dicti sunt qui ex provinciis sunt, sive (ut Vlpianus inquit) qui in provinciis domicilium habent ιντεξιόν. Provincialium nomine omnes populo Romano subditi, præter Italos appellabantur. Unde Col. lib. 5. c. 4. caput facit de Agricultura provincialium vinearum, quum alibi de agricultura Italicarum scribit. Plin. jun. lib. 8. Ep. Italicus es, an provincialis? Suet. c. 12. in Calig. Provincialium maximè parti acceptus.

Prövinciatim, adverbium, Per singulas provincias. ιντεξιόν. GAL. De province en province, par provinces. ITAL. Di provincia in provincia. GERM. Durch alle vogteten oder herschaffen / von einer zu andern. HIS. de provincia en provincia. ANG. Forme contrey to con-trey. Suet. in Aug. c. 49. Ex militaribus copiis legiones & auxilia pro-vinciatim distribuit.

Provindemia. Vitruv. lib. 9. c. 6. Cuius (virginis) supra humerum dex-trum lucidissima stella nititur, quam nostri provindemiam maiores, Græci οντος προνοεῖς. vocant.

Piōvivo, is, Vitam protraho. οντος επι. GAL. Prolonger sa vie. ITA. Prolongare sua vita. GERM. Fürläben/langer läbeu. HIS. Prolongar su vida. ANG. To prolong his life. Tacit. lib. 6. Nondum is dolor ex-leverat, quum de Agripina auditum: quam interficto Sciano spe su-stentatam provixisse reor.

PRÖVOCO as, Ex ædibus, vel ex loco interiori foras voco, evoco. ιντεξιόν kará οντος καγκάια. GAL. Hucher de loing. ITA. Chiamare di lontano. GERM. Aufhören. HIS. Llamar de lexos. ANG. To call one a far off. Plaut. in Pseud. Herus si domi est tuus, quin provocas? ¶ Aliquando provocare, est in aliquod certamen vocare, sive ludendi, sive lœdendi gratia, id est, lacescere, & postulare. ιντεξιόν heith heih: προνοεῖς παι. GAL. Dæffier, provoquer au combat. ITAL. Sfidare. GERM. Aufhören heischen zum streit / auffebien. HIS. Desafiar el enemigo. Hinc dicimus provocare ad pugnam, provocare ad certamen, provo-care in alea, provocare minimo. Horat. 1. Serm. Satyr. 3. Crispinus mini-mo me provocat, digito scilicet. Solemus enim dicere nos tantum di-gito valere quantum alias brachio. Budæus. Liv. lib. 7. Gallus, magni-tudine atque armis insignis, provocat per interpres unu ex Ro-manis qui secum ferro decernat. provocare aliquem literis, est lite-ras missitando, alium ad rescribendum invitare. Cic. Mario, Tuis aman-tissimis literis provocatus. Provocare aliquem iniuiis, id est, lacescere & irritare. Plin. jun. in Epist. Quamvis etiam multis provocatus iniui-riis, nunquam tamen ab amicitia recessi. Seneca. provocata Ciceronis tyrocinii Syllana potentia. ¶ Aliquando provocare, est maioris judi-cis, potestatisve opem implorare, appellare, & conjungitum cum accu-sativo, vel cum præpositione, Ad, vel sine. ιντεξιόν kará ιντεξιόν. GAL. Apeller par devant un juge supérieur. ITAL. Provocare, appellarsi al giudice superiore. GERM. Einrechtshandel von einem richter für ein höheren ziehen / appellieren. HIS. Apesar por el superior. Cicero. Attic. Qum alter ad Senatum provocasset, alter vero appellasset Tribunos. Livius libro 3. Qued si Tibuni eodem sœdere obligatos se fateantur tollendæ appellationis causa, in quam conspi-rasse Decem viros criminati sunt, ait se provocare populum, implora-re leges de provocatione, & Consulares, & Tribunitias eo ipso anno latae. quem enim provocatur, si hoc indemnato indicta causa, non licet? Cui plebeio & humili præsidium in legibus fore, si Apio Clau-dio non sit? Sed documento futurum, utrum novis legibus domina-tio, an libertas firmata sit, & appellatio, provocatioque adversus inju-riam magistratum ostentata tantum in anibus literis, an vera data sit. Ex his exemplis apparet provocare maius esse, quam appellare. Nam apud Ciceronem alter provocat ad Senatum; alter appellat Tribunos. Et apud Livium. Appellantur Tribuni, provocatur ad populum. ¶ Pro-vocare argumenta, id est, profere ex confirmatione in perorationem. Item, provocare similitates. Quintil. ¶ provocare, autore Bub. vide-tur aliquando ponit pro vincere, seu superare. Quintilian. lib. 10. Elegia quoque Græcos provocamus: hoc est, quasi certi de victoria, in con-tentionem vocamus. Cic. Plin. l. 5. c. 10. Invxit & heroa nudum, eaque pictura naturam ipsam provocavit. Idem l. 16. cap. 8. Omnes tamen has eius dotes ilex solo provocat cocco. ¶ provocare in integrum di-xit Cic. ad Brutum, de Cæsare vero quod fieri debuit, ac potuit, tran-sactum est: neque iam provocari in integrum potest, hoc est, integrum jam non est illi ut provocare possit jure. ¶ provocare ad judicium. D. lib. 5. de judiciis, l. 17. Sed magis placuit cum videri auctorem qui ad judicium provocasset.

PRÖVOCATOR, is, verbale, qui alterum ad pugnam, certamenve provo-cat. ιντεξιόν massith ιντεξιόν mehir. προνοεῖς, προνοητικός. GAL. Provo-cateur & irriteur, defiant. ITA. Chi sfida, sfidatore. GERM. Aufhören oder laden zum streit. HIS. El que desafia à otro. ANG. A provoker to fight. Plin. de viris illustribus. Adversus ingentem Gallum provo-catorem solus Valerius Tribunus militum omnibus territis processit. Cic. pro Seſt. Quum vero ne de vñalibus quidem homines, electos, sed ex ergastulis emptos, nominibus gladiatoriis ornavit, & sortito aliis Samnites, alios provocatores fecerit, &c. ¶ Provocator item de eo qui provocat ad alium judicem. Labeo D. de verb. signific. At multæ prov-o-catio est, nec ante debetur, quæ aut non est provocatum, aut provo-cator jussus est.

PRÖVOCATORIUS, adjectivum. οντος προνοεῖς, ut Provocatoria dona mili-taria quæ meruit provocatus: quod humanius est quam provocasse. Gell,

Gell. lib. 2. c. 11. Populi militaria dona habuit multi juga, in his provocatoria pleraque.

Prōvōlāio, nis, verbale. Φρόνησις, προβολή. GAL. Dēfīment. ITA. Difesa. GERM. Ausbleitung/das aus hin laden zum Kampf. HIS. Disfisi. ANGL. Provok ng. Vnde dicta provocatio, vide plin. Prafat. Quid differt ab Appellatione, vide Appellatio, sup. Ex provocatione interfecit eum. Plin. lib. 37. c. 1. Velleius ita, ex provocacione hostem occidit. Provocatio, appellatio. Φρόνησις. GAL. Apel ou appellation devant un juge supérieur. ITAL. Appellatione ad un giudice superiore. GER. Ein appellation von einem richter für einen höheren. HIS. Aquella obra de apelar, apelacion. ANG. Appealing to an other judge. Cic. 4. Academ. Cominmemorant reliquos, qui leges populares de provocationibus tulerunt. Quid turpius quam Senator sine prouocatione? Cic. 3. de Legib.

Prōvōlo, is, Avoles, ulterius volo. Διπλάσιον. GAL. S'envoler, s'en aller hâtivement. ITAL. Volare correre velocemente. GERM. Juraus fliegen/himself fliegen. HIS. Volar à lexos, correr ligeramente. ANG. To flee away or farre off. Plin. lib. 10. Tunc universæ provolant, si dies initis futurus est. Liv. 1. 2. per translationem pro procurro posuit. Sic primū infensis hætis provolant duo Fabij totamque secum moverunt aciem. Idem lib. 3. ab Urb. Is elato negotio suis, ut corpus obtegerent, ipse in locum vicinque Consulis provolat.

Prōvōluo, is, Voluendo protrudo. Φρόνησις. GAL. Rouler avant soy. ITA. Rivolgere. GERM. Vor gaffen rohzen / furt rollen. HIS. Rebolter. ANG. To roll forth before him. Livius. Ingentia saxa in subeentes provolventibus Barbaris. Terent. in And. — jam ego hunc in medium viam provolvam. Gell. cap. vlt. lib. 1. Provolutus effususque in iram. Provolvere se ad genua alicuius, est sese humili supplicem prosterne, & venia impetranda gratia, genua eius amplecti, in quibus antiqui misericordia sedem esse voluerunt. Φρόνησις. Liv. 4. bell. Maced. Legati ubi hec audierunt, flentes ad genua Consulis provolvuntur. Idem lib. 6. dec. 6. Provolvi fortunis, quod & fortunis labi. Corn. Tacitus 1. 5. Multique fortunis provolvebantur. ITA. Divenir, fallido. GAL. Faire banqueroute. GERM. Bankerotten spilen.

Provōrūs, a, um, proversus. Prōrūt, adverbium similitudinis, idem valens quod perinde ut, vel quemadmodum ut. Φρόνησις. GAL. Selon que, ainsi que. ITA. Come, secundo che. GERM. Nach dem. HIS. Como. ANG. According us. Cic. Attic. Tuas litteras prout res postulat, expecto. Idem in Verrem. Prout Thermitani hominis opes cerebant. Liv. lib. 9. ab Urbe. Raptim collate sarcina in medium, & prout tempus patiebatnr, instructa acies. Velleius. Bella inita prout eorum duces, &c. Senec. c. 7. de consol. ad Mart. & 18. Ibid. Prinde prout.

Provulgo, in vulgus notifico, promulgo. Sulpit. Sever. 1. 1. Facti miraculum provulgavit.

Prox, bona vox. Fest. PRōXENĒTĀ, x, Φρόνησις. GAL. Va correctier ou moyenner de quelque affaire. ITA. Sensale. GERM. Ein mittler der ire groen in einem kauff oder anderem contract/eins machet. HIS. El corredor de la mercaderia. ANGL. A broker. Licitator, mediator, conciliator, sive interpres duorum inter se stipulantum, aut spondentium, aliumque quemvis contractum, conventumque in eundem A verbo Φρόνησις, quod est conciliatorem contractuum ago. Martial. lib. 10.

Quia sulphurato nolis emota ramento,
Vacciniorum proxeneta fractorum.

Proxenetria, Φρόνησις, mulier conciliatrix, fœmininum tanquam à Φρόνησις.

Proxeneticus, a, um, ad proxenetam pertinens.

PRōXENĒTICŪM, merces proxenetæ. Vlp. D. lib. ult. tit. 14. l. 1. Proxenetica iure lito petuntur.

PRōXENUPÖLLS, Φρόνησις. Vrbs Ægypti, iuxta Naucratiam. Gentile, Proxenopolites. Steph.

PRōXINUS, vide Prope.

PRUDENS, contractum est prvidens. sagax, multarum rerum peritus. Φρόνησις. GAL. Prudent φρόνησις. ITA. Prudente, Saputo. GERM. vociis verstandig end volersaren. HIS. Prudente sabio. ANG. Ife, prudent. Cic. de Orat. Vir natura peracutus & prudens. Idem de clar. Orat. Lælius Torquatus elegans in dicendo, in existimando admidum prudens. Prudentes & improbos videtur comparare. Cæs. lib. 2. de bell. civ. Interdū prudens idem est quod sciens, & data opera aliquid faciens, sive στρατηγός mōris. Plaut. Capt. Et iam multis in locis plus insciens qui fecit, quam prudens boni. Cic. Attic. Ne prudens & sciens eō te demittas, unde exitium vides nullum esse. Idem lib. 10. Epist. Ut in fabulis Amphiarau, sic ego prudens & sciens ad pestem ante oculos positam sum profectus. Differunt autem hæc duo, prudens & sciens, secundum donatum, quod prudens est qui intelligentia sua aliquid cognoscit: sciens qui alterius indicio rem percipit: hoc est, prudens per se, sciens per alios. Ter. in Eunuch. Et prudens, sciens, vivus, vidensque pereo. Prudens pro sciens cum infinitivo, plin. 1. 8. c. 32. de vitulo marino. Evomit fel suum ad multa medicamenta utile: item coagulum ad comitiales morbos, ob ea se peti prudens. Ovid. Fast. 5. Sive Deum prudens alium, divinum fessellit. i. sciens.

Interdum prudens accipitur pro gnaro, perito, seu docto. Φρόνησις. Vnde juris prudentes dicimus, id est, consultos, & peritos juris. Cicer. de Amicitia. L. Acilius prudens esse in iure civili putabatur. Prudeus adulandi. Iuvan. Satyr. 3.

Quid quād adulandi gens prudentissima laudat
Sermonem indocti, faciem deformis amici?

Cic. de clar. Orat. Omnes fere Stoici prudentissimi in differendo. Et cum genitivo. Liv. lib. 4. d. 4. Prudentes locorum. Et Gell. c. 13. lib. 1. A prudentibus iuris (alias viri) hæc questio arbitriata est. (id est, diadicata est à iuris peritis).

PRUDENTIĀ, x, Est iterum expetendatum (ut inquit Cic. 1. Offic.) fugienda uniuers scientia. Φρόνησις. binah תְּבוּנָה. rebus scientia. Φρόνησις. GAL. Prudence sageſſe. ITAL. Prudenza. GERM. Weisheit/verstand. HIS. Prudencia, sapientia. ANG. wisdom. Idem 5. de finib.

Vt medicina valetudinis, sic vivendi ars est prudentia. Idem de senect. Temeritas est videlicet florentis ætatis, prudentia est sene etatis. Prudentia est (sicut docet Macrobius) ad rationis normam quæ quis contigit, quæque agit, universa dirigere, ac nihil præter rectum, vel laudabile facere. Senec. c. 18. de consol. ad Polyb. Duræ magis, quam fortis prudentia Stoici. Prudentia insunt ratio, intellectus, circumspectio, providentia, docilitas, cautio. Græcè dicitur φρόνησις, qua voce usus est & Plaut. in Trucul. Quæ hic habet phronesium, omnem ex pectori movit meo phronesin.

Prudenter, adverb. Sapienter, providè. φρόνησις. GAL. Prudemment, sagement, savamment. ITAL. Prudentemente. GERM. Weislich/ursprünglich. HIS. Prudentemente y sabiamente. ANGL. wiseſſe, wileſſe. Cic. 5. de fin. Facit igitur L. nos ter prudenter qui audire de summo bono potissimum velit. Plin. Epist. 233. Prudenter autem constituis inter navibus, interim vehiculis uti. Gell. c. 13. lib. 11. suppressius prudenter peccare, id est, cautiūs.

Pugnum, pro privignum, paul. in fragm. Fest. nempe contracte. Prūnā, x, à perurando, quod fruges & virgulta perurat. τριβὴ chephar. πάχη. GAL. Gelée. ITA. Brina. GERM. Ein reiß. HIS. La elada è yelo que quema. ANGL. Hoare or raw frost. Ex rore gelido nascitur, nec sit nisi immoto aëre, & sereno. Cic. de nat. deor. Pars obtriguit nive, pruinae longinquò Solis abscessu. Virg. 2. Georg.

— id venti curant gelidaque pruina.

Idem lib. 3. Georg. stant circumfusa pruinis Corpora magna boum. Cit. Catil. Quo autem pacto illi Apenninum, atque illas pruinias ac nives perferrent, nisi idcirco se faciliter hyemem toleraturos putant, quod in conviviis nudi saltare didicerunt.

Pruinosus, a, um, Adjct. πρυνώδης. pruina obnoxius. Col. l. 4. c. 17. Frigidis & pruinosis regionibus. Ovid. 2. Amor.

Longa pruina fūra nocte pati.

Prūnā, x, à carbone ita distinguitur, quod illa ardens sit & viva, carbo autem extintus. τριβὴ chephar πρυνὴ. in Graeca. GAL. Braga de feu, brasier, charbon ardant. ITA. Braggia di fuoco. GERM. Ein glühendes holz. HIS. La brasa, carbon encendido. ANGL. A cole buring or a live cole. dicta pruna à perurando. Virg. 5. Æneid.

Subiunt verubus prunai, & viscera torrent.

Ilin. lib. 1. 9. c. 6. Si radicem betæ in pruna testam superedebint Host. 1. Serm. Satyr. 5.

Pratextam φρόνησις clavum prunaque batillum.

PRVNVS, i, arbor quæ pruna producit. Φρόνησις. GAL. Un prunier. ITA. Arbore de prugno, sisonaro. GERM. Ein pfauenbaum. HIS. El ciruelo arbol. ANG. A plume tree. Colum. lib. 2 cap. 2. Multa sunt quæ dulcem terram, & frumentis habilem significant: ut juncus & calamis, ut gramen & trifolium, ebulium, rubi, pruni sylvestres, Virg. 2. Georg.

Et sape alterius ramos impune videamus

Vertere in alterius, mutaciamque insita mala,

Ferre pyrum, φρόνησις prunis lapidosa rubescere corna.

Prūnum, i, arboris fructus dicitur. Φρόνησις. GAL. Une prune. ITA. Sosino. GERM. Ein pfauenmen. HIS. La ciruela. ANG. A plumme. Mat. lib. 11. Pruna peregrina caue rugosa senecta sume, solent duci solvere ventris onus. Virg. 4. Georg. Eduiamque pyrum, & spinos iam pruna ferentes. Idem 2. Eclog. Addam cerea pruna, & honos erit huic quoque pomu.

Prūnētum, locus prunis consitus. Φρόνησις.

PRVRIO, is, quasi peruro. Φρόνησις. GAL. Se demanger. ITA. Prurito, pizzicare. GERM. Beissig oder freng sein. HIS. Tener comezon. ANG. to itch. Est enim pruriere propriæ libidine scalpendi ardere, excitementis spirituosis, sibi per poros exitum querentibus. Prurit, pio præsagit malum. Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Perij, dentes pruriunt. Idem in Milit. sc. 4. a. 2. Timeo quid rerum gesserim, ita dorsus totus prurit. (i. præsagit malum.) Idem in Bacchid. in extr. sc. 2. a. 5. Caput prurit, peri. Et in Persa, Vahiam scapulae pruriunt, &c. Idem Pæn. An dentes pruriunt? Pruriere item interdum foedæ significationis verbum est: idem significans quod genitalium partium pruriit excitare, & rei venter appetitum gignere. Mart. lib. 1. 4. de puella Gaditana,

Tam tremulum crissat, tam blandum prurit, ut ipsum Masturbatorem feceris Hippolytum.

Idem lib. 1.

Lex hac carminibus data est iocossis,

Ne possint, nisi pruriunt, juvare.

Catull. in Gel.. Epigr. 18.

Quid facit is, Gelli, qui cum matre, atque sorore

Prurit, φρόνησις per vigilat tuniciis.

Prūritus, us, sensus levis mortificationis, circa cutem ad scalpendum nos invitans. Φρόνησις. GAL. Demangeaison. ITA. Prurito, rudimento, pizza. GERM. Beissigkeit / juckung der haut. HIS. La comezon. ANG. Itching. Fit autem ab excrementis spirituosis, exitum sibi molientibus. Plin. lib. 9. c. 45. Vis pruritu mordax. ruriga, vide Peroriga.

PRŪIGO, nis, Pruritus. Φρόνησις. GAL. Demangement. ITAL. Pizzicare. GER. Das beissen vad incfen. HIS. Comezon. ANGL. Itching, or the itch. Col. lib. 7. cap. 5. Nam subest aspera cutis, & velut quædam prurigo. Plin. 1. 20. c. 8. Nigræ radices ita in aqua coctæ pruriginem tollunt.

PRŪIGNOSUS, qui laborat prurigine. Gaius D. l. 21. tit. 1. l. 3. Vel pruriginosi, vel scabiosi.

PRÜSA, Φρόνησις, oppidum est Bithynia Phrygibus & Mysis finitimum, à Prusia regi qui cum Cyro bellum gessit, ad radices Olympi montis conditum. Autor. Strab. l. 12. quamvis Plin. 1. 5. c. 32. ab Annibale conditum velit. Est & altera Prusa sub Hippo monte, seu fluvio, ut est apud tolemaeum. Hoc autem disciimine à Prusa, quæ sub Olympo est, ditimitur. Hæc enīm à Plinio Prusa dicitur, quæ Cios quondam fuerit. A qua Prusienses Φρόνησις vocantur.

PRÜSIAS, adis, Φρόνησις, u. bs Bithynia, olim Cius dicta, à Prusia regi condita cognomento Zelo, ad Argantonium montem. Hic est ille Prusa, qui Annibale superato Antiochos suscepit; ut est videlicet apud Strabonem.

nem lib. 12. Plin. lib. 5. cap. 32. etiam hanc prusam appellat eodem nomine quo alteram ad Olympum sicut.

Prusias, Πρυνίας, Rex Bithyniae, apud quem Annibal exulavit, post quam vicitur à Romanis, tanquam iupti foederis autor deposesebatur ad poenas. Fuit ante hunc & alter Prusias Bithyniae Rex, qui cum Cyro bellum gessit, & prusam uitem ad Olympum Myulum condidit, Autor. Scra. lib. 12.

Pruisia, olim Borussia, Pruyssen, ultima Germaniae regio, ad mare Balticum, anno 1215. à Crucigeris Equitibus Teutonicis est subacta, Anno 1417. cùm provinciae & civitates Borussiae ad Casimirum Poloniae regem defecissent, gravissima bella inter Crucigeros & Polonus sunt exorta. Demum anno 1525. Albertus Brandenburgicus ex Magistro Crucigerorum dux Prussiae avunculo suo Sigismundo Poloniae Rege creatus est: & Prussia ipsa divisa est in Regalem, & dualem.

Prymnēstia, Πρυμνηστια, urbs Mæoniae in finibus Lydiae, Phrygiae, ac My-

sie. Ptol. lib. 5. c. 3.

Prymnēstium, πρυμνηστιον, funis quo navis ad continentem religatur.

Plin. rudentem vacat, nonnulli oram. Prymnēstium autem dicitum est

δαι την πρύμνην, eo quod è puppi soleat emitti.

Prymnēstius, a. um, propriè ad πρύμνην, id est, puppim pertinens.

Prymnē, us, πρύμνη, Nympha marina, Oceani & Tethys filia, cuius meminit Hesiod. in Theogon.

Prytanē, πρύτανη, locus erat Athenis in Arce dignissimus, ubi judices & magistratus habere concilium solebant. In Prytanē item alebantur publicè qui benè meriti erant de Republica, qui henos Athenis maximus habebatur. Cic. lib. 1. de Orat. Et ut ei vicitus quotidianus in Prytanē publicè præberetur. Sic dictum quasi πρύτανης, tritici promptuarium, vel horreum publicum. Dionysius Prytanæas vocat curias in quibus sacra siebant ab his qui maximam in urbe haberent potestatem. Vide Livium l. 1. dec. 5.

Prytāns, πρύτανης, à verbo Græco πρύτανες, quod est magistratum exercito, vel gubernio: summus Athenis magistratus erat, cui reipublicæ administrandæ cura incumbebat. Erant autem πρύτανες numero quinquaginta, decimam partem curiæ quingenariæ efficientes, in orbem πρύτανες, hoc est, magistratum administrantes, singulisque mensibus vices commutantes. Senec. c. 3. de transq. Non vis enim nisi consul, aut Prytanis, aut Cœyx, aut Sutes administrare Repub.

P S

PSALTES, Latinè cantor, { זְבָדָה meZammér. Ψαλτής. } Psaltus, idem. Cic. de Arusp. P. Clodius à crocota, à mitra, à mulieribus soleis, purpureisque fasciolis, à strophio, à psalterio, à flagitio, à stupro est factus repente popularis. Hic in ornibus scilicet codicibus legitur, à psalterio, non à psalterio; itaque legit Calepin. infra in verbo Psalterium.

Psaltā, x. { ζεράριον mezamméreh. Ψαλτής. GAL. Chanteresse. ITAL. Cantatrice. GERM. Ein singeren HIS. Cantadora. ANGL. A singing woman. } Cantatrix, quæ scilicet instrumento aliquo musico canit: à Latinis fidicina dicitur, quasi fidibus canens. Terent. in Adelph. Istæc penes vos psaltia est? Cic. 3. Tuse. Qui in coem mulierum pro psaltia adducitur.

Psallicithārīstæ, vide Psalocitarista.

PALLO, is. { זְבָדָה zimmer. Ψάλω. GAL. Chanter. ITA. Cantare. GERM. Singen. HIS. Cantar. ANG. To sing, to play en harpe or lute. } Verbum est metè Græcum, idem significans quod cano, sive id ore fiat, sive instrumento musico. Vnde Budæus illud Gellij lib. 19 c. 9. Qui cantent voce, & qui psallent: interpretatur citharam pulsarent. Horat. 2. Epist. 1.

pingimus, a: que

Psallimus, & luciamur Achivis doctius undū.

Idem 4. Carm. Ode 13.

Ille virentis; &

Doxa psallere Chia

Pulchris exenbat in genit.

Cic. in Catil. Hi pueri tam lepedi, ac delicati, qui non solum amare, & amari, neque cantare & psallere, sed etiam sicas vibrare & spargere venena didicerunt.

Psalmā, atis, carmen quod fidibus canitur. { זְבָדָה zimrah. Ψαλμός. GAL. Chant, chanson. ITAL. Canz. GERM. Ein gesang oder psalm. HIS. Cancion. ANG. A song. } Diapsalma, Ψαλμός silentium & quiete quædam inter psallēdum interposita. Nam ut synpsalma dicitur vacuum copulatio in cantando, ita diapsalma disjunctione, ubi quædam reques distinctæ continuationis ostenditur.

Psalmista, qui psalmos facit. Sic Psalmotum auctorem (ut Davidem) vocant Ecclesiastici scriptores. Hieron. ad Eustoch. Audi Psalmistam dicentem, Filia Babylonis misera.

Psalmodus, Ψαλμός, qui psallit fidibus & simul canit ore.

Psalmōdīa, { זְבָדָה neghīnā. Ψαλμόδια. } ex Ψαλμός & ψalm compositum est, psalmi actio. Cantus missus, ut quoniam aliquis ad musicum instrumentum voce accinit.

Psalmographus, qui psalmum scribit: Ψαλμογράφος.

Psalmus, i. { זְבָדָה miZmōr. Ζεμρά. Ψαλμός. } Latinè canticum à Ψαλμό, canto, quod ad psalterium cantatur.

Psaltērum, ij. { נִמְנַחַת nēbel. Ψαλτήριον. } Græca dictio est, quod Hebrews nabla. Latinè organum laudatorium dicitur. Et est (ut Hieronymus scribit) in modum quadrati clypei cura decem chordis, sicut scriptum est, in psalterio decem chordarum psallite illi. Idem in expositione Psalmorum sic ait, Psalterium propriè genus organi musici, melius sonans quam cithara, similitudinem habet cithara, sed non est cithara. Inter psalterium & citharam hoc iacet, quod cithara deorsum percuditur: psalterium vero sursum: quod verbo vulgari polypthogum dicitur. Et, alio loco, Cithara deorsum habet cavamen, & sex chordas habet: Psalterium sursum habet cavamen. Augustinus Psalterium est organum quod quidem manibus portatur percipientis, & chordas distinctas habet, sed illum locum unde sonum accipiunt chordæ illud concavum liguum quod pendet, & tactum resonat, quia accipit aërem, psalterium superiore parte habet Cithara autem hoc genus ligni cavum & resonans in inferiori parte habet. Itaque in psalterio

chordæ sonum desuper accipiunt: citharæ chordæ sonum ex inferiore parte accipiunt. Cicer. de Arusp. resp. P. Cornelius à mulieribus soleis, purpureisque fasciolis, à strophio, à psalterio, à flagitio, à stupro factus est repente popularis. Quint. lib. 1. cap. 10. Nec psalteria, aut spadices etiam virginibus probis recusanda.

Psaltæ, Ψάλτης, qui psallit: qui psaltere potest à præterito passivo, Ψάλτης.

Psaltria, quæ canit, Ψάλτης fæm. à Ψάλτης: ut παιδίτια à παιδίτις.

Psāmāthē, Ψαμάθη Fons est apud Thebas. Valer. Flac. l. 1. Argonaut.

Qui tenet undissonam Psamathe.

I Fuit etiam hoc nomine Crotopi Argivorum Regis filia, quæ ab Apolline compissa, Linum peperit, quem inter sentes occultatum canes dilaceraverunt. Vide Statuum lib. 5. Thebaid.

Psāmīthūs, untis, Ψαμίθης, Laconicæ oppidum, Tænaro proximatio proximum. Gentile Psammatheuntius, Ψαμμαθηνος, sive plamathusius, Ψαμμαθηνος. Steph.

Psāmētīchūs, Ψαμμαθηνος, nomen Regis Ægypti, cuius servitia (ut inquit Herodotus unà cum Diodeo) ducenta hominum millia ex Ægypto in Æthiopiam profugere. Strabo, Tenesis regio vocatur, quam qui Psammetichum fugiunt, obtinent, & Sebrite nominantur, hoc est, advenæ. Huius filiam rapuerunt crocodili, inquit Ælian. lib. 10. cap. 31. propter quod ipsum ab Apollonopolitis summa in detestatione habentur.

Psēcās, adis. { פְּסֵכָס déleph לְגַת īghel. Ψέκας. GAL. Vne goutte. ITAL. Goccia. GERM. Ein tropff staubregen, que scil. tenuis. HIS. Gora. ANGL. A droppo. } Gutta, sive stilla dici potest. Hadr. Iun. in Nomencl. Psæcas pluvia tenuis, ψιχας, Soj. hocli. Apul. lib. de Mundo, ex Aristotele, psæcadas interpretatur. Stilicidia Micæ quoque inter arenas luentes, psæcades dicuntur. Quinetiam ancillæ que delicateum matronarum capillos medicato fuco conspergunt, à Græcis hoc nomine appellatae sunt.

Psēgā, tis, Ψηγμη, idem ferè quod flos z:is. Plin. lib. 34. cap. 13. In x:ariis officinis & plegria fit. { Psægma quoque pro ramento aurii usurpat, ut apud Herodotum in Thalia, Indi (inquit) ut sunt multitudine multo numerosissima omnium quos novimus hominum: ita tributum conferebant aliorum comparatione maximum, trecenta scilicet, & sexaginta plegmatis talenta, id est, aurei ramenti. Ramentum aurii arena est aurea, ob id alio nomine ab eodem auctore chrysitis dicitur. Chrysammos etiam ad verbum aurea arena dicitur. lib. 11. Codicis Iustinianis, Aurum autem ramentitum (inquit ille) invenitur esse ramentum. Euboicorum quatuor millium sexcentorum & octoginta, si ita ratio ineat, ut plegma tredecies tanto argenti rependatur. Strab. lib. 3. Ac ne aurum quidem solùm effoditur, sed etiam trahitur. Deferrunt enim aurum amnes, & torrentes aquam arenam qua etiam multis in locis aquarum indigis repetitur: sed in his non appetet: in iis autem locis que fluminibus aluntur, aurii plegma, id est, scobs aurea resplendescit.

Pselliūs, Ψιλος, nomen auctoris, qui scriptis de ratione viatis.

Psæus, Ψιλος, vermiculus in caprifício nascens: tulex sicarius. plural. { Ψιλοι. Pséphismā, atis, Ψεφισμα, græca dictio, que Latinè interpretari potest decietum, vel plebis citum per suffragia factum. Cic. pro Flaco. Sic sunt expressa ista præclaræ, que recitantur psephismata, non sententiis nec auctoritatibus declarata.

Pséphopæctæ, Ψεφοπαικτæ. Græco vocabulo dicuntur quos nos præliati appellare possumus, seu saccularios, seu calcularios impostores, qui habili fallaciique manuum motu spectato:ibus imponunt. Ψεφοι enim inter cætera calculos significant, quibus aut ratio subducitur, aut suffragia feruntur, unde qui calculis huiusmodi lusitans, spectatorum oculos præstingit, psephopæctæ dicuntur.

Psiætra, Ψιτλæ piscis è genere latorum. Plin. Psætra.

Psevñdōs, { צְבָדָה chazab γρῦψ seeker. Ψεῦδος. GAL. Fausseté, mensonge. ITA. Falsità, mendacio. GERM. Ein lug oder falsch. HIS. Falsidad, mentira. ANGL. Alie. } Latinè sonat mendacium, sive falsum: eoque frequenter utimur in compositione Græcarum dictionum: ut Pseudographus, & similia: quoties autem propriis nominibus in compositione jungitur, non tam falsitatem significat, quam omnino similitudinem, ut Pseudo philippus, qui propter omnino similitudinem à quibusdam falsò habitus fuit pro Philippo.

Pseudānchūsā, Ψευδανθος, heiba anchusa simillima, sed lanuginosior, & minus pinguis, à quibus anchusa & adonis appellata. Plin. l. 22. c. 20. Pseudapostolus, Ψευδαποστολος, falsus Apostolus falsò sic dictus. Ψευδεποστολος.

Pseudisodomæ, inquit. Plin. l. 36. c. 22. strictræ genus appellant, quoniam parietes ex inæquali crassitudinis lapidibus constant.

Pseudobūnion, Ψευδοσούνιον, genus heiba in Creta, palmi altitudine fruticans, foliis napi acribus. Plin. l. 24. c. 19. Diod. l. 4. c. 12. 6

Pseudocatō, nis. Cic. ad Atticum lib. 1.

Pseudocatones, hypocritæ. Bad.

Pseudodecimianum, piñi genus, quasi falsum decimianum. Plin. l. 15. c. 15.

Pseudodōdānum, Ψευδοδόδανος, falsum dictandum, genus heiba que in Creta similis pulegio natum. Plin. l. 26. c. 9.

Pseudodi pteros, tanquam falsò duas alas habens.

Pseudolus, nomen fabulæ. Plauti, nec non etiam Servi. { Pseudolus Apollo apud Varro.

Pseuñdōmōs, syllogismus Ψευδόμησης συδικησης, Argumenti, seu sophismatis genus fallaci strophæ differentes implicans. Cic. 2. de divin. ratiocinationem mētientem interpretatur. Quandoque autem (inquit) mētientem, quem Ψευδόμησην vocant, dissolvat?

Pseudographæ. Quint. lib. 1. cap. 10. Fit hoc & in numeris per quasdam quas pseudographias vocant, quibus pueri ludere solebamus.

Pseuñdōpōrticūs, Falsa porticus, Ψευδοπόρτικα. Nam in edificiis partes que sunt ad imitationem, nec integrum, nec principalem, sed precarium, aut temporarium usum præbent, quasi alienum opus mētientia, hoc nomine insigni solent: ut Pseudotyrum, & Pseudoaulæ similiæque his complura, apud Vitruvium.

Pseuñdōprōphētæ, Ψευδοφήνες, Falsi Vates.

Pseuñdōthyrida, Ψευδοθύριδα, quasi falsum ostium, unde pro postica sumi-

tur. Oresius. Veruntamen sequenti anno tanta famis Romæ fuit, ut medio fôto, Imperator corruptus à populo, & convitiis & fragmibus panis turpissimè infestatus, zegre per pseudothyrum in palatium refugens, furorem excitatae, plebis evaserit. Cic. in Verrem. Ea quemadmodum ad istum postea per pseudothyrum revertatur, talibus vobis & testibus Iudices planum facian.

Pseudoburbana, ædificia dicuntur à Vitt. ædificia rustica, urbana elegancia exstructa. Bud.

Pseudolus. Apollo Varroni dicitur.

Pseudotacē, Ψευδοτάκη. Collis Scythiae, post montem sacrum, Stephanus.

Pseudocerasium, Ψευδοκέρασον, Litus magnum inter Coricum & Seleuciam Isauricam, via stadia longum, & in lunæ similitudinem curvatum Steph.

Pseudostus, herba umbellifera. H.P.

Psilocitharista, x, qui solo nudoque citharae cantu psallit, sua ipse voce non acciens, nec in choro canens. Nam citharisti etiam ad fides canunt: Chorocitharista plures unà fidibus modulatè concinunt Triquilius in Domitiano cap. 4. Ceterabant etiam & prosa oratione Græcè Latinèque, ac præter citharædos chorocitharista quoque, & psilocitharista. Vbi mendosè scribitur psallicitharista.

Psilothrum, Ψιλόθρον, unguentum depilatorium quo mulieres, virique molliores utebantur, ut corpus glabrum, & leve redderent: à Ψιλόν, nudo. Vnde apud Galenum legitur salamandras habere vim psilothri. Martial. lib. 6.

Psilothro nitet, aut arida latet oblitera creta.

Psilothrum pterea dicitur vitis alba, quod eius semen, & vua vitia cutis in facie deterget, & quasi faciem depilet. Vide Plin. l. 23. c. 1.

Psimmythium, Ψιμυθίον, dicitur quod nos cerussati nominamus. Fit ex plumbo, acri aceto resoluto. Plin. lib. 22. c. 18. Psimmythium, hoc est, cerussatum, plumbatæ dant officinæ.

Psittacus, eadem psesta. { Ψιττα. ANG. A plaice fish. } Piscis plani genus: quem nos paliem vocamus, ut veritatem Theodorus ex Aristotele de nat. anim.

Psittacus, Ψιττα. Ψιττα. GAL. Un papegay, un perroquet. ITA. Papagallo. GERM. Ein Sittich oder papegey. HISP. Papagaio. ANGL. A parrot or popingay. { Avis ex India, aut occidui Oceani insulis, vocem humanam miro naturæ artificio exprimens. Martialis. l. 14. }

Psittacus à vobis aliorum nomina disset,

Hoc per me didici dicere, Cesar ave.

De hac ave Apuleius lib. 2. Color psittaco viridis, & intimis plumulis, & intumis palmulis, nisi quod sola cervix distinguitur: Eniā vero cervicula eius circulo minio, velut aurea torque, pari fulgore circumdata tingitur, & coronatur. Rostri prima duritia. Quam in petram quam iam concitus, altissimo volatu præcipitat, rostrum se, velut anchora, excipit. Sed & capitis eadem duritia qua rusticum sermonem nostrum cogitum emulari. Ferrea clavicula caput tunditur, impetrans magistrum ut persentiscat: haec ferula discenti est. Dicit autem statim pullus usque ad duos ætatis suæ annos, dum facile os, ut conformetur, quam tenet lingua ut velit, convibretur. Senex autem captus, & indocilis est, & obliviousus. Verum ad disciplinam humani sermonis facilius est psittacus glande qui vescitur, & cuius in pedibus, ut hominis, quini digituli numerantur. Non enim omnibus psittacis id insigne, sed illud omnibus proprium, quod eis lingua laior quam ceteris avibus: eo facilis verba hominis articulantur, parentiore plectro & palato. Id vero quod dicit, ita similiter nobis canit, vel potius eloquitur, ut vocem si audias, hominem putes: nam quidem si videoas, idem canari, non eloqui. Verum enim vero & corvus, & psittacus nihil aliud quam quod didicerunt, pronunciant. Si convitia docueris, convitiabitur, diebus ac noctibus perstreperas maledictis. Vide Plin. l. 10. c. 42. & Varro 3. de re rusticæ, cap. 9.

Pseudeacus, apud Cœlium Aurelianum, qui clunium dolore afficitur.

Psole, Ψαλλη, mentula.

Psophis, idis, Ψωφίς, Arcadiæ civitas, à Psophide Lycaonis filio, aut ut alij malunt, à Psophide Elysii Siculi filia condita. Ovid. lib. 5. Metam.

Visque sub Orchomenen, & Psophida, Cylleenique.

In insula quoque Venetorum Zacyntho arx ipsa vocabatur Psophis, & aliae multis locis. Autor Hermolaus in Plinum. ¶ Est & alterum eiusdem nominis oppidum in Arcadia. Item tertium in Achaea.

Psota. { Ψώψ. GAL. Galle, rongne, maladie qu'on nomme de saint Main. ITAL. Ruvidezza di pelle. GERM. Ein schüppchige raud. HIS. La sarma. ANG. Scurfiness. } Cutis asperitas squamosa: & videtur alia à scabie, quam Plin. lib. 10. cap. 2. dicat, Arida cum resina, impetiginem & scabiem, quam φύρω & λεγχων vocant, sanat. Fit autem à Ψω scalpo. Nam qui psora laborant, ulceræ, sive pustulas supra modum contingere, palpare & scalpare cupiunt. Hinc adiectiv. Psoticus, apud Celsum lib. 6. c. 6.

Psoriasis, Ψωσία, vitium cuius qui Ψωσία, i. psora infestatur.

Psorius, a, ut, Ψωσία, ad psoram pertinens, Ψωσία medicamenta quæ psoras perianant.

Psorophthalmia, Ψωσοφθαλμία, psoriasis oculorum.

Psyatum, matta. Tezes est interpres Iuvenalis. Sat. 6. Tezes, ut matta, superplex cubilis obsceni. Petrus Arvernus Venerabil. epist. 20. lib. 3. Sed & se palustria propè sunt loca: mattus antiquum monachorum opus compone, super quas, aut sompner, aut sapè dormias. idem epist. 50. lib. 4. ipse ei in matta monachica, quæ sedi illi contigua erat, assedit. Regula S. Benedicti cap. 55. stramenta autem lectorum sufficientia, matta & sagum, &c. Quæ quia terræ sternebatur territoria Philoxeno dicta est, in glossis Φιλοξενος. tezes, terratoria, matta, ut à sternendo sternum. De vitis Patrum, Nullum habens stratum foeni paleaque molimen, nisi tantum illud quod intextis iuncis virgulus fieri solet, quas vulgo mattas vocant. Mattæ ergo ex juncis, & mattæ strata juncea.

Psychi, Ψυχή, anima.

Psycrolutes, Ψυχρολύτης, dicitur qui frigida aqua corpus lavat, & balaco frigido lætatur. Vnde & verbum Ψυχρολύτη Græcis usitatum

pro eo quod est frigida lavor. Senec. l. 12. Epist. Ille tantus psychrolutes qui Calendis Ianuariis Enrypum salutabat. Psychromantum, Ψυχρομαντῖον, locus cuiusdam vaticinij, ubi siebat divinitus per Manium evocationem. Ψυχή, enim anima, & καρνα divinationem significat, Cic. 1. Tus. Ait enim Termancum quandam Elysum, quum graviter filij mortem moreret, venisse in psychromantum, quærentem quæ fuisset tantæ calamitatis causa.

Psychotrophum, Ψυχότροφον. Herba duorum cubitorum altitudine angulosum habens caulem, à radice spargens folia fetidè lapathi; serrata, semine purpureo: in Italia Serratula, dicitur, in Gallia Betonica. Autor. Plin. lib. 25. cap. 8. Psychotrophon inde dictum, quod locis potissimum gaudeat silosis. Psychotrophi item pisces quidam appellantur, quod umbrosos sententur recessus, ac humido, frigidóque delectentur elemento.

Psydracæ, Ψυδράκαι, genus pustularum durarum, & subalbidarum, acutarumque caput præcipue infestantium. Vide Aeginet.

Psylli, Ψύλλαι, populi Libyæ prope Garamantas, à Psyllo Rege dicti ut inquit. Plin. l. 7. c. 2.) quorum corpori ingenitum fuit virus exsiccante serpentibus. Scribit Plutarchus Catonem iter per deserta Libyæ facientem, secum Psyllos duxisse, qui mortibus serpentum mederebatur, partim ore trahentes venenum, partim serpentes canibus mitigantes. In vita Catonis. Sueton. in August. c. 17. Psyllos Cleopatrae admovit, qui venenum exsugient. Plin. lib. 7 cap. 2. Mos verò illis fuit liberos genitos protinus obiiciendi saevissimè carum, eoque genere pudicitiam conjugum experiendi, non profugientibus adulterino sanguinatos serpentibus. Hec Plinius, Meminit horum & Herodot. l. 4. Silius item de Atyre Psyllo, l. 1. Nec non serpentes dirò exarmate veneno. Dostus Atyr, tactique graves sopire chelydies. Ac dubiam admota soleam explorare ceraste. In candem sententiam de Psyllis scribit Lucan. lib. 9. Geil. lib. 16. cap. 11. Cuiinit. lib. 1. cap. 3. aliique complures.

Psyllion, Ψύλλον, herba quam vulgus noster pulicarem vocat, de qua vide Plin. lib. 25. cap. 11.

Psyllium, Ψύλλιον, Ptol. lib. 5. cap. 1. u. ibs Bithyniæ.

Psyra, Ψύρα, insula iuxta Chiuni. Strab. lib. 14. Vulgo Psara. In hac insula vinum non provenit, Vnde natum est Adagium, Psyra Bacchum, Ψύρη τὸ διόνυσος ἄργενης. id est, in Psyra Bacchum ducentes. Dictatum, ubi vinum appositum in convivio nego gustat: vulgari proverbio, aut de soldido appetatu: hac etiam ratione quæ solidè patimque magnifice fierent, Psyri. è facta dicebantur.

Psytha, Ψύθαι, genus ex qua optimum fit passum. Virg. 2. Georg.

Et passo psyllia utilior.

Psythium, passum. Plin. lib. 14. cap. 9. Psythium & melampsythium, passi genera sunt suum saporem, non vini, referentia.

P T

Ptarmina, πταρμία, frutex, pyrethrum sylvestre, dicta, quod suo aci odore sternutamentum excitet.

Ptē, πτή, syllabica adjectio: quæ in dictione Met.

Ptērēlās, πτερέλας, Rex Theleboarium, ab Amphitryone victus de quo Plaut. in Amphitr.

Ptēlēa, πτελέα, Stephano, vulgo Foglie, Asia urbs clarissima, Iolum metropolis, notiore nomine Ehesus dicta. Author. Plin. l. 5. c. 19. Ptēlēo, πτελέος, Ioniæ oppidum iuxta Erythras & Mimanem montem. Author. Plin. lib. 5. cap. 29. ¶ Est & aliud eiusdem nominis oppidum in ora Boæotiae. Idem lib. 4. cap. 7.

Ptēlēa, πτελέα, sive (ut Vitruvius lib. 3. cap. 1. appellat) pteromata, πτερόπτερα, in templis cæterisque maioriis adificiis dicuntur muri duo in altitudinem consurgentes, alarum instar: unde & nomen habent. Nam πτελέα, Græci alas vocant.

Ptēlēa, Cappadocia urbs, apud Herodotum lib. 1.

Ptēris, πτερίς, Latinè dicitur filix: qua vox usus est. Plin. lib. 17. cap. 9.

Pterygium, πτερύγιον, in oculis vocatur nervosa quedam adnatæ membranæ excrescentia, à maiori angulo ut plurimum orta, ad oculi Coronam ita procedens, ut interim & pupillam operiat. Plin. lib. 34. c. 10. Cadmia effectus siccare, sanare, fistere fluxiones, pterygia, & lorde oculorum purgare. Pterygium in digitis, apud Paulum Aeginet. est quum caro excrescit, partem illam contegens, quæ in ungue pterygium appellatur: quod vitium ex patonychia ferè nascitur. At Cels. l. 7. Pterygium dixit esse quum recedit ab ungue caruncula cum magno dolore. Videtur enim diminutivum esse à πτερόν, id est, alia, quam tunc videtur efficere caro ab unguibus discedens. Plinius lib. 23. c. 1. Illimitur eadem cum fico, & pterygiis digitorum ex vino. Idem, Cum oleo etiam patonychia, & pterygia tollit.

Ptēlēa, πτερύγια, vocatur pars inferior navalis mali: circa medianam ferè trachelos, summa pars catchesium nominatur.

Pteroma, πτερόμα, pennosum in avibus tegmen. Item pinna. πτερόν est alatum facio.

Pterophoros, πτερόφορος, est regio apud Riphæos montes, sic dicta ab aliis nivis quæ ibi pennatum similitudine continuo decidit. Ibi creduntur esse cardines muudi, extremique siderum ambitus. Plin. lib. 4. cap. 13. Mox Riphæi montes & aliud nivis casu pinnatum similitudine Pterophorus appellata regio, pars mundi damnata à natura terreni. Pterophori item dicti sunt cursori pegasi, quod peregrinantes (ut Dionysius scribit) surrectas in capite pinnas gestare solebant. Ad quod & Iuvenalis allusisse videtur, quum ait.

Tanquam de Cattis aliquid, torvisque Sicambriis.

Anxia precipiti venisset epistola penna.

Ptēsānā, πτεσάνη. GAL. Ptēsane, ou orge mondé. ITAL. Sugoli d'orzo, acqua cotta d'orzo. GERM. Ein gerstenbröd. HIS. Ordiate, o cervada, o frisada. ANG. A porridge made of barley meal. Hordeum decorticatum, vel hordei cromor, sive pultis genus ex faena hordeacea in quo est maxima vis restaurandi vites & nutriendi. De Ptēsana vide Plin. l. 18. c. 7. & l. 22. c. 25. Latini vocis huius primam sylabam coripiunt, altero s. ex Græca voce abiecto. Martial. lib. 12.

Frumentum, milium, ptēsānāque fabāmque solitas
Vendere pragmaticus.

Ptēsānā

Pisanelum, vas in quo tunditur pisana. { πισανήν. GAL. se à tenir
orgo mondé. ITAL. Vaso da tener acqua d'orzo, o sugo d'orzo. GERM. Ein
geschirr in dem man gerste stampft oder kocht. HIS. Vaso del ordi-
ne o de ceste leches. } Horat. lib. 2, Serm. Satyr. 3.

Tu cessas et agendum sume hoc pisanarium orize.

Alij volant pisanarium orizat, esse orizam, costam, vel pisanam
ex oriza.

Prochium, προχίον, locus mendicorum, προχός medicus.

Prochtiophis, { προχτιόφης. GAL. Hospitaux. ITA. Spedali.
GERM. Ein spittal / ein ort an welchem man die armen erneget. HIS.
Hospitales. ANG. Aspittel house. } Diversoria, sive domus in quibus
mendici nutriuntur. προχός enim Graeci mendicum dicunt, & τροφή,
nutris.

PTOLEMAEVS, πτολεμαῖς, nomen proprium Lagi gregarij militis filij,
qui maximae autoritatis fuit apud Alexandrum Macedoneum. Post cu-
ius mortem Ægypto & Aphiaca & magna Arabica parte potitus, re-
gnavit annis quadraginta. A quo deinceps Ægypti reges ptolemaei
appellati sunt. Hic frequentissime apud amicos & cenabit, & dormie-
bat. Quod si aliquando coenam præberet rebus illorum utebatur. Ac-
cesserat enim scyphos, strata, ac mensas. Ipse præter necessaria possi-
debat nihil: quia alios locupletes facere regale magis esse dicebat,
quam locupletari. Est autem hoc nomen δέος προσώπου, hoc est, à pu-
gnando deducatum sicut à ὑπερ ποδεῖον quod est honore. Timæus. Hic duos
filios habuit, ptolomæum philadelphum, & ptolomæum Ceraunum.
Decessit in rerum gestarum gloria quum paulò ante regni se abdi-
cans administratione, Regem filium constituisse Philadelphum. Autor
Trogus l. 1. s. philadelphus itaque in regno patri successit, vir doctissi-
mus, Stratonis discipulus: qui bibliothecam illam celeberrimam fecit,
qua usque ad primum Alexandrinorum & Romanorum bellum du-
ravit. Regnavit annis XXXVIII, cui successit ptolomæus cognomen-
to, ιωνεὺς, quod Latinè dici beneficus potest. Hic vigintisex annis
regno potitus moritur: cui successit ptolomæus philopator, XVII. an-
nis regnans. Post eum ptolomæus Epiphanes, qui annos viginti tres
regnauit. Tum ptolomæus Philometor, qui triginta quinque annis
Ægypti regnum quum tenuisset, fratrem suum Evergetem alterum
mores regem constituit. Evergetes, & qui Physco dictus est, regna-
vit annis viginti novem: cui ptolomæus cognomento Lathyros suc-
cessit. Lathyros. Auletes, Cleopatrae pater. post hunc ptolomæus cognomen-
to, Dionysius, Cleopatrae frater, qui Pompeium post Pharsalicam
cladem in Ægyptum fugientem, interimendum curavit. Ptolomæus
libe filius, Suet. in Calig. c. 26. Et c. 5. Fuerunt & alij hoc nomine,
ut Pythi Regis filius, & Cypriorum Rex, qui suis divitiis Romanaum
locupletavit aerarium. Ptolomæorum seriem describit Strab. lib. 17.
¶ Claudio Ptolomæus: astrologus, natione Ægyptius, Alexandriæ
professus est, Liberalium artium, ac græcum litteraturum studiis claus-
tus, temporibus Antonini, ut ipse scribit in Astrologia scientia
ptolomæi nulli cessit. Primus enim apud græcos cœli rationem omnem
omnem diligentius explicuit, inventaque ab Hipparcho instrumenta
clarissimè demonstravit. De Musica quoque & rebus aliis, tum de Geo-
graphia absolutissimè scriptis. Suidas. ¶ Ptolomæos quoque sex alios
commemorat Suidas, quinque Grammaticos, & unum verificatorem,
quorum opera ad nos minimè pervenerunt. ¶ Iosephus iterum alium
ponit: Abobi filium, Simonis ducis Indorum generum, quem sacer
Hierichonti tempore delli Machabæorum præficerat. At ille incen-
sus regni cupiditate, invitatum ad coenam, incautum interfecit, de quo
multa in Hierosolymitana historia Iosephus.

Ptolomæus, a. um, possellum πτολεμαι. Properit. lib. 2. Eleg. 2.

Et Ptolomæus littera capta Phari.

Ptolomæi, idis, vel dos. { πτυ ἡαχθό. πτολεμαῖς. } Vulgo Tolomita.
Oppidum in ora Rubri Maris, ad primos elephantorum venatus, à
Ptolomæo Philadelphe conditum in regione Theoglytarum. Autor
Plin. lib. 2. c. 37. Ptolomæus enim Troglyticen primus exusit, ad
venatus elephantorum, qua ideo Epitheras à Græci cognominata
est, codem Plinio autore, lib. 6. c. 29. ¶ Est & Ptolomæus, urbs Ægypti
apud Strabonem lib. 17. ¶ Item Phoenicie urbs, colonia Claudi Cæ-
sar, qua quondam Ace dicta est, ut scribit Plin. lib. 5. cap. 19. Harum
quinque urbiura meminit Hieronymus ad Eustochium. Per arenas, in-
quit, Syria pervenit ad Coum, qua nunc Ptolomæus dicitur: altera est
in Æthiopia. Tertia in Phoenicia. Quarta Nili fluminis. Quinta in
Cyrenaica prouincia Aphricæ.

Ptyas, yadis, πτυα: Aspidis genus colore subviridi, cinereoque, sed in
anum tendente, quo Cleopatra sibi mortem creditur consivisse. Di-
cta Ptyas, δέος πτυά, hoc est, à spundo, eo quod sputum habeat
maxime lethale, quod in hominum oculos expuit. Vide de hoc Plin.
l. 28. c. 7.

Ptyx, πτυξ, avis rapax, quem alij hybridem vocant, noctu volans.
Venatur more aquilæ. Pugaat etiam cum aquila acriter, ita ut sepe
ambæ implexæ deferantur in terram, & vivæ à pastoriibus ca-
piantur.

P. V

Pubeda. Gl. Isid. Pubera & Pubeda adolescens.

Pubes, pube notor: cresco.

Puber, vel Pubis adolescens, cui pubes jam nata est. Sumitur etiam ad-
jective, pro adulto, vel florante Virg. 12. Eneid.

Puberibus caulem foliis.

Puberale, ιφεστι.

Pvnes, propriæ lanugo quæ maribus decimoquarto anno foeminis duo-
decimo circa pudenda orihi incipit. { ησ. GAL. Le poil qui vient des
parties honteuses, à l'âge de quatorz ans aux masles, & douze aux
femelles. ITAL. Pelù à lanugine che viene alla parti virgognose à maschi
l'anni quartordici, & à femine di dodici. GERM. Das schamhaar des
menschen. HIS. La mancebia. ANGL. Heare springing in the privie
partes of man or woman about 14. years of age. } Cels. lib. 7 cap. 19.
Deinde si incidentum est, idque ianu pube contingit, ante radendum
est. ¶ Quod quia maturitatis est signum, fastum est ut pubes mas,
sive puber vocetur, quum primum ad generandum aptus est, & foemi-

na similiter ad concipiendum. Cic. pro Rabir. Nemo pubes tum fe
in arma ceperit. Salustius, Puberes omnes interfici iubet. Caesar.
Gall. Hoc more gallorum est initium belli, quo lege communis omnes
puberes armati convenire coguntur. Cicero 1. Officior. Nostro quidem
more cuius parentibus puberes filii, cum sociis geneti non lavantur A
quo Impubes, bis, vel impuberis, qui nondum lanuginem emisit, sive
qui nondum ad pubertatis annos pervenit. annos, aysbes. ¶ Pubes
etiam honestè pro parte pudenda ponitur. Virg. 3. Eneid.

Prima hominis facies, & pulcro corpore virgo

Pube tenuis.

Gellius cap. 2. lib. 9. Buba ad pubem usque porteta. Inde, Os pu-
bis medici vocant ostium ipsum mulieris pudendi, quod pube ambi-
tur. ¶ Interdum pubes, collectivum nomen est, eiusdem ferè signifi-
cationis cum nomine Juventus. { GAL. La jeunesse, compagnie de jeu-
nes hommes. ITA. Compagnia de giovani. GERM. Die jugent oder jungs-
burs. HIS. Los mancebos. ANG. A multitude of young folk. } Virg.
lib. 1. Eneid.

Haud aliter, pupesque tua, pubesque tuorum.

Liv. 1. Quum pubem Albanam in arcem, præsidio armisque obtainen-
dam advalesset. Cicero pro Milone, Ea potestas, cui Senatus omnem
Italæ pubem commiserat. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Præsentis pube, (alias
pubi præsenti) in concione, omni populo. ¶ Transferunt etiam ad
alia, Virg. lib. 12. Eneid.

Puberibus caulem foliis.

id est, ut inquit Servius, adultis. Et lib. 4. Eneid.

Pubentes herbae.

¶ Est autem pubes pro parte pudenda, & pro multitudi-
ne, substantivum, & facit genitivum pubis. At impubes, bis, pro eo qui
adhuc investis est, adjectivum est. Unde Impubes Iuli, apud Virg. Et,
apud Horat. in Epos. Impube corpus. Ovid. lib. 3. Met. Impubes genis.

Pubeo, es pube notor: cresco, pubes sum. { ησ. GAL. Être en fleur
d'âge, de douze à quinze ans, commencer à avoir barbe. ITA. Essere
giovano, cominciar à mandar fuori gli primi peli. GERM. Das schamhaar
haben/gebaret sein. HIS. Comencar à barbar, ser en edad de pubertad.
ANG. To be in the flower of his age to beginne to have a beard. } Pro-
priè de adolescentis dicitur qui primam circa pudenda lanuginem
emiserunt: quaravis etiam ad alia transferatur: ut pubentes herbas,
apud Virg. 4. Eneid. Vbi Serv. Pubentes, quia alia siccæ, aliæ viridio-
res leguntur. Et sciendum inter homines & herbas esse reciprocam
translationem. Sic eam puberalem hebam dicimus, quemadmodum
florem etatis. Idem 3. Georg.

Pubentesque secant herbas.

Vbi rursus Serv. Pubentes adultas, matuiores, quibus robur acquisitur.
Pubesco, scis, Lanuginem emitto. { ησ. ησ. GAL. Commencer à
avoir barbe, venir à l'âge de quatorze ans. ITA. Cominciare ad haver
barba, à devenir huomo. GERM. Aufahen gebartet werden/mannbar wer-
den. HIS. Comencar à barbar. ANG. To beginne to have a beard, to
come to fouriere yeares of age. } Virg. 3. Eneid. Et nunc æquali tecum
pubesceret ævo. Cicer. 1. Offic. Namque Herculem Prodigus dicit, ut
est apud Xenophontem, quum primum pubescet (quod tempus à na-
tura ad deligendum quamvis quisque viam vivendi sit ingressus, da-
tum est) exisse in solitudinem, atque ibi sedenter diu secum, mul-
tumque dubitasse, quum duas cerneret vias, uiam voluptatis, alteram
virtutis, utram ingredi melius esset. ¶ Interdum pubescere ponit: pro
crescere, sive maturitatem adsequi. Cicer. lib. de natura deorum. Nam
& fuges & reliqua, quæ terra parit, & tempestates, ac tempore vari-
etates, calique mutationes quibus omnia quæ terra gignat matura-
ta pubescant. Virg. lib. 2. Geor.

Hinc omnis largo pubescit vinea factu,

id est, exuberat Ovid. Eleg. 12. lib. 3. Trist.

Præaque pubescunt variorum flore colorum.

Pubertas, atis, Ætas in pueris, puellisque qua pudenda prima lanugine
obducuntur: qui est in maribus annus decimusquartus, in foeminis
duodecimus { ησιτηριον λαλυμ. ιφεστι. } GAL. L'âge de quatorze
ans es masles, & douze es femelles, jusque à dixhuit. ITA. Età d'anni
diciotto. GERM. Das ist mannbar und bartbringend alter an knaben
und das vierzehend ja / an meydlinen umb das großst. HIS. Edad
de los mancebos. ANG. The age of 14. years in men and in women 12.
until 18. years. } ¶ Item Pubetas est emissio ipsi pubis, à quo anni
pubertatis dicti sunt. Cicer. de natura deorum. Ut si quis dentes, &
pubertatem natura dicat existere. Censorinus de die natal. Pubescimus
& Pubertas est ab anno 14 ad 18. Pubertas autem plena annos octo-
decim complectitur. Modest. de adopt. 1. arrogatio. Non tantum, inquit,
quum quis adoptat, sed quum arrogat, maior esse debet eo quem
sibi per arrogationem, vel per adoptionem filium facit: sed utique ple-
na pubertate: id est, octodecim annos cum præcedere debet. Budæus,
Vox pubertas. Plin. in Proem. lib. 1. Omphacium qua fieret ratione
incipientis vox pubertate, in unguentorum loco docuimus.

PUBLICVS, a. um, conamur ad populum pertinens: deinde communis
in genere. Est quasi populicus, sicut ιφεστι est à Ιφεστι. { Ιφεστι.
GAL. Public, commun. ITA. Publico, commune. GERM. Gemein. HIS.
Publico, comun de muchos. ANGL. Publico, commune. } Plaut. in Rud.
Isticubi vis condonat nemo prohibet, publicum est. Idem Capt. sc.
2. a. 2. Publicam, au privatam servitatem servit? Idem Curc. sc. 1. a. 1.
Nemo ite quenquam publica probet via. Idem Capt. sc. 2. a. 3. Bene
rem gerere bono publico. Liv. lib. 34 Bono publico aliquid facere, &c.
¶ In publico, vel privato, (i. in foro, vel domi.) Ibid. Ius publicum
(i. civile.) Suet. in Tiber. cap. 50. Annales, fasti publici. Senec. cap. 14. de
consol. ad Polib. epist. 89. Quod publicum est, non usucapitur. Ovid. Eleg.
4. lib. 4. Trist.

Nec prohibere potest, quia res est publica, Casar.

Velleius, Malo publico facundus Curio, Alconius, bono publico dam-
nari. Ovid. 13. Metam.

Ingenium verbus ad publica commoda verti.

Cicero de Invent. Publicum est, quod civitas universa aliqua de causa
frequentat. Sic loca publica urbis, apud eundem cont. a Rullum. ¶ Pu-
blica fides, est quam vulgus Gallicum salvum conditum appellat Sa-
lust.

Iust. in *Jugurta*. Comes eius qui Romanam fide publica venerat. ¶ Publica vestigalia intelligere debemus ea ex quibus vestigal fiscus caput, vel ararium, & metallorum, quale est vestigal portus, vel venalium rerum, & piscinarum, & metallorum. Vlpian. de verbis significat inter publica, publica judicia, non omnia sunt in quibus crimen veritatur, sed ea tantum quae ex legibus judiciorum publicorum vertuntur. *In pietatis rebus*, ut Iulia maiestatis, Iulia de adulteriis, Cornelia de siccariis, & veneficiis, Pompeia de parricidis, Cornelia de testamentis. ¶ Publica verba dicuntur quae in communi sunt consuetudine, & usu. *In pietatis rebus*. Sen. epist. 60. Magnam ex epistola tua percepi voluptatem; permitte enim mihi uti verbis publicis, nec illa ad significationem Stoicam revoca. Cic. i. Academ. Dialecticorum vero verba nulla sunt publica, suis utuntur. Ovid. 3. de Arte.

Munda sed è medio, consuetaque verba puella

Scribite, sermonis publica verba placent.

¶ Publica, &c. pro meretrice. Senec. epist. 89. An Sappho publica fuerit
¶ Publicum consilium, dictus est Senatus. *συγχάντος βασιλέως*. Cicero. de
Orat. Pericles Athenis plurimos annos princeps consilij publici fuit.
¶ Publicus casus vocandi. Liv. lib. 8. ab Vrb.

Publicum, substantivè pro emplumento & bono publico. Hinc dicimus carere publico, pro eo quod est non prodic in publicum. Cicero. pro Milone. Caruit deinde foro Pompeius, caruit publico. Idem in *Verr.* In publico esse non audet, inclusit se domi. Livius, de ciadie Caudina loquens, Ut postero die, ac sequentibus duobus nemo forum ac publicum aspiceret vellet. Idem 6. bell. Punic. In publicum redempti servi. Ques. lib. 1. de bell. civ. In publicum deponere pecuniam. Liv. lib. 9. d. 4. In publicum emere tabernas. Senec. c. 4. de consol. ad Mart. Quæ in publicum emituntur ei nota sunt. ¶ publica plurali dicuntur pro vestigalibus & redditibus populi, unde & publicani dicti qui ea à populo redimebant. Cic. ad Qu. Frat. Hic te ita versari ut & publicanis satisficias, præsertim publicis male redemptis, ac socios perire non suas, divinæ cuiusdam virtutis esse, videtur, id est, tuæ. Liv. 3. 34. publica locare (i. vestigialia) quint. decl. 340. Publica soluere. Mox, Vestigalia circumscribere.

Publico, is, Publicum facio, manifesto. *בְּזִבְחָה הַדְּבָרָה הַסְּמִינָה*
נֶגֶל ghillab. φανερό. GAL. Publier, manifeste, divulquer. ITAL. Pu-
blicare, manifestare. GERM. Gemein machen, aufzubringen, ederman of-
fembaren. HIS. Publicar, divulgar. ANG. To publish, to manifest. ¶ Iustin.
L. 1. on contentus volutatum suatum tacita conscientia, nisi etiam
matrimonii sericenda publicaret. ¶ Publicare bibliothecas, (i. in pub-
licum comparare, & omnibus aperire.) Suet. in *Ces.*, c. 44. Et libros pub-
licare (i. edere.) Idem ibid. c. 56. Publicare forum (i. commune face-
re.) Idem in *Aug.* c. 29. Publicare, pro publicè ostendere. Item c. 43. in
August. Publicare in usum populi. Idem ibid. c. 100. Publicare expe-
rimenta. Idem in *Claud.* c. 3. Publicare se. (i. sui copiam facere populo in ludi s.) Idem in *Neron.* c. 21. ¶ Publicare ponitur pro in populi po-
testatem & æra iu redigere, quod vulgo vocant confiscare. *אֲנָשֵׁים*
GAL. Confiscare. ITAL. Confiscare. GERM. Dem gemeinsen gut heimstel-
len in gemeinen seckel ziehen. HIS. Confiscar los bienes. ANG. To confis-
cate goodes to the commonwoel. ¶ Cic. 2. de Invent. Lex est apud Rhodios, ut si qua rostrata in portu navis reprehensa sit, publicetu. Quum
magna in alto tempestas esset, vis vento, un invitis nautis, Rhodiorum
in portum navim coegerit Quætor navim populi vocat: navis dominus
negat oportere publicari. Publicare librum aliquem est edere in publicum.
c. 100. Metetrix quoque se publicare dicitur, quæ se publicè
prosiftuit, nulli mercedem offerenti, sui copiam denegans. Plaut. in
Bacch. sc. 7. a. 4. Tum illam quæ corpus publicavit vulgo suum, id est,
sui copiam palam fecit. Publicare hominem, populo communem face-
ret: cui orponit. Revocare in servitatem. Suet. in *Claud.* c. 25. Libertinos
qui se pro Equitib. Romanis agerent, publicavit. Ingratos, & de
quibus patroni quererentur, revocavit in servitatem. Hic Publicare idem
significat quod Gallis dicitur. Comfuer au public, eoque sensu Con-
fiscandi verbo usus est dem Suet. in *Tiber.* c. 39. & in *Caligul.* cap. 41.
Publicare crimen, interdum non pro D. vulgare, aut palam facere, sed
pro derivate in totam civitatem, vel totam civitatem eius insinuare.
Liv. 4. Bell. Maced. Scriptum erat, Aristonem privatim ad nemine, pu-
blicè ad seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuisse. Publicato
crimine, minus intenta de paucis quæstio erat.

Publicatio, nis verbale. Bonorum alicuius in publicum redactio. ¶ *διαδο-
σης*. GAL. Confiscation. ITA. Confiscatione. GERM. Enziehung in ges-
meinen seckel / gemein machen. HIS. Confiscation de bienes. ANG. A
publicing or confiscation. ¶ Cic. in *Catil.* Adiungit etiam publicationem
bonorum.

Publicanus, i, qui vestigalia, & alios populi principum reditus ex-
igebat, certo constituto pretio redimit, hodie *Datiarium* appellant.
¶ τίμων, τίκαντος, ἡ τιμήν. GAL. Un fermier public, peager. ITA. Da-
tiero, chi maneggia il danaro publico. GER. Der zol oder andere einfor-
men eines Juristen oder gemeind an sich kaufst. HIS. El almojarife, &
arrendador que coge & recibe las rentas de la comunidad & del principe.
ANG. A collector or gatherer of tributes. ¶ Hoium ordinem Romanæ &
numero amplissimum, & personarum dignitate poterissimum fuisse
constat, quippe cum omnes Romani equites in hac re essent occupati.
Cic. pro Flacco. Flos equitum Romanorum, ornamentum civitatis,
firmamentum reip. publicanorum ordine continet. Vlp. de publ. &
vest. l. 1. Publicasi sunt qui publico fruuntur: nam inde nomen ha-
bent. Et omnes qui aliquid fisco conducunt, recte vocantur publicani.
Cic. ad Qu. fratr. lib. 1. Non esse autem leniores in exigendis ve-
stigialibus Graecos, quam nostros publicanos, hinc intelligi potest
quod, &c. Ibid. Nomen autem publicani aspernari non possunt, qui
pendere ipsi vestigal sine publicano non potuerunt. Liv. lib. 34. Pu-
blicani præbenda (militibus) conducturos se profissi erant, Mulier
publicana. Cic. 5. Verr. Mulierculæ publicanæ noluit ex decumis ni-
mium lucri dare. ¶ De publicanis qui vestigalia ex novitiis sevis
percepiebant etiam Romæ. Quintil. declam. 340. Item, de re impro-
fessa apud publicanos, & commissa. Idem declam. 341. Vide Digest.
lib. 39. & 50.

Publicè, & Publicitus, adverbia à publicus nomine derivantur: idemque

gnificant quod vulgo, seu palam. *סְבֻדָּה וְרֹאשָׁה*. GAL. Publiquement. ITA.
& HIS. Publicamente. GERM. Öffentlich, vor der gemeind. ANGL.
Publicklie. ¶ Cic. 5. Verr. Itaque quum Plinius Herbitensis, homo di-
fertus & prudens & domi nobilis, de calamitate aratorum, & de fugi-
& de reliquorum paucitate publicè diceret. Terent. in Adelph. Haud
citò mali quid ortum ex hoc si publicè, id est, non facile aliiquid de-
tinimenti ab hoc capiet Republica. Cic. pro Rose. Amer. Anseribus ci-
baria publicè locari, id est, palam, coramque omnibus qui interesse vo-
luerint, conductori anseres alendos addicere. Plaut. Milit. sc. 1. a. 2. Is
publicè legatus Naupactum fuit magnai Republicai gratia. ¶ Publicè
dare sumptus alicui, est illi sumptus suppeditare ex e: atio. Publicè ali-
quem deportare, hoc est, ex decreto publico. Terent. in Phorm. Nonne
hunc publicitus scelus hinc deportari in solas terras? Vbi Donatus,
Publicitus, publica cura & concilio. Plaut. Amphitr. Hospitio pu-
blicitus accipiat, id est, cadere publico. Gellius. capis. 14. lib. 6. Pu-
blicitus interest, &c. Plaut. Amph. Au forez nobis cens: bas publici-
tus præberier.

Publicola, læ, qui populum colit & obseruat. *επί δύο μερῶν ορθογραφίας*. Plu-
tarch, quo cognomine dictus est P. Valerius, qui in locum Tarqui-
ni Collatini suffectus est Consul. Melius Publicola. Terent. Scars.
de Orthograph. Publicolam antiqui Poplicolam vocabant.

PUBLICIUS, a, um, *πρόσωπος*, ut, Iter publicium. Ovid. 5. Fast.

Vilenunc iter est, publiciumque vocant.

Publicij ædiles. Ibid.

Plebeis ad ædiles perducta licentia talus;

Publicos.

PUBLIUS, & Laberius, poëtae mimorum, Iulij Cæsar's familiares ambo, sed
Publius acceptior. Nam Laberius maledicentia, sicut & arrogantia Cæsar
magnopere offendebatur. Is Publius, genere Syrus fuit, conditione ser-
vus: puer enim & forma, & ingenio à Demitio manumitti, & erudit
meruit. Romanum venit ad ludos Cæsaris, ubi mimos suos egit, magno
ipsius populi applausu. Autores Gellius & Macrobius.

PUBLIUS, Publij puer, sive servus: sicut Marcipor. Marcipuer. Veteres enim
è suis pænominibus pueros, id est, servos in familia nominabant. Unde à Lucio, Lucipores: à Quinto, Quintipores. Et hoc est quod Plinius
sit, id genus servos dominorum fuisse gentiles: id est, eodem na-
mique appellatos, quo domini appellabantur. Vide Marcipor.

PUCINUM, πύκινος, uibz est Istriæ in Mediterraneis, ut Ptolema. scibit
lib. 3. cap. 1.

PUCINUM, vinum, inter generosissima Italiae vina, & medicamentis apis-
simâ connumeratum est. *πύκινος εἶναι*, Nascir in sinu Adriatici
maris super colle, non procul à Timavo fonte, teste Plin. lib. 14.
cap. 6.

PUDÉT, puduit, vel puditum est, pudere verbum est impersonale. Est
bescere, sive pudore affici. ¶ *בְּזִבְחָה כְּלֵי nichlām*. GAL. *Avoir honte & vergongne*. ITAL. Vergognarsi. GERM. Sich schamen. HIS. Haver verguença & verguençarse. ANGL. To have shame. ¶ Ha-
bet ferè accusativum cum genitivo. Cic. 1. Ver. Sunt homines quos in-
famia suæ neque pudeat, neque tædet, Idem pro domo sua. Me son
solùm piger stultitia meæ, verum etiam pudet? Sene. suasion. vlt. Non
tædet me vita meæ, sed pudet. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Nihilne te pudet?
D. Si nihil aliud, me quidem tui, uxori. Livius lib. 34. Pudere quod son
oportet, & non pudere quod oportet. Plaut. Capt. sc. 2. a. 5. Faciam
ut pudeat: Nam in tuborem te torum dabo. Gellius cap. 1. lib. 5. Ut
pudeat tacitus. Plaut. Pseud sc. 3. a. 1. Hunc pudet, quia non dedit quod
promisit; Facilius ferè quod pudet, quam quod piget. Idem Capt.
sc. 1. a. 2. At nos pudet, quia cum carens sumus. 1. At piget postea
herum, si vos existimat vinculis. ¶ Difficit autem Pudere à pigere, quod
pudere, verecundia sit: pigere; penitentia. Salust. Jugurtha. Nam po-
stea quæ fecerit incertum habeo pudet, an piget magis. Donatus,
Pudere est in his quæ turpiter fiunt: pigere, in his quæ cum damno ac
mallo. Pudere, ad dedecus: pigere ad dolorem refertur. Ter. in Adelph.
Patis me quidem pudet, pigetque. Ovid. 13. Metam.

Vidi, puduitque videre

Quum tu terga dares.

Gellius c. 13. lib. 15. Puditum est, veritum est, pigitum est, im-
personaliter à Cicero & aliis dicitur. ¶ Invenitur aliquando personaliter
positum; cum nominativo verò id non aliter quam in tertii perso-
nis. Lucanus,

semper metuer, quem sava pudebunt.

Composita eius sunt, Depudet, Dispudet, & Suppudet, de quibus
suis locis.

PUDENS, tis, Verecundus. ¶ *בְּזִבְחָה כְּלֵי nichlām, ajdn̄uor*. GAL. Hon-
teux, qui a honte. ITAL. Verecondo, non sfacciato, sfantoso. GERM.
Schamig oder schamhaft. HIS. Casto, con verguença, verguenço.
ANG. Shamefast. ¶ Cic. 5. Verr. Metelli est filius in provincia, non puer,
sed adolescentis bonus, ac pudens. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Quam me ad-
iit, ut pudenter gnatum & equum est patrem, (id est, verecundè oravit
ut ei argentum darem.) Terent. in Heaut. Animi est pudentis signum,
& non instenui. Cic. pro Flac. Pudentissimus, atque optimus vir.
Idem 3. Verr. Pudentissima, lectissimaque foemina. Cuius contrarium
est Impudens, de quo egimus suo loco, *άνωχωρε*.

PUDENTER, adverbium, Verecundè. ¶ *αιδηπόντος*. GAL. Avec honte & hu-
milité, d'une contenance honteuse. ITA. Con vergogenza & modestia.
GERM. Schamhaftlich / mit scham. HIS. Castamente, con verguen-
ça. ANGL. Bitch shamefastesse ¶ Cicero. pro Quintio, Eum tum puden-
ter appellare nolebas. Horat. 1. Epist. 18.

distrat, faciasne prudenter. An rapias.

Cicero in Vatin. Vivere pudenter. Contrarium est impudenter, de quo
suo loco, *άνωχωρε*.

PUDENDUS, a, um, quod pudore dignum est: sive quod eiusmodi est, ut il-
lius nos pudere oporteat, *αιδηπόντος*. GAL. De quoy en droit ou deust
avoir honte, honteux. ITA. Così vergogenza & modestia. GERM. Des man sich
schamen muss oder soll. HIS. Verguenço. ANGL. To be ashamed of. ¶ Lin.
1. 29. c. 29. Quædam pudenda dictu tanta autorum asseveratione com-
mendantur. Ovid. Fast. 5.

Causa pudenda tua est.

Idem

Idem lib. 3. de Arte,
Pérque aditus tales lucra pudenda petunt.

Virg. 11. Eneid.
— ac non Evanire pudendis

Vulneribus pulsum aspicias.

Cic. 5. Phil. Vt jam pudendum sit, honestiora esse legionum decreta quam Senatus. Suet. in Tyb. c. 65. Pudenda miserandaque oratio. Idem in Neron. cap. 51. Pudendus circa cultum corporis. Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.

Nec mea suppicio vita pudenda fore.

Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Affuerunt oculi multa pudenda pati. (i. nimis.

Pudenda, orum, substantivum, Naturales partes dicuntur, tam in vito; quam in muliere, qua & Verenda dicuntur, quod ut ait Augustinus lib. 15. Civit.) libidinalis nos maximè pudcat. § בְּשָׂרֶב בְּשָׂרֶב הַרְמָנָה מִתְאַשֵּׁחַמְתָּא וְאַדְוָה. GAL. Les parties honteuses de l'homme. ITA. La parte dishoneste dell'uomo. GERM. Die scham oder schams glider der mannen ond staaven. HIS. Los miembros genitales, las verguenas. ANG. The privie partes of man and woman. § De illis ita periphrasticas. Ovid. 4. Fast.

Ab pereant partes qua nocuere mihi.

Pudibilis, pudendus Lampid. in Heliogab. Ad honores reliquos premonit commendatos sibi pudibulum encomitate membrorum.

Pudibundus, a, um, qui pudore dicitur, pudens, verecundus. § בְּשָׂרֶב בְּשָׂרֶב נִיכְלָם. aiðnvar. GAL. Honteux. IT. Rispetoso, vergognoso. GER. Schamhaftig/jüngtig. HIS. Vergüioso, que tiene vergüenza. ANG. Schamefull and bashfull. § Plin. lib. 10. cap. 20. Padibundus ac macerens, quaerit latebram. Ovid. lib. 2. Faſtorum,

illa diu retices, pudibundaque colat amictu.

Ora, fluit lacryma more perennis aqua.

Dies pudibunda, pro purpurea, apud Statium lib. 5. Theb. de Aurora.

Pudibundus, cum pudore aiðnviðas.

Pudificis, Erubescere, pudore suffundor. § בְּשָׂרֶב בְּשָׂרֶב נִיכְלָם. aiðnvar, aiðvordunq. GAL. Avoir honte. IT. Vergognarsi. GER. Schamtot werden. HIS. Averguençarse a si mesmo. ANG. To become shamefull and bashfull. § Passivum est à Pudifico, quod est pudorem alicui injicio. Gellius lib. 15. cap. 17. Tibiam, pudefactus oris deformitate, abjectum.

Pudicus, a, um, continens se à libidinibus, castus. § בְּשָׂרֶב תָּהֹרְתָּה וְנָקִיָּה. ayðas, ayðas. GAL. Pudique, chaste. IT. Pudico, casto. GERM. Rensch, züchtig und schamhaft. HIS. Cosa casta con vergüenza. ANG. Chaste, honestof life. § Pudicum ingenium Pamphili, apud Terent. in Hecyr. & mores pudici, apud Plaut. in Capt. Miles pudicus. Cicero Epistol. ad Octav. Audiet C. Marius impudico domino patere nos, qui nō minitem quidem habere voluit nisi pudicum? Mores pudici. Ovid. Trist. Mulier pudica. Horat. Epod. 2.

— Thalamos violare pudicos.

Ovid. 1. Amor. Eleg. 8. Idem Eleg. 8. lib. 3. Mores natura pudicos tibi dedit cum facie. Plaut. Capt. sc. ult. a. 5. vers. 1. Spectatores, ad pudicos mores facta hæc fabula est. Idem Curc. sc. 1. a. 1. Tam à me pudica est, quam si soror mea sit. Idem Most. sc. 3. a. 1. Pro mulierem lepidam, & pudico ingenio. Idem Aulul. sc. 1. a. 2. Bellum verò & pudicum prostitulum populi. Idem Curc. sc. 1. a. 1. An tu pudicæ cuiquam insidias locas? § Pudicior comparativum. Ovid. in Ibis,

Nec tibi contingat matrona pudicior illa,

Quia potuit Tydeus erubuisse nuru.

Pudica arbor, octonus circiter pedes proceræ, in provincia Pudiferam. Ea rerum accessum videatur sensu percipere, appropinquante homine, aut animali raios constringit: recedentibus pandit. Scal. exere. 181. 28.

Pudicē, adverbium, Castè. § aiðas, ayðas. GAL. Chastement pudique-ment. ITAL. & HIS. Castamente, pudicamente. GERM. Züchtlisch-schamhaftlich/mit Eueheit. ANGL. Chastelie. § Plaut. Curc. sc. 3. a. 5. Benè & pudicè me habuit. Ibidem sc. 2. a. 4. Eduxi hanc bene & pudicè. Idem Capt. sc. 3. a. 5. Benè pudicèque mecum à puero educatus. Idem Amph. Benè pudicèque aslervetut lingua, &c. Ovid. ad Liviam.

Quid tibi nunc mores profont, actumque pudicè,

Omne & cum?

A quo sit pudicitia, castitas, ayðia. Quorum contraria sunt, Impudicus, Impudicē, & Impudicitia: de quibus suis locis.

Pudicitius, Apuleius. Apol. 1. Pudicitius professi versus & scripti.

Pudicē, lá, z, Castitas. § טְהֻרָתְתָה וְנִיקָאָתָה. GAL. Chastet, netreté. ITAL. Castità, pudicitia. GERM. Renschheit/zucht. HIS. Castidad con vergüenza. ANGL. Chastesse, or chastitie. § Plin. lib. 17. cap. 25. A quo tempore pudicitiam subversam riso gravis autor tradidit Ovid. Epist. 5.

Lis est cum forma magna pudicitia.

Ibidem.

— nulla reparabilis arte;

Lata pudicitia: deponit illa semel.

Tacit. lib. 4. Impenetrabilis Agripina pudicitia. § Modò pro religio fa munditia ac puritate ponitur. Virg. 2. Georg.

Castia pudicitiam servat domus.

Quandoque Dea qua Romæ colebatur. Plin. Plin. lib. 2. c. 7.

Pudor, is, ut Stoici definiunt, est metus infansæ qui animum reprimit, ne procaciter, aut inordinate, aut turpiter quid peragat. § בְּשָׂרֶב בְּשָׂרֶב נִיכְנָהָבָשְׁנָה. ayðas. GAL. Honte. ITAL. Timor d'infamia, pudore. GERM. Scham/zucht. HIS. Vergüenza con temor. ANGL. Shame. § Ovid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.

Confusa pudore repulsa.

Livius 4. d. 4. Pudor recessus parsimonie, vel paupertatis. Ibidem, gloria sit, non pudori. Et Plaut. Amphitr. Si pudoris egeas, sumas mutuum. Cui autem, cubileant quos puduit, causam tradunt philosophi, quoniam pudefactis sanguis de corde in omnes corporis partes diffunditur, ita ut superficie occupet. Vide Gellius cap. 6. lib. 19. Pudor à verecundia sic separatur à quibusdam, ut pudor sit rei turpiter actæ: verecundia etiam recte facti, atque honesti: quæ tamen differentia vera non est. Cicero pro Client. Deinde ita flagrare coepit

Calepinus Pars II.

amentia, sic inflammatæ ferri libido, ut eam non puder, non pudicitia, non pietas revocaret Plin. lib. 11. cap. 37. Pudoris in malis fedes. Ovid. 1. de Arte.

Este procul vitta tenues, insigne pudoris.

Erat enim vitta, matronarum ornatus. Horat. 1. Serm. Sat. 6.

Infans namque pudor prohibebat plura profari.

Ovid. Epist. 16.

— fines transire pudoris.

Plaut. Amphitr. Sed pudicitiam, pudorem, & sedatum cupidinem. § pudor etiam pro scelere, & probro, vel dedecore sumitur, quæ sunt pudoris causæ. Item pro infamia, & turpitudine Ovid. 5. Fast.

Isque pudor mansisset adhuc. (id est, infamia)

Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Est & in obscenos deflexa tragœdia risus.

Multaque prateriti verba pudoris habet. (i. turpitudinis.)

Ibidem,

Rebus adeat nomen, nominib[us]que pudor. (id est, turpitude.)

Idem Eleg. 1. lib. 3.

Nœve reformida, ne sim tibi forte pudor.

Senec. cap. 17. de consol. ad Polyb. Pi. ô pudor imperij? (id est, ô indignum faciatus Imperatoris!) Et Livius lib. 10. d. 4. Non sine pudore regis. (id est, dedecore, infamia, &c.) Ovidius Epist. 11.

Irruit, & nostrum vulgat clamore pudorem.

Idem Epist. 19.

Opudor hisfuti costis exuta leonis;

Afferre texerunt vellera molle laius.

Pudorificolor, is. Vocatur hoc nomine aurora rubens, sicut Memnon nocticolar à Lævio in Alcest. testis Gell. lib. 19. cap. 17.

Puer, eii, olim & puerus. Primum ponitur pro servo, יְלִי יְלֵד נָהָר. ταῖς. GAL. Enfant, petit garçon, serviteur. ITAL. Fanciullino. GERM. Ein Kind, knab, knecht oder dienner. HIS. Moço d' muchacho de edad. ANGL. A childe or boy or servand. § Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. I puer pulta. Ibidem, Da puere ab summo. (sup. viam, & initium facito à loco summo, usque ad ipsum.) Idem Plaut. in Pseud. sc. 2. a. 1. I puer pulta. Idem in Most. sc. 3. a. 1. Cedo aquam manibus. Ita legit Priscian, Idem Curc. sc. 1. a. 1. Cedo puer finum (id est, vas siuolum potorum, autore Nonio & Servio.) Jam vero Puere antiquum est à recto puerus. Terent. in And. Et jam puerum inde abiens convenit Chremis. Cicero ad Quint. frat. lib. 1. Tunc id veritus es, ne ego iracundia aliqua adductus, pueros ad te sine literis mitterem? Secundò pro masculo, & opponit pueræ. Ovid. 9. Metamorph.

Cultus erat pueri, facies, quam sive pueræ,

Sive dares puer, sieret formosus uterque.

Et paulo post.

Vota puer solvit, quæ faemina voverat, Ithis.

Plaut. Amphitr. Atque illam geminos filios pueros pèperisse conspicer. Ibidem, Speravi istam tibi paritum filium: vero non est puer gravida. Tertiò pro ætate puerili. Cicero Bruto, Cæsaris vero pueri mirifica indoles virtutis. Virg. 2. Eclog.

O formose puer, nimium ne credo colori.

Plaut. Pseud. sc. 6. a. 4. Nugas theatri, verba quæ pueri discunt. Idem Aul. sc. 1. a. 4. Quasi pueris qui nate discunt. § Regis pueri, apud Macedonas vocabantur principium liberi ad ministerium regis electi. Livius lib. 5. decad. 6. GAL. Pages d'honneur. Interdum est οὐρανὸς πόλεως: denotantque respectum erga patrem, vel matrem: ut sit idem quod filius. Horat. 1. Epist. 2.

Quaritur argentum, puerisque beatæ creandis

Fxor.

Virg. 8. Eclog.

Crudelis mater magis, an puer improbus ille.

Apud antiquissimos erat communis geueris: quod & Priscianus abnotavit, citans illud ex Livi Andronicu. Od.

Sancta puer, Saturni filia.

Declinatur & hic puerus, & hæc pueræ, sicut puellus & puella. Plaut. in Mer. Tu puer abi hinc int' ocyus. Vattro φίλοντας, ut citat Nonius, Properate vivere pueræ, quas sinit etatula ludere, & amare, & Veneris tenere leges. Sueton. in Calig. cap. 8. Quod antiqui etiam puellas pueras, sicut & pueros puellos dictarent. Vattro. 1. 2. de vita populi Rom. apud Nonium, in privatis domibus, pueri & pueræ ministri bant. § Pueri olim circumtohi. Suet. in August. cap. 45. Pueri dicebantur qui minores essent annis 17. Gell. cap. 28. lib. 10.

Puerulus, i, diminutivus. § νήπιος. GAL. Petit enfant. ITAL. Fanciullino, fanciolo fanciullo. GERM. Ein kindlein/kindlein. HIS. Moço de edad pequeño. Moço pequeno. HIS. A little childe. § Cicero pro Ros. Amer. Ut i inter suos omnium artium pueros, ex tot elegantissimis familiis lectos, velit hos veſari homines penè operarios.

Puerpērā, æ, mulier quæ recens peperit, quæ ex dolore partus decubuit. Vel quæ primitus peperit. Interpres Juvenal. Saty. 6. § θηλάτη choláθ λαχώ. GAL. Une accouchée femme qui a enfanté. ITAL. Donna di parto. GERM. Ein kinderbarerin. HIS. La parida, muger que pario. ANGL. A woman lying in childe bed. § Teret. in Adolph. — multò recte us est. Quam illam puerperam nunc duci huc per viam ægrotam Plin. 1. 7. c. 4. Editis geminis ratam esse aut puerperæ, aut puerperio, præterquam alteri, vitam. Plaut. Amphitr. Vbi ut: o exerci dolores ut solent puerperæ.

Puerpērū, a, um, adjektivum: ut, Verba puerpera. § νήπιος. GAL. Qui fait produire ou enfanter une femme. ITAL. Cosa di donna di parto. GERM. Der Kindbarerin. HIS. Cosa de muger parida. ANGL. That makes a woman bear children. § Ovid. 10. Met.

Admoxitque manus, & verba puerpera dixit:

Puerpēriū, ij. Nifus & dolor patientis, vel ejam tempus ipsum quo partur mulier, quovis post partum ex dolore decumbit. § θηλάτη choláθ λαχώ. GAL. Enfantelement, ou le temps d'enfanter, accouchement, geste, douleur d'enfanter. ITAL. Dolore del parto. GERM. Die zeit der gebur oder die kinderbartheit. HIS. El parto, o dolor de muger parida. ANGL. Childdbearing or deliverance of childe. § Plin. lib. 28. c. 8. Lingua ad aligata. particularia puerperij tollit. Aliquando etiam proles ipsa Gell. c. 2. lib. 10. Divo Augusto imperante, ancilla ejus in agro Laurenti peperit quinque

et que

que pueros, qui pauculos dies vixerunt: Matérque quoque non multo post mortua monumacatumque ei factum jussu Augusti, in via Laurentina, in quo scriptam fuisse constat numerum puerperij. Suet. de Calig. cap. 8. Quum Agrippina bis in ea regione filia enixa sit & qualisunque partus, sine ullo sexus discrimine puerperium vocaretur: quod antiqui etiam pueras sicut pueros & puellulos dictitarent. Plin. lib. 18. cap. 29. Ut in lacte puerperium necat. Idem lib. 7. c. 11.

Una abortu duodecim puerperia egesta.

Puer illi, quod est pueri, vel quod puerorum proprium esse solet. { muiductus, virgines. GAL. Puerile, d' enfant. ITAL. Cosa de fanciullo. GERM. Kindlich oder kindisch. HISP. Cosa perteneciente à moço. ANGL. Childish, boyish. } ut ètias puerilis, apud Cicero pro Archia, Quibus artibus ètias puerilis ad humanitatem informari solet. Idem ad Att. lib. 14. Acta enim illa res est animo virili, consilio puerili. Virg. 5. Aeneid.

— si jam puerile paratum

Agmen habet secum.

Idem 11. Aeneid.

Tela manu jam tum tenera puerilia torsit.

¶ Vota puerilia. Ovid. Eleg. 8. lib. 3. Trist.

Stulte quid hac frustra votis puerilibus optas?

Puer illi, ex adverbium, More puerorum. { muiductus. GAL. Puerilement en façon d'enfant. ITAL. Amodo di fanciullino. GER. Kindlich Kindisch chercociss. HIS. Con mocedad, en guisa de moço. ANGL. Childishlike, lik a boy. } ut Puertiliter blandiri. Livius 1. i. belli Punici, Cicero 1. de finib.

Quae quoniam res tota facta sit pueriliter, tua nec efficit quod vult.

Puerilitas, atis, Inceptia, vel inconsideratio puerilis. { כְּתָבָה בְּחַדֶּשׁ, אֲדֻנָּוֹת. GAL. Enfant, se, puerilité. ITAL. Fanciullezza. GERM. Die kindliche oder kindischwohl. HIS. Mocedad. ANGL. Childish-hood. } Seneca. Qui pueritiam eius, sive potius puerilitatem ludibrio habuit. ¶ ponitur aliquando pro ipsa pueritia. { כְּתָבָה בְּחַדֶּשׁ מִזְרָבָה. } Varro de Litteris educandis, Velut mehercules, inquit ipse, usu magno puerilitatis formulam audire.

Puer illi, et. Aetas puerillis. { כְּתָבָה בְּחַדֶּשׁ, יַלְדָּתָה, מִזְרָבָה. GAL. Enfance. ITA. Pueritia, fanciulletta. GERM. Die kindheit, das kindlich alter. HIS. Edad del moço, mocedad. ANGL. Childish hood. } Cicero pro lege Manili. Qui extrema pueritiae ita miles fuit summi Imperatoris. Idem Licens lib. 5. Qui ac à pueritia sua semper observavit. ¶ Quandoque etiam sumitur pro pueritate, sive castitate: quod & Nonius annoveravit, citius illud Varonis ex 1. i. rerum humanarum. Quae pueritia est frequens polluta. Vide tamen num potius ibi puritia legendum sit.

Puer illi, et, à puer, per diminutionem. Vide supra in fine vocis. Puer, & Puerperium. { כְּתָבָה בְּחַדֶּשׁ, יַלְדָּתָה, נַהֲרָה, מִזְרָבָה. GAL. Fillette. ITA. Fanciulla. GERM. Ein meydlin oder töchterlin. HIS. Moço pequena nissa. ANGL. A little maid girl or wench. } Cicero ad Attic. De tutela legitima in qua dicitur esse puella nisi usucapi potest. Ovid. 2. Fast.

Succubuit fama vita puella metu.

Virg. 4. Georg.

Immanem ante pedes hydram moritura puella
Servantem ripas alta non vidit in herba.

Ovid. 2. Amor. Eleg. 16.

Verba puellarum felii leviora cadueis.

Idem 3. Amor. Eleg. 6.

Aut non formosa, aut non bene culta puella.

Virg. 2. Aeneid.

— circum pueri, immuptaque puella

Sacra canunt.

Puer illi, ex diminutivum à puerila. { τὸ κορίδιον, τὸ παιδιώπειον. GAL. Petite fillette. ITAL. Picciola fanciulla. GERM. Ein kleines midlin. HIS. Moça pequena, nissa. ANGL. A little maid girl or wench. } Cat. in epith. Iul. Floridam ipse puerillam

Matri gremio sua Deidis.

Idem in Mamur.

Socii pueriarum.

Puer illi, et. { κορητίων κορητίδης. GAL. De fillette. ITAL. Fanciulletto, puerile. GERM. Kindlich oder denn Meydlinen jugehörig. HIS. Cosa perteneciente à moço. ANGL. Of a maid. } Quintil. de uxore defuncta, Tum ètate ea puerili, præsentim meæ comparata, potest & ipsa numerari inter vulnera orbitatis. Plin. lib. 10. c. 55. Livia Augusta prima sua juventa Tiberio Cesare ex Nerone gravida, quum patere virilem sexum admodum caperet, hoc usq; est puerili augurio, ovum in sinu foundo, atque quia deponendū haberet, nutriti per sinum tradendo, ne intermitteretur reporta: nec falso augurata proditur. Ovid. 4. Fast.

Prada pueriles animos oblectat innatis.

Inde pueraris nacta est vestigia plantæ.

Idem 5. Fast.

Sapè puerares subduxit ab aquore plantas.

Puer illi, ex adverbium. { κορητίων κορητίδης. GAL. En fillette, à la maniere des filles. ITAL. A fogia di fanciulla. GERM. Wie die Meydlin. HIS. En maniera de moço, o nissa. ANGL. Lik a maid or wench. } Plin. Epist. 163. Dum se prægnantem pueriliter nescit, ac per hoc, &c.

Puer illi, et. effeminari. { κορητίων κορητίδης. Pacuvius. Puellascunt lascivia adolescentes. Aliquando revirescere, & quasi ad puerarem ètatem redire. } GAL. Retourner en âge de fillette. ITAL. Ritornare in età di fanciulla. GERM. Weiblich werden oder wiederum iungen. HIS. Tornar moço. ANGL. To reaxe like a maid or Wench. } Varro apud Nonium. Quod non soiūm innuba sunt communis, verum etiam veteres puellascunt. Puellari cum puerilla conlibere, vel ludere. Laberius de his qui res habent cum vetulis translatè hoc verbum usurpavit, Quænam mens, que deliritas vos suppeditores facit cum caupo eugio. { sic vetylæ naturali vocat) puellari?

Pugilis, qui pugillatu decenter, vel pugna se exercet: nomen à pugna, sive à pugnis deductum. { כְּתָבָה גָּלָלָה. GAL. Qui anciennement s'exerçait au combat à grand coups de poings. IT. Chi combattava all' usanza antica co' pugni in luogo publico. GERM. Ein fechter/Rempfer. HISP. Combati dor con puños. ANGL. A champion. } Cicero de clar. Orat. pugiles in exercitati etiam si pugnos, & plegas Olympiorum cupidè ferre possunt, soleim tamen sapè ferre non possunt. Idem 2. Tusc. Pugiles cæstibus confusi, ne iugulis quidem. Horat. lib. 2. Epist. 1.

— media inter carmina poscunt

Aut ursum, aut pugiles: his nam plebecula gaudeat.

¶ Pugiles eodem Athletas fuille & nudos certasse colligitur ex Suet. in Aug. cap. 44. Idem & Latini & Græci, &c.

Pugilatus, us pugilura certamen. { כְּתָבָה גָּלָלָה. GAL. Le jeu de l' exercice des lutteurs. ITAL. Tale gioco di pugni. GER. Ein fechtpyl oder Kampffpyl. HIS. Juego o exercicio con puños. ANGL. A striving or champions or with fistes. } Plaut. in Capt. Hic homo pugilatum incipit. Plin. lib. 8. cap. 12. Eundem decimo anno restitutum athleticæ, certasse in pugilatu.

Pugilatus, idem πυγμαχία. Cic. 2. de legib. Sunt corporum certationes curru, & pugilatione, luctatione, &c.

Pugilice, adv. pugilum more, οὐ νυκτῶς. Plaut. in Epid. Quid herilis nostri filius? EPID. Valet pugilice, atque athleticæ, Vbi pugilice & athleticæ valere dixit pro eo quod est prosperissima, summâque valetudine frui. Summam enim tam athletæ, quam pugiles corporis robori curam impendebant, ita ut interdum ex nimia replectione venœ deruptione periclitarentur.

Pugilare more pugilis decentare, πυγμαχία. Capitulinus in Galieno. Pugiles faculis, non veritate pugilantes.

Pugilarius, pugillus, vide Pugnus.

Pugio, nis. Brevioris gladii genus est, teste Novio: ita dictum ab eo quod pugno facile apprehendatur, vel quod est punctum pugnatur, ut inquit Festus. { כְּתָבָה גָּלָלָה. GAL. Un poignard. ITAL. Pugnale. GER. Ein Dolch. HIS. Pugnal. ANGL. A dagger. } Front. lib. 2. Strateg. Qu. Seitorius, quum acie decertaret, barbarum qui ei nuntiaverat Hispanicum periisse pugione trajecit. Suet. in Galba. 11. Pugione dependente à cervicibus ante pectus, &c. Velleius Pugionem ad femur alligare? (de matutino.) ¶ Pugionem plumbeum vocat CIC, invaidum argumentum, lib. 4. de finib. O. plumbum pugionem.

Pugnaculus, i. parvus pugio. { כְּתָבָה גָּלָלָה. GAL. Un petit poignard. ITAL. Pugnacello. GERM. Ein Solchlin. HIS. Pequeño puñal. ANGL. A little dagger. } Cicero. Hispaniculum pugnaculum, Cn. Pisone appellat. Idem in Orat. Nam in iis, quibus, ut pugnaculum uti oportet, brevitas facit ipsa libiores pedes.

Pugna, et, prælium, dimicatio, certamen: quod nomen à pugno deductum existimat. Donatus. { כְּתָבָה גָּלָלָה. GAL. Combat. IT. Pugna, combattimento. GERM. Ein Streit. HIS. Pelea, à batalla ANGL. A combat, or fight. } Nam veteres, inquit, ante usum ferri, & armorum, pugnais, & calcibus, & mortibus, corporumque luctatione certabant. Virg. 3. Georg.

Mox tamen ardentes accingar dicere pugnat.

Idem 8. Aeneid.

— quem se fortuna sequatur,

Eventum pugna cupiat.

Idem 11. Aeneid.

Ifaque ubi se nullo iam cursu evadere pugna

Posse, &c.

Cicero pro Murena. Ex omib; pugnis, quæ sunt innumerabiles, vel acerrima videtur illa quæ cum Rege commissa est, & summa contentione pugnata. Dicimus pulchre, Committere pugnam. Dixit pugnam. Rem venire ad pugnam. Tibul. lib. 4.

Faciem componere pugna.

(de forma acici.) Ovid. 13. Eventus pugnae quis fuit? Item.

Si queritis huius fortunam, non sum superatus ab illo.

Plaut. Amph. Antequam cum Taphiis pugna sit inita. Idem Aulul. sc. 4. a. 3. Facta est pugna in Gallo Gallinaceo (i gallū obtuncavit.) Idem Pseud. sc. 5. a. 1. Priusquam istam pugnam pugnabo, ego prius dabo aliam. Idem Amph. sc. 1. a. 1. Hæc illic pugna pugnata est. ¶ Quandoque apud Poetas pro stupro ponitur. Terentius in Eunuch. Dabit hic aliquam pugnam. ¶ rugna mala, τὸ ὑπέρθινα. victorie opponitur. Salust. Ingurth. 98. Quod oppidum primum omniam post malam pugnam ab Rege defecerat, i. præliu adversum. ¶ Pugnam facere, pro præliu committere. Salust. ibid.

Pugnæ, as Dimico, pugnæ habeo, vel committit. { כְּתָבָה גָּלָלָה. GAL. Combattere. ITA. Combattere, guerregiare GER. Streit. HIS. Pelear. ANGL. To fight. } Plaut. in Amph. Nam quæ pugnabunt illi maximè, ego fugiebam maximè. Cicero pro Cern. Balbo, Qui cum hoste nostro dominus sè pugnavit. Plin. lib. 32. cap. 1. sed armatae classes imponunt sibi tuarium propugnacula, ut maius quoque pugnatur velut è muris. Pugnare pugnam, id est, pugnæ committere, manus conscribere. Gell. lib. 2. Dum pyrrhus Rex in Italia esset, & unam atque alteram pugnam prespere pugnasset. pugnam pugnare, & pugna pugnata, vide plaut. sup. in Pugna. Et pugnare pugnam acerrimam dixit Gell. cap. 18. lib. 15. Senec. c. 1. de cons. ad Polyb. Ovid. 13. Metam.

Sic pugnat (dolis & fraude) sic est Metuendus Ulysses.

Plaut. Mili. sc. 2. a. 2. Vi pugnandoque hominem capere certa res est, (i. dolo) Ovid 13. Metam.

Tutius est igitur fictis contendere verbis.

Quam pugnare manus.

¶ pugnare per. Cels. lib. 5. c. de Mydrasi, pugnandum est per eadem omnia, quæ in caligine oculorum præcepta sunt. ¶ Interdum pugnare, accipitur pro contendere, certare, litigare. Cicero 2. de nat. deor. vide Epicurus de diis immortalibus non magnopere pugnare id est, de diis non valde laborare, aut pro eorum defensione non magnopere contendere. Gell. lib. 2. c. 15. Pugnare de possessione hominis Tertius. in Prolog. Hecyr. Tumultuantur, clamant, pugnant de loco. Pugnare secum, vel inter se, ea dicuntur quæ inter se sunt contraria: ut Pugnatio studia, pugnantes sententia Quint. lib. 3. c. 10. Hæc autem quæ tamen

tum inter se pugnant plerumq; nominibus deflecti solēt. Hor. in Ser.

Quid mea quum pugnat sententia secum?

¶ Pugnare aliquando ponitur pro conatu. Ovid. i. de remed.

Pugnat in adversus ire natator aqua.

In qua significacione non invenustè accusativum admittit. Cic. Appio Pulcro. Illud pugna atque cuitere, nequid mihi temporis proogetur. Idem i. de nat. deor. Illud video pugnate te, species ut quedam sit deorum. ¶ Pugnaveris, veteres dicebant pro eo quod est strenue te gessisti. Teient. in Adelph. Et istam psaltriam una illuc mecum hinc abstrabam, M pugnaueris. Vbi Donatus, Pugnaueris, id est, magnam rem gessisti. ¶ Habet autem hoc verbum ut cetera eiusdem significacionis, varias constructiones Dicimus enim Pugno in hostem, contra vel adversus hostem, cum hoste. Et apud Poëtas, Pugno hosti. Exempla nūquam non occurserunt. Pro causa iniqua pugnare. Ovid. Epist. 19. PRO commodis patriæ pugnare, cui opponitur patriæ commoda oppugnare. Cic. i. de Invent. ¶ Pugnatur impersonale, Cæsar 4. bell. Gall. Quum ab hora ferè quarta usq; ad Solis occasum pugnatur. Ov. 3. de Arte.

Ponite iam gladios hebetes, pugnetur acutis.

Nec dubito telus quin petar ipsa meis.

Cic. lib. 3. Offic. Quum male pugnatum apud Claudium esset. Item pugnatur passivum, ut hoc pugnatur, pro hoc contenditur. Idem pro R. Amer. Hoc solum hoc tempore pugnatur, ut ad illam optimam praeciamque prædam damnum Sex. Roscius velut cumulus accedit.

Pugnans, antis, particip. { πολεμών lochém. μαχόμενος. GAL. Bataillant. ITA. Chi combatte. GERM. Streitend. HIS. El que pelea, peleador. ANG. Fighting. } Ovid. 13. Metam.

ego Telephon hasta

Pugnante domui, viuum orantemque refeci.

Idem 1. de Pont Eleg. 2.

Hic me pugnantes cum frigore, eumque sagittis,

Cumque meo fato, quarta fatigat hyems.

¶ Interdum migrat in nomen, id est, neque significat quod contrarius, si ve repugnans: ut Pugnantes sententia, hoc est inter se contraria. Plin. Epist. 168. Quæ distinctio pugnantum sententiarum, &c. Pugnatio studia. Cic. i. de finib. At qui pugnantibus & contrariis studiis conciliisque semper utens, nihil queri videri, nihil tranquilli potest. Idem 1. Tusc. Pugnatio te loqui non vides?

Pugnatus, a, um, partic. pium. { μαχέσθη. GAL. Combatu. ITA. Combattuto. GERM. Gestritten. HIS. Peleado. ANG. Fighted and strived for. } Salust. Ingerth. quæ negotia multo magis quam prælium male pugnatum a suis, regem tenebant. Horat. 3. Carm. Ode 16.

Et pugnata sacro bella sub illo.

Virg. 8. Æneid.

— pugnataque in ordine bella.

Pugnata pugna. Cicer. pro Mur. Cuius ex omnibus pugnis, quæ sunt innumerabiles, vel acerrima mihi videtur illa, quæ cum rege commissa est, & summa contentione pugnata. Vide supra in Pugna.

Pugnator, verbale. { πολεμέων lochém. μαχήσθη. GAL. Combatant. ITA. Combattitore. GERM. Ein streiter/ Kriegsknecht in einem streit. HIS. Peleador. ANG. A fighter. } Liv. 4. bell. Pun. Deinde occupata dextra tenendo caput, fortissimus quisque pugnator esse desierat. Suet. in Cæs. cap. 39. ægyptiae classes magno pugnatorum numero confixerunt.

Pugnatorius, a, um, μαχήσθη: ut purgatoria arma. Suet. in Calig. c. 54. Battuebat pugnatoriis armis. &c. Thrax. sup.

Pugnax, acis Bellicosus. { μαχήσθη. GAL. Aspre au combat, aspre à combattre. ITAL Bellico guerriero. GERM. Streitbar/dem vol mit streit ten ist/ kriegisch. HIS. Hombre que mucho pelea. ANG. A great fighter, warrer, contentious. } Cic. in Annon. Saxa Centurio, pugnax & laceratos. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Effen: pugnaces qui fera bella canunt.

Idem Eleg. 9. lib. 3. Trist.

— Cura pugnacis falla Minerva (Argo)

¶ Interdum idem quod vehemens & pertinax in pugnando, seu contendendo. Cic. i. de Orat. Carneades dicere solebat, ne sibi perfacilem in dicendo, te per pugnacem in disputando esse visum. Idem in Pisonem, Græcus facilis & valde venustus, nimis pugnax contra Senatorem populi Romani esse noluit.

Pugnacior, pugnacissimus, μαχήσθη. Plin. lib. 22. c. 21. Perdices & gallinaceos pugnaciores fieri putant in cibis eorum additis Cicer. de clar. Orat. Sed & huius oratio in philosophiam translata pugnacior (ut ita dicam) videtur, & illorum judicio pacatior pugnax exordium dicendi, id est efficax & vehemens, apud. Cic. 2. de Orat.

Pugnaciæ, atis, pugnandi aviditas & pertinacitas. { μαχήσθη. GAL. Aspreté de combatte. ITA. Asprezza, ostinatione di combattire. GERM. Streitbarkeit/ begird zum streiten. HIS. Aquel habito de mucho pelear. ANG. A desire and readiness to fight. } Plin. lib. 10. c. 33. Perdices capiuntur quæque pugnacitate eiudem libidinis. Pugnacitas argumentum, Quint. 1. 9. c. 4. Vbicunque acriter erit, & instanter, pugnaciterque dicendum, membratim, cæsimque dicimus. Et pugnacius dicitur. ibidem.

Pugnaculum, i, Propugnaculum hoc est, locus munitus, ex quo hostilis vis arcetur. { πολεμόνος báchan, vel, bochan πολεμόνος bacón. GAL. Boulevart. ITA. Bastione. GERM. Ein wehrer/ Ein pastey ab deren man streitet. HIS. La torre para defender, balvarie. ANG. A bull work. } Plaut. in Milit. sc. 3. a. 2. Meus illic homo est, deturbabo ego iam illum de pugnaculis.

Pugnæs, ni, Manus clausa, & in condylos contracta. { πολεμόνος egróth. GAL. Le poing. ITA. Pugno. GERM. Ein faust. HIS. El puño de la mano cerrada. ANGL. The fist. } Ter. in Adelph. Ctesiphon Calepini Pars II.

me pugnis miserum & istam psaltriam usque occidit. Vbi Donatus, Aut pugnus à pugna est dictus, aut ab illo pugna. Quidam à Graeco πολεμόνος deducunt, quod & inter cetera pugnum significat. Cic. in Orat. Nam quum compresserat digitos, pugnumque fecerat, Dialeticam aiebat eiusmodi esse. Cato c. 81. Sphæras pugnum altas facit, hoc est ad crassitudinem unius pugni. Cic. in Paradox. Quoniam verbis contendimus inter nos non pugnis. Virg. lib. 11. Æneid.

Pectora nunc fœdans pugnis, nunc unguibus ora.

Plaut. Cure. sc. 3. a. 5. Novi hos pugnes meos, His te placidum redam. Ibid. sc. 1. a. 3. Pugnis tem soluant, si quis poscat durius. Ibid. sc. 3. a. 1. Bene monstrantem pugnis cædis. Idem Milit. sc. 1. a. 1. Quo pacto pugno perfregisti elephanto. Idem Amph. sc. 4. a. 4. Pugnis satur ad te volito. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Meis pugnis ex iis excutiam furfutes. Item, Quisquis homo hoc venerit, pugnos edet. Idem Amph. sc. 1. a. 1. ubi multa de pugnis.

Pugnum ducere, καρδιάζειν, pugnum impingere. Paulus D. 47. f. 10. l. 4. Si cum seruo meo pugnum ducere velle, in proximo testante invitus percusseria, iniuriarum non teneor.

Pugillius, i, dimi. significat parvum pugnum. δράκιος.

Pugillar, & Pugillares, ium, mascul. gener. vel pugillaria, ium, neutri gen. Tabellæ ceræ ligneæ, sive alterius materiæ, in quibus stylò scribimus, dictæ quod pugno comprehendantur: vel à pungendo, quod stylò in his pungendo scriberetur. { πυγίας, πυγίδιος. GAL. Tablette à écrire. ITA. Tavolette ingrate sopra le quali scrivevano anticamente.

GERM. Ein schreibtäfelin / Schreibertäfelin. HIS. Las Tabillas para escribir. ANG. Writing tables. } Plin. lib. 13. cap. 11. Pugillarium enī usum fuisse etiam ante Troiana tempora invenimus apud Homerum. Catul. de Acme.

En negat mihi vestra reddituram

Pugillaria si pati potestis.

Gell. c. 9. lib. 17. Pugillaria nova excogitata. Legitur & rugillar in singulare numero. Ausonius.

Bipatens pugillar expedi.

Variis autem nominibus dicebantur pugillares apud veteres: alij duplices, alij triplices, alij quadruplices nominabantur. Erant & citrici, eborei, membranæ dicti, qui ex citro, ebore, membranis erant confecti.

Pugillaris, e, adjективum, quod pugillum, sive pugnum implere potest, seu quantum pugnus potest continere. δράκιον. Juven. Sat. 12.

Nec pugilares desert in balnea raukus

Testiculos, nec vellendas iam prabuit alas.

Pugillatō iūs, a, um, adjективum, quod pugno percutitur. { πυγίζειν. GAL. Feru à coups de poings. ITA. Ferito di pugni. GERM. Das man mit def faust schlech. HIS. Herido con puños. ANGL. That his striken or beaten with the fist. } ut Follis pugillatorius, maximum pilæ genus, quod spiritu inflatur, & pugno percutitur, non palma. Plaut. in Ruden. — exempli hec ego te follem pugillatorium Faciam; & pendente incursabo pugnis, perjurissime.

PVLCHER, cra, crum, Formosus, bellus, Venustus. { πολεμόνος japhéh πολεμόνος. GAL. Beau, honeste. ITA. Bello, leggiadro. GER. Hüpsch, Schön. HIS. Bello è hermoso. ANG. Faire, beautifull. } Pulcrum, sive Polcrum à polio is, ne, Polir, embellir: sicut à Luo lucrum, à fulcio fulcrum. Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Pulcra mulier nuda quam purpurata pulchrior. Idem Most. sc. 3. a. 1. Nimia est miseria pulchrum esse hominem nimis. Idem Most. sc. 3. a. 1. Si pulcra es, nimis ornata es. Cic. 5. Tusc. Itaque nec pulcros illos administratores aspiciebat, nec plenum artis argentum, &c. Ibid. Suum cuique pulcrum est. Virg. 2. Georg.

Nec pulcher Ganges auro nec turbidus Hermus

Laudibus Italia certent.

Idem 3. Æneid.

Sic fatus meritos arii maſtabat honores,

Taurum Neptuno, taurum tibi pulcher Apollo.

Sunt qui pulcrum à pollendo dictum putent, quasi pulcrum, quod forma pollent pulcri. Illud certè vel Ciceronis testimonio constat, non men hoc antiquitus sine aspiratione scribi solere, quamvis perpetuo deinde usu effectum sit ut eam receperit, sed male. ¶ Eius diminutiuū est pulcellus la lum. Cicer. Attic. lib. 10. Redeo ad altercationem: surgit pulcellus puer. ¶ Interdum pulcer sumit pro bono, sicut bonum pro pulcro. Cels. lib. 5. cap. 17. Nam scorpio sibi ipse pulcherimum medicamentum est, i. optimum, καρδίας, ἀρσεν. Gell. lib. 19. cap. 8. Ni quid contra ea dicis Poëtarum pulceri me, quo & te purges, & non esse id vitium demonstres, id est, optime. E converso bonam formam pro pulcra dicimus. quænammodum & malam, pro deformi. Terent. in Andr. Forma. Sos Bona fortassis. Plaut. Aul. sc. 2. a. 4. Ne illic pulcrum prædam agat, si quis ollam (sup. auti plenam) invenerit. (pulcrum dixit pro ampla, opima, bona.) ¶ Interdum pro felici ac beato. Cic. in Orat. pro Murana, Praetor quoque ne se pulcrum ac beatum putaret. Idem Cicer. denatur. deor. Nisi mihi pulcra ego sum beatus. ¶ Interdum pro fortii. Virg. lib. 7. Æneid.

— status Hercule pulcro

Pulcer Aventinus.

¶ Pulcior, comparativum & superlativum pulcerrimus. Idem 9. Æn.

— quo pulcior alter Non sicut Æneadum.

Cic. de senect. Vua quid potest esse tua fructu lætius, tum aspectu pulcruis? Virg. lib. 1. Æneid.

Regina ad templum forma pulcerrima Dido

Incessit, magna invenum slipante catervas.

Idem 6. Æneid.

Hic genus antiquum Teucri pulcerrima proles.

Pulcrilis, antiqui dixerunt pro pulcro, teste Festo, Ennius, pulcrilibus ludis.

Pulcere, adverbium, Bellè, benè, præclarè. { πολεμόνος. GAL. Gentiment, bien & honestement. ITA. Bene, leggiadramente. GERM. Sein vollzjerlich. HIS. Hermosamente. ANG. Beautifully, honestlie. } plaut. Amph. tr. Optimum optimo optumam operam das, datam pulcere locas Cicer. lib. 10. Epist. Lepidum pulcere noram. Plaut. in Merc. Si tu vera dicas, & pulcere, adficatas auctor. ¶ Ponitur aliquando pro sapienter, interprete Donato.

Cc 2 Terent.

copia non erat, nigris. Suet. in Aug. Militem secerit à populo, multis ex plebe proprios ordines assignavit, prætextatis cunctum suum & proximum pædagogis: sicutque ne quis pullorum media cavea se deret. Idem in August. c. 40. Ac visa quondam pro concione, pullorum turba, indignabundus & clamitans. En, ait, Romanos rerum dominos gentiumque togatam. Vbi pullati dicuntur plebej, nulla purpura, aut alio panus distincti. Quint. lib. 9. c. 13. Jam collide & manus, terræ pedem incutere, femur, pectus, frontem cædere, mire ad pullatum circulum facit, hoc est, ad cumulum ruidum, atque imperitorum hominum. Idem, pullata turba.

PULLIGO, inis, pullus color. GAL. Noirceur, ou couleur enflamée. ITA. Color foscio. GERM. Schwaarzlechte farb / rauchfarb. HIS. Color negro. ANG. Brown or natural colour. Plin. l. 8. c. 48. Fuiwas lanas Tarentum habet, & alias lanae pulliginis.

PULMEN'TUM, i., ipsa puls, vel aliud cibarium ad modum pulcis factum. { τὸν μαζέρ. επ. 10. 46. GAL. Potage, & toute sorte de viande. ITA. Ogni vivanda con brodo. GERM. Ein Dick brühe / ein muss. HIS. Manjar delicado. ANG. Porage. Apuleius, Ius, porcorum, pullorum, pisces, & ius pulmentorum la gressimas epulas. Plaut. in Aulul. Pulmentum pridem erupit milvius. Horat. 1. Epist. 19.

Cœnes ut pariter pumenta laboribus empta.

Plaut. Milit. sc. 3. a. 2. Ei (servo) primo omnium pulmentum datur. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Num pulmentato vor mundiusculo?

PULMENTARIUS, pulmentare, quod pertinet ad pulmentum. { εἰς τοὺς φάγους. GAL. De potage & auire viande. ITAL. Cosa de vivanda con brodo. GERM. Das den muß ist. HIS. Cosa de manjar delicado. ANGL. Belonging to porage. Plin. lib. 18. c. 12. Quicquid fabacia pisco ritus sue religionis diu in sacro est, prævalens pulmentarii cibo. Pulmentarium, ij, propriè dicitur puls, vel cibus in modum pulcis factus, quanquam & generalius pro quovis oposonio sumitur. { περὶ φαγίου. GAL. Potage, ou autre viande avec son potage. ITA. Ogni vivanda con brodo. GERM. Muß. Manjar delicado y manjar de carne sin hueso. ANGL. Potage or other meat made like porage. Autor est enim plin. lib. 18. c. 8. primum in Latio cibum pultem fuisse, non panem: argumento que id esse, quod pulmentaria pro cibis sua etiam etate discretur. Col. lib. 11. c. 3. Satureia viridis cuius est jucunda, nec arida inutilis ad pulmentaria condienda. Senec. epist. 88. Cum pane & pulmentario. Horat. 2. Serm. Satyr. 3.

— tu pulmentaria quare cubando

Vicia pulmentaria.

Pers. Satyr. 3. In Evangelio quoque legimus, Nunquid pulmentarium habetis?

PULMO, nis. Viscus spongiosum, corporis totius secundum cor nobilissimum, ad ungulae bubulæ similitudinem dissimilem, follis modo spiritum attahens, cunctaque nativum leniter refrigerans. { περὶ φαγίου. GAL. Le poumon. ITAL. Polmone. GER. Diuersus gen. HIS. El pulmon, liviano. ANG. The lightes. Pers. Sat.

Grande aliquid, quod pulmo anima prælatus anhelet.

Ovid. Epist.

Cernu ut molli sanguis pulmone remissus,
Ad Stygias certo limite ducas aquas.

Apud veteres septem pluraliter pulmones dicebantur, sicut & cervices. Plaut. in Curcul. Pulmones distrahuntur, cruciatur cor. Cicer. 2. Tuscul. quæst. Lateti inhaerens morsus lacerat viscera, uigensque graviter pulmonum haurit spiritus. { Pulmo item piscis sensu carrens, indubitate tamen nautis futuæ tempestatis signa præbens. Vide. Plin. l. 6. c. 47. & lib. 17. c. ult.

PULMONARIUS, a, um, Pulmonis virtus & inflammatione laborans, quam & febris acuta, & difficultas anhelitus solent comitari. { περὶ φαγίου. GAL. Qui a mal, ou sent douleur aux poumons. ITA. Infirmità del polmone. GERM. Das fungensuchtig ist. HIS. Tocado de liviano. ANG. That hath a desease in the lightes. Col. lib. 7. c. 6. Ocum pulmonia iam similiter ut suem curari oportet, inserit per auriculam, quam veterinarij consiliginem vocant. Quin & morbum ipsum pulmonarium dicimus, quem Græci appellant περὶ φαγίου. Pulmonaria item herba est quam nonnulli pepannū appellat, buglossi folio, sed promissa magis, atque laeviore, colore quoque dilutione albicantibus maculis notata ad similitudinem pulmonis, unde & nomen accepit. PULMONÆ, ROMA quædam pulmonis instar tumentia. Plin. lib. 15. c. 14. Stolidè tamen pulmonea verotus ea esse existimat que Itali sua lingua Centum solidæ appellant.

PULMONICULUS, D. minut. Parvus pulmo, vel aliquid parvo pulmoni simile. Solinus c. 62. Sunt enim illis reciprocis quibusdam pulmoniculis vestigia carnulenta de camelis.

PULPA, a, pars carnosa in corpore animalis, quam & musculum appellant. Dicta est quod palpitet, & sæpe resiliat: vel pulpa dicta à pulce, quod pulce mista vescebatur. { μέρη. GAL. Poupe, chair sans os. ITAL. Polpa. GERM. Die mansi oder maussteisch. HIS. La polpa, carne sin hueso. ANG. Flesh without bones. Mart. lib. 3. Et pulpam dubio de persona votas. In arborum quoque carne pulpe dicuntur, meatum quidam discursus venis similes, nisi quod venæ altiores candidiorēsque sparguntur, pulpæ fissilibus insunt: unde sic ut autem ad caput trabis quamlibet longæ adnotata, ictus ab altero capite vel grapij sentiatur. Plin. l. 16. c. 38. Quibusdam arboribus pulpa sine nervis, mero stamine & tenui constat; hæcque maximè fissilia. Alia frangit celeiora quam sindi, quibus pulpa non est. Vide Persium. Sappyr. 2.

PULPA NÉTUM, i., à pulpa deductum: quo nomine significantur carnes delicatores, aliave lautiora opsonia. { περὶ φαγίου. GAL. Viande, ou viande delicate & friande. ITA. Vivanda ben saggionata. GERM. Ein schlechterhaftige speis / ein schlechtes hüsslin. HIS. Manjar delicado y carne sin huesos. ANG. A delicate dish well seasoned. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Vultusne olivas, aut pulmentum, aut capparum. Idem. 15. sc. 1. a. 4. Accipiam te victu, vino, unguentis, inter pocula pulmentis. Ter. in Eunuch. Tute lepus es, & pulmentum queris? duximus tibi cœtum, impouis, cuius præverbij usum supra explicuimus in dictione Lepus. Pulpido Gl. ISID. Pulpidinis colophia. leg. colophia, i. panis instar pulpa carnis.

Calepini Parte I L

PULPITUM, locus editor in orchestra, in quo chorus Tragediarum, & Comediarum, quoad Comediam chorū habuerunt, exterique qui personam non habentes, fabule subserbiant, histrioni busque in scenam abditis, populus gestulatione reuinebant. { γνωμη, ορθοιστ. GAL. pulpitre ou chaire. ITA. Pulpito. GERM. Das höher oder hinnertheil einer bruge, auss deren man ein schauerspil halte. HIS. Ein pulpito, d' predicatorio. ANG. A pulpit. Plin. Epist. 90. Inde ista ludibriæ scena & pulpito digna. Pónitur etiam p. o. suggesto, id est, quocunque edito Loco, sive cathedra: cuiusmodi sunt ex quibus docent disciplinarum professores: aut qui concionem habent ad populū. Sueton. de claris Grammaticis, Reperio quandam principem nomine alternis diebus declamare, alternis disputare, nonnullis mancā dilectis, post meridiem remoto pulpite declamare solitum. Quint. Augusto pulpito stans declamabat Demosthenes. Item Ovid. Eleg. 1. l. 2. Trist.

Pulpo, as, de vulture Auctor Philomelæ,

Dum clangunt aquila, vultur pulpare probatur.

PULPIS, tis, cibi antiquissimi genus ex farina & aqua constans, additis interdum ovis, melle, vel caseo. { περὶ φαγίου. τάπειρον, αἴρειν. GAL. Une sorte de viande de quoy usoyent les anciens au lieu de pain, fait de farine, eau, miel ou fromage & œufs. ITA. Polenta con farina & aqua condita con melle & formaggio. GERM. Ein muß vor zeiten roard dise gattung auf wasser und mil mit eyeren bonig &c. angemacht. HIS. La puchas o poleadas. ANGL. Potage gruel. Aëtius a Ægypto, hoc est, pulpet appellari ait sorbitonem omnem confectam ex cerealibus granis in succum resolutis Plin. l. 18. c. 8. Pulte autem, non pane longa tempore vixisse Romanos manifestum est: quoniam inde pulmentaria hodiisque dicuntur. Porro quoad vocis hujus etymon attinet, quidam à sensu dictum existimant, quem edit dum coquuntur. Festus tamē videtur innuere à pullis pulpet appellari, quod pullarij, ut tripudium solitum facerent, hoc potissimum cibi geneie pullos pascerent. Verba Festi sunt hæc, Puls potissimum dabatur pullis in auspiciis, quia ex ea necesse erat aliquid decidere quod tripudium faceret, id est, terripavium. Pavire enim ferre est. Bonum enim auguriū esse putabant, pulli si per quos auspiciabantur, comedissent, p. certim si cis edentibus, aliquid ex ore decidisset: sin autem non omnino edissent, arbitrabantur periculum imminentem. Hæc ille. πάτηται autem græci recentiores imitatione Romanorum videatur appellarē, quum à vestigioribus καὶ εἰπεῖν vocaretur.

PULTICULÀ, a, diminutivum, à pulte. πάτηται. Cetum. lib. 8. epa. II. Nec minus quolibet frumento cocta pulticula. Plin. lib. 26. cap. 8. de polypedio loquens, Coquunt in pulticula ad alvum vel in febre lenite solvendam.

PULTARIUS, i., vasculum culinatum, in quo puls decoquitur. { περὶ φαγίου. GAL. Vaissau où on cuoie la poularde. ITA. Vaso da cucina la polenta. GERM. Ein muß hesen / ein geschirr in dem man das muß Kochet. HIS. El pulcherò olla para cozer puchas. ANGL. A vessel to seeth gruel in. Cæsar. Celsus. Si cæteria defecerint, calyculus aut pultarius oris complicitioris ei rei commode aptatur. Plin. lib. 6. c. 53. Edita etenam calidam potionem in pultario posset. Col. lib. 12. cap. 43. Sed viæ dependentes à matre sic in pultarios condi debebunt, ne qua pars vasa contingant.

PULTRIPAGUS, qui pulpet vorat. Apud Plaut. legitur in Most Nomen loco fictum: per poëticam licentiam ex Latino & Greco deductum.

Pulso, pulsus, pulto, vide Pello.

PULVERATICUM, donationis genus, quo quidem nomine binos solidos dari servis, qui se militare offerunt, Imp. iubent.

PULVICINARE, pluitare, saepe pluere. Gloss. Isid. An. Pluvinare.

PULVINAR, est, quod capiti dormientis subiaceamus: dictum quasi pluminar, quod ex plumis soleat confici. { περὶ φαγίου. τάπειρον, αἴρειν. GAL. Un oreiller. ITA. Guanciale, cussino. GERM. Ein hauptkissen. HIS. Almohada de estrado. ANG. A pillow or a cussin. Vtcebantur autem pulvinaribus potissimum lauissimi quique, p. certim in lecto conjugali. Quo factum est ut pulvinar figuratè, pro eiusmodi toris accipiatur. Juvenal. Satyr. 6.

fumisque lucerna

Fæda, lupanaris tulit ad pulvinar odorem.

Ovid. lib. 1. de Pont. Eleg. 1.

Incolunt coniunx sua pulvinaria servat.

¶ Distinguit autem placides in Glossis inter pulvinum, & pulvinar. Pulvinus, inquit, est privati hominis cervical, vel culcitra: Pulvinar vero ac pulvinaria priuipum sunt, vel regum, id est, lectisternia. Hinc pro ipsis palatis, sive Cæsarum domibus. Senec. de consol. ad Polyb. cap. 16. Toties ipsa funestavit pulvinaria: (sup. fortuna) paulo ante illis opponit privatas domos, &c. Sedentibus quoque, & rei alicuius innicatis pulvinaria subiici solent. Ovid. lib. 1. de Arte.

fuit utile multe

Pulvinar facilis composuisse manu.

Loquitur autem de iis officiis que in Circu spectantibus mulieribus ab amatoribus præstari consueverant. Sueton. in Claud. cap. 4. Spectare eum Censes ex pulvinari non placet nobis. pulvinaria item in templis dicebantur lectali diis dicati, in quibus illorum simulacra solebant reclinari, atque in hac significatione semper Cic. usitatur. Idem Cic. pro domo sua. Ea aram, & ædiculam & pulvinar sub saxo sacro dedicavit. Ovid. 14. Metam.

& pulvinaribus altis

Dignior est.

Sueton. in Cal. cap. 26. Iuxta Dras, pulvinar, flaminem, lupercos, templa, aras, sibi decerni passus est. Sternebantur autem hi lectuli quoties decreta erat supplicatio: unde & lectisternium nuncupabatur sicut docet Augustinus lib. 3. Civit. Livius, Curatum lectisternium, & per triodium habitum Deceinviis sacrorum curaribus, & pulvinaria in conspectu fuere Iovi & Junoni, alterum Neptuno & Minervæ, tertium Marti & Veneri, quartum Apollini & Diana quietum Vulcano ac Vestæ, sextum Mercurio & Cereri. ¶ Abusive aliquando pulvinaria pro templis ipsis dicuntur: inde apud Liv. Legatur ad omnia pulvinaria sacrificatum fuisse. Cicet. in Catil. Quoniam ad omnia pulvinaria supplicia

supplicatio decreta est, celebratote illos dies cum coniugibus ac liberis vestris.

Pūlvīnātūm, iij, pulvinar: quod scilicet capiti substerni, aut sessuō subiecti solet. Item lectus qui in templis Iterni consuevit. Liv. i. bell. Pūn. & corvum in zēden Iunonis devolasse, atque in ipso pulvinario confessisse.

Pulvinceriz, areæ mortuorum. Isid. An legemus pulvini areæ mortuorum? sanè idem habet, Areæ mortuorum pulvinaria.

Pūlvīnūs, i, pulvinar, hoc est quo dormientium capita fulciuntur, à Plumis quibus sarcitur, nomen habens, quasi pluminus. { ἔπειδη ché-
sēth. εργον φάλαρος. GAL. Un coiffé ou oreiller. ITA. Guanciale. GERM. Ein hauptkissen / küssin. HIS. Almohada de estrado. ANGL. A pillow or a cushion. } Cic. in Verr. 7. Nam ut mos fuit Bithyniæ regibus, le-
tistica hexaphoro ferebatur, in qua pulvinus erat perlucidus, Meliteasi
rosa factus, Apuleius, Quatuor Eunuchi confessim pulvinis com-
pluribus, vento tumentibus, pluma delicata, terrestrem nobis cu-
bitum perstruunt. ¶ Pulvini item dicuntur qui sellis, scannisve im-
ponuntur quod mollior sit sessio, plumis, lana, vel tomento facti. Cic.
Treb. Sella tibi erit in ludo: eam pulvinus sequetur. Idem de Orat.
Tum Crassum pulvinos poposcisse, & omnes in iis sedibus quæ
erant sub plato, cōsedisse dicebant. Iuyenal. Satyr. 3.

— exeat inquit,

Si pudor est, & de pulvino surgat Equestris
Cuius res legit non sufficit, & sedeant hic
Lenonum pueri quoquaque in fornice nati.

Senec cap. 16. de consol ad Mart. Clœlia exprobat iuvenibus nostris
pulvinis ascendentibus in ea illis urbe sic ingredi, &c. ¶ Pulvinus
scorteus, i. ex corio, εργον φάλαρος διπλάτινος ἐκ οὐρίου. Cell. lib. 8.
cap. 12. Subjecto inter parietem & caput eius scorteo galvino duro.
¶ Pulvinus item in hortis dicitur terra eminens, seu protuberans
inter duos sulcos, quod genus in agris à porrigo, porcam appellant.
Plia. lib. 19. cap. 14. Aieis distinguuntur, & sive res pulvinis pulvinorum
zoris ambiti singulis tramitum sulcis qua datur accessus homini, sca-
tebrisque decursus. Colum. lib. 11. cap. 3. Vlpicum habet velut allium,
plures cohaerentes spicas: haec que sunt divisa, liratim seri debe-
bunt, ut in pulvinis positæ, minus infestentur hyemis aquis. Pulvi-
nus item pro loco ubi homines sub dio in hortis, deliciarum causa
jacent, usurpare videtur. Plin. Epist. 101. lib. 5. Ante porticum xy-
stus concisus in plurimas species, distinctusque buxo, demissus inde,
pronusque pulvinus, cui bestia um effigies invicem adversas buxus
inscripsit. Item Arena durior, qui in modum saxi lapides cit Vitru. lib. 5.
c. 12. Tunc ab ipsa terra, sive crepidine pulvinus summissi ne struantur.
Pūlvīnātūs, a. um quod est ad similitudinem pulvini, eminuluns, & pro-
tuberans. { εργον φάλαρος. GAL. Fait en façon d'oreiller, mol comme
plume. ITAL. Fatto à foggia di guanciale. GERM. Das bauchlechig
und aufgeblasen ist wie ein küssin. HIS. Cosa mollida è de ejrado, è
echa en manera de almohada. ANG. Made like a pillow or cushion. } Plin.
lib. 15. c. 22. de iuglandibus loquens. Nec non & honos his naturæ peculiari,
geminis protectis operimento pulvinati primùm calycis,
mox lignei putaminis. Idem 1. 17. c. 22. Clivosa loca altiores polcent
scrobes, præterea pulvinatis à devenitate labris.

Pūlvīnūlūs, i, diminutivum à pulvinus, varia habens significata, quemad-
modum suum primitivum, εργον φάλαρος. GAL. Petit oreiller, petit
deuet. ITA. Piumacciuolo. GERM. Ein küsselin. HIS. Pequeña almohada.
ANG. A little pillow or cushion. } Nam modò id significat quo
dormientium capita fulciuntur: modò id quod scannis, sellisve im-
ponit, quod communior sit sessio. ¶ Nonnunquam etiam pro areo-
la in hortis in medio duo rum sulcotum eminente. In qua significa-
tione usus est. Col. lib. de Arboribus, cap. 10. Sed quoquaque in cli-
vis erunt positæ, ita ablaqueandæ sunt, ut à superiori parte secundum
codicem lacusculi siant, ab inferiori autem pulvinuli altiores ex-
centur.

Pūlvīllūs, aliud diminutivum: ut Serici pulvilli, serico panno obliucti.
{ τὸ εργον φάλαρος, ιώνας λέβας, σπυράτιον, τὸ αυχόντον. GAL. Petit oreiller.
ITA. Picciol guanciale. GERM. Ein küsselin. HIS. Pequeña almohada.
ANG. A little pillow or cushion. } Horat. Epod. 8. Quid quod libelli
Stoici inter sericos lacere pulvilllos amant.

Pūlvīs, olim pulver, eris, tam masculini quam foemini generis. Terra
minuta & arida. { בְּנֵי אֶתְבָּקָר תַּחַפְּהָרָה, εργον φάλαրος. GAL. Pou-
dre, poussière. ITAL. Polvere. GERM. Staub. HIS. Polvo. ANG. Dust.
} Propert. lib. 1. Eleg. 11.

Sic mihi perpetuò pulvis Hetrusca dolor.

Virg. lib. 4 Georg.

— cen pulvere ab alto,
Quum venit & terram siccō spuit ore vixit
Aridus.

Idem 1. Georg.

Humida solstitia, atque hyemes orate serenas
Agricola, hyberno latissima pulvere farra,
Latius ager.

Quint. lib. 5. c. 6. Sed nec omne iter pulverem moveat. Dicitur autem
pulvis (ut quidam existimant) à pellendo quod ventorum impetu
pellatur. Gell. c. vlt. lib. 5. Habebat nonnullas disciplinæ Grammati-
cae inauditiunculas, & sive quasi pulverem ob oculos, cum adortus
quenque fuerat aspergebat, &c. Et Senec. Epist. 90. Quod usque in pul-
verem sectum est, (in minimas particulas.) Ovid. Eleg. 3. l. 3. Trist.

Aque ea (ossa) cum soliis, & amomi pulvere misce.

¶ Accipitur aliquando pro loco certaminis, εργον φάλαρος. Cic. 3. de Legib.
Doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque, non modò in sole,
atque pulveretu, sed in ipsum discrimen aciemque perduxer. Virgil.
7. Aeneid.

Ante urbem pueri, & primavero flore iuventus

Exercentur equis, domitantque in pulvere currus.

¶ In suo pulvere currere, id est, ea in se versari in qua quis pluri-
num valeat. Ovid. in Fast. Inque, sus noster, pulvere currat equus.
Citra pulverem contingere dicitur, quo quis facilè, & circa nego-
tium potitur: quæ translatio sumpta est à palestiniis, qui certamen

inituri se mutuo pulvere solebant aspergere, ut corpora ceromate,
& sudore lubrica mutuas prehensiones non frustrarentur, ἀργητή.
Gell. lib. 5. Ovandi, inquit, causa est, quæ deditione repente fa-
cta, sine pulvere (ut dici solet) incurvantque victoria obvenit.

Pulvix, εργον φάλαρος. S in X aliquando vertitur.

Pūlvīrēus, a. um, & pulverulentus, a. um, de quibus infra.

Pūlvīscūlūs, i, diminutivum à pulvis. { τὸ κόστις, ὁ μέρος τοῦ στρατοῦ.
nigrōpt. GAL. Menue poussiere. ITAL. Polverino. GERM. Ein staublin.
HIS. Pequeño polvo, polvillo. ANGL. Small dust or fine powder. } quod
quamvis generaliter pro ostini sumatur pulvere, propriè tamè de eo
dicitur quo multe culæ utuntur, vel ut cutis colorē commendent,
vel dentibus candorem inducent: qui & cinis dicitur, à quo alia
cinerem, Immundi epitheto secrevit. Virg. 1. Georg.

Et cinerem Immundum latos jactare per agros.

Apulcius. Misit ut petisti, mundicias dentium. Nitelas ôris, ex Arabicis
frugibus Tenuem, candificum, nobilem pulvisculum. Complanato-
rem tumidulæ gingivulae, Converritorem pridianæ reliquiæ. Nequa-
visatur terra labes sordium Restrictis forte si labellis riseris. ¶ Cum
pulviseculo aliquid conveni dicimus, quoties omnia sic tolluantur, ut
nihil sit reliqui, ne pulvis quidem. Plaut. Ruden. Converret jam hic
me torum cum pulviseculo.

Pūlvīrēus, a. um, quod ex pulvere est. { ηγνιστάτη. GAL. Poudreux, de
pondre. ITAL. Di polvere. GERM. Das auf staub ist. HIS. Cosa de
polvo. ANG. Of dust. } ut . nubes pulvica, id est, ex pulvere moto
excitata. Virg. 8. Aeneid.

Stant parvula in muris matres, oculisque sequuntur
Pulveream nubem.

¶ Nonnunquam idem quod pulverulentus. hoc est, pulvere plenus.
nigrōpt. Ovid. 7. Metam.

Pulvereamque trahens per summa cacumina pallam,

Verrit humum.

¶ Aquor pulvicerium, pro arena in qua pugnatur. εργον φάλαρος. Stat. 11. Thib.
Iámque in pulvereum, furio hortantibus, aquor
Profilunt.

Pulvērēntūs, a. um, Pulvere plenus. { ηγνιστάτη. GAL. Poudreux. ITA.
Polvero. GERM. Volstaub/staubig. HIS. Lleno de polvo. ANG. Dust
or full dust. } Cic. ad Attic. lib. 5. Nunc iter conficiebamus æstuosa
& pulverulenta via. Virg. 12. Aeneid.

versique vicissim.

Pulverulenta sua Rutuli dant terga per agros.

Matt. lib. 3.

Est illuc coniux, quæ te manib[us]que sinuque

Excipiet, vel si pulverulentus eas.

Varr. l. 3. de re rust. c. 18. Minus valentum signa, si sunt pilosæ & hor-
tidæ, aut pulverulentæ, nisi opificij eas urgeat tempus.

Pulvero. Occo, glebas maiores communio, & in pulvereum resolvo. { η-
γνιστάτη. GAL. Pulveriser, poudrer, mettre en poudre. ITAL. Ridurre in
polvere, impolverare. GERM. Die erdschollen root zu polver zerbrächen.

HIS. Hazer polvo, empolverar con polvo. ANG. To lay over with dust,
or to dissolve into dust. } Col. l. 11. c. 2. Priusquam vineæ pulverentur, si
perexilis est, vel rara ipsa yitis, lupini modij ties, vel quatuor in singu-
la jugera spargunt. ¶ Pulveret. Plaut. dixit pro pulvere pleuum fuit
enim, Exi tu Dave, age, sparge, mundum esse hoc vestibulum volo
Venus Ventura est nostra, nolo hic pulveret. apud Gell. l. 18. c. 12.

Pulvērātūo, est genus culturæ (ut inquit Servius in l. 2. Georg.) quo im-
minutæ glebae vitibus applicantur. { ηγνιστάτη. GAL. Pulverizare,
quand on met quelque chose en poudre. ITA. Esso polverizare. GERM.
Die zerbrächen oder zerkrüschen der erdschollen zu polver. HIS.

Obra de hazer polvo y aporcar. ANG. Dissolving into dust, or breaking
of clouds. } Col. l. 11. c. 2. Sed frigidioribus regionibus pulverulationem
faciunt, quam vocant rusticæ occationem, quæ omnis gleba in vi-
nis refingitur, & resolvitur in pulvereum.

Pūmēx, icis, masculini generis, Lapis levis & cavernosus, aquis inna-
tans, ad scabra leviganda leudatissimus, κανέλαι. GAL. Pierre ponct.

ITA. Pomice, pomica, pietra pomica. GERM. Simsstein. HIS. La piedra
esponja. ANG. A pumish stone used to mak perchment smooth } Virg.
lib. 12. Aeneid.

Inclusas ut quum latebroso in pumice pastor

Vestigavit apes, famoque implavit amaro.

Idem 5. Aeneid.

¶ dulces latebroso in pumice nidi.

Idem 4. Georg.

Postquam est in thalami pendentia pumice testa

Perventum,

Pumicibus cavis. Ovid. 8. Metam.

Pumice multicavo, nec laribus atria topis.

Strutta subit, molli tellus erat humida musco.

Idem Eleg. 1. lib. 1. Trist.

Nec fragili gemina poliantur pumice frontes.

Ibid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Plaut. Aulul. sc. 1. a. 2. Pumex non æquè est ai-
dus atque hic est senex. ¶ Laevius pumice, pro molli & effeminato.

Iuven. Sat. yr. 9.

Nam res mortifera est inimicus pumice lavis.

Ovid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.

Quod neque sis credo flavus, nec pumice lavis.

Plin. lib. 3. 6. c. 21. Sed & iij pumices qui sunt in usu corporum Iz-
vigandorum foemini, iam quidens & viris, atque (ut ait Catullus)
liberis, laudatissimi sunt Melo, Scyros, & Eoliis insulis. Probat. eorum
est in candore, ac minimo pondere, & ut maximè spongiosi atque ari-
di sint, ac teri faciles, nec in fricando arenosi. A Græcis dicitur.

sc. 1. à similitudine vermiculi, qui sic dicitur, qui in tritico, hordioque
quæ reserbarunt nascens, semina illa cuspide sua multis foraminis-
bus solebant terebrare. Vis eius in medicina est extenuare, siccare & ab-
stergere. ¶ A Pumice aquam quætere, à Plauto dictum, pro eo quod

est frustà ab alio petere, cuius ipse à quo petas, maximè sit indigens:
nihil enim pumice lapide siccus, nihil fiticulosius. Idem Persa, Qua-
confidentia rogare tu à me tantum audes. Argentum impudens? quia
fi

Si egomet totus vñeam, vix potest Recipi quod tu me regas: nam
tu aquari à punice nunc postulas. ¶ Pumex etiam fœminino genere
reperitur. Catulus ad Cornelium,

Cai dono lepidum novum libellum.

Arida modo punice expolitum;

Pumicōsūs, a, um, quod punicis vel naturam vel similitudinem habet
hoc est ratum & cavernosum. { οὐσιώδης. GAL. Qui ressemble aux
pierrres ponces. ITA. Di piccioli fori comme la pierre ponce. GERM. Der
lôcherechtig ist rote ein bimsstein. HISP. Cosa espontosa. ANGL. Drie,
halvor lyk a pumish stone. { Plin. lib. 17 cap. 5. Pumicosa terra, Idein
lib. 32 c. 8. Quartum Pumicosius, spongiaque putri simile penè pumicorum.
Pumicosus locus pumicibus plenus.

Pumicēus, adjективum, quod ex punice est, vel quod aridum est ad si-
militudinem punicis. { οὐσιώδης. GAL. De pierre ponce ou ressemblant
à pierre ponce. ITA. Di pumice. GERM. Trullen wie ein bimssten. HIS.
Cosa de pumice. ANGL. Of a pumish stone. { Plaut. in. Pseud. sc. 1. a. 1.
Pumicēos oculos habeo, non quo exorare ut expuant unam lacry-
mam. Ovid. 6. Faſt.

Et que puniceas versat asella molas.

Pumico, as, Pumice polio, lavigo. { ηαίνει τὸ κορνέιδι. GAL. Poncer,
nettoyer & polir avec une pierre ponce. ITA. Polire, lisciare. GERM. Mit
einem bimsstein aufreiben und polieren / glatten. HIS. Polir, Espanjar.
ANG. To polish with a pumish stone. { Tibull. lib. 3. Eleg. 1.

Pumicet, & canas tundeat anie comas.

Pumicator, politor.

Pumicatus, a, um, pumice politus. Mait lib. 1.

Mutare dominum non potest liber notus,
Sed pumicata fronte si quis est nondum.

Nec umbilicus cultus atque membrana.

Pumilio, nis, vel pumilius, propriè dicitur homo parvus & humilis sta-
tuta, quem Græco vocabulo nanum appellatus. { οὐδὲ γαμμάδη
πόσος. GAL. Nam ou nainte, de petite & basse stature. ITA. Nano hu-
mo picciolo. GERM. Ein zwerglin HIS. Enano, hombre pequeño. ANG. A
drawse or very little person. { Gell. 1. 19 c. 13. Quos pumiliones dici-
mus, Græci νᾶρες appellant. Mait. lib. 4.

— qua vincere raro,

Parma tibi, scutum pumilionis erit.

Transferrut etiam ad aves, alia que cuiusvis generis animalia humilis
stature. Col. lib. 8. cap. 2. Pumiliones aves, nisi quæ humilitas carum
delestat, nec propter fecunditatem, nec propter alium ieditum ni-
mum probbo. Vide Pemiliones.

Pumillus, nis. à Statio poniatur pro pumilione, lib. 1. Syl.

Casuraque vagis gynes rapinis

Mirantur pumilos ferociores.

¶ Legitur & Pumilo, onis in eadem significatione: ut ibidem apud
Statuum,

Hic audax subit ordo pumilonum

Quos natura brevi statu perato

Nodusum semel in globum ligavit.

¶ Item pumilius, iij, apud Suetonim Aug. eadem significatione legitur
c. 83. Nam pumilius, & distortus, & omnes generis eiusdem, ut ludi-
bria naturæ, malis que omnis abhorrebat.

PUNCTVS, ntascalini generis, & Punctum neutrius generis. Dicitur mi-
nima individuaque linea pars, nullam neque longitudinem habens
neque latitudinem, neque profunditatem. { נְקָדָה nekuddah. αἰρετός.
GAL. Un point. ITA. Punto. GERM. Ein punkt oder duppfin.
HISP. Punto en la geometria. ANG. Apoyn, apruck. { Seneca. Punctum,
& adhuc puncto minus mundi quod incolimus plin. 1. 2. cap. 61. Non
alud est terra universa quam mundi punctus. Tradit Geometræ, punctum esse corpus individuum, in quo neque longitudine neque latitudine,
neque altitudo deprehenditur, & ob incomprehensibilem brevitatem
sui, in partes dividi non posse. Hoc protractum lineam efficit: id est,
corpus unius dimensionis: Longum enim est sine lato, & duobus pun-
ctis ex utraque parte lolum longitudinem terminantibus continentur.
Hanc lineam si geninamus, alterum corpus efficitur, quod duabus di-
mensionibus extruitur, ex longo latoque, sed alto caret. Punctis au-
tem quatuor continentur, per singulas scilicet lineas binis, & hoc Græci
intendunt, nostri planum, sive superficiem vocant. Senec. c. 20. de consol.
ad Martiam, Terram hanc puncti loco ponimus ad universa referen-
tes: minorem portionem ætas nostra quam parte puncti habet, si
tempori comparetur omni, &c. Quandoque tamen punctum sumi-
tur pro tempore, vel horæ momento. αἴρετο. Cicer. Cecina, lib. 6. Ita-
que ne punctum quidem temporis in ipsa fortuna fuisse. Idem pro
Cluentio, Neque postea Latini punctum est temporis commoratus.
Cesar. lib. 2. bell. civ. Ita multorum mensium labori, hostiū per fidia &
vi tempestatis, puncto temporis interiit, & αἴρετο. Gellio c. 1. l. 14. Idem
est Momentum punctum & cursus temporis transvolantis. ¶ Puncta
item pro calculis, sive suffragiis recipiuntur. Quoniam veteres suffra-
gia non scribabant, sed puncto notabant. Vnde expuncti dicebantur
viles, ciechi, sive favore privati. Græci vocant φάσις. Cic. pro Planc.
Nam quod questus es plures testes te habere, quam quod in ea tribu
puncta tuleris. Horat. in arte,

Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulce.

hoc est, solus suffagia judicium tulit, qui & utile, & dulce scripsit,
quoniam prodesset & delectaret. Suet. in Neron. c. 30. Quod in genere in
punctum his alcum lusit. ¶ In scriptura item puncta dicuntur, quibus
clausulæ interpunguntur, hoc est, distinguuntur.

Punctum, adverbium, pungendo. { οὐλαγήθιας. GAL. De pointe, d'estoc
en piquant, en poignant. ITA. Di punta, di stocata. GER. Mit stächen
oder stupfen. HIS. Heriendo à estocadas. ANG. Foining. { sicut cæsim,
cedendo, ex καταφορᾷ. Liv. 5. bell. Pan. Hispano punctum magis quam
cæsim, assuetus petere hostem. ¶ Cæsim & punctum aliquem petere,
propter bijs speciem habet pro eo quod est totis viribus, omnique con-
tra aliquem aggredi, translatione sumpta à gladiatoriibus, qui modò
cuspider intentantes, modò ictus defuper, modò à latere inferentes,
in adversarij necem incumbunt.

Pungo, is, pupugi, vel pepugi, ut autor est Gell. c. 9. lib. 7. vel punxi

Calepini Pars 1. I.

punctum. Cuspidem, vel aculeo ictum infero. { הַמְּבִנֵּה שֶׁמְּבִנֵּה
hiphrisch. וְרֹא, וְלֹא. GAL. Poindre, piquer. ITA. Pungere, GERM.
Sichchen / ein stich geben / stupfen. HISP. Punçar. ANG. To stome, to
prickle, to sting. { Varr. admota alpis quum pupugerit, si non occidat,
sciat ex psyllorum esse stirpe. Blautus Trucul. Ne ista stimulum longè
habet quæ usque illinc cor pungit meum. Cic. pro Sestio, Gladius qui
per se pungere non potest. ¶ Per translationem etiam de animo dicitur,
quisque quis ægitudine aliqua afficitur. Cic. lib. 3. Tusc. Si ignomina
pupugit, siquid tenebratum effudit exilium. Idem ad Atticum
l. 1. 3. Tu quid dicas? unum enim pungit, ne neglectiores esse videantur.
Idem ad Trebatium l. 7. Pungit me rursus, quod scribis esse te istic libenter.
¶ Huius composita. Compungo, Expungo, & Repungo, quo-
rum significata vide suis locis.

Pungens, pungentis, participium. Plin. lib. 6. c. 24. Pungentia folia
puno.

Puncta fœm. gen. ictus, qui punctum infectur, ut cæsa, qui cæsim. Veget.

Punctariolæ. Fest. Punctariolas leves pugnas appellat. Cato in ea, quam
dixit de re Histria militari. An potius punctariolas: ne sit ceu dimi-
nitivum à punctoribus? aliter legitur punctariolas; quod est à
puncto.

Punctus, a, um, aliud participium. { οὐλαγήθιας. GAL. Point ou piquet. ITA.
Punto, beccaro. GERM. Gestochen oder gesupft. HIS. Punçau. ANG.
Pricked, nipped, foined. { Cic. pro Mil. Vulnus acu punctum.

Punctus, uis, verbale. { οὐλαγήθιας. GAL. Piquenre. ITA. Pungimento,
puntura. GERM. Ein stich. HIS. Punçadura. ANG. A stoning or sin-
ging. { plin. lib. 1. 5. c. 12. Bibitur & contra serpentes, & ante lectiones,
punctionesque ne sentiatur.

Punctum, i, neut. gen. punctio. plin. lib. 8. c. 50. Oculos suffusos capta
junci puncto sanguine exonerat, caper rubi. Cels. lib. 5. cap. de carcino-
mate, Circa locum aliqua quasi puncta sentiuntur. Cicer. in Parax. Sed
minutis interrogatiunculis, & quasi punctis quod proposuit, efficit.
Idem l. 4 finium. hoc ipsum ita extulit, pungunt, quasi aculeis, interro-
gatiunculis angustis.

Puncta, vocant Hebrei vocalium signa, quia ferè punctulis conficiuntur
Punctus, us, actus, videlicet pungendi, punctio. Plin. l. 1. 9. c. 6. Mustelæ
etiam oculis punctu erutis, aiunt visum reverti.

Punctiūcula, æ, diminutivum. { οὐλαγήθιας. GAL. Petite piquure.
ITAL. Picciola puntura. GERM. Ein stichlin oder stupfslin. HIS. Pequena
punçadura. ANG. A little stinging. { Senec. 3. de Ira, Magis ignosco ei
qui vulnus inimici, quam qui punctiūculam concupiscet. Idem epist.
54. Punctiūculæ articulorum, punctiūculæ dolorum. Idem c. 15.
de vita beat.

PUNICO, puniceo colore sum, rubeo, Apul.

Punicus, a, um, possessorum est à Pœnus deductum, quasi pœniculus, idem
valens quod Caethaginensis. οὐλαγήθιας. Pœnorum autem nomen à Phœ-
nicibus derivatum est, detracta aspiratione. ¶ Punica mala, granata:
quaæ hoc cognomen sibi circa Caethaginem vendicarunt, ubi & multa
& insignia nasci perhibentur. οὐλα Granata dicuntur, à granis quibus
sunt referta. Mait. lib. 1.

Aut imitata breves Punica mala rosas.

Poma punica. Ovid. 4. Faſt.

Rapta tribus, dixit, solui jejunia granis;

Punica que in lento cortice poma tegunt.

Punica grana Idem 4. de Ponto Eleg. 15.

Punica sub lento cortice grana rubent.

Punica fides, id est levissima, & nullis sacramentis satis firmata. ¶
Pœnorum enim perfidia in proverbium abiit, quod ea gens peculia-
riter periurij, vanitatisque notata sit, quemadmodum abundè testatur
Livius l. 2. bell. Punie. ubi ait, que Punica religione servata fides ab
Annibale est. Salust. in lugurth. Comperio Bocchum magis Punica si-
de quam ob ea que prædicabat, simul Romanos & Numidam spem
pacis detinuisse. Vide Erasmus in Chil. Punicum sagara Hor. Epos.
9. Gloria Punica. Virg. 4. Æneid. Plaut. Auf. sc. 5. a. 3. Pellucet quasi
laterna punica.

Punicum quod appellatur, genus libi translatum à Pœnis, idem appella-
tum fuit probum, cæteris libis suavissimum quia videbatur. Fest.

Punicus, a, um, quod violæ flammæ colorē refert, φωκικός. quod
genus coloris & tutilum & spadicem appellari, autor est cell. l. 3. c. 9.
Sunt enim hæc omnia, ut ille inquit, synonyma quædam roboris exu-
berantiam splendorēmque significantia. Punicum autem colorē Læ-
tini græcorum, imitatione videntur appellasse: nam illi φωκικός
refert. Virg. 5. Æneid.

Punicus ibant evincti tempora tanis.

Idem 5. Eleg.

Punicus humilius quantum saliuca rosetis,

Iudicio nosiro tanum tibi cedit Amyntas.

Idem 12. Æneid.

Punicus in vetta rosis aurora rubebit.

Plaut. Rud. Fiet punicum corium, tibi postea atrum denuo. Idem
Men. sc. 5. a. 5. Purpureum panem, au punicum, an luteum esse soleam.

Colore puniceo matura a lutea. Lucr. lib. 1. 51.
Punicanus, a, um, quod est i cœnorum, vel quod ex regione Punicâ
affatur, ut lecti Punicani. οὐλαγήθιας. Cic. pro Murana, a que illæ stravit
pelliculis hædinis lectos Punicanos. Var. l. 1. 3. c. 7. Fenestræ punicanis,
id est more punico.

Punio, is, iui, iuu, Pœna afficio, castigo, quod & pœnio dixerunt
antiqui. { οὐλαγήθιας. GAL. Punir, chastier.

ITA. Punire, castigare. GERM. Straffen. HIS. Punir o castigar.
ANG. To punish, or chastise. { Cic. pro domo sua. Tu cum supplicio
puniendum putas. Idem 1. Offic. Prohibenda autem est maximè ira in
puniendo. Plin. Epist. 167. Illi qui puniunt capite, initio statim in alia
discendent.

Punior, iris, passivum Ovid. 9. Metam.

Quod videt hac lucem quod non ego punior ipsa,

Consilium, monitumque tuum est: misericordia tuarum.

¶ Inventur punior deponens, apud Ciceronem pro Milone. Tu me
iratum Sexte putas tibi, cuius tu inimicissimum multi crudelius etiam
punitus

punitus es, quām erat humanitatis nīcē postulare. Nonius quoque citat locum ex officiis l. i. Neque ad eius qui punitur aliquem, aut verbis castigat sed ad reipublicā utilitatem reserat. Item ex Tusc. l. i. Tendum est igitur, nī hil curandum esse post mortem quum multi inimicos & mortuos puniuntur. Sic enim legit Nothus, ¶ Punitus id est, supplicio affectus. Suet. in Cal. c. 30. Punito, per errorem nominis, alio, quam quem destinaverat, &c.

Pūniēdūs, ῥγλέσθε, πνωπτίδη. CIC. lib. 1. de Orat. Imcundia est cupiditas puniendo dolos. Suet. in Calig. c. 19. Numerum puniendorum subscibens, &c.

Pūniōlo, nīs, actus puniendi, ut Multat punitio; Gell. c. 1. lib. 1. Eaque res faciebat inaequalem multā punitiōnem.

Pūnītōr, oris, qui punit. { ρώγη ἡρόεσχ. ῥγλάσθε, πνωπτίδη. GAL. Punisseur, qui punit. ITAL. Punitore, chi punisce. GERM. Ein straffer. HIS. Punidor, castigador. ANG. A punisher. ¶ Cicero pro Mil. At valuit odium, fecit iratus, fecit inimicus, fuit ultor iniuriae, punitor doloris sui. Suet. in Cal. c. 67. Desertorum ac seditionis & inquisitor, & punitor acerrimus.

Pūniōlūs, i, nōmen. Suet. in Tiber. Nemo punitorum non in Germanias abiectus, unicōque tractus.

Punus, pēnus, Ater. Gl. Puni A'φεστ.

Pūrā, τ, puer parvula & tenella. { πνωπτίδης. GAL. Fillette ou poupée. ITAL. Pupina, fanciula. GERM. Ein junges meydlin oder roschterlin. HIS. Mochacha pequeña, ó muñeca. ANG. A poppet. ¶ Martial. lib. 4.

Pupam se dicit Gilla, quum sit anus.

Auson.

Barbara que Laras vincis alumna pupas.

¶ Pupas item appellabant imagunculas quasdam puellares quibus virginis in prima pueritia lusitare solebant, donec jam pubertati vicines, eas Veneri offertent ἀγαποῦλα. Var. in Orig. Itaque brevi tempore magna pars in desiderium puparum & sigillorum veniebat apud Non. c. 2. Pers. Satyr. 2.

Dicte Pontifices, in sacris quid facit aurum?

Nempe hoc, quod Veneri donare à virgine pupa.

Pūpīllā, τ, parva pupula, Niger in cornea tunica, atque adeò in medio oculi circulus tunice, qui p̄p̄zōdōs à Græcis dicitur, foramini respondens. { κόκκη. GAL. La prunelle de l'œil. ITA. Pupilla, luco d'ell' occhio. GERM. Der augapfessel oder stein des augs. HIS. La niña del ojo. ANG. The ball or apple of the eye. ¶ Plin. l. 11. c. 37. Media oculorum cornea fenestra pupilla: cuius anguli non sinunt vagari incertam aciem, & veluti canali dirigunt, obiterque incidentia facile declinant, aliis nigra, aliis atra, aliis glauci coloris oribus circumdat: ut habili mixtura accipiat circunecto candore lux, & temperato, repercutta non obstrepas. Adeòque iis absoluta vis, ut tam parva illa pupilla totam imaginem reddat hominis. Ea causa est ut pleraque alium è membris hominum oculos potissimum appetant quod effigiem suam in iis certantes, velut ad cognata desideria sua tendunt. Haec tenus Plin. ¶ Pupilla duplex iis, qui fascinant & intermixtum hominem videntendo. Vide Gellium c. 4. l. 9. CIC. 1. de natura deor. Acies ipsa qua certimus, quæ pupilla vocatur, ita parva est, ut ea quæ nocere possint, facile vitet. Plin. lib. 28. c. 6. Augurium ex homine ipso est non timendi mortem in ægitudine, quandiu oculorum pupillæ imaginem credant. Eadem & mox pupula dicitur.

Pūpūlā, τ, pupilla. { ῥγλάσθε, κόκκη. GAL. La prunelle de l'œil. ITA. Pupilla, luco dell' occhio. GERM. Der augapfessel. HIS. Niña del ojo. ANG. The ball or apple of the eye. ¶ Luc. lib. 2. Et quoniam plaze quoddam genus exigit in se Pupula, quoniam sentire dolorem dicitur album. CIC. 2. de nat. deor. Alphæ quæ sunt regimenta oculorum, mollissimæ tactu, ne lœdeant aciem aptissimè facte ad claudendas pupulas, ne quid incederet, & ad apicendas. Mart. lib. 4.

Parvula sic totum pervisit pupula cælum.

Horatius Epod. 5. Interminato quum semel fixæ cibo Intabuissent pupulae.

Pupillo, ας, ατ, verbum fictitium à voce pavonis. Aut. Philomelæ 6.

Pupillat pavos, tristat hirundo vaga.

Pūrīllūs, i, propriè parvus pupulus. Pupulus & pupillus, diminuta à pupus. Usurpat pro impiibere, qui in patris potestate esse debuit morte, vel emancipatione, ut docet Pompei. l. pupillus. D. de verb. signific. { γένη πατέων οὐδεν. GAL. Pupille de douze ou quatorze ans. ITA. Pupillo, sensa patre. GERM. Ein väterlos kind das unter seinen. 14. saaren ist ein weifslin. HIS. El menor de bajo del tutor. ANG. One that hath not a father alive, aroarde. ¶ Huius foeminius est pupilla. Videntur autem hæc voces à pupus & pupa veluti per diminutionem deducere, quamvis, à primitivorum significatione non nihil degenerent. Hieronym. Pupillus dicitur qui non habet patrem: orphanus qui nec patrem habet, nec matrem. CIC. 3. Ver. Is mortuus est: reliquit pupillum parvum filium. Idem in Topic. Non quemadmodum quod mulieri debet recte ipsi mulieri sine tute solnas: ita quod aut pupillo, aut pupillæ debetas, recte possis eodem modo soluere. Horat. 1. Epist. 1.

ut piger annus

Pupillus quos dura premit custodia matrum.

CIC. 3. Verr. Ille infanti pupillæ fortunas patris ademit, Gell. c. 13. l. 5. pupilli primum iuxta parentes locum tenere debent, moribus populi Romani.

Pūpīllās, e, quod est pupilli, ut Pupilla is ætas, pupillare negotium, pupillaris pecunia. { ῥγλανής. GAL. Appartenant à pupille. ITA. Fanciullesco. GERM. Das eines weifslins ist. HIS. Cosa perteneciente à pupillo. ANG. Belonging to one in regard by reason of his nonage. ¶ Liv. lib. 4. bell. Pun. Pecunia quoque pupillares primi, & deinde vidularum exceptæ conferri. Quint. pupillates actiones puer egit Demosthenes. Suet. in Aug. c. 66. Si pupillæ iætate essent (sup. liber).

Pupior, πνωπτίδης, juvenor.

Pūpīlīs, is, foemini gen. Posterior pars navis est, quasi post, ait Isid. l. 14. 2. Vet. vocab. quali post posita. { πνωπτίδη. GAL. La poupe, le derrière de la navire. ITA. Puppa della nave. GERM. Das hindertheil des schiffs. HIS. La popa, parte prostrera de la nave, ó toda la nave. ANG. The

binder part of a ship. ¶ Liv. 2. bell. Pun. Naves omnes que non aut perierant priors litori illis, aut carinas fixerant vadis, eligatas pupibus in altum extraxere. Ovid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.

In cava ducuntur quassa navalia puppes.

Idem 13. Metam.

Nempe ego mille meo protexi pectori puppes.

¶ Per syuedochen tamen accipitur pio tota navi. Ovid. 5. de Ponto.

Dum mea puppis erat valida fundata carina.

Virg. 10. Æneid.

Interea Æneas socios de puppibus altis

Pontibus exponit.

Ovid. Epist. 12.

Iussus inexpertem Colchos advertere puppim.

¶ Ponitur aliquando pro reipublicæ administratione, translatione sumpta à gubernatoribus, qui in puppi sedentes, clavum tenent. CIC. ad Papyr. Patrum, lib. 9. Sedebamus enim in puppi, clavumque tenbamus, nunc autem vix est in sentina locus.

Puppius, poëta Tragicus fuit, qui ita spectantium affectus movit, ut eos fieri compelleret. Autor. Acro in illud Horatij l. 1. Epist.

Vt propius species lacrymosa poemata Puppi.

Pupula, vide pupilla.

Pupulum, πνωπτίδης, urbs est in latere Meridionali Sardiniae, teste Ptol. lib. 3. cap. 3.

Pūpūs, puer parvulus, & tenellus. { πνωπτίδης. GAL. Petit ensant.

ITAL. Fanciulino. GERM. Ein jungs Kindlein. HIS. Mochacho pequeño, ó muñeco. ANG. Abadic or image lik a young childe or a young childe. ¶ Vari. Mammaria lactantis sugentem pascere pupum. Huius foeminius nūni est pupa de qua paulo ante. Non. c. 2.

Pupulūs, πνωπτίδης Pupula, πνωπτίδης, diminutivum à pupis & pupa Catullus,

Deprendi modò pupulum puelle Trusantem.

Pūrgo, ας, Mundo, soi dibus libeo, quasi purum ago. { ῥγλάσθε, κόκκη. hebar. πνωπτίδης, πνωπτίδης. GAL. Purger, nettoyer. ITAL. Purgare, mondere. GERM. Reinigen, scuberin. HIS. Purgar, ó alimpian. ANG. To purge, to mak cleane. ¶ Col. l. 2. Itaque cavarum formam quum purgavimus undique, adrasos surculos inferimus. Cato c. 63. Si inquinata erit, latito; à foliis & stercore purgato. Ovid. 1. de Ponto. Eleg. 9.

Nec dubitem longis purgare ligionibus arva.

Idem 4. Fast.

Omnia purgat edax ignis, vitiumque metalli

Excoquit idcirco cum duce purgat oves,

Oiat. 1. Epist. 7.

Cultilos proprio purgantem leniter urgue.

Purgare aluum, est alii sordes medicamento expellere. CIC. 1. deorum, deorum, Vomitione canis purgare alios ibes ägyptiæ dicuntur. Plaut. Amphit. Tu purgari iusseras vasa, ut rem diuinam facieres. ¶ purgare se, ut vulgo dicimus se purger, purgari. Cels. lib. 3. c. 18. Pani adiciendum (veratum) quo facilis fallat. Nam si bene se purgaverit, ex magna parte morbum levabit, id est, si bene purgatus fuerit. ¶ Purge ova, id est, repugare à testis & putaminibus. Cels. lib. 6. cap. de rhagad. Columbina quoque ova coquenda sunt, & ubi induraverunt, purganda. Purge cum genitivo. Horat. 2. Serm. Satyr.

novi:

Et morbi miror purgatum te illius.

Purgare pisces. Terent. in Adolph. Pisces cæteros purga, Dromo, congrum istum maximum in aqua finito ludere paulisper. ¶ Per translationem, purgare significat excusare. διαλογια. Idem in Eunuch. Sed heus tu, purgón ego me de istac Thaidi. Quod eam me amare suscipita est? Cicer. Attic. lib. 1. Quintus frater purgat se mihi per literas. Idem pro Sexto, Roscio. Servos ipsos neque arguo, neque purgo. Plaut. Amphit. Iam hoc reverti ut me purgarem tibi. Quintilian. Purge metus mortis & superstitionis. ¶ Purgati rationes dicuntur, quando deciduntur superflua, aut obstantia, collatione facta accepti & expensi. Suet. in Calig. c. 19. Decimo quoque die, numerum puniendorum ex custodia subscribens, Rationem se purgare dicebat. ¶ Purge fastidium, est curare & remedium adhibere. Plin. l. 8. c. 27. Palumbes, graculæ, merulæ, perdices, lauri folio annuum fastidium purgant. ¶ Purge pro. inane & vacuum reddere, id est, purum. (nam parus locus in quo nemo est, & qui nulla re occupatur. Horat.

verum

Pura sunt plateæ nihil ut mediantibus obfit.)

Cic. pro Sestio, cædem maximam facias: forum purges. Varro apud Nonium, purgatum scito.

Purgito, ας, are. Plaut. Aulul. sc. 6. a. 4. Non placent homines, qui quando malè fecerunt, purgant. (i.e. excusant.

Pūrgatō, i, verbale, ipse purgandi actus. { ῥγλάσθε, κόκκη. GAL. Purgatione. ITA. Purgatione. GERM. Ein reinigung. HIS. Obra de purgar ó alimpiar. ANG. Purging or making cleane. ¶ Ponitur aliquando pro excusatione, διαλογια, ταπεινοτα. Terent. in Heaut. Nescio quid peccati portet hæc purgatio. ¶ Purgationes foeminarum, p. o. menstruis dixit. Plin. l. 20. c. 4. Purgationibus, inquit, foeminarum, & vesicæ, urinæ utile decoctum.

Pūrgatō, i, πνωπτίδης. Apul. in Apol. Hercules lustrator orbis, purgator scaturit, gentium domitor.

Pūrgatō, i, πνωπτίδης. Macrobius. Col. l. 4-8. Secundæ virtutes, quas purgatorias vocant, hominis sunt, qui divini capax est, solumque animam eius expedient, qui decrevit se à corporis contagione purgare. Purgatorium absolute ignis purgatorium. { Gegfærer.

Pūrgatō, i, πνωπτίδης. Pers. Satyr.

Somnia purgata qui purgatissima mittunt.

Pūrgatō, i, πνωπτίδης, seu Purgamentum, ti, Sordes, vel immundicæ, quas tenet aliquam purgantes, eiicimus. { ῥγλάσθε, κόκκη. GAL. Baillieure, l'ordure & immundice qu'on ose de la maison. ITAL. Sporchezza. GER. Die ausroischen/ der röste und unsauberen so man answohnt. HIS. Sziedad, estiercol. ANG. Filth. coming of any thing that is uncleaned. ¶ Col. lib. 1. Sterquilinia quoque duo sunt: Vnam quod nova

nova purgamenta recipiat & in annum conservet: alterum verò ex quo vetera vehantur. Liv. 1. ab Urbe Cloacāmque maximam receptaculum omnium purgamentorum urbis, sub terram agendam Senec. Epist.

74. Purgamenta interdum creat terra pro frugibus.
Purgabilis, e, quod facile purgatur. { πορφύρα. GAL. Aisé à purger. ITAL. Facile da purgare. GERM. Das gut zu seueren oder zu reinigen ist. Hisp. Cosa quo se puede purgar. ANG. That is easilie made cleane. } plin. lib. 1. s. cap. 2. 3. Rotundior quæ balanitis vocatur, purgabilis maxime, & sponte profiliens.

PURPURA, 2, piscis ex concharum genere, in faucibus habens liquorem, tingendis lanis maximè expeditum. { יְהָמָן argaman. τοξόπους. GAL. Pourpre, soit le poisson ou la peinture qui on en tire. ITA. Porpora. GER. Ein meerschnecke aus des schweiss oder blut man purpur farbet. His. La concha de carmesi color, o el mesmo color de carmesi. ANG. Purple. } plin. lib. 9. cap. 36. Purpuræ vivunt annis plurimum septenis. Latent sicut matices, circa Canis ortum tricenit diebus. Congregantur verno tempore, mutuoque attritu lentorem cuiusdam cerae salivant. Simili modo & muri. Sed & purpuræ florem illum tingendis expeditum vestibus, in mediis habent faucibus. Liquoris hic est minimi in candida vena unde pretiosus ille bibitur, nigrantis & colore subluncens. Reliquum corpus sterile. Vivas capere contendunt, quia cum vita sua succum illum evomunt. Vitruvius autor est, purpuræ pro soli proprietate alium atque alium habere colorem: & apud Tyron quidem rubrum, circa Africam autem punicum succum emittit, quo & purpura tingit, quam violaceam appellant. Cornel. Nepos, Me juvēne violacea purpura vigebat. Primum autem tingenda purpura initium ad Herculem referunt Phœnices, telle Iulio Polluce, qui quum Tyro puella comitatus, juxta maris litus iter faceret, accedit ut canis purpura è mari egestam nactus, carnem ejus depascetur: cujus ieiunum quum Tyro gratissimo colore infectum videbat, negavit sibi cum Hercule deinde quippiam futurum, nisi ille coloris ejusmodi vestem sibi atrulisset. Cui morem gerens Hercules, primus cruentum ex purpuris collegit, lanaque eo infecta amicæ, quām petierat vestem atulit. { Accipit ut quandoque purpureus pro pulchro. Virg. 1. Georg.

Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo.

Purpura à pelago pelagia appellatur. { Purpura antiquitus erat insigne Romanorum magistratum: quod Martialis affirmat, quum ait. Divisit nostras purpura vestra togas. Vnde aliquando ponitur pro ipsis magistratibus. Idem, Purpura te felix, te color omnis honoris plin. lib. 10. cap. 21. ubi de galis gallinaceis, Ut planè dignæ aliti honoris tantum p. & beat. Romana purpura id est, Romani magistratus. } Purpura non convenit luctibus. Ovid. Eleg. 1. l. 1. Trist. Purpura & aurum mulieres in luctu deponunt. Liv. lib. 34. Et qui purpura uerentur. Ibid. Quintil. In purpuris roripit puer: & jam cœcum intelligit. Idem Quintilian. Ut purpura tunicarum testè descendant plaut. Menach. sc. 2. a. 1. Lanam, aurum, purpura tibi præbeo. Idem Mostell. sc. 3. a. 1. Purpura ætas occultanda est: auro turpe (id est) turpitudine mulieris.

Purpura, a, um, propriè ex purpura factus: deinde est simili colore tuetus, ut purpureus color qui purpura succo tintus est: aut certè qui succi ejus coloriem refert, hoc est, qui ex subnigro tubescit. { πορφυρός. GAL. De pourpre. ITA. Porporino. GERM. Purpursarb. His. Cosa de carmesi. ANG. Of purple. } Virg. 1. l. Aeneid.

Labitur exanguis labuntur frigida letho

Lumina: purpureus quondam color ora relinquit.

{ Purpureæ vestes, alias Tyrice dictæ, à loco, ubi purpura optimè tingebantur. plin. lib. 11. c. 37. Caesar dictatori quo dñe primum ueste purpurea processit, atque in sella aurea sedet, sacrificanti bis in extis defuit cor. plaut. Menach. sc. 5. a. 5. Purpureum panem, an puniceum, an luteum esse soleam. Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.

— Purpureo sanguine tingit humum.

Idem 3. metam.

Purpureum viridi genuit de cespide florē.

Idem 6. Fast.

Lataque purpurea luce resulfit humum.

Idem 3. Fast.

Purpureum rapido qui vebit axe diem.

{ Quandoque tamē purpūrum pro cæruleo positum legimus, præfertim quia de mari dicitur, ex nimia altitudine nigrificente. Virg. lib. 4. Georg.

In mare purpureum violentior influit annu.

Cicer. 4. Acad. Mare illud quod nunc Favonio nascente purpureum videtur, idem huic nostro videbatur. Purpureus pro purpurato. Horat. 1. Carm. Ode 35.

Et purpurei metuunt tyranni,

Sic Claudianus de rapto Proserp. lib. 2. reges purpureos vocat. { Purpureus, pro pulchro. Ovid. Eleg. 9. lib. 2. Amor.

Notaque purpureus tela resumit amor.

Purpurilla, locus extra portam, ubi purpurea ueste uerentur. Glos. Isidor.

Purpuro, as, In purpura virgo. { πορφυρίων. GAL. Prendre couleur de pourpre, se teindre en pourpre. ITAL. Tignersi in porpora. GERM. Sich auss purpursarb machen. His. Colorarse de carmesi. ANG. To be come lik purple or waxe purple coloured. } Col. lib. 10.

Tum qua pallet humi, qua frondens purpurat auro,

Ponatur viola, nimium rosa plena pudoris.

Purpurasco, scis, ere, idem. πορφυρίζειν. Cicer. 2. Acad. Quid, mare nonne cæruleum? at ejus unda, quum pulsæ est remis, purpurascit?

Purpuras, a, um, Purpura ornatus. { γένος methudah πορφυρίδης στολὴ. GAL. Vestu de couleur de pourpre. ITA. Vestido con habito di color porporino. GERM. Mit purpur besteider. His. Vestido de carmesi. ANG. Cladde with purple. } Vnde purpuras dicti sunt qui apud principes cæteris dignitate anteantes, purpurea ueste uterantur. Cicero. lib. 1. Tusc. quæst. Istis quæsto, ihuit illa horribilia minitare purpuras tuis, Liv. 1. bell. Punic. Cum duce Athenagora uno ex purpuras. Purpuratus Cabinus. Cic. 4. Catil. plaut. Mostell.

sc. 3. a. 1. Pulchra mulier nuda erit quam purpura pulchrior. Purpūratūs, a, um, quod ad purpura pertinet: ut, Officina purpura, in qua purpura tingitur. { πορφυρίστι. GAL. De pourpre. ITA. Di porpora. GER. Das zu dem purpurgehört. His. De carmesi. ANG. Of purple. } Plin. lib. 35. cap. 6. Alterum genus est in purpura officinis.

Purpūrissa, i, Coloris genus, ex creta argentaria, purpura succo incibita: quo & pictores utuntur, & mulierculæ purpureum generum colorem sibi conciliant. ἀρπάζειν. Aristoteli, & Polluci. { GAL. Croye de mize à argent teinte de pourpre. ITAL. Color finto di porpora. GER. Ein angemachte farb auss purpur mit deren die rotius ber das angicht maalen. His. El barilo, alcocilla. ANG. A kind of purple most precious. } Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Credo purpūrissum. Non do. plin. lib. 35. cap... Ex reliquis coloribus quos à dominis dari diximus, propter magnitudinem pretij, ante omnes est purpūrissum: à creta argentaria cum purpuris patiter tingitur, bibitque cum colorē celerrimis lanis.

Purpūrissō, as, Purpura inficio. { γένος thallab ἀρπάζειν αγαλμα. GAL. Teindre de bresil, ou couleur de pourpre. ITAL. Tignere tale colore. GER. Mit purpursarb farben. His. Colorar di brasil à alcocilla. ANG. To die purple or to mak of the colour of purple. } Plin. in Trin. Itas buccas tam bellè purpūrissatas habes. Purpūrissō enim utebantur mulieres ad labra & genas tingendas, quemadmodum etiam hodie pleiunque fieri videmus Postea tamen subjicit. Buccas rubrica, etia omne corpus intinxit tibi. Quod efficit, ut summus Grammaticus inter purpūrissum & rubricam non distingueret.

Purpūrites inter marmora, lapis iubens, candidis punctis distinctus.

Isid.

Purpūs, a, um, Mundus, sine sorde. { γένος naki רוחה תחורה. καθάρος, ἀγέλης. GAL. Pur not, clair. ITAL. Puro, mondo semplice. GERM. Rein / sauber. His. Puro y no mezclado, limpio. ANG. Cleane, undefiled. } Cic. pro Cæsin. Quicquid inde haurias, purum, liquidumque te haurie senties. Horat. 3. Carm. Ode 16.

Pura rivus aqua, sylvaque jugerum

Paucorum, & segetis certa fides mea.

Cicero 2. de nat. deor. Etenim licet videre acutiora ingenia, & ad intelligentiam aptiora eorum qui terras incolant eas in quibus aëre sit purus, ac tenuis, quam illoram qui utantur crasso cælo, atque concreto. { Hinc pura uestimenta à veteribus dicebantur, quæ non erant praetexta: purum, argentum, quod est sine emblematis & simpliciter laboratum. Idem Verr. 6. Emblemata detrahuntur. Sic Haluntini excusis deliciis, cum argento puro domum revertuntur. Quintil. Pura voluptas studiorum & litterarum Senec. c. 13. de cons. ad Helv. Puri oris nemo inspuisset faciem Aristidis. Ovid. 4. Fast.

Vita munere purus eris. (i. expiatus.)

Plaut. sc. 1. a. 4. Iube vasa pura apparati. Et Amph. sc. 2. a. 3. & sc. 14. a. 1. Iube vasa pura adornari mihi. Idem Amphit. Manibus puris, capite operto, Deos invocate. Sueton. in August. c. 95. Liquido ac puro sereno. (i. cœlo) } Vipian. in l. locum, de relig. & sumptus. purum locum esse definit, qui nec sanctus, nec sacre nec religiosus est. Purus locus in alia significatione, vide Pargo. Pura oratio, à Terent. in Heaut. prologo, dicitur quæ nihil fecis barbara habeat admistum. Pura hasta, à Virg. 6. Aeneid. appellatur quæ est sine ferro, quæ præmiū fuit apud anticos militum eorum qui ex memoribili aliquo prælio victores evasissent. Suet. in Claud. c. 28. Quem Britannico triumpho inter militares viros hasta pura donavit. Idem Pura aibor, Ovid. 1. Fast. Non men idem ramo, qui cœlus ab arbore pura. } Pura vasa, à Paulo in l. sc. rem. de rei vendicat. dicuntur quæ sunt sine emblemate, sine cælatura, & instructione. Pura cœna, qua fungebantur, cum in castro essent: non autem ea, quæ absque animatis paratetur. { Purum judicium, à Cic. 2. de juvent. ponitur pro simplici, & eo cui adjecta non est exceptio. } Impurus, quod modè sordidus, contaminatumque significat. } Idem 4. Philipp. Quæ multis illum ingenuis, quam multis matribus familiis in illa terra atque impura legatione vim attulisse existimatis? { Puri menstruo esse dicuntur, qui sacrorum causa toto mense in ceremoniis sunt, id est, ut puri sint, ceteris rebus carent. Fest.

Purumputum, omni modo purum, non mixtum cum alieno; seu heterogeneo, & repugnat à suis sordibus. Vide Purum.

1. utrē, adverb. Castæ, religiosæ. { πορφυρός. GAL. Puramente nettemente. ITAL. Puramente, mettamente. GERM. Sauberlich mit reinigkeit. His. Puramente, limpiamente. ANGL. Purelie, cleanelie. } Cic. 1. de nat. deor. Hæc enim omnia puræ ac castæ tribuenda deorum numini, Idem de senect. Quietè puræ, & eleganter acta ætas. Loqui puræ, & emendare. Idem de optim. gener. orator. & Geli. 6. lib. 13. Ovid. 2. Fast. Sacra parabant quæ facient puræ quænum forent oīta dies, Plaut. Aul. sc. 5. a. 1. Vascula intus puræ propria atque cluc. { Puræ habere, pro puram à vito noctem transigere, est scorsim cubare. Plaut. sub fin. sc. 1. a. 4. Si forte puræ velle habere dixeris, tot reddat spicas, (noctes,) quæ puras havent. (Ita ibi enim legendū non habuerit, ut penultima producatur.) } Legitur & Puriter, apud antiquos, ut Puriter facere in sacrificiis, tanquam sanctæ sacrificare, Nevius, in Virgine pregnante. Sequare me, puriter volo facias: igni atque aquâ volo hunc exciperé. Cato de re rust. c. 23. Succini puriter omnium dierum pariter in dolia dividito.

Purissimè loqui. Gell. cap. 10. lib. 2.

Purissimè, dixerunt veteres pro purissimè, ut annotavit Festus. Pū. ifico, as. Mundo, purum facio. { γένος tibér הַבָּר בְּקָר כִּזְבָּר nikah. καρπίλη, καρπίπη. GAL. purifor. ITAL. Purificare, mondare. GERM. Reinigen/rein oder sauber machen. His. Apurar o alimpiar. ANG. To make clean. } Suet. in August. Paulóque post egressum, illámque expergefacta, quasi à concubitu mariti purificasse se, & statim in corpore ejus extitisse maculam depicti draconis. Plin. lib. 1. c. 41. Villaribus gallinis & religio inest: inhorescunt edito ovo, excutiuntque sese, & circumacta purificant, ac festuca aliqua sese, & ova lustrant. Idem lib. 8. cap. 1. de elephanti. Autores sunt, Mauritania saltibus ad quendam aenam, cui nomen est Amilo, nitescente luna nova, greges eorum descendere ibique se purificant solenniter aqua circumpergi, aquæsta salutato

CC 5 fidere

siderē in sylvas reverti. ¶ Purificare agrum (cædendo rubos, sup.) dixit Gell. c.12.lib.19.

Purificārō, nis, verbale, Purgatō פְּרִירָת taborah טְהָרָת tōhar. נְגַדֵּל, ἀρνεῖσθαι. GAL. Purification, purgation. ITAL. Purificatione. GERM. Ein reinigung. HIS. Purgacion, apuramiento, ANG. A making cleane. ¶ Plinius lib.15. cap.30. de lauro loquens, Eadem & purificationibus adhibetur.

Pūrītās, atis, Munditia, castitas. ¶ תְּהָרָת taborah טְהָרָת tōhar. אֲנִיָּה נְגַדֵּל. GAL. Pureté, neteté. ITA. Purità, mondanità. GERM. Reinigkeit, sauberkeit, lauterekeit. HIS. Pureza ó limpieza. ANG. Cleanesse puritie. ¶ Cujus contrarium est Impunitas, hoc est turpitudo, seu improbitas.

Pūrītē, vide Purē.

Purum, substantivē cœlum, Georg.2.

Ac dum prima novis adolescit frondibus etas,
Parcendum teneris: & dum se latus ad auras
Palms agit lacis per purum immissus habentis.
Ipsa acie saltis nondum tentanda.

Ibi Servius: Per purum, id est per aërem.

Pūs, pūs gen neut. Sanies coacta, & ex maturitate crassa jam effusa & albida. ¶ מְבֻשָּׁה. GAL. La boue & ordure qui soit d'un cloe, apostume ou semblaibles. ITA. Marza, che esce d'una apostema o d'un brusco. GER. Exter. HIS. La purrefacion o podre. ANG. The matter or filthiness that cometh out of a sore. ¶ Plin. lib.28. c.11. Si gravitas sit audiendi, fel bubulum cum urina caprae, vel hirci prodest, vel si Pus sit. ¶ Pus à sanie distinguunt Cels. lib.5. his verbis. Sanguis omnibus notus: sanies est re-nuio hoc, varie crassa, & glutinosa, & colorata: pus crassissimum, albi. dissimilansque, glutinosus & sanguine & sanie. Exit autem sanguis ex vulnera recenti, aut jam senescente: sanies est inter utrumque rempus: pus ex ulcere jam ad sanitatem spectante. Movere pus, est pus excitare, & evocare. Idem Cels. Aliud ampullatum eodem nomine puri movendo est. Idem lib.7.c.9. donec pus moveatur. ¶ Pus citare, i. pus movere, idem lib.5.c.de Meliceria. Pus habent aures, i. purulentæ sunt. Idem lib.6.c.7. Pus per se aperitur. Idem lib.7.c.2. Satisque est catalplasmati efficere, ut per se pus aperiatur. Quæ puti movendo sunt, idem lib.7.c.7. id est, cœnū vñna.

Pūrūlēntūs, a, um, quod pure, sive sanie plenum est. ¶ שְׂרֵךְ teri πνύδας. GAL. Plein de boëe & d'ordure, d'apostume. ITA. Pieno di marza, GER. Eyterchtig, volleyter. HIS. Cosa podrida. ANG. Full of matter. ¶ Plin. lib.22. c.11. Stabæ decocta in vino, præcipue auribus purulentis medetur. Idem lib.20. cap.2. Purulenta autem expuentibus auxiliatur cum emulo, pari ponderè.

Pūrūlēntē, adverb. ¶ יְמַבָּשָׁס, וְמַבָּשָׁס. GAL. Avec boue. ITAL. Con marza. GER. Mit eyteren. HIS. Con podre. ANG. Corruptely, as the matter of a sore. ¶ Plin. in proemio lib.23. Cicatricibus marcidis, ossibus purulentè limosis plurimum confert.

Pūrūlēntā, æ, Ipsa puris plenitudo, vel vulnus plenum pure. ¶ πνύδης.

Pūsā, pro puella apud antiquos accipiebatur. μηδοναγέτω. Festus.

Pūsillāmūs, i, qui pusillo & abjecto est animo. ¶ קָרְעֶה. GAL. Pu-sillamine, crainif. ITA. Di poco animo. GER. Kleinmütig. HIS. De poco coragem. ANG. Of small courage, cowardous. ¶ Græci μικρός, ψυχή, dicunt, cui contumaciam est magnanimus. A quo

Pusillanimitas, μικροψυχία, ανυπεξία, &

Pusillanimitas: adverbium, ανάδεικτο.

Pūsillūs, a, um, parvulus, exiguus. ¶ בְּבָטַח hakkatār עַמְּלָת. τέλετο. GAL. Petit. ITA. Piccino, picciolino. GER. Klein. HIS. Pequeno o pequito. ANG. Little, small. ¶ quod videtur esse diminutivum à pusus. quo veteres pro puerulo utebantur. A quo iūtus fit aliud diminutivum pusillus. Martial. lib.1.

Bellus homo, & magnus vis idem Costa videri.

Sed qui bellus homo est, Costa, pusillus homo est.

Tiebonius Cic. lib.12. Ego tamen nactus in navigatione nostra pusillum laxamenti, id est, paululum recreationis, relaxationis, Horat. 1. Serm. satyr. 4.

Dibene fecerunt; inops me, quoddque pusilli

Finixerunt animi, raro perpauca loquentis.

Cic. ad Brustum, Videlicet quum illam pusillam epistolam tuam ad me dabas nondum erat tibi id notum. Iuvén. Satyr. 5.

Terra malos homines nunc educat, atque pusillos.

Cic. Attic. lib. 5. Habui nus in Tusculano quasi pusillam Romanam tantam erat in his locis multitudine. Vxor pusilla Horat. 2. Serm. satyr. 3. Testis pusillus. Cic. 2. de Orat. Differt autem pusillus & brevis, quod pusillus dicitur de corpore, ut homo pusillus, pusilla urbs: brevis autem est in natura, ut brevis dies, nox, annus. Solipater. lib. 1.

Pūsio, nis, Pupus, parvus puer, tanquam diminutivum ex pusui. ¶ וְלִילֵדֶת מְבֻשָׁס. GAL. Petit enfant. ITAL. Fanciullo. GER. Ein kleins oder jungs knäblin. HIS. El muchacho de poca edad. ANG. A little child. ¶ Veteres enim pusum & pusam, pro puer & puerilla usurpabant. Capitur tamen scire semper pro scotto masculo. Cicero. pro Cal. Qui te amat plurimum, qui propter nescio quam credo, timiditatem, & nocturnos quosdam inanes metus tecum semper pusio, cum maiore sorte cubitavit. Juven. Satyr. 6.

Nōnno putas melius, quod tecum pusio dormit?

Pusio qui noctu non lutigat.

Pūstūlā, æ, tuberculum in summitate cutis nascent, pus continens ¶ שְׂרֵךְ נְגַדֵּל הַבָּבָשָׁה פְּלֹעָרְטָה פְּלֹעָרְטִיס GAL. Vne ampoule ou vessie: pusule. ITA. Bruffola, vñvolta, boli, bla. GER. Ein porpelen oder blazlin so aus der haut entspringt/wachst gewöhnlich extre darin / ein blater. HIS. Postilla de sarna o buva. ANG. Ablierer rheale, or little pushe. ¶ Nomen generale est ad tuberculata omnia, præter naturana in cœte efflorescentia: pure (utquidam volunt) quod in se continet, deducta appellatione: quamquam etiam latius pustulatum nomen ad ea extenditur, quæ pure carent. Martial. lib.14.

Feruida ne trito tibi pollice pustula surgat,

Exornent docilem garrula plectra lyram.

Quo in loco pustulam appellare videtur ampulla genus, in manibus

pedibusve ex nimio labore proveniens Cels. lib.5.c.28. pustularum nomina ad quatuor contraxit genera, in phlyctenæ scilicet, hoc est, majoræ pustulas, lividas, aut pallidas, aut nigras, hystericæ distentas ex fure, igni, vel medicamentis provenientes, sub quibus eum ruptæ fuerint, quasi exalcerata caro appetet. In exanthemata, quæ Plinius modò eruptions pituitæ: modo papulas appellat. In sydiacis paulò duriora subalbida, & acuta. Et in epinyctidas quæ sunt sublivide, modicæ tumescentes, & plenæ sanguinis, tibias & pedes noctu sece, maximè infestantes: unde & nomen trahunt,

Pustulatus, a, um, pustulæ similitudinem habens: ut

Pustulatum argentum, sive pusulatum, à pustula, sive pusula, vel postulatum, veteri scriptua verso u, in o, A pustulis dicitur, quæ in argento cælato in aspergimē: quandam excisæ visuntur, sicut pustula in corpore ex igni, frigore, vel labore nascentes. αργυρίος φλυκτηράδις. Martial. lib.7.

Sed jam scio, nulla venit à me

Argenti tibi libra pustulati.

Tranquillus in Netone, pustulatum argentum posuit pro purgatissimo, & excoctissimo: cujusmodi aurum obiyzum à Græcis appellatur, Exegitque (inquit Suetonius) ingenti fastidio & aceritate nummum asperum, argentum pustulatum, aurum obiyzum, ut pleique omnem collationem palam recusarent. Budæus, Nonnulli tamen indicant legendum esse pusulatum. quemadmodum legitur l.3 i.D. locati, & illud videri deductum à pusula quo nomine ignis acerrimus significatur. Difficile est in hac re tam obscura omnia ingenii satisfacere. Ita que suum, cuique reliquendum est judicium.

Pūsūlā, æ, idem quod pustula. Morbi genus à flava bile, vel tenui sanguine, vel ab utroque pectoris, que in & ignem sacraria appellant. ¶ שְׂרֵךְ נְגַדֵּל הַבָּבָשָׁה פְּלֹעָרְטָה פְּלֹעָרְטִיס. GAL. Ampoule ou vessie, ou le feu saint Antoine, erispele. ITA. Infermità, sacro fuoco di Sant'Antonio. GER. Ein bōse brennende röte mit blateren / S. Antonij feur / ein bōse franzheit. HIS. Roña o sarna. ANG. Te wildfyre. ¶ Col. lib.7. cap.5. Est etiam insanibilis sacer ignis, quam pululam vocant pastores.

Pusulatus, pustulatus.

Pūsūlōsūs, & pusilosus, pusulis plenus u, & i, sæpe inter se commutantur, ut optimus, optumus. Turcib. ¶ שְׂרֵךְ פְּלֹעָרְטָה פְּלֹעָרְטִיס. GAL. Pustuleux, ou malade du feu saint Antoine. ITAL. Chi ha il sacro fuoco. GERM. Das cin solch bōse oder brennende röte mit blateren hat. HIS. Doliente de tal roña o sarna. ANG. Sick of the wild fyre. ¶ Colus. lib.7.c.5. Vivam pecudem, quæ fuerit pusulosa resupinam obruamus.

Pusus, puer. Varro l.6. de L. L. Lucr. lib.4.

Pus sape locum propter, se ac dolia certa

Somno devincti credunt extollere vestem.

Ita Lambinus legit.

Pusus, a, um, à Puscus, e detrito Passerat.

Pūtāmen, vide Puto, ss.

Pūrana meretrix. L. g. b.

Pūtēl, is, quid sit, video vel inter primi nominis Grammaticos parum constare. Actio locum fuisse putat ad quem convenire solebant fereratores. Porphyrio sedem fuisse tradit Praetoris, propè Arcum Fabianum, in quo primum tribunal & subsellia à Libone quodam fuerint collocata: unde & Libonis puteal ab Horatio ait appellatum, Forum, putealque Libonis, Mandabo siccis, P. Victor in regione Urbis octava puteal constituit Libonis, & Ianos duos, totumque cum locum mercatoribus frequenter fuisse air. Verum omissis horum opinionibus, illud certè constat, Puteal locura fuisse in comitio in gradibus ipsis ad lævam Curia in quo olim Atelij Nævij statua posita fuit, quod in eo loco is cotem novacula dicetetur discidisse. Sub cujus statua, locus erat subterraneus, quem puteum appellabant, aram habens, & Accij novacula ibidem defossam. Supra autem unabella imposita erat sive petasus, puteum regens: unde & locus nomen accepit. Putealia enim puteorum opercula dicuntur. Cic. 1. de divin. Cotem autem illam & novaculam defossam in Consilio, supiaque impositum puteum accipimus. Fuisse autem hunc locum juri dicendo destinatum, satis aperte docet Horat. 2. Serm. satyr. 6.

— ante secundam

Roscis orabat, sibi adesse ad Puteal cras.

Pūtēo, es, ui, prima syllaba prod. Malè oleo, fasteo. ¶ שְׂרֵךְ נְגַדֵּל הַבָּבָשָׁה פְּלֹעָרְטָה פְּלֹעָרְטִיס. GAL. Putir, estre puant, sentir mal ITAL. Putire, puzzare GERM. Stinken, obel schmecken HIS. Holer mal ANG. To stink or give an euill saour in the nose. ¶ Horat. 2. Serm. satyr. 2.

Putet aper, rhombusque recens.

Satyr. 3.

Nec invideas, quod multa fidelia puer

In locuplete penu.

Quint lib.6. c.4. Aliquando definet putere. Diurno mero putere. Horat. 1. Epist. 20.

Pūtidūs, a, um, quod est mali odoris. ¶ שְׂרֵךְ נְגַדֵּל הַבָּבָשָׁה פְּלֹעָרְטָה פְּלֹעָרְטִיס. GAL. Puant, punais. ITA. Puzzolente, ferente. GERM. Stinkend, obel schmeckend. HIS. Cosa hedionda. ANG. That stingketh. ¶ Plaut. in Bacch. Tanti est, quanti est fungus putidus.

Cic. in Pif. Ego istius pecudis, & putidæ carnis consilio scilicet aut præsidio nití volebam; ¶ Transfertur & ad orationem, quæ putida dicitur quum est insuavis, rauclida, huicilis & abjecta, aurum judicio non satisfaciens, neq; verborum pondere rei dignitatē exequans.

Nonius, Putidum non solum ab ore fetido & gravi quod naribus præbetur, sed etiam quod auribus triste, iniuvare, austernum, rancidum, putidum dici posse autoritas ultatis admisit. Cic. 1. Offic. Sonus erat dulcis, literæ neque expressæ, neque oppressæ, ne aut obsecrum esset, aut nimis putidum. Idem Attico, Veto: ne putidum scriberet ad te quām sim occupatus. Idem in Orator. Quonam igitur modo audiretur Mylius, aut Phrix: Athenis, quum etiam Demostenes exagitetur ut putidus?

Pūtidiūscūlus, diminut. ¶ שְׂרֵךְ נְגַדֵּל הַבָּבָשָׁה פְּלֹעָרְטָה פְּלֹעָרְטִיס. GAL. En puerant. ITA. Alquanto puzzolente. GERM. Demlich stinkend. HIS. Hedigen

Hediondo un poco. ANG. That stinketh somewhat. } Cicero. Cas. lib. 7. Sumus enim putidusculi, quām per te vix licet, verū ut video licet.

Putidus, aliud diminuit. Martial. lib. 4.

Altera ridicula est, altera putrida.

Putidē, adverbium, insuaviter, austere, rāndicē. { δυρδας, ἀγρας, GAL. Puamēnt, ordēment, & vilainement. ITA. Solzamente, con puzza. GERM. Onsleblich/vanangendlich. HIS. Hediondamente, en hediondez. ANGL. Stinkinglie, with too much affection. } Cic. de clar. Orat. Nam si quis eos qui nec incepē dicunt, nec odiosē, nec putidē, Atticē putat dicere, &c.

Putesco, putidus, vel mali odoris sio. { ψΝΑ βασχ נְלָאַחֲ רַקָּאַבְּ. בְּרַאַבְּ. GAL. Puir, esre punnt. ITA. Divenir puzolente, puzzare. GERM. Stinkend werden. HIS. Hazerse hediondo. ANGL. To waxe stinking. } Cic. l. 2. de finib. Non inscitē illud dictum videtur, insuavem animalium illi pecudi datum pro sale, ne putesceret. Non. legit. putisceret.

Putisco, Idem quod putesco Varrō l. 1. c. 34. Quod putiscere semina solant.

Pütör, fector, graveolentia. { ψΝΑ βוֹסֶחְ רַקָּאַבְּ נְלָאַחֲ rikkabon. διωδία. GAL. Puanter. ITA. PUZZORE. GER. Ein gestank/böser gesch/mack. HIS. Hedor y hediondez. ANGL. Stinch an euill savour. } Catō c. 157. Ea omnem putorem admittit. Deterge e putorem, Stat. 4. Syl. Luter. l. 2.

* Intempesivos quum putor cœpis ob imbræ.

Putorius, ex mustelarum genere, à putore; quia valde fetet, cum irascitur. GERM. Iltis. GAL. Putois. ANGL. Fitch.

Pütoli, orum, Pozzuoī Steph. vulgo Puzzuoli, oppidum maritimum Campaniae, octavo lapide distans à Neapoli, non procul ab Averno iaci, à Samnis conditum, teste Eusebio sub idem fere tempus quo Tarquinij Roma sunt exacti. Dicti puteoli, sive à copia puteorum aquis calidis scatentium, sive à putore, hoc est, graveolentia aquæ sulphurata. Olim etiam, quod justissimè regeretur, Dicæarchia dicebatat Δικαιορχία.

Pū ēolānūs, nōnōs Stephano. Gentile est. CIC. Thermo, Clivius puteolanus valde me obseruat.

Pütēus, i., qui perpetuas habet aquas ex terræ venis manantes, non tam fontium more foras protumponentes. { נְלָאַחֲ בְּרַאַבְּ. GAL. Un puits. ITAL. POZZO. GERM. Ein fod oder sodbrunnen. HIS. El pozo. ANGL. A well, a pitt. } Quint. lib. 7. c. 3. Ille in puteo mortuus est inventus. Dictus quod puteat ex alumine & sulphure sæpe, dum cavatur: aut certe, ut Varro placet, lib. 4. de ling. Lat. à Græco πότερος, quod potum significat. Plaut. Aul. sc. 2. a. 2. Vincite, verberate, in puteum condite. Ibid. sc. 4. a. 2. Ficiam ut in puteo coenam coquant (sup. coqui.) idem Milit. sc. 6. a. 2. Non potest ex uno puteo aqua aquæ esse similior. Idem Most. sc. 1. a. 2. Miserum est opus igitur fodere puteum, ubi sitis fauces tenet. Qui puteum strenue foderant milites donati corona. Virg. 3. Georg.

Ad puteos, aut alta greges ad stagna jubeto.

Currentem ilignis potare canalibus undam.

Hōrat. 1. Epist. 15.

Collectōne bibant imbræ puteosne perennēs

Iugis aquæ nam vina nihil moror illius ora

Diffrēt autem puteus à cisterna, quod ille suas habeat aquas ex terræ venis manantes: cisterna pluvias colo per purgatas. Legitur & puteum neutri generis, ut auctoritatis Nonius citans locum Varrois ad Gallum Fundanium, Ptimūm, de miris, secundū de statuis, deinde de aquis, ut sunt lacus, stagna, putea & maria.

Pütēlis, c. quod ex puteo est. { φέραντος. GAL. De puits. ITA. Di pozzo. GER. Aus dem fod/oder des fod. HIS. Cosa de pozo. ANGL. Of a well. } Ovid. in Ibis,

Vi quos dux Pænus mersit putealibus undis.

Columell. lib. 11. cap. 3. Vel si non sit fluens aqua, fonte puteali possit alligari.

Pütēnūs, a. um, ejusdem significacionis: ut aqua puteana φεράμενη. plin. lib. 16. Deinde quantum expressere, adjiciunt vinacis aquæ puteanæ, ut & secundarium passum faciant. Col. lib. 12. c. 26. Et aquæ dulcis puteanæ eodem agro patet decimam Adjicias.

Pütēnūs, ij, qui puteos fodit. { φραγτούχτες, φεράμενη. GAL. Pultier, qui fait le puits. ITAL. Pozziero, chi fa pozzi. GER. Ein fodareber. HIS. El pozero, que haze pozos. ANGL. That diggeth wells. } plin. lib. 3. c. 1. cap. 3. Depressis puteis sulphurata, vel alumnosa occurrentia putearios necant.

Pütēlī, locus publicus Romæ ultra Exequias, commune sepulchrum miseris plebis: ita dictus sive quod ibi cadavera putreficerent, teste Festo, sive quod putrefacta cadavera summa ibi putorem gignerent: sive à puteis ipsis, hoc est fossis in quibus cadavera sepeliebantur. Antiquissimum enim sepulturæ genus fuit, eodem teste, ut facta puteo cadaver humo obrueretur. Nam cremandorum corporium consuetudo à L. Sylla initium sumpfit. Varr. 4. de ling. Lat. non puticulos, sed puticulas, hunc locum vocat.

Pütēlī, vide, Puteo, es.

Putilia, μητρα. Gloss. An putitia μητρα? Aut pétitia. μητρα an pütile est à putus μητρα.

Pütitus pro stulto à plauto usurpatum, teste Festo.

Pütro, es, Inutilia, & superflua ex arboribus, fructibusque reseco, amputo. { ψΝΙ צָמָרְ. GAL. Coupper les choses superflues, esmonder tailler, pouer. ITAL. Padare, bruscare. GER. Behaueren/ beschneien/das vnuuñ abschneiden. HIS. Podar vides, o arboles. ANGL. To prune or cut off superfluous boughs or branches. } Col. lib. 2. Neque atent, neq; vitem aut arborem putent. Putare argentum, arbores, rationes, quid sit & unde, vide apud Gell. c. 5. lib. 6. Putare argumentis, pro disputare. plaut.

Amph. sc. 1. a. 2. Quo id, malum, pacto potest (nam mecum argumentis puta) fieri, nunc uti hinc his, & domi? Putare item ad animum transferatur, pro cogitare, considerare, & animo revolvere. { GAL. Penser. ITA. & HIS. Pensar. GER. Betrachten. ANGL. To think or judge. } Cogitando enim rescamus mente quae falsa & inutilia sunt: & quod verum ac bonum est, huic cogitando hæremus. Terent. in Eunuch. Num hęc pu-

tē, prætorij imprudens villam. Seneca cap. 14. & 16. de cons. ad Polib. Hunc puta tibi dicere. Aliquando ponit ut pro estimare, submis. Cicer. in Verr. Si denariis quadrangularis Cupidineum illum putasset. Terent. in Adelph. Mitto maledicta omnia, item ipsam putemus. Putare rationem, est calculum subducere. נְלָאַחֲ. plaut. in Aul. sc. 5. a. 3. Putatur ratio cum argentero. Idem Mo. sc. 3. a. 1. vel rationem puta. (subducito.) Interdum accipitur pro aptare. Titinius Fullonibus, ut citat Nonius. De pensam lanam, qui non reddet tempore putatam, recte facito ut multetur male. Interdum existimare, judicate, spilens, διδοῦ. Terent. in Andr. Recte putas. Cicer. de Amst. Attilius piudens esse in jure civili putatur, id est, existimatur. Putare aliquo in numero, id est, Aliquo in pretio, vel numero habere. Idem pro lege manilia, Quem enim possumus Imperatorem aliquo in numero putare, cujus in exercitu vaueant centuriatus, atque vénient?

Putator, is, hoc est, qui vites, aliasve arbores, aut frutices sarmantis, ramisve inutilibus repugnat. נְלָאַחֲ זִמְרָה, אַמְדָהָתָה, אַפְנֵזָהָתָה. GAL. Esmondeur d'arbres, ou tailleur de vignes. ITA. Pudatore d'alberi o de viti. GERM. Ein beschneiter/der von baumen und stauden die überflüssigkeit choss abhaue / ein baumeuberer/raben/schneider. HIS. Podador de las viñas, o Arboles. ANGL. He that pruneth and cutteth away boughs of trees. } plin. lib. 27. c. 8. Curatum ea scio, omnibus fecit ossibus contractis prolapsum ex arbore alta putatorem, circumdata universo compoti. Col. lib. 4. c. 17. putatoris officium est, pedali ferre spatio circa jugum vitem compescere. Virg. 2. Georg.

summumque putator

Haud dubitat terra referens mandare cacumen.

CIC. 1. de Orat. Ut quid sit sementis ac messis, quid arborum putatio ac vitium, quo tempore anni, aut quomodo ea fiunt, omnino nesciat.

Pütāmen, inis, rerum quartumlibet purgamentum, à putando. נְלָאַחֲ, εἰναρξ, εἰναρξ. GAL. Tout le superflu & inutile qu'on coupe & osie de quelque chose, coquille, escaille. ITA. Ogni superfluita che si taglia de qualche cosa. GERM. Die abschneiden/alles vnuuñ so man von eis nem ding abhaue. HIS. La cascara o mundadura. ANGL. The superfluite or that is taken and cast away frome anything. } Nam quicquid ex aliqua re projicitur, putamen appellatur. plaut. in Capt. sc. 4. a. 3. Nucleum amisi, reliqui pignori putamina. Cicer. 5. Tusc. Instituite ut cendantibus juglandium putaminibus barbam sibi & capillum aduertant. Putamina ovorum. plin. lib. 7. c. 2. Testudinum putamina seccare in laminas. Idem lib. 9. c. 11.

Pütatio, nis. CIC. de Orat. Nemo nescit quid sit sementis ac messis, quid a: horum putatio ac vitium.

Puta, imperativum loco adverbij positum, pro scilicet, vel verbi gratia Pompon. in l. si quis. & item si ff. de hered. instit. Si ille puta, Consul factus fuerit, tunc, &c. De hoc ita Priscian. lib. 15. de adverbii. A igitur terminantia, vel primativa sunt, ut Ita, quod solum A correptam habuit, quamvis quidam puta quoque adverbium esse accipiunt, ideoque Persium id corruptisse, ut,

Hoc puta, non justum est, illud male, rectius istud.

* Puta, pro vereundo muliebri.

Putatius, a. um, opinabilis. Tertull.

Puteoli, Pozzuolo, V. E. Campaniae antiqua, balneis clara, sub A. Neapolitano.

Putor, is, vide Puteo.

PUTRIS, c. quod putet, & est corruptum, ac in putredinem resolutum. { ψΝΙ בְּשָׁחַ בְּלָאַחֲ נְלָאַחֲ רַקָּאַבְּ. GAL. Pourri, gasté & corrompu. ITA. Corrotto, putrefatto. GERM. Faul/verwasen. HIS. Podrido, corrompido. ANGL. Rotten/or corrupt. } Virg. 1. Aeneid.

Quadrupedum putrem cursu quatū ungula campum.

Idem 1. Georg.

* Zephyro putris se gleba resolvit.

Vbi Servius, putris gleba, id est, solubilis. Colum. lib. 2. Idem pinguis ac putris, quia quum plurimum reddat, minimum potest: & quod postulat, exiguo labore, atque impensa conficit. Virg. in Georg.

Et cum putre solūm: namque hoc imitamus arando, id est, solutum, laxum ideoque optimum. Translatè dicit Persius,

Ille in Venerem est putris, id est, solutus & profusus. Sic putres oculi, i. soluti, ut sit in somno Horat. 1. Carm. Ode. 3. 6.

Ormes in Damaram putres

Deponent oculos.

Putridus, a. um, Putris, sive putrefactus, hoc est, corruptus, à calore extorno agente in humidum. { ψΝΙ בְּשָׁחַ בְּלָאַחֲ נְלָאַחֲ רַקָּאַבְּ. ANGL. Rotten. } Cic. in Pis. Non enim nos color iste servilis, non pilosæ genæ, non dentes putidi deceperunt.

Putredo, inis, Putor, fector, corruptio orta ab actione caloris externi in humidum, cuius finis est siccitas. { ψΝΙ בְּשָׁחַ רַקָּאַבְּ נְלָאַחֲ rikkabon. נְלָאַחֲ, οντεδָן, οנְפָעָס. GAL. Pourrisse, porriture. ITA. Putredine, corruptione. GERM. Die feule oder feulung. HIS. Podre o podridion. ANGL. Rotteness. } Ovid. lib. 1. Eleg. 1. de Ponio.

Eftur, ut occulte virtutis apud redine navis

Alij legunt teredine.

Putrō, es, Macco, & in pus solvo. { ψΝΙ בְּשָׁחַ נְלָאַחֲ רַקָּאַבְּ. GAL. Se pourrir, corrompre, & gaster. ITA. Marciso, putrefarsi. GERM. Faulen HIS. Podrirse. ANGL. To waxe rotten or to be dissolved in to matter } Pacuvius, Quanquam annis, & ætate hoc corpus putret. Plaut. Mostell. Atque ædepol ita hęc tigna humida patient. Acc. exsanguis est corpus mihi, annis putret. Non. cap. 2.

Putresco, is, Putridus sio. { ψΝΙ בְּשָׁחַ נְלָאַחֲ רַקָּאַבְּ. GAL. Se pourrir, corrompre & gaster. ITA. Marciso, putrefarsi. GERM. Faul werden / anfahen faulen. HIS. Podrirse. ANGL. To waxe rotten. } Colum. lib. 2. Ut herbatum culmis, cæterisque rebus immista putrescant. Idem in eodem, Totum sterquilinum rastris permisceri oportet, quod facilius putrefeat, & sit arvis idoneum, Horat. 2. Serm. Satyr. 3.

Vetus putrescit in arca.

* Hujus

Huius compositata sunt, Computresco, Imputresco, quotum significata vide suis locis
Putrefactio, In putredinem resolvo, corrupe, putre aliquid facio. חַבְבִּשָּׁה. כְּרֻעַת. פְּרֹרֶת. GAL. Pourrir, corrompre, gater. ITA. Putrefare. GERM. Geulen/faul machen. HIS. Pedir. ANGL. To mak rotten. § Column. lib. 3. Per apertam vitis medullam nimius humor trahitur, idemque truncum cavat, unde formicis, aliisque animalibus quae putrefaciunt crura vitium latebit et perebentur. Plaut. in Most. Venit imber, lavat parietes, perpluunt Tigua, putrefacitque operam fabri, nequior jam factus est ususedium. LIV. 1. bell. Pun. Ardentiaq; saxe infuso accepto putrefaciunt.

Pūtūs, a, um Purus, mundus. § יְהֵא נָקֵד רַחֲמָה תְּהֻבָּה. GAL. Pur, purgē sīns mixtion. ITA. Puro purgato. GERM. Rein / lauter / sauber. HIS. Puro, alimpido. ANG. Clean, pure, without mingling. § Unde putum argenteum, id est, purgatum. Iuv. Syl. 10.

Pauca licet portes argenti vascula pūti.

Intendūn pūtūs in oratione legitur conjunctum cum adjectivo pūtūs, unde argenteum pūtūm pūtūm dicitur, quod ita excoctum est, itaque purgatum, ut nihil alterius materie habeat admittum. Gel. lib. 6. c. 5. Cautum fuisse, ut Cartaginenses quotannis pop. Rom. darent certum pondus argenti pūtūm pūtū. Plaut. in Psud. sc. 2. a. 4. ad hominem transtulit, quām ait, — Polymachio placides pūtūs pūtūs est ipsus: novi. Quasi dicat, ipse omnino est, & non alius pūtūs aut adulterinus, aut suppositius. Idem Plaut. sc. 7. a. 4. pūtūs pūtūs sycophanta. Festus, pūtūm antiqui pro pūtūo dicebant: unde pūtūm aurum, pūtūm dici solet, id est, exurgatum. Orationes putissimæ. Cicer. Attic. lib. 2. Ut sciat hic Hierosolymarius traductor ad plebem, quam bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit.

Putus, parvus. Scil. in cataleto: potus, seu pūtūs, υεροποηη nutricum. In vet. Gloss. pūtūs, pūtūs, pūtūs, pūtūs.

Pyanepisia, πυανεψια & πυανεψια, festus dies Athenis, Apollini sacer, institutus à theeo.

Pyanepis, πυανεψια, mensis nomen apud Athenienses, nostro Octobri respondens, si Theodore credimus, quo celebrantur Pyanepisia festa Apollini sacra, coquabanturque fabae aliisque legumina, que mensi nomen fecerunt.

Pycnitis, πυκνητης, ve bascum quia caulis ejus sum versus frequentibus (πυκνος) undique floibus stipatus est.

Pycnocomon, πυκνοκομος, herba est à comæ densitate nonen habens quām plin. lib. 26. c. 8. describit his verbis, Aluum solvit & pycnocomon, erucæ foliis, crassæ ibus, & acrionibus, radice rotunda, lutei coloris, terram olente: caule quadrigulo, mod. eo, tenui, flore ocyti.

Pycnoticus, a, um, πυκνωτης; habens vim densandi.

Pycnoptica medicamenta, πυκνωτης & αγριη. A medicis appellantur que vim habent condensandi: quibus opponuntur manonita, πυκνωτης, que tarefaciendi habent potestatem. πυκνος, eniam, densum: contraria pycnōtēs rātūm significat:

Pycnostylon, πυκνωτης, Ædificium deambulationi aptum, cinctum columnis denso:ibus, mod. coque intervallo à se invicem distantibus. πυκνος eniā nobis significat densum, & σόλος columnam.

Pysta, vel pyctes πυκτης, Latinè pugil dicitur. Lacaprid. in Heliog. Gladiatores ante convivium pugantes sibi, & ycta frequenter exhibuit. Hinc Colum. lib. 8. c. 2. gallinaceum in certaminibus galiorū pugnacem pysten vocat. Non rixosatum avium, inquit, lanista, cuius plerumque totum patrimonium pignus aleæ victor gallinaceus pystes abstulit. plin. l. 7. c. 47. Euthymius pysta semper Olympiæ victor. Sen. con. 3. ille qui Athlets aut pystes est.

Pystacium, ij. πυκνωτης, apud Lampid. in Alexandri vita, dicitur album, hoc est, tabula dealbata, in qua nomina judicum selectorum describantur: sic enim inquit, Denique quum inter militares aliquid ageretur, multorum dicebat nomina. De promovendis etiam sibi annotabat, & perlegebat cuncta pystacia: & sic faciebat diebus etiam patiter annotatis, & quis, & qualis esset, & quo innuente promotus.

Pystomastæ, pugil, qui, πυκτης μάχεται.

Pydnæ, πυδνæ, vulgo Chitro, oppidum Macedoniæ ad sinum Thermaicum, cuius meminit plin. lib. 4. c. 10.

Pyclos, amplum vas, in quo lavabant veteres. Gloss. πυκνωτης alveus. Per metaph. est etiam pala annuli, i.e. κύπελλος, κύπελλος.

Pyga, πυγη, nates, καρδιομη, idem, οὐρη.

Pygæ gusi, πυγαργη, capra quædam sylvestris, non dissimilis damis. Plin. lib. 8. cap. 58. Sunt & damæ, & pygargi, & stercorares, multaque alia haud dissimilia. Iuv. Syl. 11.

— apud quem

Sumine cum magno lepus, atque aper, atque pygargus.

Et Scyth ea volueres.

Est item pyg argus, avis ex genere aquilarum, in oppidis habitans, & in campis, caudam habens albicantem: unde & nomen accepit, quasi πυγης ἡρας ap yas. Idem Plin. lib. 10. cap. 3. Secundi generis pygargus, in oppidis mansitat. & in campis, albicante cauda. Sunt qui putant esse herodiorum genus: que ales coitu infesta est, ut quum mas cum feminâ corre velit, acri dolore oculorum utrinque solvantur, ac mortuum penè similes abeant.

Pygelæ, x. πυγαλæ, uibz Ioniz, non procul ab Epheso sic dicta quod nonnulli ex iis qui sub Agamemnonem militarant, propter mortuum sedem & nates infestantem, illinc considerint, Author Theopompos.

Pygista, πυγιστης pædico.

Pygmæi, πυγμαι, γενναδιμ, πυγμæi, § ut plin. lib. 7. cap. 2. scribit, populi in extrema parte montium Indæ habitantes, salubri caelo, semperque veiente, qui temnos dodiatæ non excedunt: unde & Pygmæi dicti sunt, quasi πυγμæi, hoc est, cubitales, πυγμæi enim cubitum significat. § Alleine erdenlein nur eines esbogen hoch / in den außsersten bergen Indiæ wohnend. § August. lib. 16. Civit. Alij statuta cubitales, quos Pygmæos à cubito Græci vocant, pugnant cum gruibus, sed vincuntur Unde Ovid. 6. Fast.

Nec qua Pygmæos sanguine gaudet avis

Gruis periphialis est. Horum mulieres quinto anno pariunt, & senescunt octavo. Fama est insidentes arietum capta: unque deosis, armatos sagittis, Veris tempore universo agmine ad mare descendere, & ova pullisque eorum alium consumere, ternis eam expeditionem mensibus confici, aliter futatis gregibus non resisti. Casas eorum luto penitusque & ovoiūm putaminibus constitui aristot. in caveis vivere. Pygmæos tradit: cætera de his, ut reliqui plin. quoque lib. 4. c. 11. in Thracia pygmæos fuisse scribit, ubi nque Genaream tenuisse, donec à gruibus fugati, novas sibi sedes quærete fuerint coacti. Ad quod etiam spectare videtur illud Iuv. ex Syl. 13.

¶ subitas Thracum volvres, nubemque sonoram,

Pygmæus parvus currit bellator in armis

Mox impar hosti, rapuisseque per æra curvis

Vngubus, à sua ferunt grue. Si videas hoc

Gentibus in nostris risu quatiore: sed illuc

Quanquam eadem assidue spectentur pralia, ridet

Nemo, ubi tota cohors pede non est: altior uno.

De pygmæis, vide Gell. cap. 4. lib. 9.

Pygælión, is, πυγμælión. Suidæ, Beli Tyriorum regis filius fuit, frater Diaüs, qui quum ardenter auri cupiditate flagraret, ad Sichæ patruelis sui, & sororis sue viti opes animum adfecit: illumque spe potiundi auri, ante aras dolo intrenit. cujus caðis, quum in somnis à matriti umbra certior facta esset Dido, claram sublati thesauros, fugæque comitibus assumptis naves descendit: & in Africam appulsa, priuatum Byssam, deinde & Cathaginem condidit. Meminit hujus Virg. lib. 1. Æneid.

Sed regna Tyri germanus habebat

Pygmalion, sce. ere ante alios immannior omnes,

Quos inter medius venit furor: ille Sichaum

Impius ante aras, atque auri cactus amore,

Clam ferro incutum superat.

Fuit & alter ejusdem non inis, Cilicis filius, qui ex Eburnea statua Veneris beneficio in puellam transformata, pæ hum suscepit, paphi Cypræ ubi conditorem, quam fabulam vide latius apud Ovid. 13. Metam.

Pygmæis. Apud Sueton. in Calig. cap. 26. Gladiatores quoque pygmæos. Ibid. Calaubonus monet, se veriorem lectionem habere pygmæos. neq; inquit, laudamus eos, qui quicquam censem hū mutandū. Quod si faciendum putarem, sequeret Vite b. cod. legerē, inque pygmæam Ita ibi scriptum, & adjectum scholion, eam vocem à Graeca dictione pygma, quæ pugnum significet, deduci, tum interpretatur pygmæus τε πυγμαῖος, vel πυγμῆ μορφᾶς, τας: qui medium quoddam genus fuit, ut inter pugiles Graecorum & Romanorum gladiatores.

Pylades, x, vel is, πυλαδης, Strophij Phocensis filius fuit, indissolubili amicitia vinculo cum Oreste conjunctus. Nam quum Clytemnestra ab Ægistro adultero adjuta, Agamemnon occidisset, Strophius Orestem adhuc puerum, certissime neci subduxit, & in regno suo unum cum Pylade educavit. Posteaque quum Orestes, gratia vindicande paternæ mortis, matrem peremisset, eamque ob rem in furem conceitus esset, Pyladem perpetuum omnium fūrum profectum comitem habuit, & locutum periculorum: tantaque fese mutuo amoris vehementia sunt prosecuti, ut alter pro altero mori non recusat. Cic. de Amic. Qui clamores tota cævea nuper in hospitis & amici mei rauvij fuerunt nova fabula: quum ignorante Rege uter eorum esset Orestes, Pylades Orestem se esse diceret, ut pro illo necaretur, Orestes autem, ita ut erat, Orestem se esse perseveraret. Reliqua vide supra in dictione Orestes.

Pylæ, πυλαι petiæthim πυρη scheharim. πυλαι. GAL. Les portes. ITA. Porte. GERM. Thor. HIS. Puertas. ANG. Portes or gates. § Græco nomine dicitur quas nos portas dicimus: unde & pro angustis montium fauibus accipiuntur: cujusmodi in Amano monte occurtere prohibentur, ex Cilicia Syriam pertinentibus: quas & Latinæ Ciliæ portas appellamus. Cic. Attic. lib. 5. Itaque confessim iter in Ciliæ feci per Tauri pylas.

Pylæ, πυλαι, Conventus Amphictionum ad Termopyla., ad quem quotannis è singulis civitatibus singuli mittebantur, quos vocabant Pylagnoras, δρος περιπλανητες, hoc est, ab eo quod ad pylæm convenient.

Pylæmænes, πυλαιμænes, Dux Paphlagonum, qui in bello Troiano Priamo suspectias fecerit, a Menelao est interficetus.

Pylætes, πυλætes, vir Troianus fuit, ab Ajace occisus, ut scribit Homerius 11. Iliados.

Pylænæ, πυλænæ. Ætolæ oppidum, teste Homero in Catalog. Papinius.

— sensit scopulosa Pylene.

Pleraque cognatus avibus Meleagria Pleuron.

Pylætæ, i, πυλætæ. A Medicis appellatur inferius os ventriculi, per quod primæ coctionis excrementa emittuntur in alvum, & inde in feces. Ratio nominis inde ducta est, quod πυλætæ. Græci Ianitorum vocant. Inferius autem os ventriculi in hoc vel optimi janitoris officio fungitur, quod nihil emitat nisi probè concoctum: unde etiam meatus ille à natura factus est angustissimus.

Pylæus, πυλæus, Agri Messeniæ oppidum est in tractu Occidentalibz Peloponnesi. Nestore alumno (qui inde Pylæus cognominatus est) nobilitatum. Ovid. 2. Amor.

Illiæ à tactu Pylæus juvenescere posset.

Idem lib. 2. de Pont.

Crede mihi Pyæo Nestore major eris.

Sunt præterea duæ aliae ejusdem nominis urbes in Peloponneso: unde est illud apud Strabon. lib. 8. E' π' πυλætæ περιπλανητæ, πυλætæ ιππæ.

Pylæ, Rogus, lignorum strues, igni subiecto ardens, a πυλæ ignis. ¶ dur πυλæ mediterræ. πυλæ. GAL. Un monceau de bois pour mettre au feu. ITA. Stipa, mocochio de legne. GERM. Ein holz beigen/scheis terbeig. HIS. Heguera. ANG. A bone fyre. § Lignorum cungeries, cuiusmodi olim cremandorum corporum causa extrui solebant. Virg. 4. Æneid.

At regina pyra penetrati in sede sub auris
Erecta ingenti, tadius atque ilice setta, &c.

Idem 11. Aeneid.

Innumeras struxero pyras.

Pyracmon, πυράκμον, nomen est unius ex Vulcani ministris, quorum opera utitur ad fabricandum Iovi fulmen, dictus Pyracmon, quod ab incude, scilicet igne non recedat. *Vnde* Græci ingnem, & *ἀκρωτα* in eum appellant. *Vulg. 8. Aeneid.*

— Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro,
Brontesque Steroposque: & nudus membra Pyramon.

Pyramon, πυράκμης, πυράκμης, Etolii cuiusdam nomen, qui cum Demetrio Eupo singulari certamine congressus, fundæ istu cum interfecit: quo facto Oxylo cuiusdam ex Etolii posteris Eleum regnum stabilivit. *Autor Strab. lib. 8.*

Pyralis, πυραλίς, Pennatum animalculum, magnitudine muscae, ex igne proveniens. Vnde & nomen accepit. A quibusdam pyrausta, πυραυγῆς, appellatur. Quandiu est in igne vivit, quem evasit longiore paululum volatu, tunc emoritur. *Vide Plin. lib. 11. c. 36.*

Pyrama, ut legit Sipontinus, vel potius phryana, ut hodie habent castigatoria plini exemplaria, lacrymæ genus ex metapio aibore stillas, pingue & resinum. *Vide plin. lib. 13. c. 28.*

Pyramis, idis. { πυραμίδης. GAL. Pyramide. ITAL. & HIS. Piramide. GERM. Ein viereckig gebewr vnden für breit / das sich in die höhe zeucht / vnd ie lenger te mehr biss in ein spitz verleurt. ANG. A steeple, any thing four square ana broad beneath and small & sharp upwarde. } Moles maxima quadrata, ita constructa ut è lato in acutum tendat in formam flammæ, quæ ima sui parte latior, in acumina tum desinit fastigium. Maximæ hujus generis in Ægypto fuisse memorantur circa Memphis, structæ ex quadratis lapidibus admirandæ, fastigiatæ ultra omnem excellitatem, quæ manu fieri posset (ut scribit Solinus) sub quibus sepeliebantur reges. Excoitatæ primùm à Regibus Ægypti, ne plebs esset otiosa, vel ne pecuniam successoribus relinquerent. Vnde plin. lib. 36. cap. 12. Pyramides sunt metæ Trianguli. *Gell. c. 20. lib. 1.* Sunt fermè metæ trianguli, quas pyramidas appellant.

Pyramidæ, adjetivum. { πυραμιδῖς. GAL. Fair en pyramide. ITA. A foglia di piramide. GERM. Das ein solche gestalt hatt vone cin vierecke uiger Regel. HIS. Echo en manera de pyramide. ANG. Made lyk a steeple. } Quod in pyramidis formam factum est. *Cic. 1. de nat. deor. Quædam pyramidata, curvata quædam, & quasi adunca.*

Pyramus, πυραμος. Adolescens fuit Babyloniæ qui Thisbe vicinæ pueræ in uno amore captus, amicæ persuasit ut deceptis custodibus, in solitudinem quandam extra urbem ad se conveniret: quod cum puella prior venisset, conspecto leone, trepidæ profugit ad sylvas, relieto præ festinatione amiculo, quod inventum leo dilaceravit. Veniens deinde ad locum constitutum pyramus, quum Thisbes amiculum à fera dilaceratum agnovisset, arbitratus ipsam à leone esse devoratam, doloris impatientia, eo quo accinctus erat gladio, scipsum intererit, Thisbe quoque quæ posito timore ex sylla rediisset, Pyramusque ex vulnere adhuc palpitante agnovisset, exempto ex vulnere gladio, sibi etiam mortem concrivit. Hoc nomine etiam dictus est fluvius Asiae, Nili modo limum deferens, qui magnam Ciliciæ partem adjicit, utroque ostium sui latere magna limi vi congesta, de quo extat illud oraculum, Tunc erit undilonus latè quam Pyramus olim Littora perfundens, Cypri uero labetur in aliam. *Vide Strab. lib. 1.*

Pyander, πυρανδης, questor fuit Atheniensis, qui quum tempore belli frumentum parè suppeditaret, à populo faxis est obrutus.

Pyranthus, πυρανθης. Oppidum, sive vicus Cretæ, non procul à Gortyne. Steph.

Pyrasus, πυρασος, viri Troiani nomen, ab Aiace in bello Troiano interfecti, ut placet Homer. l. 12. Iliad. Pyrasus item Stephano urbs est Phthiotidis, ita dicta à fertilitate tritici, quod πυρα. Græci appellant. Pyraula, πυραυλη, animal pennatum, magnitudine muscae, in igne & nascens & vivens, à quo si paulò longius evolari, statim emoritur, Vnde proverbiū, Pyrausta interitus, πυραυλη πυρα. In eos dicitur, qui sibi ipsi ex tui accessunt. Alio nomine pyralis dicitur, teste Plin. lib. 11. cap. 36. Pyrausta item apud Aristotelem, vermiculus est quem & clericum vocat, aranci specie, nocens favis.

Pyreius, πυρειος, nobilis pictoris nomen, qui in humilibus potissimum argumentis pingendis excelluit. *Plin. lib. 35. cap. 10.* Subtexi pat est minoris picturæ celebres in penicillo: è quibus fuit Pyreius, arte paucis postferendus. Propositio nescio an destinxerit se, quoniam humilia quidem secutus, humilitatis tamen summan adeptus est gloriam. Tonstrinas, sutrinæque pinxit, & asellos, & similia: ob id cognominatus Rhyparographos. Propeit. lib. 3. Pyreius, parva vendicat arte locum.

Pyrene, πυρηνη, nomen pueræ, Bebrycis filiæ, in Pyrenæo monte ab Hercule compressæ, atque à feris laniatæ, & ibi sepultæ. Qui mons quoque à poëtis Pyrene nuncupatur. *Silius lib. 3. Pyrene celsa nimbo si verticis arce Divisæ Celtis latè prospectat Iberios. Tib. lib. 1.*

Non sine me est tibi partus honor, tua bella Pyrene

Tessis, & Oceani littora. Santonici.

Hic mons Galliam ab Hispania dividit, ab Exortu Äquinoctiali in Occasum brumalem porrectus, ita dictus πυρηνη: hoc est, ab igne: sive quodd crebis fulminum ignibus feriatur: sive quod Pyrenæi mons sylve (ut autor est Diodor. lib. 6.) injecto à pastoribus igne, olim universæ conflagraverint. Silius à pyrene pueræ Pyrenæum saltum dici autem. Dicitur autem mons ipse pyrene, & Pyrenæus mons. { Der Ronceval. } Pyrene autem per i. nostrum, sive Parcæ, πυρηνη, sive, est fontis nomen (inquit Probus) in Helicone Musis consecrati. Strabo autem Pyrenæum fonte sub Acrocorintho monte nominavit. Cuius meminit & Persius, & Plaut. in Aus. Interbibere sola, si vino scatæ, Corinthiensem fontem Pyrenæum potest. *Stat. lib. 1. Sylv.*

Nec conscientia detur

Pyrene largos portus mibi gurges in haustus,

Qui manus de fonte tuo, &c.

In posteriore hac significatione primam syllabam semper producit: quia apud Græcos scribitur per *η* diphthongum. In priore autem eadem habet indifferentem: ut facile est videre ex testimonio Catuli & Silii paulò ante citatis.

Py. Enes, Sunt cerasorum ossa, seu baccharum: ut apud Aristot. lib. 2. Meteorerum, in fine, ubi sic legitur γινόμενον τὸν οὐρανόν, οὐρανούς, οὐρανόν, πυρόν: id est, fieri elisionem, ut nuclei è digitis existentes. Nominativus singularis est πυρός.

Pyreneus, per tres syllabas, πυρενεός. Phocidis rex fuit, qui quum Musas ex Helicone in Parnassum proficientes hospitio suscepisset; viam iis inferre est conatus, quumque illæ assumptis alis effugissent; Pyreneus conatus inseguiri, è fenestra delapsus, fregit cervices. Vide Ovid. 5. Metam.

Pyrethrum, { πυρέθρον. GAL. Herbe nommée pié à Alexandre. ITAL. Pireretro. GERM. Bertram oder speichel wurn. HIS. Pelitre. } Non est herba eadem cum dicunculo, ut perpetam credidit Calepinus, Perotti etiam secutus, sed ea quam Roniani salivarem, vulgus Gallicum hodie Pedem Alexandrinum appellat. Folia & caulem emittit, dauce sylvestri & fœniculo similem, umbellâaque antri circinate rotunditatis: radicem habet longam pollicis crassitudine, gustu fervidissimo: Ovid. 2. de Arte, Tritaque in annoso flava pyrethra mero. Macer, Et gratus: excutiat dentes si frigidus humor? Masticet hæc patiens, teneat que diutius ore. Vide plin. lib. 28. c. 9. & Diosc. lib. 3. c. 84.

Pyretus, { πυρέθρον kaddháth. πυρέθρον. } Febris ab incendio appellata: à Græcis, quemadmodum apud nos febris à febre.

Pyrgo, πυργώ. Nomen fuit nutricis natorum Priami, cuius meminit Virg. lib. 5. Aeneid.

Pyrgoteles, pen. corr. πυργοτελες. Proprium nomen gemmarum sculptoris nobilissimi, à quo tantum Alexander Magnus se in gemmis sculpti passus est. *Plin. lib. 36. c. 1.* Ismeniæ (inquit) ætate multos post annos apparet sculpti etiam smaragdos solitos. Confirmat hanc eadem opinionem edictum Alexandri Magni, quo vetuit in gemma se ab aliis sculpti, quæ à Pyrgotele, non dubie clarissimo artis ejus. Et rursum lib. 7. c. 37. Idem hic Imperator edixit, ne quis ipsum aliud quam Apelles, pingeret: quæ Pyrgoteles, sculperet: quæ Lysippus, ex ære duceret: quæ artes pluribus inclaruere exemplis.

Pyrgi, orum, πυργοι Ptolemaeo, oppidum in ora Tuscia, inter Antium & Gravicas. Virg. 10. Aeneid.

Et pyrgi veteres, intempestaque Gravicas.

Vulgò Civittâ vecchia.

Pyrgus, { πυργος migdal (vel) migdal. πυργος. GAL. Vne tour. ITA. HIS. Torre. GERM. Ein thurm. ANG. A toure. } Latinè turris dicitur, quod fulgereis ignibus ferri tuffres consueverunt. A cujus similitudine pyrgus etiam vasus dicitur: cavitate lessili, quod conjecti tali, agitantur ante quā in alveolum emittantur. Horat. 2. Serm. sat. 7.

Micet in pyrgum talos.

Martialis turricula Latino vocabulo appellavit. Persius orcam dixit, Scire erat in uoto damno Canicula quantum Raderet, angusta collo non fallier orca.

Porphyrio pyrgum idem esse docet cum fritillo, vasculum scilicet in quo conjectæ tesserae, agitatæque mittuntur. Juven. Satyr. 14.

parvoque eadem movet arma fritillo. Quibus verbis clarum sit, fritillum turriculam esse, non tabulam lusoriæ, quæ lata, & spatiose esse consuevit, & quæ alveus, sive alveolus, sive latruncaria tabula dicitur. Pyrgus etiam militaris ordo dicitur, quadringentos viros continens: & turma equestris, & πυρος ut quidam existimant, eo quod in acutum desinat more ignis.

Pyriatum, πυριατη, locus in quo sudant. πυριατη est foco, sudare facio πυριατη siccata, ut, cum silices, aut ferri frustra candefacta in vaporarium inferuntur ad ciendum sudorem à πυρ ignis.

Pyrites, πυριτης, silicis genus, quod in metallis & aluminibus quibusdam invenitur, aeris similitudine cujus ratia sunt genera, cognomen accipietia à metallis quæ in se continent. Nam in quo aurum eluet, chrysodes: in quo argentum, argyodes: in quo æs, chalcodes: hoc est ærosus cognominatur. *Plin. lib. 35. cap. 6.* Sed est alias etiam pyrites similitudine æris. In Cipro cum reperiunt volunt, & in metallis quæ sunt circa Acarnaniam, unum argenteo colore, & alterum aureo. Dictus pyrites, quod ægerimè quidem ignem accipiat, semel tamen acceptum diutissime conservet. Vide Georg. Agricol. de re metal. qui multò plura enumerat pyritum genera. Pyrites item dicitur silex ille qui ferro illis, ignem emittit. *Plin. 36. cap. 19.* Pyritatum etiam num aliqui genus unum faciunt, plurimum habens ignis, quos vivos appellamus, & ponderosissimi sunt. Hi exploratoribus castorum maximè necessarij, qui clavo, vel altero lapide percussi scintillas edunt, quæ exceptæ sulphuratis, aut fungis aridis vel foliis, dicto celerius ignem trahunt. Haec Plin. Quidam etiam molarem lapidem pyritum appellaverunt, teste codem Plinio. *lib. 36. c. 19.* propter quod plurimum illi sit ignis.

Pyroboli, πυροβολαι, Sunt tela ignita, & ardentina, quæ cum flammæ mittuntur. Vnde Plutarchus in Dione scribit pyrobolorum incendio complures extintos.

Pyrocærx, πυροποæξ. Avis luteo rostro, nigra, præcipuo sapore: nomen habet à colore rostri igneo: quasi ignitum corvum dicas. Vide Plin. lib. 10. cap. 48.

Pyrodes, πυριδης, Cilicis filius, qui primus à silice excusisse ignem dicitur, quemadmodum assertasse in ferula Prometheus. *Plin. lib. 7. cap. 57.*

Pyrois, genitivi pyrentis, πυριδης, Marris fidus, ab igneo colore dictum Colum. lib. 10. Est item nomen unius ex equis Solis. Ovid. 2. Metam. Vide Æthen.

Pyromantia, πυρομαντια, genus divinationis quæ sit per ignem. Vide in dictione Magia.

Pyropus, i. πυρωπης. GAL. Un rubis ou escarboucle. ITAL. Carbonchio. GER. Ein feuerdot edelstein. HIS. Carbunclo piedra preciosa. ANGL. A carbuncle or rubis. Gemma est flammæ colorata reficiens: unde & nomen. Ovid. 2. Metam.

flammas imitante pyropo.

Pyrpile,

Pyrile, πυρίλη, Maris Ægæi insula, Cycladum omnium clarissima, quæ nomine Delos appellatur Pyrile dicta è quod primitum ignis in ea repertus existimatur, teste Plin. lib. 4. cap. 12.

Pyrrha, πυρρά, Deucalionis uxor, quæ post diluvium unà cum marito, jaetis post terga lapidibus, humanum genus fertur reparasse, ut fabulatur Ovid. 1. Metam. ¶ Est & hoc nomine Cariæ civitas, juxta Myrtoum pelagius meeminit Plin. lib. 5. cap. 29. ¶ Est & alterum ejusdem nominis oppidum in Lycia, apud eundem lib. 5. c. 27. ¶ Item aliud in Eubœa insula, apud eundem lib. 4. c. 12. ¶ Aliud præterea in Magnesia, cujus meminit idem Plin. lib. 4. c. 9. ¶ Rutilus aliud in Phocide, apud eundem lib. 4. c. 3. ¶ Item aliud ad Pontum Euxinum, non procul à Maeotide maris impetu haustum, teste eodem Plin. lib. 2. c. 92. Adhæc fuit & aliud in Lesbo insula, cujus meminit Ptolem. lib. 5. c. 2. & Plin. lib. 5. c. 31. ¶ Est item Pyrrha, sive Pyrrhe insula Cariæ adjacens, in sinu Ceramico: cujus meminit Idem ibidem.

Pyrrhias, πυρήια, avis, Gazæ iubicilla, à πυρρῷ, i. rutilo colore.

Pyrrhicha, ρέ, sive pyrrhiche, es, πυρρίχη, genus fuit saltationis enopliz, hoc est quam animati petebant, quæ Lacedemoniorum iuventuti loco bellici progy nascimatis erat, teste Aristoxeno, apud quos à quinto statim ætatis anno pueri incipiebant πυρρίχη, accinebant interim aliquo carmen hyporchematicum, ad cuius numeros motus cōponerant. Est autem hoc laboris sum saltationis genus pugnantium jaculantiumque item ictus, jaetisque delinquentium, interdum etiam subsilientium, & succiduo poplite excipientium motus gestusque exprimens, ut abunde docet Plato lib. 7. de leg. Plin. lib. 7. c. 57. à Pyrrho quodam Cretensi primùm instituta tradit in Creta. Aristoxenus originem ejus ad Pyrrhichum quendam Laconem refevit, Aristoteles contra ad Pyrrhum Achillis filium, quem primùm omnium pyrrhicham ait saltasse ad Patroclii rogam Sunt in Cas. Pyrrhichen saltaverunt Asiae, Bithyniæque principum liberi.

Pyrrhicha II. sive Pyrrhicha i. (ut scribent veteres), nullam peregrinam literam recipentes) πυρρίχη, qui pyrrhicam saltabant armati, pugnantium, ieiisque inferentium vicissim, & declinantium gestus motusque ad rhythmum imitantur. Utitur hac voce Vip. l. aut damnum, §, quicunque in ludum ff. de pœnis.

Pyrrhichius, adjectivum. Liv. 1. bell. Maced. Quum legibus cautum esset ne de acc. bello, nisi in Panætolico Pyrrhicha concilio ageretur. Vetus exempla habet, Pylaico.

Pyrrhichius, πυρρίχιος, pes metricalis; constans ex duabus syllabis brevibus, dictus à Pyrrho, qui primus victoria potitus, frequentibus pyrrichiis est laudatus.

Pyrrho, πυρρός, philosophus fuit Elidensis, primus pictor, deinde Anaxarba discipulus, à quo phileohi Pyrronij dicti, quos Graeci cognoverunt, id est, consideratores appellant. Nihil enim decernunt, sed in querendo semper, considerandoque sunt: ac ne videre quidem plane quicquam, neque audire se putant: aitque veritatem incomprehensibilem videri. Idem πυρρίχη, id est, ambigentes dicuntur quoniam nihil affirmant, & de omnibus ambigunt. Vixit annis fermè nonasinta.

Pyrrhocorax, πυρρόκορας, corvi genus, rubro rostro. Steinkræ / quasi cornix rupium.

Pyrrhonij philosophi, qui semper querendo occupati nihil deceraunt, διαφερεται, i. pœligrati.

Pyrrhopæcius, πυρροπæciος, marmoris genus, quod & à Syene Thebæis urbe, circa quam effodiebatur, Syeniticum dicebatur, sive lapis Sycaites. Ex hoc Ægyptiorum reges obeliscos faciebant, quos Solis numini dicabant, teste Plin. lib. 36. cap. 8. Pyrrhopæcilon autem Graeci à fulvarum macularum varietate videntur appellasse, Nam πυρρός, fulvum appellant, πυρρός, varium.

Pyrrhus, πυρρός, Achillis filius, ex Deidamia Lyconedis filia, ita dictus, vel à colore ubi aut scribit Plutarch. in Pyrrho: vel à fulvo colore capillorum, teste Servio. Hic & Neoptalemus appellatus est, propterea quod admodum adolescentulus ad bellum Troiani reliquias fuerit perductus. Erat enim in fatis, sine illo Troiam capi non posse. In Ilii autem expugnatione primum Politem priani filium, deinde & patrem ipsum interfecit. Polyxenam Achillis patris sui Manibas inferias misit: Andromachen vero que in prædam sibi cesserat, aliquandiu justæ uxoris loco habuit: quam deinde Hermione Menelaï & Helenes filiam duxit, Heleno uxori tradidit. Erat autem Hermione multò ante Oresti desponsata: cujus etiam mutuo amore tenabatur. Ægæt itaque fons Orestes uxorem sibi cepi, ex insidiis Pyrrhum obturavit. Fuit & alter Pyrrhus, Epitocarum rex, materno genere ab Achille, paterno ab Hercule oriundus: qui quum à suis ob odium paternæ crudelitatis ad necem quereretur, clavis à matre subductus est, & Illyriorum regina traditus nutrieundus: apud quam quum ad summam spem adolevisset, revocatus à suis, regni administrationem suscepit. Postea à Tarentinis accitus adversus Romanos vario eventu pugnavit. Perit regula percussus, quum Thebas cepisset. Vide vitam ejus lat. us apud Plutarchum: Ovid. 13. Metam.

Est genitor Peleus, est Pyrrhus filius illi.

Pyrrhidae dicti successores. Plutarch. in Pyrrho. ¶ Pyrrhum autem antiqui vocant Byrrhum. Terent. Scaut. de Orthogr.

Pyrus, Arbor uota. ξένος. GAL. VN poirier. ITA. Peraro arbore. GERM. Ein bürnbaum. HIS. Peral arbol. ANG. A pear tree. 3. Virgil. 4. Georg.

Eduarumque pyrum. Et spinos jam pruna ferentes.

Idem 1. Eclog. Inscriuere nuac Melibœe pyros, pone ordine vites, &c. Pyrum fructus. 3. am. GAL. Vne poire. ITA. Pero. GERM. Ein byren.

HIS. La pera fruta. ANG. A pear. 3. dictum quod ad similitudinem pyramidis è late tendat in acutum, flammæ similitudinem reddens. Autumalia pyra, acidulo sapore jucunda, Tiberiana appellatur, quod maximè Tiberio principi placuisse. Plin. lib. 15. Cucurbitina pyra, ob cucurbitæ similitudinem sic dicta Cato cap. 7. Decunianæ pyra, apud Coluui. lib. 12. c. 10. Vesci pyris Horat. 1. Epist. 7.

Non quo more pyri vesci Calaber jubet hospes.

Idem Epop. 2. —

Vt gaudet iustitia decerpens pyra.

De pyris multa vide apud. Plin. lib. 15. c. 15. Mammæsa pyra, pud cuncta ibid. Pyra fragilia, Cel lib. 2. c. 27.

Pythagoras, πυθαγόρας, Philosophus fuit Samius, Mnesarchi annuloru scriptoris filius, & Italæ philosophie princeps, de quo extat celebre illud elogium apud Ovid. 15. Metam. Mente deos adiit, & quæ natura negavit Visibus humanis oculis ea pectoris hausit. Auditores fuit Phœreydis Syri: post cujus mortem Heranodamanti jam seni Cœophili nepoti se in disciplinam dedit. Sub quo quum satis profecisse videtur, in Ægyptum navigavit, ut illorum Theologiam, ritus, moresque cognosceret. Deinde astrologæ, Chaldaicæq; disciplinæ cupidus Babylonem sele contulit ubi siderum cursus, eo tuncque in genus hominum effectus, est edo&us. Spartam quoque adiit, & in Cretam navigavit, ut Minois & Lycurgi inclytas eo tempore leges cognosceret. Post hæc in patriam rediens, quum eam à Polycrate tyranno occupatam vidisset, in eam partem Italiae secessit, quæ magna Græcia dicta est: delectaque sede apud Crotoniatas, magnæ auditorum affluxu philosophiam professus est, quo tempore Romæ regnabat Servius Tullius, ut docet Liv. lib. 1. ab Vrb. Auditores fuit habuisse non pauciores sexcentis, qui noctu adeum audiendum confluabant: ex quibus clavisimi fuerunt Archytas Tarentinus, Alcmæon Crotoniata, Hippasus Metapontinus, & Philolaus Crotoniata. Primus τὸν πυθαγόραν, hoc est, transfusionis animaru in alia corpora, auctor fuit. Idq; ut facilius persuaderet, pium Æthalidem Mercurij filium fuisse affirmabat, quumque à patre optio sibi facta esset petendi quicquid veller, excepta immortalitate, se ab illo petuisse, ut & vivens & vita functus omnium quæ contingere, memoriam habet. Namque ob cautam se omnium quæ in vita gessisse, meminisse, eundemque memoriam post obitum reservasse: post Æthalidæ morte Euphorbum se fuisse ajebat: & deinde Hermotimum: postea Delium quendam pectorum nomine Pyrrhium, mortuoque Pyrrho se factum esse Pythagoram. Crotoniatis & Metapontiniis leges conscripsit, populisque luxuria diffuentes autoritate & doctrina ad frugalem cultū revocabit, adeo ut & mulieres integritate ejus, vitaque severtate adductæ, auratas vestes, ornamentiæque lasciviora in templo Iononis consecrarent. Postenq; quum nullos annos Crotone egisset. Metapontum commigravit: ubi & supernum diem obiit: quanquam aliis alia tradentibus, de mortis genere non satis constat. Quantu autem illum vivum fecissent. Metapontini, post obitum ejus declararunt, ædes ejus pro templo ei consecrantes, divinisque honoribus mortuum prosequentes. Ab animalium carnis & à fabis religiosissime abstinebat. Quod & tangit Iuven. Satyr. 15.

Vel quod non fugeret, si nunc hac monstra videret.

Pythagoras, cum à animalibus abstinuit quæ,

Tanquam homine, Et ventri indulxit non omne legumen.

¶ De ætate, qua fuit Pythagoras, legendus Plutarchus in Numa Vbi etiam ipse Pythagoras, sicurasse aquilam dicitur idque ostentavisse in ludis Olympicis. Ejusdem femur aureum, ibidem.

Pythagoras, πυθαγόρας. Doct: inæ, & preceptis Pythagoræ insistentes, qui & pythagorici dicuntur. Iuvenalis.

Vive bidentis amans. Et culti vilius horti:

Vnde epulas possit centum dare Pythagorais.

¶ Taciturnior pythagora, πυθαγόρεας, εσομα τὸ πυθαγόρεω πλιθητην id est, Taciturnior ero quām qui pythagoræ sunt initiati, de vehementer taciturnis usus pari solet, sumptuosa Pythagora schola, in qua quinquennæ silentium indicebatur auditóribus, quam ἡσαυτιον vocant à cohibendo sermone. Suidas & Zenodorus referunt.

Pythagoras, πυθαγόρας. Rhetor Atheniensis, Demosthenis aequalis, suprà modum arrogans, qui quām æris alieni causa in carcere conjectus esset, fractis vinculis ad Macedones transfugit. Scripsit conciones aliquot, & orationes in gene: judiciali, aliisque nonnulla. Malè audiuit nomine furti. Quare quum in Demosthenem cavillans, ei obiecisset, orationes ejus lucernam olete. Novi, inquit ille, tibi invisos esse qui nocte lucernam habent.

Pythagoras, πυθαγόρας: princeps fuit ejus legationis quam Iones Æoléos ad petendum auxilium adversus Cyium ad Lacedemonios miserunt: qui quum Spartam appulisset, purpurea veste indutus, in Spartiarum conventum processit, hortatusque est Lacedemonios multis verbis ad auxilium Ionibus forendum. Autor Herod. lib. 2.

Pythia, πυθία. Lud. Apollinares, qui ad Apollinis honorem fuerant instituti ob cædem Pythonis serpentis nocentissimi: aut ut Strabo lib. 8. scribit, hominis sceleratissimi, cognomento Dracoris. Ovid. 1. Metam.

Institui sacros celebri certamine ludos

Pythia perdomit & serpentis nomine dictos.

Victores hujus certaminis, teste Luciano, lauro coronabantur, additis pomis ex Apollinis templo sumptis.

Pythionices, πυθιονῖς, Pythonum vicer. sicut Olympionices, Olympiorum.

Pythia, πυθία, sacerdos Apollinis, apud Delphos, quæ consulentibus oracula reddebat: ita dicta, πυθία τὸ πυθαγόρεω, hoc est, à consulendi & interrogandi consuetudine.

Pythius, πυθίος, Apollinis cognomen, à Pythone serpente indictum, quem jaculis suis adhuc puer feitur interemisse, vel πυθία τὸ πυθαγόρεω, hoc est, à consulendi & interrogandi usu. Vnde & Phæbades ipsæ Pythiæ dicuntur, teste Strab. lib. 9. Alij Pythiæ cognomena, πυθία τὸ πυθαγόρεω, hoc est, à putrefactio: Pythiæ item dicebantur qui Delphos ad consulendum oraculum publicè mittebantur, qui una cura Regibus cibaria assignata habebant, unaque cum iis vescebantur.

Pythius, πυθίος, Pythium pertinens: ut Pythia sacerdos quæ absoluere Pythia, quæ in regno πυθαγόρεω πυθαγόρεω. Varin.

Pythia festum in honorem Apollinis. Pythiæ ob interemptum Pythionem. Ovid. rationem dicit:

Institui sacros celebri certamine ludos

Pythia perdomit & serpentis nomine dictos.

Pythicus, αὐτος, ad Pythium, aut Pythia pertinens.

Pythionices, πυθιονῖς, qui in Pythiæ certaminibus vicit.

Pythodicus, nomen servi in Aulul. Plaut. sc. 4. a. 2.

Pythodæ